TENNYSON'S

IDYLLEN VAN DEN KONING.

TENNYSON'S

IDYLLEN VAN DEN KONING.

EERSTE VOLLEDIGE
NEDERLANDSCHE UITGAVE
MET
INLEIDING EN AANTEEKENINGEN

DOOR

SOERA RANA.

EERSTE DEEL.

AMSTERDAM
P. N. VAN KAMPEN EN ZOON
1896.

INLEIDING.

Toen de heer Le Comte (in 1893) zijne overzetting der *Idylls of the King* uitgaf*), verklaarde een "aankondiger" in een onzer groote bladen, niet te begrijpen,

*) A. Tennyſon. De Konings-idyllen metrisch vertaald door J. H. F. Le Comte. Rotterdam, Nijgh en Van Ditmar, z. j.

Ter rechtvaardiging van het: "Eerſte volledige Nederlandſche Uitgaaf" op het titelblad, zij aangeſtipt, dat deze auteur voor zijnen arbeid blijkbaar zich bediend heeft van zeer ònvolledige nadrukken, zoodat bij hem o. m. ontbreken: de beſchrijving van Arthur's eerſten grooten veldſlag en van Arthur's huwelijk (blz. 9 v.v. en 26 v.v. hierachter), het Bruiloftslied der ridders (blz. 27), het verhaal van Viviane's komst en verblijf aan het Hof en van de Valkenjacht (blz. 218—225), Pelleas' Lied der Roos (II 144), Arthur's weeklacht in zijn legertent (II 235) ja zelfs de geheele idylle "Balin en Balan" (I 187 en v.v.), als ſchakel tusſchen "Gereent en Enide" en "Merlijn en Viviane" toch zoo onmisbaar.

Onvolledig is, zoo men wil, voor 't overige ook de thans aan-

"waarom nu ook dit boek vertaald moest worden." Lieden, die in "zulke poëzie" belang ftelden, zouden haar wel in 't origineel lezen, meende hij. Een ander gaf, nog wel in een aan de letteren gewijd (federt overleden) tijdfchrift, te kennen, dat vertalingen van gedichten welbefchouwd pogingen waren om parelen op te dringen aan viervoeters, welke er toch geen fmaak in vinden konden. Enz. enz.

Indien fchrijver dezes zich verftout om deze vernuftige bedenkingen hier te vermelden, gefchiedt zulks alleen ten einde te voorkomen, dat zij, wie weet, te zijnen aanzien nogmaals door dezen of genen worden te berde gebracht. Hoe weinig zij hem hebben verhinderd, op zijne beurt eene vertolking der Idylls in het licht te geven, ziet men. Zelfs is hij vermetel genoeg om in de eerfte plaats op lezers te hopen, juist onder de kenners en beminnaren van het oorfpronklijke.

---

geboden vertaling, in zooverre de opdrachten aan de nagedachtenis van den Prins-gemaal en Koningin Victoria zijn weggelaten; echter niet zonder dat op blz. XI! hierboven daaruit de plaats gereleveerd wordt, welke tot recht verftand van het werk kan bijdragen.

Omtrent de eifchen die hij zich bij zijnen arbeid gefteld heeft, kan hij kort zijn. Trachtende zoo diep hem mogelijk was in de bedoeling des dichters door te dringen en die met alle getrouwheid weêr te geven, heeft hij zich niet minder infpanning getroost om ook de taalmuziek dezer "idyllen" te transponeeren. Gemakkelijk viel dit in den regel voorwaar niet. Verzen als die van het Bruiloftslied der Ridders:

Clang battleaxe and clash brand! Let the King reign,

in "The Coming of Arthur;" of het teekenachtige:

Far up the *dim rich ci*ty to her *kin*,

in "Lancelot and Elaine;" of het zacht bruifende:

*S*ave for *f*ome whisper of the *f*eething *f*eas,

en het fonore:

So all day long the noise of battle rolled,

in "The pafsing of Arthur," om flechts deze te noemen, zijn wel gefchikt om een nauwgezet overbrenger fchier radeloos te maken. Hij moge tevreden zijn, wanneer zijne, ook mislukte pogingen, er toe bijdragen om fommige fchoonheden van het dichtwerk zelf te meer in

het oog te doen vallen, fteeds hooger te doen waardeeren.

Stond een enkele maal de keuze tusfchen nauwkeurigheid en welluidendheid, zoo is onverbiddelijk aan de eerfte de laatfte, (maar daarom natuurlijk niet juist aan het letterlijke), opgeofferd. Met hetzelfde oogmerk is hier en daar een zich opdringend rijm niet ontweken, ja, een enkele maal een "overfcharige" halve voet geduld.

Wellicht is het hier de plaats, om iets te zeggen van eenige zoogenaamd "verouderde" woorden, in deze vertaling voorkomende en waarvan het gebruik — offchoon men onze moedertaal tegenwoordig ftraffeloos, ja onder bewonderende toejuichingen kan beduimelen, verwringen en verdraaien naar welgevallen — fommigen flechts een blijk fchijnt te zijn van allerlei onbehagelijke eigenfchappen. Wijlen de hoogleeraar De Vries dacht er anders over. Hebben een aantal woorden, fchreef hij reeds meer dan veertig jaren geleden, alle levenskracht verloren, zoodat elke poging om ze terug te roepen op louter befpotting uitloopt: in andere is die levenskracht nog niet zoo geheel uitgedoofd. Leven zij nog hier en daar in engeren kring voort, weet een fmaakvol dichter ze foms gelukkig aan te wenden, fpreekt de oorfpronklijke beteekenis nog duidelijk uit den aard hunner vor-

ming, zoo hebben zij een kiem behouden, die tot nieuwe ontwikkeling en bloei ontſpruiten kan. *)

Tennyson was ongetwijfeld van hetzelfde gevoelen, waarvan ſchier elke bladzijde zijner werken getuigenis geeft; en wat de "Idylls" betreft, is het bekend, dat hij ſommige daarvan opzettelijk door zijne woordenkeus eene bijzonder archaïſche tint bijzett'e, zonder dat het iemand in het hoofd gekomen is, deswege iets anders dan te meerder lof hem toe te kennen. †)

Ten aanzien van de aanteekeningen bij deze vertaling zij opgemerkt, dat daarin niet veel meer is opgenomen dan wat tot het verſtaan van ſommige toeſpelingen enz. onmisbaar is en voor velen ſlechts met moeite zoû zijn op te ſporen; benevens alle reminiscentiën uit de Heilige Schrift, welker aanwijzing minder overbodig ſchijnt dan zij voorheen ongetwijfeld zoû geweest zijn.

Uitweidingen en gisſingen over allegoriſche bedoelin-

---

*) Verg. de brochure: "Ontwerp van een Nederlandsch woordenboek" (Groningen 1852) blz. 19 en 20.

†) "Ik voor mij kan het geen enkelen dichter euvel duiden, als hij aan zijne taal een zeker archaïstisch tintje geeft." — Prof. J. Verdam, "Handelingen en Mededeelingen van de Maatſchappij der Nederlandſche Letterkunde" 1895—1896, Blz. 196.

gen des dichters zijn nagenoeg geheel vermeden, als ten eenemale onnoodig voor wie met liefde, d. w. z. met ernftige aandacht leest; daarbij tot richtfnoer nemende wat de dichter zelf in zijne opdracht aan Koningin VICTORIA fchreef, omtrent "dit oud, onvolledig verhaal, in zijn vernieuwden vorm meer *een fchaduwbeeld van den krijg tusfchen de zinnen en de ziel*, dan van den grauwen Koning, wiens naam als een fchim, een wolk in menfchengedaante, nog aan bergfpits en rotshoop hangen blijft." *)

Dit in het oog houdende zal men, mits de Idyllen achtereenvolgens lezende, ten volle kunnen genieten van de reeks tafereelen, waarin zoo aanfchouwlijk wordt voorgefteld hoe op ijdelheid, teleurftelling, ontgoocheling en befchaming de fchitterendfte verwachtingen, het edelst

---

*) Volgens J. CUMING WALTERS, in zijn "Tennyfon, Poet, Philofopher, Idealist" (Londen 1893, blz. 158) heeft de dichter eens fchriftelijk zijne inftemming te kennen gegeven met de opvatting, dat in zijne "Idylls" Arthur de Ziel verbeeldt, de Ronde Tafel het Lichaam, Merlijn de Wijsheid, de Jonkvrouw van het Meir de Godsdienst, de drie Koninklijke Vrouwen: Geloof, Hoop en Liefde. Men vergelijke echter wat Bediveer omtrent de Ronde Tafel in den mond wordt gelegd (II 255).

enthusiasme moeten uitloopen, onder de verborgen werking van zonde en ongerechtigheid, met schijnbaar langzamen en tragen, maar te gewisser en onontkomelijker tred door de Nemesis gevolgd.

Voor 't overige scheen het even overbodig bij de Arthursage en hare geschiedenis, of bij de door TENNYSON gebruikte bronnen hier stil te staan. Die daartoe lust gevoelt, kan in velerlei handboeken alles vinden wat hij behoeft, en twee jaar geleden gaf de Australische hoogleeraar MACCALLUM van een en ander een even onderhoudend als zaakrijk overzicht. *)

Ten besluite rest mij slechts een woord van hartelijken dank:

aan niet de minst geliefde mijner zusters, die zelve het best weet, hoeveel dit werk aan hare belangstelling verschuldigd is;

aan de verschillende vrienden, die met hunne boeken of hunne kennis meer dan éene *crux* uit den weg hielpen ruimen;

---

*) Tennyson's Idylls of the King and Arthurian Story from the XVIth. Century. — Glasgow, Maclehose & Sons, 1894.

aan hem vooral, zonder wien van deze geheele uitgave niets gekomen zoude zijn, wiens al te groote bescheidenheid mij verbiedt zijnen naam te noemen, en wien deze vertolking van het meesterstuk eens grooten dichters met de levendigste gevoelens van erkentelijkheid zij toegewijd.

S. R.

IDYLLEN

VAN DEN KONING.

Flos Regum Arthurus.

JOSEPH VAN EXETER.

ARTHUR GEKOMEN.

Leodogran, de vorst van Camelyard,
Had ééne dochter, en geen ander kind;
Zij was de ſchoonst' van alle vleesch op aard,
Genovra, en zijn vreugde in haar alleen.

Want menig een klein koning, vóór de komst
Van Arthur, heerschte op 't eiland en elkaâr
Bekrijgend ſteeds, verwoestten zij al 't land;
En telkens zwermden weêr van overzee
De heidnen aan en roofden 't overſchot;
En zoo werd ſtreek bij ſtreek tot wildernis,
Alwaar 't gediert' ſteeds aanwies en de mensch
Steeds minder werd, tot Koning Arthur kwam.
Eerst leeſde Aurelius en kampte en ſtierf;

En Koning Uther na hem kampte en ſtierf;
Maar de een noch de ander maakte 't rijksland één.
Na dezen ſmolt vorst Arthur voor een tijd
En door de macht van zijne Tafelronde,
Als vorst en hoofd hun kleine ſtaten ſaàm
En ſtichtte een rijk en voerde heerſchappij.

Woest lag alzoo de landſtreek Camelyard,
Van vochte wouden ruig en vol gediert';
En luttel handen waren reê ter jacht,
Zoodat de wilde hond en 't wilde zwijn
En wolf en beer in de akkers woelden, nacht
En dag, en wentelden in 's Konings gaard.
En menigmaal ontroofde de wolvin
Er kind'ren en verſlond ze, maar ſomwijl,
Als 't eigen broed verloren was of dood,
Bood zij de ruwe ſpeen een menschlijk wicht.
De kind'ren, huizend in haar vunzig hol,
Al morrend om hun voedſel, kropen rond
Op alle vier, gelijk hun voedſter; tot,
Volwasſene wolfmenſchen, zij den wolf
Beſchaamden in hun aard. — Leodogran
Herwenschte al zuchtende de legermacht
Van Rome en Caeſar's aadlaar; dan beſprong

Hem weêr zijn broedervorst Rion; ten lest'
Verscheen een horde heidenen, de zon
Rood kleurende met smook en de aard met bloed,
En spittende het kind op de eigen spies
Die 's moeders harte spleet — totdat, ontzet,
Hij raadloos stond en nergens uitkomst zag.

Maar hoorende van Arthur, nieuw gekroond,
Offschoon niet zonder wederspraak van hen,
Die tierden, dat hij Uther's zoon niet was,
Bad hem de vorst: "Kom over, help ons, gij!
"Want wij vergaan hier tusschen mensch en dier."
Arthur had nog geen wapenfeit verricht,
Maar hoorde hem en kwam. Genovra stond
Nabij den burchtmuur om zijn komst te zien.
Maar daar hij op 't helmet, noch aan het schild
Het gouden zinbeeld droeg zijns Koningschaps,
Maar als een ridder met zijn ridd'ren reed,
Waaronder veel in rijker wapendos,
Zag zij hem niet, of lett'e niet op hem,
Zooveler één, al had hij 't aanzicht bloot.
Maar Arthur, langs haar gaand, den blik ter aard,
Voelde op eenmaal zijn leven van het licht
Doorstraald dier oogen, doch reed voort en sloeg

Bij 't woud zijn tenten op; en hij verdreef
De heidnen en verdelgde 't roofgediert',
En velde 't woud, liet zonlicht in en trok
Den jager en den ridder breede paân,
En keerde weêr.

Want tijdens zijn vertoef
Ontvonkte een twijfel, fmeulende in 't gemoed
Der grooten en baronnen van zijn rijk,
Tot oorlogsvlam, van wie de meeften zich,
Met tal van kleine vorften in verbond,
Aankantten tegen hem, al roepend: "Wie
"Is deze, dat hij heer zij over ons?
"Wie ftaaft hem Uther's zoon? Voorwaar, wij zien,
"Maar fpeuren in gelaat noch houding, leest
"Noch ftem gelijkenis met Uther. Neen,
"'t Is Gorlois' zoon, en onze Koning niet!
"'t Is Anthor's zoon, en onze Koning niet!"
En Arthur, van daar trekkende ten ftrijd,
Gevoelde levensweeën, fmart en angst,
Begeerend met Genovra één te zijn,
En onder 't rijden peinzend: "Tusfchen mensch
"En dier vergaan we, zei haar vader. Zal
"Dan ik haar niet uit dit verdierlijkt land

"Opheffen tot mijn troon en aan mijn zij?
"Wat heil, alleen te heerfchen, fteeds gekweld —
"ô Gij geftarnt' dat huivert boven mij!
"ô Aarde, zoo hol klinkend onder mij! —
"Gekweld met ijdle droomen? Want tenzij
"Met háár vereend, die fchoonfte in 's hemels licht,
"Schijn ik in deze ontzagb're wereld niets,
"En is mijn wil geen wil, kan ik mijn werk
"Niet ganschlijk werken, noch in dit mijn rijk
"Verwinnend meester zijn. Vereend met haar,
"Leefde ik met haar één leven; één van wil
"In alle ding regeerend, hadden wij
"De macht, om licht en leven in dit land
"Der duisternis te brengen en des doods!"

En later, — als hij fpreekt die dit verhaalt, —
Toen Arthur kwam aan 't flagveld, fchitt'rend wit
Van 's vijands opgeflagen tenten, was
Het àl zoo klaar rondom hem, dat hij zag
De kleinfte rots verr' op den flauwften top
En zelfs bij lichten dag de morgenfter.
Daar waaide ze uit, zijn koninklijke vaan,
En van weêrszij, met luid trompetgefchal
En kreten en bloed fchaatrende klaroen,

Stoof 't ruit'renheir met lange lanſen aan.
Nu wonnen koningen en eedlen veld,
En dan de Vorst, naar 't zwenken van de kans.
De machten echter, die door 't wereld-al
Rondomme gaan, verblindden ieders oog,
Weêrlichtend, dond'rend boven hem, totdat
Door zijne kracht, verſterkt bij elken houw,
Arthur, aan 't hoofd van heel zijn ridderſchap,
De koningen Carados en Rion,
Cralmont van Wallis, Claudias, Clarens,
En vorst Brandagoras van Latangor,
Met Anguiſant van Erin, Morganoor
En Lot van Orkney, ſloeg. Toen, voor een ſtem
Zoo ſchriklijk, als de kreet van een die ziet
Tot een die zondigt en alleen zich waant,
En alles om hem ſlapend, weken ze uit,
In hunne vlucht verſtrooid; en Arthur riep
Om 't ſtaal te ſtuiten, maaiend door de ſchaar
Der vluchtelingen: "Halt! ze zwichten reeds!"
Dies ſtond de veldſlag ſtil, als 't krijgsgewoel
Op een gemaald tafreel, de levenden
Zoo rustig als de doôn; en vreugde heerschte
In Arthur's hart. Hij lachte de' oorlogsman
Dien 't meest hij eerde en liefhad toe. "Niet gij

"Kunt twijflen aan mijn Koningſchap, zoo wèl
"Heeft dezen dag uw arm voor mij gewrocht."
"Mijn Heer en vorst," zoo riep hij, "'t vuur van God
"Daalt op u neêr in 't ſlagveld en ik weet,
"Gij zijt mijn Koning!" En de twee, daar de een
Den ander in den ſtrijd geveiligd had,
Bezwoeren op het veld des doods elkaâr
Een vriendſchap, die geen dood ooit kennen zoû.
En Arthur ſprak: "In 't woord des mans ſpreekt God;
"Gevall' wat wil, 'k betrouw u tot den dood."

En ijlings, na bevochten zege, zond
Hij Ulfus, Brastias en Bediveer,
Zijn jonge ridd'ren, vorst Leodogran
Met aanzoek: "Heb 'k in iets u wèl gediend,
"Zoo geef uw kind Genovra mij ter vrouw."

Leodogran, dit hoorende, in zijn hart
Bepeinzend: "Hoe ſta ik, die Koning ben,
"Hoezeer hij mij dan hielp in mijnen nood,
"Mijn eenig kind tenzij een' Koning af
"En Koningszoon?" verhief zijn ſtem en riep
Een grijsaard tot zich, zijnen kamerling,
Wien alles hij betrouwde, en vergde raad:

"Wat is van Arthur's oorſprong u bekend?"
Toen ſprak de grijze kamerling en zei:
"Heer Koning, ſlechts twee ouden kennen dien;
"En elk tweewerf zoo oud als ik; Merlijn
"Is de een, de wijze, die vorst Uther ſteeds
"Met zijne tooverkunst te dienen placht,
"En de ander Bleys, zijn meester, die Merlijn
"Het toovren leerde; maar de leerling kwam
"Zijn meester voor, zóó verr', dat Bleys de kunst
"Ter zijde ſtelde en nederzat en al
"Wat plaats vond, alle daden van Merlijn,
"In één groot jaarboek ſchreef, dat laatren tijd
"'t Geheim van Arthur's oorſprong melden zal."

Hem antwoordde Leodogran: "ô Vriend,
"Waar' 'k half zoo wèl, als dezen dag door u,
"Door dien vorst Arthur bijgeſtaan, dan had
"Gediert' en mensch aan mij hun deel geroofd.
"Maar roep nog eenmaal hier voor ons terug
"Ulfus en Brastias en Bediveer."

En toen zij voor hem kwamen ſprak de vorst:
"Den koekoek heb 'k door kleine vooglen ſoms
"Verjaagd gezien; met reên; maar waarom toch

"Verwekken al die eedlen krijgsrumoer
"En noemen Arthur, dezen, Gorlois' telg,
"En and'ren Anthor's? Zegt mij, houdt gij zelf
"Dien Arthur voor des Konings Uther zoon?"

Ulfus en Brastias getuigden: "Ja."
En Bediveer, die van zijn ridd'ren 't eerst
Bij Arthur's kroning 't ridderzwaard ontving,
Sprak, immer ſtout van hart en woord en daad,
Waar laster ſijfelde op des Konings naam:

"Heer, op dit punt is velerlei gerucht;
"Daar zijn er, die hem haten in hun hart,
"Laag van geboort' hem noemen, en daar hij
"Vol zachtheid is en zij verbeestlijkt zijn,
"Hem minder achten dan een mensch; maar ook,
"Daar zijn die méér hem achten dan een mensch,
"Hem wanen uit den Hemel neêrgedaald.
"En nu omtrent dit alles mijn geloof,
"Zoo ge anders daaraan hecht: Heer, want gij weet,
"Dat in vorst Uther's tijd de krijgsman-prins
"Gorlois, die 't ſlot Tintagil eens bezat,
"In Cornwall aan de zee, een ſchoone vrouw,
"Igreen, gehuwd had, die hem docht'ren ſchonk —

“Van welke de een, Lot’s gade Bellicent,
“Orkney’s vorſtin, als trouwe zuster ſteeds
“Arthur heeft aangekleefd — maar geenen zoon.
“En Uther wierp op haar een minnend oog,
“Maar zij, onkreukb’re vrouw, had zulk een walg
“Van de’ eereloozen luister zijner min,
“Dat tusſchen hem en Gorlois krijg ontſtond
“En Gorlois werd verwonnen en gedood.
“In fellen toorn ſloeg Uther toen ’t beleg
“Voor ’t ſlot Tintagil, waar Igrene’s volk,
“De’ ontzagbren zwerm rondom hun wallen ziend,
“Haar liet en vlood; en Uther nam den burcht
“En niemand was een toevlucht daar, dan hij.
“Aldus beſloten in des Konings macht,
“Werd ze in heur tranen, met oneerb’ren ſpoed
“Gedwongen hem te huwen; en daarna,
“Na luttel maanden tijds, ſtierf Uther zelf,
“Weeklagend om een erfprins op zijn troon,
“Opdat zijn rijk niet ten verderve ging.
“En in dien zelfden nacht, den nieuwjaarsnacht,
“Ter oorzaak van de bitterheid en ſmart
“Die zijne moeder griefde, vóór den tijd,
“Werd Arthur ook geboren en terſtond
“Geheimlijk aan een achterpoort Merlijn

"Ter hand gesteld, opdat hij verr' van daar
"Verborgen bleef totdat zijn dag verscheen,
"Dewijl de grooten uit dien woesten tijd,
"Roofdieren als de grooten thans, gewis
"'t Kind hadden stuk gescheurd, waar' 't hun bekend;
"Want ieder zocht zichzelf en eigen macht
"En velen haatten Uther, om den wil
"Van Gorlois. Daarom nam Merlijn het kind
"En gaf hem ridder Anthor, reeds bedaagd
"En een oud vriend van Uther; en zijn gâ,
"Den jongen prins een voedster, bracht hem op
"Met eigen kroost en niemand wist daarvan.
"De grooten hebben sinds als wild gediert'
"Elkaâr verbeten, tot het rijk verdierf.
"Dit jaar nu, toen Merlijn (zijn dag was daar)
"Arthur deed optreên in de zaal en riep:
"'Dit 's Uther's erfgenaam, uw Koning!' klonk
"De kreet in honderd stemmen: 'Weg met hem!'
"'Geen koning ons! 't Is Gorlois' zoon, of 't kind
"'Van Anthor, onze Koning niet; of wel
"'Verachtlijk van geboort!' Merlijn nochtans,
"Daar 't volk tierde om een vorst, won door zijn kunst
"Arthur de kroon; maar sedert rott'en zich
"De grooten saâm, en zelfs tot open krijg."

Toen, daar Leodogran nog overdacht
Of Arthur 't kind der fchande waar', dan wel
Als Gorlois' zoon geboren na diens dood,
Als Uther's zoon geboren vóór zijn tijd,
Dan of er waarheid ftak in eenig ding,
Gefproken door de drie, kwam Bellicent,
Lot's gade, Orkney's vorftin, met Walewein
En met den jongen Modred, haar twee zoons,
Naar Camelyard; en als hij konde, niet
Gelijk hij wilde, onthaalde hen de Vorst
En fprak, met hen gezeten aan den disch:

"Een losfe troon is ijs op 't zomersch meir.
"Gij komt van Arthur's Hof. Verwinnaar noemt
"Zijn aanhang hem! Maar u, dunkt deze vorst —
"Zijn haat'ren zijn zooveel en zijn zoo fterk,
"Zoo klein, hoe dapper ook, zijn ridderfchaar —
"U mans genoeg, zijn vijanden te ftaan?"

"Klein, ik erken 't, ô Koning!" riep zij uit:
"Klein, maar van enkel dapp'ren, één van zin
"Met hem; want ik was dáár, toen 't woest gefchreeuw
"Van Uther's eedlen zweeg, Arthur gekroond
"In zijne troonzaal zat, en 't juichen klonk

"Der krijgsliên: 'Wees gij vorst, en uwen wil
"'Volvoeren wij, die u beminnen!' Dan,
"Met zachte, volle ftem, eenvoude taal
"Van groot gezag, verbond de Koning hen
"Aan zich, door dienstgeloften zóó geftreng,
"Dat, daar ze als ridders rezen van hun kniên,
"De een bleek zag, als op de' aanblik van een geest,
"Een tweede in gloed, een ander weêr verblind,
"Als die ontwaakt bij 't naadren van een licht.
"Maar toen hij fprak, zijn Tafelronde ontvlamde
"Met edel, godd'lijk en verkwiklijk woord,
"Meer dan mijn tong u zeggen konde, zag 'k
"Van oog tot oog door heel hun Orde een zweem
"Òmflikkeren van 't Koninklijk gelaat;
"En eer die wegftierf, viel door 't kruistafreel
"In 't venfter boven Arthur vlammenkleur,
"Sinopel en azuur, drievoudig ftralend,
"Elk op drie Koninklijke vrouwen, flank
"En rijzig, zwijgend ftaande bij zijn troon,
"Hem aanziend met een glans van lieflijkheid,
"En die in nood zijn hulpe zullen zijn.
"En daar zag 'k magiër Merlijn, wiens grootsch
"Vernuft en honderd jaar als handen zijn
"Van trouwe dienaars, ijvrend voor hun heer.

“En bij hem ſtond de Jonkvrouw van het Meir,
“Die kunstrijker magie verſtaat dan hij, —
“In ’t wit ſameetkleed, mystisch, wonderbaar.
“Zij gaf den vorst zijn groot gekruisheft zwaard
“Om ’t heidenvolk te drijven uit het land.
“Een wierookneevling kronkelde om heur leest,
“’t Gelaat nauw zichtbaar in de donkerte
“Van ’t Godsgebouw; maar onder ’t heilig lied
“Klonk als de ſtem van vele waatren, want
“Zij woont in ’t diep, ſtil, wat orkanen ook
“De wereld ſchokken, en als ’t boven ſtormt
“Treedt ze op de wateren, gelijk de Heer.
“Daar ook heb ik Excalibur aanſchouwd,
“Ter kroning voor hem uitgedragen, ’t zwaard
“Dat oprees uit den boezem van het meir,
“Toen Arthur overvoer en ’t aannam — ’t heft
“Vol eêlgeſteente, Urim van diepen zin,
“Èn hart èn oog verbijsterend; de kling
“Verblindend hel van glans; aan de eene zij,
“In de oudſte taal der wereld, gegraveerd:
“‘Neem mij,’ maar keer de kling en gij zult zien,
“Geſchreven in de taal die zelf gij ſpreekt:
“‘Werp mij van u.’ En treurig was ’t gelaat
“Van Arthur, toen hij ’t nam. Maar tot hem ſprak

"Vermanende Merlijn: 'Gij, neem en ftrijd!
"'De tijd om weg te werpen is nog verr'.'
"Zoo nam de Vorst het groote flagzwaard aan
"En velt daarmeê zijn vijanden ter neêr."

Leodogran verheugde zich, maar dacht
Zijn twijflen tot den boôm te ziften en
Haar vragend onder de oogen ziende, fprak:
"Eén zwaluwfoort is de and're na verwant;
"Maar nader gij aan deez' verheven vorst,
"Als de eigen zuster." En zij zeide: "'t Kind
"Van Gorlois en Igrene ben'k." — "En dus
"Ook Arthur's zuster?" fprak de Koning. Zij:
"'t Zijn heimelijke zaken!" En zij gaf
Haar beiden zoons een wenk. En Walewein,
't Haar in den wind, fprong zingende naar buiten,
Rende als een veulen, vloog op alles aan
Wat voorkwam. Modred legde aan deuren 't oor
En hoorde half; hij, die in later tijd
Greep naar de kroon en grijpend ònder ging.

De Koningin gaf antwoord: "Wat weet ik?
"Want donker was mijn moeders oog en haar
"En donker ben ook ik van haar en oog;

"En donker Gorlois, ja en donker ook
"Was Uther, zwart bijna; maar deze vorst
"Is blonder dan de Brit, dan eenig mensch.
"En dan, 'k hoor immer in den geest een kreet
"Uit de' opgang van mijn leven, als 't geween
"Van eene moeder en ik hoor haar ſtem:
"'Ach, dat ge een broeder hadt, gij lievling mijn,
"'Op 't ruwe pad der wereld tot een ſchuts!'"

"Toch," zei de Koning, "hoort ge zulk een kreet?
"Maar wanneer is u Arthur 't eerst ontmoet?"

"ô Koning!" riep ze, "in waarheid zeg ik u,
"Ik was nog kind, toen hij mij eerstmaal zag.
"Geſlagen was 'k, om luttel overtreên,
"En dat onſchuldig; en 'k liep uit en wierp
"Mij neêr in 't heidekruid, de heerlijke aarde
"En wat daarop was hatend en ik weende
"En wenschte dat ik dood waar'. Daar ſtond hij —
"Ik weet niet, of hij uit zichzelven kwam,
"Dan of Merlijn hem bracht, die, zeggen zij,
"Wanneer hij wil onzichtbaar waren kan —
"Daar ſtond hij naast me en ſprak mij vriendlijk toe,
"Verkwikte mij het hart en droogde mij

"De tranen af, want hij was kind met mij.
"En menigmalen kwam hij en te zaâm
"Zijn we allengs opgegroeid. Somwijlen ſcheen
"Hij treurig en ik treurde met hem; ſoms
"Ook ſtreng en barsch, en 'k had hem dan niet lief,
"Maar dan weêr zacht, en 'k had hem innig lief.
"Steeds minder zag ik hem den laatſten tijd;
"Maar gulden uren heb ik toen geſmaakt,
"Des zeker, dat hij koning wezen zoû.

"Maar gun, dat thans 'k iets anders u verhaal.
"Bleys, die Merlijn eens leerde, naar men zegt,
"Stierf onlangs en hij zond de bede mij,
"Hem aan te hooren eer hij 't leven liet.
"Verſchrompeld als een feeën-wisſelkind
"Lag daar de magiër; hij zeide mij,
"Dat zoo Merlijn als hij tot zijnen dood
"Steeds Koning Uther dienden en den nacht
"Dat Uther in Tintagil ſterven moest
"Weeklagend om een erfgenaam, zij twee
"Den ſtillen Koning lieten, om wat lucht.
"Toen, van de ſlotpoort uit, de bergkloof langs,
"Neêrdalend in den gruwbren nacht — een nacht
"Waarin de grens des hemels en der aard

"Was uitgewischt — aanſchouwden zij, zoo hoog
"Of 't in de lucht hing, boven 't ſomber diep
"Een ſchip, gevormd als een gewiekte draak,
"Van boeg tot achterſteven enkel glans
"Van lichtende geſtalten op het dek,
"Maar nauw gezien, verdwenen. En de twee,
"Afdalend tot den inham, zagen 't aan
"Hoe golf op golf, toenemend in geweld,
"Aanrolden op den vloed, totdat in 't eind
"Een negende, of het waar' de halve zee
"Meêſleepend, en vol ſtemmen, langzaam rees
"En bulderende neêrviel; en de zee
"Was als één vuur en op den vloed, in 't vuur,
"Kwam een naakt wicht gedragen en het dreef
"Tot voor de voeten van Merlijn. Hij bukte
"En greep het wicht en riep: 'De Koning! Hier
"Is Uther's erfgenaam!' De zoom van ſchuim
"Des grooten brekers, gierende over 't ſtrand,
"Sloeg zwiepend naar den wijze daar hij 't ſprak;
"En op eenmaal ſchoot rondom vuurgloed op
"En ſtonden 't kind en hij in vuur gehuld.
"Terſtond daarop was 't ſtil; de hemel klaar,
"Vol ſterren. 'En dat eigen kind,' ſprak hij,
"'Is die regeert; aleer het was verhaald,

"'Kon 'k niet in vrede gaan.' — Zoo fprekend ging
"De ziener door het eng en fchriklijk dal
"Des Doods, voor alle vragen doof voortaan,
"Tenware aan gindfche zij. Maar toen 'k Merlijn
"Gemoette en vraagde of alles waar was, van
"Den fchitterenden draak en 't naakte kind,
"Neêrdalende in de heerlijkheid der zee,
"Gaf hij, als immer lachend, tot befcheid
"Drierijmde raads'len uit den ouden tijd:

"'Regen, regen en zon! Een kleurboog in de lucht!
"'Eens plukt de jongling wel der wijsheid vrucht;
"'Een oud man ijlt wel, eer de ziel ontvlucht.

"'Regen, regen en zon! Een kleurboog op het land!
"''k Zie waarheid hier, en gij aan gindfchen kant;
"'Gekleed of naakt, de waarheid houde ftand.

"'Regen, zon en regen! De bloemen bloeien vrij;
"'Zon, regen en zon! Wie weet, wat kennis zij?
"'Van 't groote diep naar 't groote diep gaat hij.'

"Die raadfelen vertoornden mij; maar gij,
"Geef zonder fchroom den vorst uw eenig kind,

"Genovra; groote zangers zullen dan
"Eens van hem zingen; duistre ſpreukentaal
"Van de' ouden dag, naklinkend in 't gemoed
"Der menſchen, en door oudjes aan den haard,
"Zoet rustend na hun dagwerk, vaak herhaald,
"Ook zij ſpreekt van den Koning; en Merlijn
"In onzen tijd heeft ook, en niet in ſcherts,
"Geſproken, zwerende dat hij, offchoon
"Men hem verwonden moog', niet ſterven zal,
"Maar heêngaan om te keeren, dan of thans
"Volkomenlijk de heidnen zal verſlaan,
"Tot mèt hen elk hem inhaalt als den Vorst."

Zij zweeg. Leodogran verheugde zich,
Maar peinzende: "Zal 'k zeggen Ja, dan Neen?"
Werd hij al weiſlend ſluimrig, knikte en ſliep,
En droomend zag hij, hoe een glooiend land
Al verder opliep tot een hooge ſpits,
En daarop als een geestgeſtalte een vorst,
In nevelen gehuld, opdoomend nu,
Dan weêr verborgen; en op 't glooiend land
Verhief zich 't zwaard, de landman viel, het vee
Werd weggedreven, vuur ſchoot uit; alom
Van dak en hooiſchelf ſtroomde rook omhoog,

Opgolvend voor den wind en aan de ſpits
Het nevelwaas verdichtend; nu en dan
Klonk van de Koninklijke ſchim een ſtem
En enklen ſtonden hier of daar, de hand
Geheven in de richting van die ſtem;
Maar de and'ren ſlachteden en brandden voort,
Al roepend: "Onze koning niet, geen zoon
"Van Uther, onze Koning niet!" Totdat
Eensklaps zijn droom veranderde, de mist
Verzonk, de vaste bodem werd als niets,
De Vorst aftoonde tegen 't zwerk, gekroond.
Leodogran ontwaakte en zond de drie,
Ulfus en Brastias en Bediveer,
Terug naar Arthur's Hof, met antwoord: Ja.

Toen vaardigde Arthur de' oorlogsman dien 't meest
Hij eerde en liefhad af, Heer Lancelot,
Der Koningin tot haar geleide, en zag
Hem van de poorten na. En Lancelot
Toog heên, te midden van de bloemen (want
't Was late April) en onder bloemen kwam
Hij met Genovra weêr, in Mei; met wie
De Koning in den morgen van haar komst
Door heilgen Dubric, 't hoofd der Britsche Kerk

En voor heur ſtatelijkſte hoogaltaar,
Verbonden werd; rondom, in ſmetloos wit,
De wegbereiders tot een beet'ren tijd,
Roemdragend in 't gegeven woord en hem,
Verheugden zich zijn ridd'ren in zijn vreugd.
Verr' ſtraalde 't Meiſche veld door de open deur,
Het outer was van Meiſche bloeſems wit,
De Meiſche zon daalde op hun Koning neêr,
Alle aardſche ſchoon aanſchouwden ze in zijn Bruid;
En wierook wolkte en onder 't heilig lied
Klonk als een ſtem der waatren, daar de twee
Ondoofbre liefde aan Chriſtus' outer zwoeren.
En Arthur ſprak: "Voorwaar, uw lot is mijn.
"Gevalle daar wat wil, u heb ik lief
"Tot in den dood." En de oogen neêrſlaand zij:
"Mijn Koning en mijn Heer, ik heb u lief
"Tot in den dood." — De handen uitgebreid
Sprak heilge Dubric toen: "Heersch gij en leef,
"Heb lief en maak de wereld anders; moog
"De Koningin één met u zijn, en dat
"Geheel deze Orde van uw Tafelronde
"Het grensloos oogmerk van haar Vorst vervull'!"

Zoo ſprak hij; maar bij 't keeren van 't altaar,

Daar ftonden voor 't portaal Romeinfche grooten,
Verachtlijk zwijgend ziende naar den ftoet;
Toen, daar zij trokken door de ftad, geheel
Van zonlicht en goudlaken als in vuur,
Weêrfchetterde trompetgefchal, en voor
Den Koning uitgaand zong zijn ridderfchap:

"Schal uit, trompet, rondom is Meifche pracht;
"Schal uit, trompet, heen is de lange nacht;
"Schal uit voor al wat ademt: — Heerfcher, heersch!

"Stelt Rome of Heiden Arthur's rijk de wet?
"Blinkt, kling en lans, fplijt, oorlogsbijl, 't helmet,
"Val, oorlogsbijl, en blink, kling! Heerfcher, heersch!

"Strijdt voor den Vorst en leeft! Verborgen woord,
"Wij weten 't, heeft de vorst van God gehoord.
"Val, oorlogsbijl, en blink, kling! Heerfcher, heersch!

"Schal uit, trompet! Aan 't ftof ontheft zijn macht.
"Schal uit, trompet! Verwinn' den lust de kracht.
"Klink, oorlogsbijl, en klir, kling! Heerfcher, heersch!

"Strijdt voor den Vorst en fneeft! Of gij al fneeft,

"De Vorst is vorst, die 't hoogst voor oogen heeft.
"Klink, oorlogsbijl, en klir, kling! Heerſcher, heersch!

"Schal, onze Zon gaat op in zijne kracht!
"Schal, onze Zon groeit daaglijks aan in macht!
"Klink, oorlogsbijl, en klir, kling! Heerſcher, heersch!

"Den Christus volgt de Vorst, wij volgen hem,
"Wien van 't verborgen' ſprak des Heeren ſtem.
"Val, oorlogsbijl, en blink, kling! Heerſcher, heersch!"

Zoo zong de ridderſchap en toog ter zaal,
Waar aan 't banket die eedlen-groep uit Rome,
De langzaam tanende Meeſtres der wereld,
Naar binnen ſchreed, opeiſchende hun cijns
Gelijk weleer. Maar Arthur ſprak: "Ziet rond,
"Deze allen zwoeren mij den eed, mijn krijg
"Te krijgen en mij te eeren als hun vorst;
"Het oude wisſelt en maakt plaats voor 't nieuw.
"En wij, die ſtrijden om des Christus' wil,
"Daar gij te zwak geworden zijt en oud
"Om 't heidenvolk van uw Romeinſchen muur
"Terug te ſlaan — geen cijnsplicht kwijten wij."
Verbolgen togen de edelen van daar

En Arthur voerde sinds met Rome krijg.

En voor een tijd was Arthur's ridderschap
Eéns zins met hem; en daardoor machtig, smolt
Hij onder zich de kleine staten saâm,
Bevocht de hordenmacht des heidendoms
In twaalf geduchte slagen en verwon
En stichtte een rijk en voerde heerschappij.

DE RONDE TAFEL.

I.

GAREETH EN LYNETTE.

Een buiig voorjaar ftond Gareeth, de laatfte
En grootfte zoon van Lot en Bellicent,
Te ftaren naar den vloed. Een ranke pijn,
Ontworteld, viel en dwarrelde daarheen.
"Hoe tuimelde hij neder," zei Gareeth,
"Als een valsch ridder of een euvel vorst
"Voor mijne lans, zoo 'k lans te drillen had.
"ô Blinde waterval, die in uw vaart
"Het alles medefleurt! En toch zijt gij
"Van enkel koude fneeuw gezwollen, mijn
"Is levend bloed; gij doet uw Makers wil,
"En weet het niet; en ik, die weet, die kracht,
"Verftand heb, toef in 't moederlijke flot
"Met weiflende gehoorzaamheid, gekooid,
"Gevoed, gevleid, en toegefloten — daar
"De goede moeder mij nog houdt voor kind!

“Een slechte moeder is de goede mij;
“Een slechtre waar’ verkieslijk; en nochtans,
“Een slechtre wilde ik niet. God loone ’t haar,
“Maar schenke mij de krachten, om haar ’t oor
“Te tergen met één eindeloos gesmeek,
“Totdat ze vrij mij vliegen laat, om hoog,
“In altijd hooger aadlaars-kringenvlucht,
“Te streven naar de groote glorie-zon
“En van daar neêr te strijken op al ’t lage
“En ’t dood te slaan; als ridder, Arthur’s wil
“Volvoerend en de wereld zuivrend. Wel,
“Toen in de zomerdagen Walewein
“Met Modred hier kwam, zocht hij me aan, met hem,
“Beproefden ridder, tot een lanstornooi;
“En Modred, bij gebrek aan beter, zoû
“Kamprechter zijn. Toen schokte ik hem alzoo
“In ’t zadel, dat hij sprak: ‘Half hebt ge mij
“‘Verwonnen.’ Dat getuigde hij — offchoon
“Modred, zijn dunne lippen bijtend, zweeg;
“Want hij is altijd geemlijk — raakt het mij?”

En huiswaarts gaande en dwalende om haar stoel:
“Ei moeder,” sprak Gareth, “offchoon ge nog
“Een kind mij rekent, Moeder mijn! hebt gij

“Het kind ook lief?” Zij lachte: “Wildzang! Dwaas
“Zijt gij, daaraan te twijflen.” — “Nu, wel aan,
“Zoo gij ’t dan liefhebt, Moeder, fchoon veeleer
“Een huismusch dan een wildzang, luister naar
“’t Vertelfel van het kind.” — “Mijn lievling, gaarn,
“Al waar’ ’t flechts van de gans met gouden eiers!”

Met ftralende oogen daarop weêr Gareth:
“Neen, neen, mijn goede moeder! dit mijn ei
“Was fijner goud dan gans ooit leggen kon;
“Een Arend toch, een vorstlijke Adelaar
“Heeft dit, waar ’t oog het nauwlijks fpeuren kon,
“Op eene palm gelegd, zooals verguld
“In uw getijboek glinst’ren. Om de palm
“Zwierf fteeds een forfche knaap, maar arm, die vaak
“Den luister flonk’ren zag omhoog en dacht:
“‘Kon ’k opwaart klimmen en ’t vermeestren, ’k waar’
“‘Een koppel koningen te rijk.’ Maar nauw
“Stak hij de hand tot klimmen uit, of een
“Die van zijn kindsheid af hem liefhad, hield
“Hem telkens weêr terug. ‘’k Bezweer het u
“‘Bij mijne liefde, ô klim niet, of ge breekt
“‘Den hals er meê.’ — Zoo kwam het, Moederlief!
“Dat hij niet klom en ook den hals niet brak,

"Maar dat zijn harte zelf verſmachtte en brak
"En hij verging."

"De ware liefde, zoon!"
Hernam de moeder, "hadd' zichzelf gewaagd,
"Hem van omhoog den gouden ſchat gereikt."

Met ſtralende oogen daarop weêr Gareth:
"Goud? zeide ik: goud? ô Dan hadd' hij of zij,
"Of wie 't ook waar', de halve wereld wel,
"Het aangevat, waar' dat waarvan ik ſprak
"In waarheid enkel goud geweest. Maar dit
"Was van dat echte ſtaal, waarvan het zwaard
"Excalibur geſmeed werd; flikkerlicht
"Omſpeelde 't in den ſtorm en al het kleen
"Gevogelt' werd er door onthutst, geſchrei
"En twistrumoer verhief zich in het nest,
"Dat hem uitzinnig maakte; laat mij gaan."

Weeklagend ſprak toen Bellicent: "Hebt gij
"Geen medelijden met mijn eenzaamheid?
"Zie, hoe uw vader Lot daar bij den haard
"Ter neêr ligt als een blok, verſmeuld bijna;
"Want ſedert hij, verradende den vorst,

“Met de eedlen in hun krijg hem tegenſtond
“En Arthur hem zijn grondgebied hergaf,
“Verkwijnde hij in ouderdom en ligt
“Nu daar, een warm, een onbegraafbaar lijk,
“En ziet noch hoort, noch ſpreekt noch kent; en beide
“Uw broedren zijn in Arthur’s Hal; ’t is waar,
“Met zoo volkomen liefde niet bemind
“Als ik voor u gevoel, en die niet waard.
“Zoo toef dan hier; door roode bezen wordt
“De vogel, gij, mijn onſchuld! door tornooi
“En krijg bekoord, die nooit zelfs vingerpijn
“Gekend hebt, noch de felle ſmart van leên
“Verwrongen of gebroken; wat zoo vaak
“Bij ’t breinverdoovend botſen of een val
“In ’t ſteekſpel mij het harte heeft verſchrikt.
“Ja, toef en jaag bij ’t hooge pijnboomwoud,
“Den ſnellen ſtroom van onze beken, ’t hert,
“Dat daaglijks zoo uw mannekracht vermeer’.
“Zoet is de jacht; en ik zoek u een Bruid
“Gelijk u voegt en ſchoon, uw opgaand leven
“Ten ſieraad en bij ’t neigen van mijn dag
“Mij koest’rend, tot in Lot’s vergetelheid
“Vervallen, ik noch u, mijzelf noch iets
“Meer ken. Gij, beste mijner zonen! toef:

"Nog zijt ge meer een jongeling dan man."

Daarop Gareeth: "Houdt gij mij nog voor kind,
"Zoo hoor nog eens 't vertelſel van het kind.
"Want, Moeder! eens was daar, als de onze, een vorst;
"En de erfprins, opgegroeid tot huwbaar man,
"Verlangde een Bruid. Een tweetal ſtelde hem
"De Koning voor: een forſche ſchoone de een,
"Gewapend en den ſterken ſlechts beſtemd,
"Door menigeen begeerd; maar de andere, ach,
"Begeerde daar niet één. En dit beding
"Gaf hem de vorst: dat, won hij de eerſte niet
"Door zijne kracht, hij de and're huwen moest,
"Die geen begeerde, een Bruid met rood gelaat,
"Zich zoo verachtlijk kennend, dat ze er ſteeds
"Naar haakte zich te ſchuilen, man noch vrouw
"In de oogen zag; of, kleefde ze enk'len aan,
"Zij was hun dood. Roem was de naam der eene,
"En de andere — ach, hoe kunt ge, Moeder, dus
"Mij houden aan uw ſnoer? — en de and're Schand!
"Man ben ik thans en mijn is mannenwerk.
"De herten na? Neen, Christus nagevolgd,
"Den Koning; rein van leven, waar van woord,
"Het onrecht wrekende, den Koning na —

"Zoo niet, waartoe geboren?"

"Lieve zoon,"
Hernam de moeder, "want daar 's menigeen,
"Die niet, of niet geheel, zijn Koningfchap
"Bewezen acht, bewezen achten wil,
"Alfchoon ik in mijn hart hem Koning wist,
"Toen 'k in mijn jeugd zoo dikwerf met hem was
"En koninklijk hem fpreken hoorde, aan hem
"Zoo weinig twijflend als hijzelf, hem mijn
"Gevoelende, en op 't nauwfte mij verwant.
"Nochtans — wilt gij uw rustig toeven hier
"Prijsgeven om uw al, uw leven, lijf,
"Te wagen en voor een, wiens Koningfchap
"Nog onbewezen bleef? Wacht, tot de wolk
"Die zijn geboort' verhult, een weinig flechts
"Zij opgetrokken. Toef, mijn lieve zoon."

En haastig fprak Gareeth: "Geen enkel uur,
"Vergunt ge mij — 'k wil, Moeder, door een vuur
"Tot dezen prijs — uw volmacht om te gaan.
"Nog onbewezen, nu hij 't bouwvalftof
"Van Romen op den dorpelfteen des rijks
"Wegvaagde en de afgodeerders heeft verplet,

"Het volk heeft vrijgemaakt? Wie anders moet
"Toch Koning zijn, dan hij die ons bevrijdt?"

Toen lange de vorſtin vergeefs haar zoon
't Steeds vuriger begeerde had ontraân,
En zijnen wil onbuigzaam vast bevond,
Gaf ſluwlijk zij ten antwoord: "Gij door vuur?
"Die gaat door vuur, bekreunt zich om geen rook.
"Nu, ga dan, zoo ge moet; één enkel blijk,
"Eer ge om den ridderſlag den Koning vraagt,
"Beding ik ſlechts van uw gehoorzaamheid,
"Uw liefde voor uw moeder."

En Gareeth:
"Elk blijk, hoe zwaar, wel honderd, mits ik ga!
"Ja, haast u, peil me in 't diepſte mijns gemoeds!"

Maar langzaam en hem aanziend, ſprak zij: — "Prins,
"Gij zult onkenbaar gaan naar Arthur's Hal
"En u verhuren om voor ſpijs en drank
"Met keukenvolk en koksmaats dienst te doen
"En hen, die ſchotels reiken voor den disch;
"Ook openbaart ge aan niemand uwen naam,
"En dienen zult ge een vollen jaarkring rond."

Dus meende de vorſtin, dat zoo haar zoon
Den een'gen weg tot glorie leiden zag
Diep door vileine keukendienstbaarheid,
Haar eigen kind te prinslijk fier zoû zijn,
Dien in te treên en rusten zoû bij haar,
In haren burcht en verr' van wapenklank.

Eerst zweeg hij, maar in 't ende ſprak Gareeth:
"Lijfeigen man kan vrij zijn in de ziel
"En 'k zal tornooien zien. Ik ben uw zoon,
"Moet als mijn moeder u gehoorzaam zijn,
"En voeg mij dies volgaren naar uw wil.
"Onkenbaar ga 'k, verhuur me om dienst te doen
"Met keukenvolk en koksmaats, openbaar
"Mijn naam aan niemand, — zelfs den Koning niet!"

Gareeth nu draalde een wijl. Het moederoog,
Aandachtig én vol vrees dat hij zoû gaan,
Zich keerende naar hem waarheen hij keerde,
Ontkrachtte zijn verlangst, totdat op éêns,
Gewekt door 't balderend geluid des winds,
Voortgierende door 't donker naar den dag,
Hij oprees, twee, die ſedert zijn geboort'
Hem dienden, uit hun ſluimring riep en eer

De waakzaamheid der moeder hoorde, ging.

Het drietal ftelde, als bouwers van den grond
Gekleed, het aangezicht naar 't Zuiden. Tak
En lucht weërklonk van vogelenmuziek,
De vochte heuvelkant leefde op in groen,
En 't levend groen was in gebloemt' ontgloeid,
Want Paafchen was voorbij.

Toen zij hun fchreên
Nu zett'en op het vlak, dat naar den voet
Van Camelot verbreedde, zagen zij
Den morgen-zilvernevel in de vert'
Als rook opgolven om den Koningsberg,
Daar tusfchen 't woud verrijzende en het veld.
Soms flikkerde de kruin der hooge ftad;
Dan, halfweg naar beneden, boorden weêr
De torenfpitfen door den mist; foms blonk
De groote poort alleen, aan 't veld omlaag;
En ftraks verdween geheel de fchoone ftad.

Toen ftonden zij, die reisden met Gareeth,
Verbaasd. En de eene riep: "Niet verder, Heer
"Een tooverftad, door feeën opgebouwd!"

En de ander bauwde 't na: "Wij hebben, Heer!
"Van onzen wijze thuis, naar 't Noorden ginds,
"Gehoord, dat deze Vorst de Vorst niet is,
"Maar flechts een wisfelkind uit Feeënland,
"Die door Merlijn's getoover en zijn kunst
"De heidenen verdreef." — En de eerfte weêr:
"Daar 's nergens zulk een ftad; 't is alles, Heer,
"Een ijl gezicht."

Voor antwoord loech Gareeth,
Zwoer, dat hij in zijn bloed, zijn prinsdom, jeugd
En hope, tooverkunst genoeg bezat,
Merlijn te domp'len in de Roode Zee;
En duwde hen fchoorvoetend naar de poort.
Daar was geen poort als deze in 's Hemels licht;
Want barvoets op den fluitfteen, die gelijnd,
Gegolfd was als een rustelooze vloed,
Stond daar de Jonkvrouw van het Meir; haar kleed
Droop als wegvloeiend water van heur zij;
Maar de armen, groot en krachtig, uitgebreid
Als 't kruishout, hielden heel de kroonlijst op;
En water droppelde van elke hand;
Aan de eene hing een zwaard, een wierookvat
Aan de and're en beide in wind en ftorm verweerd;

En op heur boezem hing de heilge visch;
En in de ruimten links van haar, en rechts,
In magifche figuren uitgebeeld,
Zag me' Arthur's oorlogsdaän, het nieuw en oud
Dooreen geftrengeld, of de Tijd niet waar',
Zoo inniglijk, dat in 't aanfchouwen zelf
Men duizelde. Hoog boven alles ftond
Het drietal koninklijke vrouwen, die
Arthur in nood ter hulpe zouden zijn.

Gareeth's gezellen ftaarden 't beeldwerk aan
Zoo langen tijd, tot draken-kronkelbocht
En tooverzinnebeeld, te zaâm in roer,
Te wringen en te wemelen begon
En beiden riepen: "Heer, die poortboog leeft!"

En desgelijks Gareeth hield zoolang 't oog
Daarop gericht, tot ook voor hem het fcheen,
Of 't zich bewoog. Daar fchalde op eens muziek
Van uit de ftad: zij deinsden van de poort;
Waaronder tot hen kwam met langen baard
Een oude en fprak: "Wie moogt ge zijn, mijn zonen?"

"Wij ," zei Gareeth, "zijn bouwers van den grond,

"Die, fchaar in vore latend, komen zien
"Des konings heerlijkheid. Mijn mannen hier
"(Zoo grillig fchemerde in den mist uw ftad)
"Zij twijflen, of de Koning Koning zij,
"Of kwam uit Feeënland; of alles hier
"Door tooverkunst, door Feeën zij gebouwd,
"Ja, of er wel een ftad zij in 't geheel,
"Dan wel een ijl gezicht; en dees muziek
"Heeft hen verfchrikt — leer gij de waarheid hun!"

En fpelend gaf die oude Ziener hem
Befcheid en fprak: "Ik heb, mijn zoon, een fchip
"In 't zwerk zien varen met de kiel omhoog,
"Den mast omlaag, en vaste torens ook
"Het onderstboven in de lucht; en hier
"Is waarheid, maar mishaagt zij u, neem gij
"De waarheid zoo ge mij haar zeidet. Want
"Voorzeker, als ge zegt, een Feeënvorst
"En Feeënkoninginnen hebben, zoon,
"De ftad gebouwd. Een heilge bergkloof uit,
"Gelegén naar den daagraad, kwamen ze, elk
"Een harp ter hand en op hun harpmuziek
"Is zij gebouwd. En als ge zegt, mijn zoon,
"Zij is betooverd, want daar 's niets in haar

“Gelijk het ſchijnt, tenzij de Koning; ſchoon
“Er zijn, die hem een ſchaduw en de ſtad
“Voor werklijk houden; toch, neem u in acht,
“Want gaat gij door de poort, gij wordt een ſlaaf
“Van zijn bezweringen; de Koning zal
“U binden door geloften, die ’t een ſchand
“Zoû zijn als bindend niet te erkennen, doch
“Niet eenig mensch kan houden; vreest gij de’ eed,
“Ga deze poort niet door, maar blijf bij ’t vee
“Daarbuiten in het veld; want hoordet gij
“Muziek, wie weet, ze bouwen ſteeds nog door,
“Daar toch de ſtad gebouwd is op muziek
“En daarom ganschlijk niet gebouwd, en dus
“Gebouwd voor eeuwig.”

Toornig ſprak Gareth:
“Houd, oude Meester, toch uw eigen baard
“In eer, die blank ziet als de waarheid zelf
“En even lang ſchijnt als gij hoog van ſtal!
“Wat ſpot gij met den vreemdeling, die u
“Toch heusch bejegend heeft?”

De ziener ſprak:
“Kent gij ’t geraadſel dan der Barden niet:

"'Verwarring en begoochling en verband,
"'Ontwijk en mijd en grijp het met de hand?'
"'k Befpot u niet, dan als gij mij befpot
"En allen die u zien, want die ge fchijnt,
"Zijt gij niet; maar ik ken u, wie ge zijt,
"En ftraks drijft met den Koning gij den fpot,
"Die toch geen fchaduw van een logen duldt."

Hier eindigde de fpotter, zonder fpot,
En ging, rechts keerende, de vlakte langs;
Gareeth, hem naziend, zeide: "Onze ééne uit nood
"Gefproken leugen zit, kleen fpookfelding,
"Mijn vrienden, op den drempel van cns plan.
"De liefde draag' de blaam, niet zij, noch ik;
"Welnu, wij maken 't goed."

Gansch opgeruimd
Sprak hij en lachte en trad toen met zijn twee
De ftraten in van Camelot, een ftad
Van fomber-ftatige paleizen vol
En rijk aan zinnebeelden en het werk
Van oude koningen, die in gefteent'
Hun tijd vereeuwigden; — hetwelk de hand
Des Magiërs aan Arthur's Hof, Merlijn,

De kenner aller kunften, had beroerd,
Alom op Arthur's last met fpitfen top
En met pinaaklen had gekroond, omhoog
Doen ftreven naar den hemel. Telkens zag
Me' een ridder uit- of ingaan naar het flot:
Zijn wapens klirden; en 't geluid was zoet
In de ooren van Gareeth. En uit vertrek
En venfter blikte fchuchterlijk het oog
Van reine vrouwen, heilgeftarnt' der min,
En allerwegen fchreed een bloeiend volk,
Als voor eens eedlen Konings aangezicht.

Gareeth, opftijgende naar 't flot, vernam
Een ftem, de ftem van Arthur, en hij zag,
De hoofden langs in de overwelfde zaal,
Het licht van 's Konings aanzijn in de vert',
Daar op zijn troon hij 't oordeel fprak; en zag
Niet meer, maar voelde 't haamren van zijn hart
In de ooren en hij dacht: "Wanneer ik fpreek,
"Oordeelt de Koning om dien halven zweem
"Van logen mij." — Toch, voorwaarts dringend, fchoon
Van vrees vervuld er Walewein te zien
Of Modred, vond hij de' een noch de' ander, maar
In 't luistrend oog der ridd'ren om den troon

Rein eergevoel, er ſchijnend als de ſter
Des dageraads, geloof in hunnen vorst,
Met zuivre liefde en glans van zegepraal,
En roem hun deel en immer meer hun deel.

Daar kwam een weduw roepend tot den vorst:
"Een gunst, Heer Koning! Mijn' verſcheiden man
"Ontroofde uw vader Uther met geweld
"Een akker, want, bood hij in 't eerst ons goud,
"Het land was lieflijk in onze oogen en
"Wij zwichtten niet, waarop hij met geweld
"Het ons ontnam, ons latend goud noch land."

En Arthur: "Wat verkiest gij, goud of land?"
En weenende de vrouw: "Helaas, mijn Heer,
"Het land was lieflijk in het oog mijns mans."
En Arthur ſprak: "Neem weêr uw lieflijk land,
"En driewerf 't goud, voor Uther's vrucht daarvan,
"Naar 't jarental. Ook, geene gunst is hier,
"Maar recht, blijkt uw beweren waar. Gevloekt,
"Die uit zijn vaders onrecht zelf een recht
"Zich ſcheppen wou!"

En als zij heênging kwam

Een and're weduwvrouw en riep tot hem:
"Een gunst, Heer Koning! Vorst, uw vijandin
"Ben ik. Gij hebt met eigen hand mijn man,
"Een ridder van vorst Uther, in den krijg
"Der edelen verſlagen, toen zich Lot
"En menigeen aankantten tegen u
"En riepen, dat gij laag waart van geboort'.
"Bij dezen ſchaarde ik mij; dies walgt mij thans
"Ook elke bede aan u. Nochtans, ziehier:
"De broeder van mijn' Heer, op zijnen burcht
"Mijn zoon verhongerend in 't kerkerkot,
"Heeft de erfnis in bezit, door u, wiens hand
"Den vader ſloeg, gelaten aan den zoon.
"Nu, ſchoon ik 't nauw u vragen kan van haat,
"Gun dat een ridder kamp' voor dit mijn recht,
"Den roover dood', mij wreke van mijn zoon!"

Daar trad een ridder toe en riep tot hem:
"Een gunst, Heer Koning! Bloedverwant ben ik;
"Gun mij, haar recht te doen, dien man te ſlaan."

Toen kwam Hofmaarſchalk Key en riep:
"Een gunst, Heer Koning! Deez', dat gij er geen
"Der ſmaadſter ſchenkt, die u in volle zaal

"Befpot heeft; of de gunst van prop en boei."

Maar Arthur fprak: "Wij zitten hier om hen
"Die onrecht lijden, in geheel ons rijk
"Te helpen. Deze vrouw bemint haar Heer.
"Zij vrede u, vrouw, met al uw liefde en haat!
"De vorften van voorhenen hadden u
"Ten vuur gedoemd; Aurelius u dood
"Doen geefelen en Uther u de tong
"Gekorven.... Maar van hier! Dat niet misfchien
"De ruwe luim dier vorften van weleer
"In mij ontwake! Gij, haar bloedverwant,
"Ga met haar; overwin en dood hem niet,
"Maar breng hem hier, opdat ik oordeel fpreek
"Naar 's Konings recht; en is hij fchuldig, dan,
"Bij de' eeuwgen Koning die voor menfchen leefde
"En 't leven liet, is hij een man des doods!"

Toen kwam ter zaal een afgezant van Mark,
Een naam van kwade reuke door het land,
Den vorst van Cornwall; en hij droeg in beî
Zijn handen, wat een elk verblindde en blonk
Van verr', gelijk een veld vol herik blinkt
In plotsling zonlicht tusfchen buien door, —

Een kleed van 't bleekfte goud, en knielde neêr
En fpreidde 't voor den troon, kond doende dat
Alreê zijn meester zelf, de vorst vazal,
Op reize was naar Camelot; hij had
Vernomen dat het Arthur had beliefd
Tristan, zijn fchoonen neef, het ridderfchap
Te fchenken; waarom hij, van hooger rang
Als koning, hoopte, dat zijn leenheer hem
Die fchitt'rende eer te meer verleenen zoû;
Dies bad hij hem te aanvaarden 't kleed van goud,
Zijn oprecht hart en leenmantrouw te pand.

Maar Arthur riep, het kleed te fcheuren, ja,
Aan ftukken het te fcheuren en aldus
Te werpen op den haard. Een eikeftam
Verfmeulde daar. "Een edel ridder! Wat,
"Voor 't fchild van Mark bij alle deze een plaats?"
Want midden aan een zij dier lange zaal
Verhief een ftatelijke fchouw haar boog,
Uitfpringend boven 't haardvuur en waarlangs
Aan 't voorgedeelt drievoudiglijk een reeks
Van fteenen fchilden liep, geblazoeneerd,
Of wel gebeeldhouwd flechts, of ganschlijk blank,
En onder ieder fchild eens ridders naam.

Want dus was Arthur in zijn zaal gewoon:
Eén eedle daad, en 's ridders wapenfchild
Werd flechts gebeiteld; twee, en 't wapenfchild
Werd ook geblazoeneerd; indien niet één,
Het fchild bleef effen blank, flechts door den naam
Daaronder aangeduid. Gareeth nu zag
In rijke kleuren 't fchild geblazoeneerd
Van Walewein, maar dat van Modred doodsch
En ledig nog. — En Arthur riep, het kleed
Te fcheuren en te werpen op den haard.

"Wij zouden eer ontnemen hem zijn kroon,
"Dan hem te ridd'ren om zijn Koningsnaam.
"Wat koningen wij vonden, ieder weet,
"Van onderlingen krijg weêrhielden wij
"Hun hand, het koningfchap hun latend. Hij,
"Die onder hen mild en barmhartig was,
"De waarheid fprak, zich dapper toonde en rein,
"Werd onzer één en zit in deze zaal.
"Bevlekt heeft Mark den grooten Koningsnaam,
"Als Mark bezoedlen zoû den lagen ftaat
"Eens veldmans. Zond hij ons een kleed van goud,
"Keer, hem te moet, en houd hem uit ons oog,
"Opdat wij hem niet wikk'len in een kleed

"Van lood, geftild voor immer — lafhart — man
"Van famenrotting, list, vergiften raad,
"En lagen bij den weg — uw fchuld niet! Laat
"Hofmaarfchalk Key in uw behoeft voorzien,
"Dat gij voldaan moogt trekken uwes weegs.
"Gevloekt, die flaat en niet de hand laat zien!"

Nog menig fmeekling kwam met kreet en klacht
Van fchâ door beest of menfchen aangericht,
En telkens weêr reed dan een ridder heên.

Ten laatfte trad Gareeth, met elke hand
Zwaar leunende op de fchouders zijner twee,
Met hen den Koning nader en verzocht:
"Een gunst, Heer Koning!" (met befchaamde ftem)
"Want ziet ge niet, hoe uitgeteerd en zwak
"Ik fchijn — op dezen leunende? Vergun,
"Niet vragend naar mijn naam, dat hier om fpijs
"En drank ik bij uw keukenjongens dien'
"Een vollen jaarkring rond — en dan ten kamp!"

Daarop de vorst: "Een treflijk jongling, waard
"Een treffelijker gunstbetoon! Maar zoo
"Ge een treflijker niet wilt, dan moet de heer

“Der ſpijs en dranken, Key, ook de uwe zijn.”
Hij rees en ging. Key, vaalbleek van gelaat,
Der plant gelijk, die door een woekermos
Heur wortel knagen voelt:

“Nu ziet eens aan!
“De kwant liep weg uit deze of gene abdij,
“Waar hij temet zich niet aan vleesch of pap
“Verzaden kon! Maar zoo hij werken wil:
“Ik zal den krop hem vullen als een duif,
“En gladder zal hij glimmen dan een beer.”

“Hofmaarſchalk,” ſprak, daarbij ſtaand, Lancelot,
“Den bloedhond kent gij en den hazewind
“En allen hond; een paard ook kent ge, een mensch,
“Dien kent ge niet. Het voorhoofd hoog en blank,
“'t Haar golvend, fijn, neus kloek, de vleugels forsch
“En fijn, de handen breed en blank en fijn!
“Eens jongen mans geheim.... Uit ſchaapskooi dan
“Of Koningszaal, de knaap is eêl van aard.
“Bejegen hem met alle heuschheid, dat
“Hij niet uw oordeel eens te ſchande maak'!”

En Key: “Wat mort ge van geheim? Verdenkt

"Gij dezen kwant, dat hij des Konings disch
"Vergiften zal? Voorwaar, hij fprak te dwaas.
"Geheim? Och kom, indien hij eedle waar',
"Hij hadde om paard en wapenen gevraagd.
"Blank, fijn, in trouw'! Heer ridder Fijngelaat,
"Heer Blankhand? Zie gij toe, dat, Lancelot,
"Uw eigen fijnheid niet een fijnen dag
"Te gronde u richt' — en laat den man aan mij."

Zoo onderwierp om glories wil Gareeth
Zich 't fmookrig juk der keukendienstbaarheid.
Hij at met jonge knapen bij de deur
Zijn deel en fliep met zwarte keukenknechts.
En Lancelot fprak fteeds hem vriend'lijk toe;
Hofmaarfchalk Key, hem ongenegen, plag
Hem her en der te jachten, te overlaân
Met arbeid, zwaarder dan zijn maat aan 't vuur,
Aan fpit en waterput, aan brandhout, of
Nog grover werk; Gareeth nu voegde zich,
Den Koning fteeds gehoorzaam, alle dienst
Volbrengend met een eedle rustigheid,
Die gratie fchonk aan 't needrigst dat hij deed.
En kouteden de knechten onderling,
En prees er een de liefde van den Vorst

En Lancelot, daar gene in 't ſlagveld hem
Tweemaal het leven redd'e en Lancelot
Eenmaal den Vorst; want Lancelot was de eerſte
In 't ſteekſpel, 't grootst was Arthur in den ſlag, —
Dan was Gareeth verblijd. Of ging 't verhaal,
Hoe, op zijn zwerftocht, ver blauw binnenmeer
En nevelige zee voorbij, de boschwacht eens
Op Caer-Eryri's hoogſte kruin den vorst,
Naakt kindeken, bij 't krieken van den dag
Gevonden had, van wien de ziener ſprak:
"Hij gaat naar 't eiland Avalon, hij gaat
"En wordt geheeld en kan den dood niet zien," —
Dan was Gareeth verblijd. Maar klonk hun taal
Somwijl onoorbaar, ſnel als 't leeuwriklied
Hief hij dan aan, of zong een oud rondeel,
Zoo luid, dat in het eerst zij ſpott'en, ſtraks
Hem eerden. Of Gareeth verhaalde een ſprook
Van ridders, die in levenbobb'lend bloed
Een ſpoor zich teekenden door 't twintigwerf
Gekronkeld lichaam van een draak; en hield,
Rondom hem in een kring met open mond
En werkelooze handen uitgeſtrekt
Of zittend, zijne maats geboeid, totdat
Op éèns Hofmaarſchalk Key er binnen ſtoof,

Als onverhoeds de wind in 't dor geblaårt,
En hen uiteen verdreef. Of hadden soms
De knechten saàm een spel en gold het dan
Zijn kracht te meten, twee el verder wierp
Hij staaf of steen dan eenig ander; of
Geviel er een tornooi en gaf Heer Key
Hem met een hoofdknik oorlof om te gaan,
Hij snelde er heên; en zag hij, als de golf
Die aanrolt tegen een die afstroomt in,
De ridders botsen, splinteren hun speer,
En 't strijdros waggelen, de jongling was
Van zielsverrukking uit zijn zinnen schier.

Zoo wrocht hij met de knechten een maand lang;
Daarna berouwde 't woord der Koningin,
Dat zij hem zweren deed; en droever steeds
In 't kinderloos kasteel, zond, tusschen was
En afgang van de maan, zij voor haar' zoon
Een rusting en ontsloeg hem van zijn eed.

Een schildknaap meldde 't hem van Koning Lot,
Met wien hij eens tornooi te spelen plag,
Toen, kind'ren bei, ze in afgelegen hoek
Ruw weg een strijdperk trokken in het zand,

Waar de een op de' ander aanvloog van weêrszij.
Nooit werd van fchaamte een meisjen hooger rood
Dan toen van vreugd Gareeth. Hij lachte en fprong.
"Op eenmaal uit den fmook, van Satan's voet
"Naar Petrus' knie! Aan mij alleen dit nieuws!
"Of toch — den Koning ook. Gij, naar de ftad.'
Hij zocht daarop den vorst, vond hem alleen
En zeide 't alles hem.

"'k Heb met de lans,
"Speelswijs, uw fterken Walewein gefchokt;
"Hij heeft het zelf getuigd: tornooien kan 'k.
"Maak — in 't geheim! — me uw ridder; laat mijn naam
"Verborgen blijven; gun mij de' eerften tocht —
"En 'k fchiet gelijk een vlam van de asfchen uit."

Hier viel op hem des Konings rustig oog;
Hij hield zich in en gloeide en boog zich diep,
Hem kusfende de hand; en Arthur fprak:
"Uw goede Moeder deed me uw aanzijn kond
"En ook haar wensch, mijn zoon, dat ik zoû doen
"Naar de' uwen. Ridder, gij? Mijn ridders zijn
"Door hun geloften tot volkomen moed,
"Volkomene zachtmoedigheid verplicht,

“En, minnend, tot volkomen trouw in min,
“In ’t uiterſte gehoorzaam aan hun vorst.”

Gareeth, opſpringend van zijn knieën: “Moed,
“Mijn Koning, kan ik u beloven! Naar
“Volkomene gehoorzaamheid, vraag hem,
“Wien gij mij overgaaſt, Hofmaarſchalk Key,
“Geen zachte meester over ſpijs en drank!
“En min — God weet, ’k gevoele nog geen min,
“Maar zoo God wil, ik zal!”

Daarop de Vorst:
“Mijn ridder in ’t geheim? Maar echter, hij,
“Onze allertrouwſte als broeder en als man
“Rechtſchapenst, en in alles één met mij,
“Hij moet het weten.”

“Vorst, laat Lancelot
“Het weten, laat hij ’t weten, Lancelot,
“Uw edelſte en getrouwſte!”

En weêr de vorst:
“Maar waarom zoekt gij opzien onder ’t volk?
“Mijn ridders hand’len om den wil van mij,

"Hun Koning, om den wil der daad veeleer,
"Dan om 't gewag."

En vroolijk vroeg Gareeth:
"Heb ik mijn brood met bakken niet verdiend?
"Laat dáár mijn naam, tot zelf een naam ik maak,
"Mijn daden fpreken; 't is maar voor een dag!"
En met een glimlach, vriendelijk de hand
Hem leggende op den arm, half zijns ondanks,
Naardien zijn forfche jeugd hem aantrok, gaf
De groote Koning toe. Dan, Lancelot
Ontbiedend en ter zij: "'k Stond de' eerften tocht
"Hem toe, fchoon onbeproefd. Dies, draag gij zorg,
"Wen hij dien opeischt in de hal, dat gij
"U werpt in 't zaâl, hem volgende van verr'.
"Bedek de leeuwen op uw fchild en waak,
"Zooverre gij vermoogt, dat hij niet word'
"Gevangen noch gedood."

Dienzelfden dag
Trad in de hal een jonkvrouw, eel van ftam,
Meibloefem 't voorhoofd, wang van appelbloefem,
Met de oogen van een valk; en luchtig op
Liep 't neusjen, als het kroonblad eener bloem.

Zij trad ter zaal in met heur page en riep:

"ò Koning, die den vijand buiten dreeft,
"Zie toe, wat vijand fchuilt daarbinnen! Brug
"En voorden door bandieten afgezet,
"Al wie een burcht bezit, de dwingeland
"Een half uur verr' in 't rond. Wat toeft gij hier?
"Rust nam ik niet, ô Koning! ware ik vorst,
"Eer 't eenzaamst huis van vloekbaar bloedbedrijf
"Zoo ganschlijk vrij waar' als van 't beste bloed,
"Dat zonde 't is te kwisten, 't altaarkleed!"

"Getroost u," antwoordde Arthur, "rust neem ik
"En nemen ook de mijnen niet; indien
"Mijn ridderfchap bezworen eeden houdt,
"Zal 't wildfte heiveld, Jonkvrouw, onzes rijks
"Zoo veilig zijn als 't midden dezer zaal.
"Wat is uw naam? Uw wensch?"

En zij: "Mijn naam?
"Lynette luidt mijn naam, 'k ben edelvrouw;
"Mijn wensch? Een ridder, die den kamp befta
"Voor Lyonoor, mijn zuster, eêl van ftam,
"Van groote goedren, fchoon, ja meer dan ik;

"Zij woont in 't ſlot Perijkel; een rivier
"Omſtroomt het in drie ſlingers en daar zijn
"Drie overgangen, door drie ridd'ren ſaâm,
"Drie broederen, verdedigd, daar een vierde,
"En van de vier de machtigſte, in haar ſlot
"Haar ingeſloten houdt, om door 't beleg
"Haar wil te breken tot de trouw met hem,
"Zijn opzet ſlechts vertragend, tot ten kamp
"Gij uw uitnemendſten, Heer Lancelot,
"Hem uitzendt, dat, na zijn gewisſen val,
"Gelijk hij hoopt, hij haar in luister huw'.
"Maar huwen wil zij niet, dan dien zij mint,
"Of anders, heilig leven. Daarom koom 'k
"Nu hier om Lancelot."

En Arthur vroeg,
Aan Heer Gareeth gedachtig: "De Orde leeft,
"Gij weet het, Jonkvrouw, om wie onrecht doen
"Te delgen uit het rijk. Maar deze vier:
"Wie zijn zij? Wat hun wijs?"

"Dwaas is hun wijs,
"Heer Koning! naar den trant waarop van ouds
"Het dolend riddervolk rondomme zwerft,

"En doet den gril des oogenbliks, nu heusch,
"Straks beestlijk, zonder wet noch koning. Drie
"Van dezen noemen zich met trotſchen waan
"Den Dag: de Morgenſter, de Middagzon,
"En de Avondſter, in hun uitzinnigheid.
"En niet een aasje wijzer is de vierde,
"In zwarte rusting ſteeds, een roofdier-mensch
"Van matelooze woestheid. Deze noemt
"Den Nacht zich, vaker nog den Dood, en draagt
"Een doodshoofd op 't helmet, zijn wapentuig
"Met een geraamt' beſchilderd, als ten blijk
"Dat wie de drie verſlaan moog' of ontkoom',
"Den eeuwgen nacht door hem zal binnengaan.
"'t Zijn dwazen alle vier, maar groot van macht;
"En daarom koom ik thans om Lancelot."

Daar hief zich Heer Gareeth met fonk'lend oog,
't Hoofd hooger dan de menigte en hij riep:
"Een gunst, Heer Koning! Dezen tocht!" En dan,
Nabij zich Key bemerkend, die er kreunde
Als een gekwetſte ſtier: "Gij, Koning, weet,
"Uw keukenknecht ben ik; dank zij uw ſpijs
"En drank, geweldig ben 'k; een honderdtal
"Derzulken vel ik neêr! Uw woord, mijn vorst!"

En Arthur zag naar hem, een oogenblik
De brauwen saâmgefronst. "Opbruisend, ruw,
"Vergeselijk en waard het ridderschap —
"Zoo ga!" En elk die 't hoorde stond verbaasd.

Maar op 't jonkvrouwlijk voorhoofd week voor schaamt'
En fiere toornigheid het Meische blank;
En de armen heffende: "Fij, Koning, fij!
"Uw besten ridder vraagde ik en gij geeft
"Me een keukenboef!" En eer haar in de zaal
Eén wederhouden kon, was ze omgewend
En vlood den doorgang tot den Koning af,
Zat op en reed de glooiing neêr der straat,
Den wond'ren poortboog door, hield buiten stil
Bij 't steekspelveld en morde: "Keukenboef!"

Nu voerde een dubbelde uitweg van de zaal;
Eén naar een vlak plaveisel, waar de Vorst
Bij 't opgaan van de zon placht uit te zien
Verr' over veld en woud, een trotsche trap
Neêrdaalde en in het bloeiende geboomt',
Van torens overtopt, verdween; en hier,
Door deze hoofddeur, ging de Koning uit;
Maar de and're rees aan de overzij der schouw,

Zoo hoog, dat ook de hoogst gepluimde helm
Er door reed, ongerept. Deze' uitgang langs
Vlood in haar toorn de Jonkvrouw en naar deez'
Schreed Heer Gareeth en buiten zag hij daar,
Gefchenk van Koning Arthur, half een ftad
Gelijk in waarde, een uitgelezen ros
En 't tweetal, hem van 't Noorden daar gevolgd,
Er bijftaand, de een met maagd'lijk fchild en helm,
En de ander met het paard, de fpeer. Waarop
Gareeth een mantel, die van 't fleutelbeen
Tot aan de hielen hing, van 't grooffte web,
Losmaakte en afwierp en, aan 't vuur gelijk,
Verfmoord in brandftof en half uitgedoofd,
Hel uitbrak, flikk'rend als wen 't dof infect
Zijn vleugelfchildjes licht en flonkertooi
Daaronder gloeit, eer 't opvliegt en verdwijnt.
Zoo flikkerde zijn rusting, eer hij ging.
Toen, daar 't helmet hij opzett'e en het fchild
Aannemend opfteeg en een fpeer omgreep,
Van door den ftorm op onbefchutte plek
Geftevigd hout, met vlijmig ftaal gefpitst,
Drong langzaam om hem heen het volk te hoop
En ftroomden uit de keuken knechten aan;
En hem, die fteeds bedrijviger dan één

Gewerkt had en hun lief werd, thans
Gewapend ziende in 't zadel, wierpen zij
Hun mutfen op en juichten: "Zegen' God
"Den Koning en zijn ganfche ridderfchap!"
Gareeth, de jubelende rijen door,
Reed voorwaart en de glooiing af der ftraat,
Den poortboog uit.

Heên toog Gareeth met vreugd;
Maar als de hond, in 't heete van den ftrijd
Al vechtend met een and'ren weggerukt,
Op 't hooren van zijn naam zijn meester volgt,
Doch grommend volgt, gedachtig aan den kamp:
Zoo, bij de deur ftaand, prevelde heer Key
Veracht'lijk van Gareeth, dien her en der
Hij eens te jachten plag.

"Op eenen tocht
"Te ros, gewapend uit — mijn vaathokknecht!
"De vorst wordt oud. Aan 't werk, gij flaven! want
"Verdooft uw vuur, het mijne blaast gij aan!
"Zal 't daagraad zijn in 't West en nacht in 't Oost?
"Maakt voort! — Mijn knecht... Temet heeft in zijn jeugd
"Een flag op 't hoofd, en toemaals niet geteld,
"Zijn brein gefchokt, dat in zijn opgang thans

"'t Aan 't dwalen raakt, gekrenkt! Hoe hief de schelm
"Te schaamteloos zijn stem en schreeuwde hij
"Zijn keukenknechtschap uit! Schoon tam genoeg
"En mak bij mij, aleer de opmerkzaamheid
"Van Lancelot hem opgepauwd had. — Nu,
"'k Zal mijn luidruchten knecht eens na, en zien
"Of hij alsnog voor meester mij erkent.
"Uit smookfel voortgekomen, zoo mijn lans
"Nog wil, zal hij door Gods genade in 't slijk —
"Van daar, ontwaakt de Koning uit zijn droom,
"Weêr in den smook terug."

Maar Lancelot:
"Wat wederstreeft ge, Key, den Koning toch?
"Dàt immers deed hij nooit, op wien ge schimpt,
"Maar diende lijdzaam steeds den Vorst in u.
"Gij, laat u raden, toef; forsch is de knaap
"En weet de lans te voeren en het zwaard."

"Stil, laat me," zeide Key: "te zeer verfijnd,
"Bederft ge met uw dwaze hoflijkheên
"Een goeden knecht." — Hij steeg in 't zaâl en reed
Door rijen zwijgende aangezichten voort,
De glooiing af der stad, den poortboog uit.

Maar daar, bij 't fteekfpel-veld, verwijlde nog
De Jonkvrouw, morrende: "Waartoe die fmaad?
"Hadd' mij de Vorst, ontbrak Heer Lancelot,
"Dergenen één voor 't minfte toegeftaan,
"Die hunne lans om vrouwemin en eer
"Hier drillen, liever dan — ô Heemlen, fij,
"Fij over hem! — dan deez' zijn keukenboef!"

Haar reed in fchitterenden wapendos
(En fchooner zag men weinigen dan hij)
Gareeth ter zij. "Mijn, Jonkvrouw, is dees tocht:
"Ga voor, 'k zal volgen." Zij, als die in 't hout
Den reuk fpeurt van een vunsgevleeschte zwam,
En ze aas waant van een dier uit bosch en veld,
Een fpitsmuis of een wezel, neep in drift
Met duim en vinger 't neusje en fchrilde: "Weg!
"Houd af! Gij riekt naar enkel keukenfmeer!
"En zie, wie ginder komt."
Want daar was Key.
"Herkent ge mij? Uw meester? Ik ben Key.
"Wij misfen u bij 't vuur."
Daarop Gareeth:
"Geen meester meer! Ik ken u al te wel:
"De' onheuschten ridder in heel Arthur's zaal."

"Welaan dan!" zeide Key. Zij botſten ſaâm;
Key, met ontwrichten ſchouder, viel; en nu
Hernam Gareeth: "Ga voor, 'k zal volgen!" Zij
Vlood ijlings voort.

Maar zode en kiezel vloog
Ten leste niet meer achter haar en 't hart
Van haar goed ros brak bijna van 't geweld
Waarmede 't joeg, zoodat zij ſtillehield
En, ingehaald, begon:

"Wat wilt ge toch,
"Gij vaathokknecht, bij mij? Of waant ge ſoms,
"Dat ge eenigszins te meer aanneemlijk mij,
"Of liever zijt, wijl door lafharten list,
"Of dank, temet, een ſimpel ongeval,
"Ge uw' heer verwonnen en verſlagen hebt?
"Gij ſchotelwasſcher en ſpitdraaier, fielt!
"Gij riekt naar enkel keuken, als voorheen!"

Zacht gaf Gareeth beſcheid: "Zeg wat gij wilt,
"Maar, Jonkvrouw, wat ge ook ſpreekt, ik laat niet af,
"Eer ik deez' tocht ten einde heb gebracht,
"Of 't leven daarbij derf."

"Ten eind gebracht?
"Ach, lieve Heer, wat fpreekt hij riddertaal!
"Hoe heeft de fchelm den toon wèl afgehoord!
"Maar, knecht, u wacht eerlang een ander, knecht,
"Zulk een, dat gij, trots al de keukenpap
"Die ooit gegeten werd, geen enk'le maal
"Hem aan durft zien!"

"Ik zal 't beproeven," fprak
Gareeth en met een glimlach, die haar fluks
In woede ontfteken deed. Voort fchoot zij weêr,
De lanen af van een onmeetlijk bosch;
Haar volgend, werd Gareeth opnieuw verknecht.

"Heer Keukenknecht, 'k heb de' éénen weg gemist
"Waar Arthur's mannen ftaan in 't bosch; het bosch
"Is bijna zoo vol dieven als geblaârt';
"Verflaat me' ons beide', ik waar' van u verlost.
"Nochtans, Heer Vaathokknecht! kunt gij dat fpit
"Van u hanteeren? Vecht, indien ge kunt;
"'k Heb de' éénen weg gemist."

Zoo reed het paar,
Befchimpfter en befchimpte, voort, totdat

De fcheemring volgde op de' avondzang; en toen,
Een lange glooiing opgeklommen, zag 't
De toppen van veel duizend dennen door,
Een fomb're holte, een open kom gelijk,
Zacht hellend westwaart dalen, en in 't diep,
In 't ftervend licht der ondergaande zon,
Gloeide als des hoornuils rond rood oog een poel;
En kreten ftegen op, en vluchtend brak
Een dienstman uit het zwarte bosch en riep:
"Zij werpen hem gebonden in den poel!"

Daarop Gareeth: "Verongelijkten 't recht
"Te waren, is mijn plicht; maar dierder nog
"De plicht, u bij te blijven." Dan, toen zij
Verachtlijk fprak: "Ga voor, 'k zal volgen!" riep
Gareeth terug: "Volg, ik ga voor!" en vloog
Het pijnwoud in. Daar zag hij, bij den poel
In zwarte fchaduwen, te halver dij
In rusch en riet, zes mannen, rijzig forsch,
Een zevenden voortfleuren, met een fteen
Om zijnen hals. Met kloeke flagen bracht
Hij drie tot rust; maar onder 't pijngeboomt'
Ontvloden drie. Gareeth ontbond den fteen
Van zijnen hals, dien rollend in den poel;

't Poelwater bobbelde op als olie. Nu
Sneed hij de koorden los en zett'e hem
Op vrijen voet: een krachtig edelman
En Arthur toegedaan.

"Ter rechter uur
"Zijt gij gekomen, of dat fchelmenpak
"Hadd' zijne wraak gekoeld! Goede oorzaak ook
"Om mij te haten hebben zij, want fteeds
"Was 't mijn gewoont' den dief te grijpen, hem
"Als ongediert' te fmoren, met een fteen
"Aan zijnen hals. In dit vaal water ligt
"Er menigeen te rotten, die des nachts
"Den fteen laat glippen en, in grimmig licht
"Rondflikkerend, komt danfen op den poel.
"Welaan, een leven is door u gered,
"Ter zuivring van dit bosch allicht iets waard;
"En 'k zoude gaarne u loonen en met eer.
"Wat wilt gij?"

„Niets!" fprak fcherpelijk Gareeth:
"'k Heb om den wil der daad de daad gedaan,
"In 't uiterfte gehoorzaam aan den Vorst.
"Maar gunt gij aan deez' Jonkvrouw gastvrij dak?"

Toen de ander daarop zeide: "Ik zie, voorwaar,
"Gij zijt van Arthur's Tafel," brak Lynette
In ſpotlach uit: "Ja, zeker en gewis,
"En min of meer, als Arthur's keukenknecht!
"Maar waan niet, Vaatbokknecht! dat ge eenigszins
"Te meer me aanneemlijk zijt, omdat ge met
"Uw ſpit zijt losgeſtoven op een bent
"Lafhartig boschgeſpuis. Een dorſcher had
"Hen met zijn vlegel wel uiteengejaagd!
"Neen — want ge riekt nog naar de keuken ſteeds.
"Maar zoo deze edelman zijn gastvrij dak
"Ons gunt — 't is wel."

Een uur gaans buiten 't bosch
Nam zijn kasteel, een ſchoon en kostlijk goed,
Waar in de hooge zaal dien eigen dag
Een feestmaal was gevierd en vele ſpijs
Van 't uitgelezenst overbleef, hen op.
Daar zett'en zij een pauw in al zijn praal
Der Jonkvrouw voor, wees de edelman Gareeth
Naast haar een plaats. Maar haastig rees zij op.

"Heer, 't is onheusch, zoo dunkt mij, dezen knecht
"Te plaatſen aan mijn zij. Hoor me aan: ik ſtond

“Deze’ ochtend ginds in Arthur’s zaal en bad
“Den Koning, Lancelot mij toe te ſtaan,
“Dat hij de broederſchap van Dag en Nacht
“Bekampen mocht — den laatſte’ een monſter, nooit
“Bedwingbaar, dan door hem om wien ik riep —
“Als plotsling ſchaamteloos dees keukenknecht
“Uitbauwt: ‘De tocht is mijn! Uw keukenknecht
“Ben ik; dank zij uw ſpijzen en uw drank
“Geweldig ben ’k;’ — en Arthur, op eenmaal
“Uitzinnig, antwoordt: ‘Ga!’ en kent aldus
“Den tocht hem toe — aan dezen hier, een ſchelm,
“Geſchikter tot het kelen van een zwijn,
“Dan uit te gaan tot vrouwen-rechtherſtel,
“Of aan te zitten naast eene edelvrouw!”

Toen zag de ſlotheer, half beſchaamd en half
Verbijsterd, nu naar de’ een, naar de and’re ſtraks,
En wees, de jonkvrouw latend bij den pauw
In zijne praal, Gareeth een and’ren disch,
Nam bij hem plaats en at en hief voorts aan:

“Vriend, of ge keukenknecht zijt, al dan niet,
“En of ’t een gril dier maagd u make, en zij,
“Dan wel de Koning raze, of beide’, of geen,

“Dan of gij zelve raast, ik vrage ’t niet.
“Maar krachtig zijn de ſlagen die gij ſlaat,
“Want krachtig zijt ge en ſchoon gevormd daarbij,
“En redder van mijn leven en daarom —
“Deez’ mannen toch zijn machtig in den kamp —
“Bedenk, of met de Jonkvrouw gij terug
“Niet gaan zoudt, om opnieuw Heer Lancelot
“Te vragen aan den Vorst. Vergeef me: ik ſpreek
“Om uws zelfs wil, die ’t leven mij behieldt.”

“Volgaarne,” ſprak Gareeth: “maar ’k zet den tocht,
“Trots Dag en Nacht en Dood en Helle voort.”

En toen mitsdien de ſlotheer wien hij ’t lijf
Behield, des and’ren daags een klein eind weegs
Hen had geleid en met een heilbeê ging,
Sprak Heer Gareeth: “Ga voor, ’k zal volgen!” Hoog
Antwoordde zij: “Ik vlucht niet langer; ’k duld
“U voor een tijd. Bij overſtrooming, knecht,
“Gevalt het wel, dat Leeuw en Wezel ſoms
“Verzamen op één eiland. Ja, mij dunkt,
“’k Gevoel voor u wat mededoogen zelfs.
“Keer weder, dwaas! Want daar is één nabij,
“Die u verwinnen en verſlaan zal; dan

"Ga 'k wederom naar 't Hof, dat ik befchaamd
"Den Koning maak', die mij geen kampioen
"Vergunde dan uit de asfchen van zijn haard!"

En heuschlijk gaf ten antwoord Heer Gareeth:
"Spreek gij uw woord, en ik doe mijne daad.
"Duld mij mijn' tijd, en gij bevindt mijn lot
"Eens even fchoon als dat van haar, die lag
"In de asch en huwde met den Koningszoon."

Toen kwamen zij aan de' oeverboord van een
Dier flingerflangde kronkels der rivier;
De kant was fteil, met ruwe ruigt' begroeid,
En fmal de volle ftroom, dien met één fprong
De éénboogde brug befpande; aan de' overkant
Verrees een zijden tent, met fchitt'rend goud
Geftreept, geftraald, als de narcis van kleur,
Met purpren top, waarboven hoog en rank
Een wimpel fladderde van karmozijn.
De rooverkrijgsman ftapte wapenloos
Er heên en weêr en riep:
"Is, Jonkvrouw, dit
"De kampioen, gebracht uit Arthur's zaal,
"Om wien we u lieten gaan?"

"Neen, neen," ſprak zij:
"Heer Morgenſter! De Koning, te' eenemaal
"U en uw zotternij verachtend, heeft
"U hier zijn keukenknecht gezonden. Gij,
"Neem u in acht, zie toe, dat plotsling niet
"Hij u beſpring' en wapenloos verſla:
"Geen ridder toch is hij, maar knecht."

Daar klonk
Zijn roep: "ô Docht'ren van den Dageraad,
"Dienstmaagden van de Morgenſter, verſchijnt
"En wapent mij!" En barvoets en blootshoofds,
Trad uit de zijden plooien der gordijn
Een drietal ſchoone maagden toe, getooid
In goud en rozenkleur; in 't dauwend gras
Weêrglinſterden haar voeten en heur haar
Was overglansd van dauwdrop of juweel,
Als flonkers in den ſteen aventurijn.
Zij togen hem een blauwe rusting aan,
En 't ſchild was blauw, waarop de Morgenſter.
Stilzwijgend naar den ridder zag Gareeth,
Daar hij een oogenblik, totdat zijn ros
Werd toegebracht, ſtond in zijn heerlijkheid.
En ſtralend in den ſtroom beneden hem,

Vermeng'lend met het trillend luchtazuur,
Weêrſpiegelden het ſchitt'rend paviljoen,
De naakte voeten en zijn wapendos,
Der kleedren rozenkleuren en de ſter.

En zij, hem gadeſlaand: "Wat ſtaart gij zoo?
"Gij ſiddert in uw vrees; nog is het tijd;
"Vlied heen door 't dal, vóór hij in 't zadel ſtijgt;
"Wat nood? Daar gij geen ridder zijt, maar knecht."

"'t Zij knecht of ridder, Jonkvrouw," ſprak Gareeth,
"Veel liever toog ik twintigwerf ten kamp,
"Dan dat ge dus mij lastert en beſchimpt.
"Een vriend'lijk woord is waard, die voor u ſtrijdt;
"Maar beter nog het booze, dat mijn arm
"Doortintelt met de kracht des toorns en mij
"Verzekert dat ik hem verwinnen zal."

En die de ſter droeg riep, in 't zadel thans,
Van de overzij der brug: "Met keukenknechts,
"En mij ten ſmaad gezonden, kamp ik niet!
"Verachting voor verachting. 't Ware ſchand',
"Hem leed te doen, tenzij dan dat ik hem
"Op zijne voeten zet, hem wapentuig

"En ros ontneem en weêrzend naar den Vorst.
"Welaan dan, knecht, wijk af van uwe Vrouw,
"Met haasten — weg! Het voegt toch geenen knecht,
"Te rijden met een vrouwe gelijk zij."

"Gelogen, hond! Ik ben van eedler ſtam
"Dan de uwe zelf!"
Hij zweeg. In felle vaart
Te zaâm gebotst op 't midden van de brug,
Boog beider ſpeer, maar brak niet; en gelijk
Een ſteen, uit catapult geſlingerd, ſloeg
Zoo de een als de ander achterwaarts van 't paard,
De brug af en als dood te grond, maar rees
En trok het zwaard; en met zoo woest geweld
Hieuw met zijn kling Gareeth, dat hij zijn man
Terugdreef van de brug, de Jonkvrouw riep:
"Wèl houwt ge, keukenknecht!" In 't einde werd
't Schild van Gareeth gekloofd, maar met één houw
Lag hij die 't kloofde kruipend op den grond,
En de gevall'ne riep: "Mijn leven niet!
"'k Geef me over!" En Gareeth: "Indien het mij
"Deez' Jonkvrouw vraagt, 't is wel; ik ſta 't als gunst
"Volgaarne toe." Rood wordend riep zij uit:
"Gij onbeſchaamde Vaathokknecht! Een vraag

"Van mij aan u? Ik u om gunst verplicht?"
"Dan ſterft hij!" en Gareeth ontreeg den helm
Als om hem te verſlaan. Nu kreet zij weêr:
"Niet zoo vermetel, Vaathokknecht, om een
"Te dooden, edeler dan gij!" — "Uw last
"Is, Jonkvrouw, mij een vreugd. Op háár bevel,
"Behoud uw leven, ridder. Rijs en haast
"Naar Arthur's zaal; zeg, dat zijn keukenknecht
"U derwaart zond en vraag vergeving voor
"Uw overtreden van zijn wet. Ik zelf,
"Wanneer ik wederkome, pleit voor u.
"Uw ſchild is mijn — vaarwel. En, Jonkvrouw, gij
"Ga voor, 'k zal volgen."

IJlings vlood zij voort.
En toen hij haar nabij kwam, ſprak zij: "Knecht,
"Mij docht, toen 'k op de brug u kampen zag,
"Kwam iets verflauwd uw keukengeur tot mij;
"Maar omgeloopen is de wind: ik riek
"Dien twintigvoud." — En zingend hief zij aan:

"'ô Morgenſter,' (die lange ellend'ling niet,
"Dien gij door tooverkunst of ongeval
"Of wel door valſchen list verwonnen hebt)

"'ô Morgenster, die glimlacht in 't azuur,
"'Waar bleek, ô ster, mijn droom van 't morgen-uur!
"'Lach vriend'lijk, gij! Mijn liefste loech mij aan.'

"Maar gij, van hier! Ja, laat u raden, vlucht!
"Want daar is één, — de tweede van de trits,
"In hun parabel-dwaasheid, — die de wacht
"Houdt bij een voorde en die uw loon ruimschoots
"Betalen zal. Wat zoudt ge u schamen? Daar
"Gij niet een ridder zijt, maar knecht."

Gareeth
Gaf lachende bescheid: "Paraablen? Hoor
"Des knechts parabel. Toen 'k nog keukenknecht
"Met de anderen en fel eens 't haardvuur was,
"Wierp een van mijne maats zijn woesten hond
"Zijn kleed toe, roepend: 'Waak!' En niemand dorst
"Het aan te roeren. Zulk een kleed zijt gij,
"U gaf de Koning mij ter hoede en zulk
"Een hond ben ik, die aanvalt en niet vlucht,
"En, ridder dan of knecht, de knecht die u
"Als volle ridder dient is even goed,
"Zoo schijnt het mij, uw zuster tot ontzet,
"Als eenig ridder zijn zoû."

"Ja, Heer Knecht!
"Ja, knecht, omdat ge als ridder kampt, offchoon
"Gij enkel knecht zijt, haat ik u te meer."

"Te meer mij te eeren, Jonkvrouw, voegde 't u,
"Die fchoon een knecht, uw vijanden verwin."

"Ja, ja," fprak zij, "ftraks vindt ge die u ftaat."

En aan den tweeden flinger der rivier,
Hoog op een hoog rood ros, van top tot teen
In blindend blanke maliën gedost,
Aan de overzij van 't ziedend ondiep, ftond
De Middagzon. Als waar' een weidebloem,
In eenen bal van pijltjes uitgebloeid,
Tien-duizendvoud vergroot, zoo ftraalde, één zon,
Het flikkerlichtend fchild; en toen Gareeth
Zich keerde, danften ftippen hem voor 't oog.
En over 't buldrend water buldrend, hij:
"Wat wilt gij, broeder, in mijn marken hier?"
Zij, 't ondiep over, weêr met fchelle ftem:
"Hier is een keukenknecht uit Arthur's zaal,
"Die uwen broeder floeg, zijn wapens draagt!"
"Oef!" riep de Zon, en fchoof 't vizier voor 't rood,

Het nul-rond narren-aangezicht en dreef
Zijn ros door 't bruifend fchuim; en midftrooms kwam
Gareeth hem in 't gemoet; plaats was daar niet
Voor lans of ruiterkunst, en met het zwaard
Vier houwen houwden zij van groote kracht;
De nieuwe ridder duchtte reeds, dat hij
Te fchande wierd gemaakt; maar daar de Zon
Zijn zwaren arm ten vijfden houw verhief,
Slipte in den ftroom de hoef uit van zijn paard,
De ftroom vloeide af, de Zon werd weggefpoeld.

Dwars over 't water lei Gareeth zijn lans
En trok hem uit; maar hij, met op de rots
Gekneusd gebeent', beftond den kamp niet meer,
En naar den Koning zond ook hem Gareeth.
"Ik zelf, bij 't wederkomen, pleit voor u.
"Ga voor, 'k zal volgen." — Lijdzaam ging zij voor.
"Is, Jonkvrouw, niet de goede wind gekeerd?"
"Geen enk'le ftreek; ook overwont ge niet.
"Daar loopt een laag van lei door deze voord,
"En daarop ftruikelde zijn paard — ik zag 't.

"'ô Zon' (die fterke dwaas niet, dien, Heer Knecht,
"Gij door een ongeval verflagen hebt)

"'ô Zon, die heil en ſmart ten wekker zijt,
"'ô Maan, die alles weêr in ſluimring vlijt,
"'Straal vriend'lijk: tweemaal loech mijn liefſte me aan.'

"Maar wat weet gij van minnelied of min?
"En toch, God weet, waart gij van eêl geſlacht,
"Innemend is uw wezen en temet —

"'ô Bloemen, die voor 't zonlicht open gaat,
"'ô Bloemen, ſluitend als de dag vergaat,
"'Bloeit lieflijk: tweemaal loech mijn liefſte me aan.'

"Maar wat weet gij van bloemen? Of 't moest zijn
"Tot tooiſel bij de ſpijs? Heeft niet de Vorst
"Die u mij afſtond, bloem van 't keukendom,
"Een zotlijk zwak voor bloemen? Waarmeê toch
"Beſteekt ge de pastei? En waar verſiert
"Ge 't zwijnshoofd meê? Met bloemen? Neen, bij 't zwijn
"Voegt roosmarijn met bladen van laurier.

"'ô Vooglen, kweêlend in de morgenlucht,
"'ô Vooglen, kweêlend als het daglicht vlucht,
"'Zingt lieflijk: tweemaal loech mijn liefſte me aan!'

"Maar wat weet gij van vogelen, van meerl,
"Zanglijster, leeuwrik, kneutjen? En wat zijn
"Uw droomen, als hun mei-muziek weèrklinkt,
"Aanzwellend met het rijzend morgenlicht,
"Hun blijde zonnedienst? Dees voor den ſtrik,
"Zoo peinst ge dan, en deze voor het ſpit,
"Doorſpekt, met vet bedropen! Doch zie toe,
"Dat niet voor 't laatst gij hebt geſpekt, tenzij
"Ge keert en vlucht. Ginds ſtaat de derde dwaas
"In 't zinbeeldſpel."

Want daar, aan de overzij
Van een drieboogde brug, één rozerood
Van 't West en ganschlijk naakt, zoo ſcheen het, ſtond,
Afgloeiend in den breede' en diepen ſtroom,
De ridder die zich noemde de Avondſter.

Gareth: "Wat wil hij, in zijn waanzin daar,
"Dus naakt bij vollen dag?" En zij: "Geenszins,
"Niet naakt, geſtoken ſlechts in harde huid,
"Hem pasſend als de zijne, en zoo gij al
"Zijn rusting wegklieft, dáárop ſchampt de kling."

Van de overzij riep luid de derde thans:

"Wat ftraalt ge, ò Broederfter! zooverr' beneèn?
"Uw post is hooger op. Maar floegt gij hem,
"Den kampioen der Jonkvrouw?"

Daarop zij:
"Geen fter van u — maar Arthur's hemel uit
"Gefchoten, u en de' uwen ten verderf!
"Uw jonger broed'ren beî, zij zijn gezwicht
"Voor dezen jongling, en ook gij, Heer Ster!
"Bezwijkt; zijt gij niet oud?"

"Oud, Jonkvrouw, oud
"En hard daarbij; oud, met de kracht en de' aàm
"Van twintig knapen." — "Oud," hernam Gareeth,
"En overftout in grootfpraak! Maar de kracht,
"Waardoor de Morgenfter verwonnen werd,
"Kan de' Avond fnuiken."

De and're ftak met fel
En doodelijk gefchal zijn horen: "Kom,
"En wapen mij!" Met trage fchreden trad,
Een oud, verweerd en rosfig paviljoen
Vol vlekken uit, een grauwgelokte vrouw
En rustte hem in oude wapens toe

En bracht een helm, met dorrend wintergroen
Voor pluim. En half getaand, half helder, blonk
Als zinnebeeld op 't fchild zijne Avondfter.
Maar toen zij uitfcheen boven 't zadel, ftormde
In dollen ren het tweetal op de brug
Elkand'ren aan; de ridder floeg te grond,
Gareeth zat af en ftond hem met het zwaard
En velde opnieuw hem neêr; maar hij, als vuur
Opfchietend, fprong, zoo dikwerf hem Gareeth
Voorover op de knieën wierp, omhoog,
Totdat Gareeth zwaar hijgde en zijn groot hart,
Nu àl zijn moeit' verloren gevend, zwoegde
In 't binnenst'; want hij fcheen den man gelijk
Die in zijn fomberder en later tijd
Met levenslange zonden ftrijd begint,
Daar ze allen opftaan tegen hem, één kreet:
"Gij gaaft ons heerfchappij, gij dwingt ons niet!"
Half wanhoopt hij; zoo fchenen ook Gareeth
Zijn houwen ijdel, daar de Jonkvrouw luid
Bleef roepen: "Wèl gedaan, knecht-ridder, houw,
"Houw toe, ò ridder-knecht — ò knecht, zoo eêl
"Als aller ridd'ren één — befchaam mij niet,
"Befchaam mij niet. Ik heb geprofeteerd —
"Houw toe, gij zijt de Tafelronde waard —

"Zijn wapenen zijn oud, de huid zijn heul –
"Houw toe — de wind verandert nimmermeer!"
Dit hoorend floeg Gareeth fteeds forfcher toe,
Hieuw groote ftukken van zijn rusting weg,
Maar teisterde vergeefs zijn harde huid
En kon zoo min hem onder brengen, als
De buld'rende zuidwesters, rug op rug
Aanrollende, de boei die vlot op zee
En immer duikt en fpringt; totdat in 't eind
De kling van Heer Gareeth de zijne trof
En afbrak tot de greep. "Nu zijt ge mijn!"
Maar de and're fprong op hem, onridderlijk
Zijn pezige armen wringende om hem heen,
Totdat hij fpijt zijn maliën verworgd
Zich voelende, en al 't uiterst zijner kracht
Saâmrapende, hem van zich en de brug
Afflingerde in den ftroom, er op of onder,
En riep: "Ga voor, 'k zal volgen!" Maar zij fprak:
"Ik ga niet langer voor; rijd aan mijn zij —
"Gij zijt de prinslijkfte aller keukenknechts.

"'ô Drieblad, fonk'lende in 't bedauwde kruid!
"'ô Regenboog, driekleurig fchitt'rende uit!
"'Straalt vriend'lijk: driewerf loech mijn lieffte me aan.'

"Heer — en in trouwe, ik noemde u Ridder gaarn',
"Hadt gij niet zelf u eenmaal knecht genoemd —
"Ik fchaam mij, dat aldus ik u befchimpt,
"Gehoond, gelasterd heb; van eedlen ftam,
"Heb ik gemeend, dat met de mijnen mij
"De Koning had veracht. Vergifnis, vriend,
"Want immer gaaft gij heufchelijk befcheid,
"En onvervaard en tevens zacht zijt gij,
"Als één van Arthur's keur; maar mijnen geest
"Verbijstert gij als knecht — wat kunt ge zijn?"

"Te laken, Jonkvrouw," fprak hij, "zijt ge niet,
"Dan in dit één, dat gij den goeden Vorst
"Mistrouwdet, als kon hij minachtend zijn,
"Of op uw bede een' afftaan, tot de dienst
"Die gij begeerdet niet bekwaam. Gij fpraakt
"Uw woord; mijn antwoord was mijn daad. Voorwaar,
"Geen ridder hij, ten halve man veeleer
"En ongefchikt om voor eene edelvrouw
"Te kampen, die het hart door dwazen toorn
"Ontroeren laat, óm eener Jonkvrouw gril.
"Gij fchaamt u? 't Dere u niet! Het booze woord
"Streed meê voor mij en nu gij vriend'lijk fpreekt,
"Is 't me of geen ridder, zelfs niet Lancelot,

"Hoe groot, de kracht heeft mij te fnuiken."

De uur
Was reeds nabij, wen in zijn eenzaamheid
De reiger zijn droefgeestigheid vergeet,
't Been neêrlaat en zich uitrekt en vast droomt
Van rijklijk avondmaal aan verren poel, —
Toen de eedle Jonkvrouw met een glimlach hem
Verhaalde van een grot, daar dicht ter hand,
Waar brood hem wachtte, met gebraad en wijn
Van 't Zuiderland, door Vrouwe Lyonoor
Haar' kampioen befchikt.

Straks reden zij
Door de' ingang van een dal langs effen rots,
Met ruiteren gebeeldhouwd, in allengs
Verwederende verven opgetooid.
"Voorheen,
"Heer Knecht, mijn ridder, woonde een kluiznaar hier,
"Wiens heilge hand op deze rots den krijg
"Des Tijds met 's Menfchen ziel heeft uitgebeeld;
"En dat verdwaasde viertal zoog dan ook
"Hun zinbeeldfpel van deez' doorvochten wand,
"Maar naar den vorm alleen. Kent gij dit niet?"

Gareeth zag toe en las in letterſchrift,
Gelijk de Romer krijgsman achterliet
Op klippen boven 't ſtroombed van de Gelt,
Er "PHOSPHORUS" en dan "MERIDIES",
Dan "HESPERUS" en "NOX" en "MORS", op ſteen
Na ſteenplaat ingegriffeld, onder vijf
Geſtalten van gewapenden, 't gelaat
Vooruit gekeerd en jagende de ziel:
Gedaante, die, de vleugelen geknakt,
't Gewaad geſcheurd en met los fladdrend haar,
Om hulp en ſchuilplaats vlood naar 's kluiz'naars grot.
"Hun aangezichten volgend vindt gij die.
"Maar zie, wie komt daarginds?"

Want een — vertraagd,
Eerst door de hulp, de' ontwrichten Key betoond,
Door 't blind gedwaal der Jonkvrouw dan in 't bosch, —
Heer Lancelot, de flingers der rivier
Thans doorgezwommen, kwam, de blauwe leeuwen
Bedekkend op zijn ſchild, hun zachtkens na;
En toen Gareeth zich wendde en hij de ſter
Zag blinken, riep hij: "Halt, roofridder! Wraak
"Voor mijnen vriend!" Gareeth verhief zijn leus
En rende op 't roepen in. Bij de' eerſten ſchok,

Eén oogenblik, door die bedreven ſpeer,
Het wonder van de wereld, nauw beroerd,
Gleed hij zoo licht, zoo ijlings af en viel,
Dat toen hij 't gras in zijne vuisten vond,
Hij lachte; en 't lachen ergerde Lynet.
Hard zeide zij: "Verwonnen en te ſchand',
"Teruggetuimeld tot den keukenknecht,
"Wat lacht gij? Om uw ijdle ſnoeverij?"
"Neen, eedle Jonkvrouw! maar dat ik, de zoon
"Van de' ouden Koning Lot en Bellicent,
"Verwinnaar van de bruggen en de voord,
"En Arthur's ridder, hier verſlagen lig —
"'k Weet niet door wien, door ſimpel ongeval,
"Door list en tooverkunst en ongeval —
"Uit, zwaard! Wij zijn van 't zaâl!"
En Lancelot:
"Prins, ô Gareeth, door louter ongeval,
"Van die ter hulpe kwam en niet tot leed,
"Van Lancelot — die, daar hij ongedeerd
"U weêrziet, zich verheugt, als op den dag
"Dat Arthur hem tot ridder ſloeg."

Gareeth:
"Gij — Lancelot! Wierp me *uwe* hand ter aard?

“Indien ge bij geval, tot ſpijt des roems
“Dien uwe broedren op u dragen, hier
“ — Maar ’t konde nimmer zijn — voor minder ſpeer
“Waart neêrgeſtort, ik ware dan beſchaamd,
“Bedroefd geweest — ô Lancelot — maar nu!”

En wrevelig de Jonkvrouw: “Lancelot?
“Waarom verſcheent ge niet, toen men u riep?
“En wat verſchijnt gij ongeroepen thans?
“Trotsch was ik op mijn knecht, die, ſteeds beſtraft,
“Zoo heuſchelijk als eenig ridder ſteeds
“Ten antwoord ſprak — maar is hij ridder, dan
“Verdwijnt al ’t wonder en blijf ik beſpot,
“Bedrogen, vragend ſlechts: waarom dit ſpel?
“En twijflend, of men mij en mijn geſlacht
“Niet hoonen woû. Waar zal toch waarheid zijn,
“Zoo niet in Arthur’s zaal, waar Arthur troont?
“Gij ridder, neen: gij knecht, gij prins, gij zot,
“Voor immer haat ik u!”

En Lancelot:
“Wees gij gezegend, Heer Gareth! Gij zijt
“Een ridder naar des Konings hartewensch.
“ô Jonkvrouw, is het wijs, te ſchande hem

"Te noemen, die flechts afgeworpen werd?
"'t Is mij gefchied, niet eens, maar menigmaal,
"En afgeworpen eerst, wierp zelf ik af,
"Verwonneling, verwinnaar in het eind.
"Wij hebben met het zwaard nog niet gekampt;
"Uw goed paard en gijzelve zijt vermoeid;
"Maar niettemin, ook in die matte lans,
"Heb ik uw mannekracht gevoeld. Gij hebt
"Uw werk gedaan, want heel de ftroom is vrij;
"Gij hebt naar recht zijn vijanden geftraft;
"En gaaft, gefmaad, fteeds heufchelijk befcheid,
"En fchertst als gij verwonnen wordt. Gegroet,
"Prins, Ridder gij van onze Tafelronde!"

En toen hij, tot Lynette weêr gewend,
Gareeth's weêrvaren haar verhaalde, fprak
Zij wrevelig: "Alwel, alwel — want erger
"Dan and'rer fpot, is 't, met zichzelf gegekt.
"Een grot, Heer Lancelot, is hier omtrent,
"Met fpijs en drank en voeder voor het paard,
"En vuurflag — doch, van wuivend geitenblad
"In 't rond omgroeid. Welaan, die zoekt, hij vindt!"

Zij zochten en zij vonden; Heer Gareeth

At, dronk en heel zijn wezen ſmolt in ſlaap.
De Jonkvrouw zag naar hem. "Vast zij uw ſlaap!
"Goede oorzaak toch tot ſluimeren hebt gij.
"Ontwaak geſterkt! Is 't niet, of ik voor hem
"Zoo teêr ben als een moeder? Ja, zulk een,
"Die heel den dag haar kind bekeven heeft,
"En zijnen dag vergald, maar in den ſlaap
"Hem zegent. Goede Heer, hoe lieflijk geurt
"Het geitblad in den ſtillen nacht, als waar'
"De wereld enkel zachtheid, vrede en liefde.
"ô Lancelot" — zij ſloeg de handen ſaâm —
"Hoe blijde ben 'k, dat dees mijn ſchoone knecht
"Een edel ridder zij. Nu zie, ik zwoer —
"Of anders hadd' de zwarte booswicht ginds
"Mij nimmer laten gaan — ik zwoer, u weêr
"Te brengen tot den ſtrijd met hem. En dus,
"Indien gij gaat, hij kampt het eerst met u.
"Wie twijfelt aan uw zege? En dan ontgaat
"Mijn' ridder-knecht de bloem van zijne daad."

En Lancelot: "Wellicht is dien gij noemt
"Mijn ſchild bekend. Dies, wil 't Gareeth, hij ruil'
"Het zijn voor 't mijn en neem mijn ſtrijdros, versch,
"Van ſporen wars, daar hij den ſtrijd bemint,

"Zoozeer als zijn berijder." — "Uwer waard,"
Sprak zij; "in deze zaak, Heer Lancelot,
"Zoo hoflijk als altijd."

Gareeth, ontwaakt,
Omklemde woest het ſchild: "Nu ſteigert, gij
"Lansſplinterende leeuwen, tegen wie
"De ſperen ſlechts vermolmde ſtokken zijn!
"'t Is of ge uw muil reeds opſpert tot gebrul!
"Ja, ſteigert, brult, wijl gij uw Heer verlaat!
"Geen nood, goê dieren, trouw draag 'k zorg voor u.
"ô Eedle Lancelot, kracht, vuur doorſtroomt
"Uit dezen hem, die nimmer onder 't ſchild
"De ſchaduw zelfs van Lancelot beſchaamt.
"Nu laat ons gaan."

En zwijgend togen zij
Door 't zwijgend veld. Schoon zomersch bleek heur licht,
Trok Arthur's Harp, de wolken in 't gemoet,
De blikken van Gareeth, die aan zijn' Vorst
Gedacht. Een ſter verſchoot. "Zie," zei Gareeth,
"De vijand valt!" Een uilkreet klonk: "Hoor ginds,
"Hoe de overwinnaar juicht!" Op eenmaal greep
Zij, rijdende aan zijn ſlinke, naar het ſchild

Dat Lancelot hem leende en riep: "Terug!
"Geef 't hem terug! Aan hem de kamp! Ik vloek
"De tong die heel den dag u gist'ren ſmaadde.
"Thans Lancelot bewoog zijn ros en ſchild
"U af te ſtaan. Gij kweet u wonderbaar,
"Maar wonderen vermoogt gij niet. Genoeg
"Zij de eer, daar 't drietal gij verſloegt. Alreê
"Zie 'k u verminkt, verſcheurd ... gij kunt, ik zweer 't,
"Den vierde niet verſlaan."

"En dat, waarom?
"Zeg, Jonkvrouw, wat gij weet. Gij jaagt geen vrees
"Mij aan; noch ruw gelaat, noch ſtem, of forsch
"Grof lijf, of matelooze woestheid ſchrikt
"Mij af van dezen tocht."

"Neen, Prins!" riep zij,
"God weet, 'k heb nooit zijn aangezicht aanſchouwd,
"Daar hij bij dag nooit uitrijdt, maar ik zag
"Gelijk een geest, verkillende den nacht,
"Hem rondom gaan; ook hoorde ik nooit zijn ſtem,
"Steeds maakte hij zijn page tot zijn tolk,
"Die kwam en ging, verkondend dat in hem
"De kracht van tien vereenigd was en hij

"Man, vrouw en knaap en meisjen in zijn toorn
"Kon ſlachten — ja, het teeder wicht! Daar zijn,
"Die meenen, dat van zuigelingen 't vleesch
"Hij, monſter! zelfs verſlonden heeft. ô Prins,
"'k Ging eerst om Lancelot — aan Lancelot
"Behoort de tocht — geef hem terug het ſchild!"

Maar lachend zei Gareeth: "Vecht hij daar om,
"Licht wint hij 't, als de ſterkſte van de twee.
"Aldus — en anders niet."

Maar Lancelot
Scherpte alle ridderkunst hem in, voor wie
Een ſterk'ren dan hijzelf ontmoeten mocht;
Hoe 't best hij paard beſtieren kon en lans
En zwaard en ſchild; met vlugge handigheid,
Zoo kracht ontbrak, de leemt' verhelpen kon;
En dringend was zijn woord. Daarop Gareeth:
"Wat regelen zijn dit! Ik ken ſlechts één:
"Ren op den vijand aan en win! Nochtans,
"In 't ſteekſpel heb 'k verwinnaar u gezien
"En hoe ge 't waart." — "God helpe u!" bad Lynette.

Een tijd lang, overwolkt door onweêrszwart,

Dat al 't geſtarnt' befloerſte, reden zij
Saamſprekend voort, tot zij heur tel deed ſtaan
En de' arm verhief, zacht fluisterende: "Daar!"
En zwijgend zagen zij op 't vlakke veld
Bij 't ſlot Perijkel, als een heuveltop
Oprijzend tegen 't ſomber uchtendrood
Ten horizon, reusachtig groot een tent,
Zwart, met een zwarten ſtandaard, en ter zijde
Een langen, zwarten hoorn. Dien vatt'e, aleer
De twee hem letten konden, Heer Gareeth,
Zijn hart en adem zendend door den hoorn.
De muren galmden; ſlonk'rend ſcheen een licht;
En lichten volgden lichten en opnieuw
Blies hij den hoorn; hol voetgetrappel thans;
Geſmoorde ſtemmen; ſchimmen heên en weêr;
Tot hoog, te midden van heur maagden, daar
De vrouwe Lyonoor aan 't venſter ſtond,
Schoon in het ſtralend licht, met blanke hand
Haar heuſchen groet hem wuivend. Toen de Prins
Ten derden male blies, na lange ſtilt', —
Ten laatſte — liet door 't zwart geplooid gordijn
De groote tent wat binnen huisde door.
Hoog op een nachtzwart paard, in rusting, zwart
Gelijk de nacht, met borstbeen wit, en dor

Geraamt' van ribben als de Dood, gekroond
Met ſpiereloozen lach, in 't ſchemerlicht
Des bleeken daagraads trad het monſter aan,
Een tiental ſchreên — hield ſtil — en ſprak geen woord.

Maar ganschlijk verontwaardigd ſprak Gareeth:
"Gij dwaas! Men zegt, gij hebt de kracht van tien,
"En zijn u dan de leden niet genoeg
"Die God u gaf, dat gij tot meerder ſchrik
"U uitſtrijkt in 't ſpookachtig beeld van wat
"Het leven heeft verzaakt, en dat de kluit,
"Verſtandiger dan gij, met dicht gebloemt'
"Als uit meewarigheid verbergt?" Maar hij
Sprak niet een enkel woord; een maagd bezweem;
En weenend wrong de Vrouwe Lyonoor
De handen, als gedoemd de bruid te zijn
Van Nacht en Dood. En onder zijnen helm
Begon het Heer Gareeth te prikk'len; zelfs
Heer Lancelot ſchoot ijs door 't warme bloed;
En ieder die hem waarnam ſtond ontzet.

Woest wrenschte op eenmaal 't ros van Lancelot;
't Zwart oorlogspaard des Doods ſprong met hem voort;
En die niet voor den ſchrik het oog ſloot, zag

Den Dood ter aarde en hoe hij langzaam rees.
Maar met één ſtreek was 't doodshoofd door Gareeth
Geſpleten en de helft viel rechts, de helft
Ter ſlinke neêr; en met een forſcher zwaai
Hieuw hij den helm gelijk het doodshoofd door,
En uit den helm kwam 't bloeiende gelaat
Te voorſchijn van een knaap, zoo friſch gelijk
Een pas ontloken bloem en roepend: "Heer,
"Verſla mij niet; mijn broeders dwongen mij,
"Opdat van 't ſlot en Vrouwe Lyonoor
"Al 't volk wierd weggeſchrikt. Geen hunner dacht
"Dat iemand ooit zijn doorgang door zou gaan."
En zacht antwoordde Heer Gareeth den knaap,
Die niet veel jonger was dan hij: "Schoon kind!
"Wat waanzin porde u aan, der ridd'ren hoofd
"Ten ſtrijd te dagen?" — "Heer, zij dwongen mij.
"Den Koning haten zij en Lancelot,
"Des Konings vriend. Zij hoopten aan den ſtroom
"Hem ergens te verſlaan. Geen hunner dacht,
"Dat iemand ooit zijn doorgang door zoû gaan."

Nu ſprong een zaalger dag van onder de aard;
En Vrouwe Lyonoor, met heel haar huis,
Bij dans, feſtijn en zang, lachte om den Dood,

Na al hun gruwen, al hun dwaze vrees,
Als bloeiend jongeling onthuld. Zoo leefde
Er vrije vreugd en won Gareeth zijn tocht.

Hij die 't verhaal verhaalde in de' ouden tijd,
Zegt, dat Gareeth ter vrouw nam Lyonoor;
Die later het verhaalde, zegt: Lynet.

HET HUWLIJK VAN GEREENT.

Gereent, een dapper held uit Arthur's Hof,
Cijnsplichte vorst van Devonland en één
Der ridderen van 's Konings Tafelronde,
Verwierf de hand van Yniols eenig kind
En had als 't hemelsch licht Enide lief;
En als het licht des Hemels wisfelt, thans
Bij 't opgaan van de zon, bij 't dalen ftraks,
Bij maanlicht weêr en tintelend geftarnt,
Zoo vond Gereent zijn lust, door dag op dag
Haar fchoonheid te doen wislen in karmijn
En purper en juweel. Enide, alleen
Om 't oog des mans te ftreelen, die weleer
In eenen ftaat van droef verval hâar vond
En liefkreeg, trad ook elken nieuwen dag
Met nieuwen glans hem te gemoet; en zelfs
De Koningin, Gereent voor trouwe dienst

Erkentlijk, had haar lief en menigwerf
Bekleedde zij met eigen blanke hand
En tooide haar, van 't gansche Hofgezin
De schoonste na haarzelve. En zij, Enide,
Beminde de Vorstin en eerde in haar
Met trouw gemoed de staatlijkste en de beste,
Aanminnigste der vrouwen op deze aard.
En lang, de twee zoo teêr en innig ziend,
Had in heur vriendschap zich Gereent verheugd.
Daar mompelde 't gerucht van de euvle liefde
Der Koningin voor Lancelot; en schoon
Nog geen bewijs getuigde tegen haar,
Het hoorbaar fluist'ren dat er rondging nog
Niet opstak tot een storm — vond bij Gereent
De maar geloof. Hij huiverde — of zijn gâ,
Daar toch heur hart dus aan Genovra hing,
In heur zachtmoedige' aard bezoedeld waar',
Bezoedeld worden mocht! Dies wendde hij
Zich tot den Koning met schoonschijnend woord;
Zijn Prinsdom, klaagde hij, paalde aan een oord
Van bandlooze eedlen vol en roofgespuis,
Moorddadigen en al wat vluchten moest
Voor 't zwaard des rechts, van orde en wetten wars;
En daarom, tot het eens den Koning zelf

Behagen mocht, dien zinkpoel van heel 't rijk
Te zuivren, bad hij oorlof om te gaan
Ter were van zijn grens. — De Koning dacht
Een wijle tijds en willigde eind'lijk in;
En daarop toog de Prins met zijn Enide
En vijftig ridd'ren heen naar de Savern,
En verder naar hun land. Hier peinsde hij:
"Zoo ooit een vrouw haar heer getreuwe bleef,
"Mij zal 't de mijne zijn!" Met teedre zorg
Vol eerbied fteeds en liefde omgaf hij haar
En, nimmer wijkend van haar zijde, allengs
Vergetende wat hij den Koning zwoer,
Vergetende zijn valken en de jacht,
Vergetende het fteekfpel en tornooi,
Vergetende zijn glorie en zijn naam,
Vergetende zijn Prinsdom en zijn plicht.
En dit vergeten griefde haar. Eerlang; —
Vergaderden er twee of drie, of meer; —
Begonnen de goêliên met fchimp en fmaad
Saâm over hem te klappen: als een vorst,
Wiens mannenaard verweeklijkt en vergaan,
Verfmolten was tot louter vrouwedienst.
En zij — zij las 't in de oogen van haar volk;
En ook heur maagden zeiden 't, die haar 't hoofd

Te tooien plachten en in vleiſtertaal
Hem roemden om zijn grenzelooze min,
Haar met dien lof bedroevend meer en meer.
En elken dag was 't of zij ſpreken zoû,
Maar hield ze uit kieſchen ſchroom haar woorden in;
Daar, 't aanziend hoe zij treurig werd, Gereent
Te meer van ſmet haar zuivren aard verdacht.

't Geviel in 't eind, een zomer-morgenſtond,
Dat door 't gordijnloos raam de nieuwe zon
Op beider leger brandde en in zijn droom
Den ſterken krijgsman 't bloed aan 't gisten bracht,
Die in zijn woelen 't dek ter zijde wierp,
De noestige kolom van zijnen hals
Ontblootende, 't geweldige vierkant
Van zijn heldhafte borst en 't armenpaar,
Waar de geſpannen ſpier op nederglooide
Als over 't ſteentje, in ongeſtuime vaart,
Te felle vaart, dan dat het breken zoû,
Het water glipt der beek. Enide ontwaakte
En peinsde, daar gezeten aan de ſpond:
Was ooit een man zoo grootsch gebouwd als hij?
En als een ſchaduw trok der lieden klap,
Hun aanklacht om zijn laffe vrouwedienst,

Haar door den geest; zij boog zich over hem
En in heur hart weeklagend zuchtte zij:

"ô Heldenborst en alvermogende arm,
"Ben ik, helaas! dan de oorzaak dat men dus
"Verwijtende te fmalen waagt, als waar'
"Geheel uw kracht vergaan? Ik ben het, ja!
"Daar ik niet fpreken, hem niet zeggen durf
"Wat ik gevoel, wat daar wordt uitgeftrooid...
"En toch, 'k verfoei zijn famm'len in dit huis;
"Niet minder dan hijzelf, is ook de naam
"Van mijnen Heer mij dier; en liever verr'
"Gordde ik hem 't harnas om en reed met hem
"Ten ftrijde om 't aan te zien, hoe op 't gefpuis
"Van fchelmen, onrechtplegers heinde en veer
"Zijn machtig zwaard de houwen reegnen deed;
"Veel beter, laag' 'k in 't duister graf gevlijd,
"Om nimmermeer te luist'ren op zijn ftem,
"Om nimmermeer te rusten aan zijn hart,
"Voor 't heerlijk licht dier oogen blind voortaan,
"Dan dat door mij mijn Heer te fchande werd.
"Hoe, *ik* zoo ftout? Konde ik het aanzien, ik!
"Mijn dierbren Heer in 't ftrijdgewoel gewond,
"Ter dood misfchien doorftoken voor mijn oog,

"En durf nochtans niet zeggen wat ik denk,
"En hoe men van hem ſmaalt, dat al zijn kracht
"Verſmolten is en t' eenemaal verwijfd?
"Ai mij, ik vreeze, ik ben geen trouwe vrouw."

Half in zichzelf, half hoorbaar ſprak ze 't uit;
En hartetranen deed haar ſmartetoorn
Afdrupp'len op zijn breede en naakte borst,
Dat hij ontwaakte en — al te droef geval! —
Van heur geklag het laatſte ſlechts vernam,
Haar vrees, voor hem geen trouwe vrouw te zijn.
"Te ſpijt van al mijn zorg," zoo dacht hij toen,
"Voor al mijn moeite, och arm! voor al mijn moeite,
"Is zij me ontrouw en moet 'k haar weenen zien
"Om een fraai ridder, ginds in Arthur's zaal."
Toen, ſchoon te zeer hij haar beminde en eerde
Om van een ſchuld aan ſchandelijke daad
Te droomen, ſchoot door 't manlijk hart de pijn,
Waardoor de man in 't aangezicht van haar
Die 't vurigst hij bemint, verlaten zich
En gansch ellendig voelt. — Een oogenblik:
Hij zwaaide 't leger af en ſchudd'e forsch
Zijn dommeligen ſchildknaap op en riep:
"Mijn ſtrijdros en heur hakkenei!" En dan

Tot haar: "'k Wil henen in de wildernis;
"Want fchijne 't al, dat ik mijn fporen nog
"Te winnen heb, zóó diep toch viel ik niet
"Als fommigen wel wenschten. Gij, trek aan
"Uw groofst en fchamelst kleed en rijd met mij."
Zij vroeg verbaasd: "Indien Enide dwaalt,
"Zoo geef, dat zij heur dwaling kenn'." — Maar hij:
"Ik zeg u, vraag niet, maar gehoorzaam!" — Toen
Gedacht ze aan een verfchoten zijd gewaad,
Verfchoten mantel en verfchoten wijle;
En gaande naar een ceedren kabinet
Waar zij ze eerbiedig had bijeengevlijd,
Met twijgjes uit den zomertijd doorftrooid,
Nam zij die uit en kleedde zich daarin,
Gedachtig hoe in dat gewaad hij 't eerst
Haar vond, haar liefkreeg; al haar dwaze vrees
Om dat gewaad; en heel zijn tocht tot haar,
Door hem verhaald; en hunne komst aan 't Hof.

Want Arthur hield, op 't vorig Pinkfterfeest,
Zijn Hof in 't aaloud Carlioen aan de' Usk;
Daar, op een dag gezeten in zijn hal,
Verfcheen voor hem een boschwachter van Dean,
Nog van den dauw der wouden nat en meldde

Een melkwit hert, zoo rijzig als niet één,
Op dezen dag voor de eerfte maal gezien.
De goede vorst beval, in de' uchtendftond
De horens te doen fteken voor de jacht;
En gaarne werd de wensch der Koningin
Om 't weidfpel aan te zien, van hem verleend.
De morgen lichtte en 't Hofgezin toog uit.
Genovra lag, tot hoog de zonne klom,
In zoeten droom verzonken van haar min
Voor Lancelot; en dacht niet aan de jacht,
Tot ze oprees van haar fponde en, fluks in 't zaâl,
Door één flechts van haar vrouwen vergezeld,
Den Usk doorwaadde en opreed tot het woud.
Hier hield zij op een kleinen heuvel ftand
En beidde 't hondgebas; maar hoorde in fteê
Er plotsling hoefgeluid, want Prins Gereent,
Als zij verlaat, en zonder jagerskleed
Of wapen dan een kling met gouden greep,
Schoot als een flikkerftraal de voorde door
En de' eigen heuvel op. Zijn purp're fjerp,
Aan elke flip een appel van fijn goud,
Sloeg wapp'rend uit, terwijl hij in galop
Haar naderkwam, en glansde als een libel
In zomerpracht en zijden feestkleedij.

Diep boog de Prins; en zij ſprak, liefgetal
En ſtatig, vol der gracelijkheid van vrouw
En Koningin: "Laat komt ge, laat, mijn Prins!
"En later zelfs dan wij." — "Voorwaar, Vorſtin!"
Was 't antwoord, "en zoo laat, dat ik, als gij,
"Slechts werkeloos kom toezien bij de jacht."
"Dies wacht als ik," hernam ze; "op dezen top,
"Zoo ergens, hooren wij de honden; hier,
"Aan onze voeten breken zij door 't hout."

Dus ſtonden zij te luistren naar de jacht,
Vóór alles naar het blaffen van Caválḷ,
Van Koning Arthur's honden 't zwaarst van ſtem,
Toen, van een dwerg gevolgd en ſtap voor ſtap,
Een ridder met een edelvrouw beneên
Voorbijgereden kwam; zijn open helm
Gaf 't jeugdig aangezicht vol trotſchen waan
En heerschzucht bloot. Genovra, die 't gelaat
Zich niet herinn'ren konde uit 's Konings hal,
Begeerde zijnen naam en zond heur maagd
Om dien den dwerg te vragen. Dees, reeds oud,
Boosaardig en opvliegend, en den trots
Van zijnen Heer verdubb'lend in zichzelf,
Wees met een grauw haar af. — "Welaan", ſprak zij,

"Dan vraag ik het hemzelv'." — "Neen, bij mijn trouw,
"Dat zult ge niet!" riep weêr de dwerg. "Gij zijt
"Niet waard, van hem te fpreken zelfs!" — En toen
Zij tot den ridder 't ros deed wenden, floeg
Zijn zweep haar na. En zij, in arren moed',
Reed naar de Koningin terug. "Voorwaar,"
Riep thans Gereent, "vernemen zàl 'k den naam!"
Met vloog hij naar den dwerg en deed zijn vraag,
En 't antwoord luidde als ftraks; en toen de Prins
Zijn ftrijdros dreef, den ridder achterna,
Sloeg weêr de zweep en ftriemde hem de wang.
Des Prinfen bloed befprenkelde zijn fjerp
En fnellijk tastte, en bij inftinct, de hand
Naar 't zwaardgevest, als ten verderf gereed.
Maar 't manlijk hart en de adel zijner ziel,
Vol wrevel om dien wrevel op een worm,
Weêrhielden hem; zelfs van een eenig woord.

"Ik wreek den hoon," dus fprak hij, weêrgekeerd,
"In haar, uw Jonkvrouw, eedle Koningin!
"Uzelv' gefchied; en 'k fpeur dit ongediert'
"Tot in zijn holen na. Hoe wapenloos
"Ik hier ook rijde, ik twijfele geenszins,
"Of ergens tref ik wapenen ter leen,

"Of tegen onderpand licht aan; en dan
"Bevecht ik hem en fnuike zijnen trots.
"Drie dagen, en ik keer; indien 'k althans
"Niet in den ftrijd gevallen zij. Vaarwel."

"Vaarwel, mijn fchoone Prins. Wees op uw tocht
"Voorfpoedig als altijd; bejegen' u
"Al wat uw hart beminnen moog; en zij
"Uw eerfte liefde uw bruid. Maar eer gij huwt,
"Breng hier uw bruid, en waar' ze een Koningskind,
"Ja waar' ze een bedelwicht van de open ftraat,
"Ik kleed haar tot heur bruiloft als de zon."

En Prins Gereent, nu denkende 't geblaf
Om 't palftaand edelhert, dan verr' gefchal
Te hooren; foms zich erg'rende om 't gemis
Der jacht, of om de ellendige oorzaak, reed
Berg-òp, berg-àf en bosch en grasveld door,
Onafgewend den blik, het drietal na.
Ten leste ontftegen ze aan de wildernis
Der wouden, fcherp, van de' effen heuvelkam
Aftoonende op de lucht, en zonken weêr.
En derwaart volgend zag Gereent beneên
In 't langgeftrekte dal een lange ftraat,

Een kleine ſtad; aan de eene zij van 't dal,
Nog blank van 's bouwers hand, een trotſchen burcht,
Aan de and're zijde een ſlot in diep verval;
Een brug daarvoor beſpande een droog ravijn.
Uit ſtad en dal verhief zich een gedruisch
Als van een breede beek in 't kiezlig bed
Voortbruiſend, of gelijk een verr' gerucht
Der roeken om hun rustplaats, vóór den nacht.

En verder reed het drietal naar den burcht,
Verdwijnende in de ſchaduw van den wal.
"Zoo heb ik," dacht Gereent, "dan tot zijn hol
"Hem nageſpeurd." En lusteloos en mat
De lange ſtraat doorrijdende, bevond
Hij elke herberg vol en overal
Den hamer aan den hoef en ſcherp gekis
Van hittig ijzer en het drok gefluit
Van knapen, ſchurende op hun ridders ſtaal.
Hij vraagde er één: "Wat wil toch dit rumoer?"
En onder 't ſchuren door was 't wederwoord:
"De ſterrevalk!" — Een ouden kinkel, die,
In 't licht van den doorſtoften zonneſtraal,
Er onder zijn zak graan gebogen ging,
Dicht achterop gereên, vroeg hij 't nog eens

En grommend klonk het: "Oef, de ſterrevalk!"
Toen, verder rijdend, langs een wapenſmid,
Die, afgekeerd, gebogen over 't werk,
Een helm zat vast te klinken op de knie,
Herhaalde hij zijn vraag. En zonder eens
Zich om te wenden of hem aan te zien,
"Vriend," zei de man, "die voor den ſtervalk werkt,
"Vindt luttel tijd voor vragers bij den weg."
Waarop Gereent in plotſelingen toorn
Ontvlammend riep: "Een duizendvoude pip
"Verteer' uw ſterrevalk! Laat pimpelmees
"En winterkoning hem, met wat daar meer
"Voor nietigs vliegt, verſnaavlen en verdoen!
"Gij waant het boersch gerevel van uw vlek
"Het murmelen der wereld! Raakt het mij?
"Ellendig musſchenvolk, dat altegaâr
"Van enkel ſterrevalken piept! Spreek op,
"Zoo niet uw valk, gelijk de rest, u 't hoofd
"Op hol dreef, waar ik herberg vind tenacht?
"En waapnen, waapnen, waapnen tot den ſtrijd?
"Spreek op!" — De wapenſmid, zich gansch verbaasd
Omkeerend, trad, op de' aanblik dier geſtalt'
In purpre zij, thans voorwaarts, met den helm
Nog in de hand. "Vergeef mij, edel Heer!

"Wij houden hier tornooi, als 't morgen wordt,
"En nauwlijks is er tijd voor half het werk.
"En wapenen? Voorwaar, wij hebben zelf
"Van noode wat er is. En herberg? Wel,
"Ik weet er geen, dan bij graaf Yniol licht,
"Ginds bij de brug." — Hij fprak, en viel aan 't werk.

Toen reed Gereent, een weinig geemlijk nog,
Alwaar de brug befpande 't droog ravijn.
Daar zat, in diep gepeins, de grijze graaf;
Verrafeld, al de pracht van zijn gewaad,
Een kostlijk feestkleed eens. "Waarheen, mijn zoon?"
"Vriend," fprak Gereent, "'k zoek herberg voor den [nacht."
En Yniol weêr: "Kom in en zit meê aan
"Ter fchaamle tafel van een huis, eens rijk,
"Nu arm, maar fteeds met open deur." — Gereent:
"Heb dank, eerwaarde vriend! en mits ge mij
"Geen fterrevalken opdient voor mijn maal,
"Zal 'k intreên en zal 'k eten met de drift
"Van twaalf uur vastens tijd." — En met een zucht
Hernam glimlachende de grijze graaf:
"Meer oorzaak heb 'k dan gij, dien hagedief,
"Den fterrevalk, te vloeken; maar kom in,

"Kom in — tenzij ge 't zelf begeeren zoudt,
"Wij reppen van hem niet, zelfs niet in jok."

Toen reed Gereent het slotplein in, waar 't ros
Scherpstakkelige distel-ster bij ster
Vertrappelde op 't geborsten vloergesteent'.
Rondblikkend zag hij alles in verval;
Een poortboog hier, met varens overpluimd,
Verbrokk'lend bij den neêrgeplofien klomp
Eens torens, als een rotsblok afgestort,
En als een rotsblok bont van wild gebloemt';
Ginds, opwaart slingrende in de barre zon,
Door meen'gen voet gesleten thans in rust,
't Stuk van een wenteltrap, en veezlig veil
Omgreep den muur met haargen monsterklauw,
De voegen zuigende der grauwe steen;
Beneèn een slangenwrong, bosschage omhoog.

Terwijl hij dus op 't slotplein toefde, klonk
Enide's stem zoet zingend uit de zaal,
Door 't open vensterraam; en als de slag
Eens vogels hem, die op een eenzaam strand
Den voet zet, tegenklinkt, zoodat hij peinst
Wat soort van vogel 't zij, zoo zoet van zang,

En gist naar zijn gepluimt' en zijn gedaant';
Dus trof Gereent Enide's held're ſtem;
En 't was hem als den man, bij 't morgenlicht
In 't veld, wen 't eerst het vloeiende geluid
Dat menſchen minnen, over ſtroom en zee
In 't voorjaar aangevlogen, uit het hout
Vol glinſterende knoppen, groen en rood,
Op éénmaal ſchalt, — die, koutend met een vriend,
Of wel, temet, in de' arbeid ſteken blijft
En denkt of ſpreekt: "Daar is de nachtegaal!"
Zoo voer Gereent, terwijl hij dacht en ſprak:
"Hier, zoo God wil, is de ééne ſtem voor mij."

't Geviel nu, dat Enide's lied een lied
Van 't rad was der Fortuin. Enide zong:

"Keer, ô Fortuin, uw rad; den trots verneêr;
"Keer 't zwirr'lend rad bij zon en noodſtorm, keer;
"Gij deert ons niet, gij noch uw wentlend rad.

"Keer, ô Fortuin, uw rad en lach of dreig;
"Ons deert geen zwirr'lend rad, of 't rijze of neig';
"Groot is ons hart, hoe luttel onze ſchat.

"Lach, en wij lachen, rijk in land bij land;
"Dreig, en wij lachen, rijk door eigen hand;
"Mensch is de mensch en houdt zijn lot gevat.

"Keer, keer uw rad, voor wie daar gaapt van veer;
"Uw rad en gij zijt fchaduwen, niet meer;
"Gij deert ons niet, gij noch uw wentlend rad."

"Hoor, aan des vogels lied erkent ge 't nest,"
Sprak Yniol. "Kom dan in!" — Gereent betrad.
Een ftapel pas gevallen fteenen op,
De zaal, van zold'ring zwart, vol fpinweb-rag;
En vond een edelvrouw in dof brocaat
En bij haar, als een bloefem, blozend blank
In 't nauwlijks berftend matgroen van heur kelk,
Haar kind Enide in 't matgroen zijden kleed.
En 't fchoot Gereent dien oogwenk door de ziel:
"Hier, bij Gods kruis, is de éene maagd voor mij."
Maar niemand fprak, alleen de grijze graaf:
"Enide, 's ridders ros ftaat ginds op 't plein;
"Geef ftalling hem en haver; en daarna
"Ga ftadwaart in en koop ons vleesch en wijn,
"Opdat we in eenvoud vroolijk zijn te zaâm.
"Groot is ons hart, hoe luttel onze fchat."

En daar Enide ging, verhief de Prins
Tot volgen reeds den voet, maar Yniol greep
Zijn purpre ſjerp en ſprak: "Neen, niet alzoo!
"Neem rust; zoo 't huis, mijn zoon, een bouwval zij,
"Het duldt niet, dat een gast zichzelven dien'."
Gereent dan, in zijn hoffelijken geest
De wet van 't huis eerbiedigend, liet af.

Enide bracht zijn ſtrijdros naar den ſtal
En ging haars weegs, de brug op, naar de ſtad.
En daar de Prins nog ſaâmſprak met den graaf,
Kwam zij reeds weêrgekeerd, een knaap met haar,
Die, volgend met een kan, het noodig' droeg
Om hunnen gast te onthalen, vleesch en wijn.
Ook bracht Enide er zoet banket voor 't maal
En, in haar wijl' gewikkeld, keurlijk brood.
En daar hun zaal tot keuken dienen moest,
Bereidde zij het vleesch en ſpreidde 't dek
En, achter ſtaande, diende zij de drie.
En haar zoo lieflijk ziende en dienstgereed,
Weêrhield Gereent zich nauw, van ſnel gebukt
Een kus te drukken op den kleinen duim,
Als zij 't plateel verzettede op den disch.
Maar na 't festijn liet vrijelijk Gereent,

Want in zijn aadren zomerde de wijn,
Den blik haar volgen door de donk're zaal,
Wáár ook Enide aan dienstmaagd-arbeid ging,
Of op haar rusten waar zij ſtille ſtond.
Dan ſprak hij plotsling tot den grijzen Graaf:

"Gun, eedle gastheer! heuschlijk mij de vraag:
"Wat wil die ſterrevalk? Verhaal het mij.
"Zijn naam? Maar, bij mijn trouw, dien wil ik niet!
"Want, zoo 't de ridder zij dien 'k ginder zag
"Verdwijnen in dien burcht bij uwe ſtad,
"Nog blank van 's bouwers hand — dan zwoer 'k een eed
"Dien uit *zijn* mond te hooren — 'k ben Gereent,
"Van Devon — want toen dezen ochtend hem
"De Koningin haar eigen jonkvrouw zond
"Om naar zijn naam te vragen, heeft zijn dwerg,
"Mismaakt, boosaardig ding! haar met zijn zweep
"Getracht te ſlaan, zoodat ze in arren moed'
"Naar de vorſtin terugkeerde en ik zwoer
"De' ellendling na te ſpeuren tot zijn veste
"En zijnen trots te fnuiken in den kamp.
"'k Reed weerloos heen, verwachtend me in uw ſtad
"Te waapnen, waar al 't volk uitzinnig ſchijnt
"En 't boersch gegons van hun vergeten vlek

“Het bruifen waant der groote wereldzee.
“Zij hoorden niet naar mij. Maar weet ge foms
“Waar ’k waapnen vinden kan, of hebt ge’r zelf,
“Zoo zeg het me, om mijn eed: dat ik zijn trots
“Te niete doen, zijn naam vernemen zal,
“De Koningin dus wrekend van dien hoon.”

“Zijt gij ’t,” riep nu graaf Yniol, “die Gereent,
“Wiens naam alom van eedle daân gewaagt?
“Voorzeker, toen ik ’t eerst u op de brug
“Zag naadren, voelde ik reeds dat ge Iemand waart,
“En naar uw ftaatlijke geftalte had ’k
“Dergenen één allicht in u vermoed,
“Die ginds ter maaltijd gaan in Arthur’s zaal,
“Te Camelot. En ’k fpreek geen dwaas gevlei:
“Dit lieve kind heeft menigmaal gehoord,
“Hoe ik uw krijgsmoed prees en menigmaal,
“Wanneer ik zweeg, om meer mij aangezocht;
“Zoo lieflijk is ’t gerucht van eedle daân
“Voor ’t edel hart, dat enkel kwaad ziet doen.
“Nooit had een vrouw twee minnaars gelijk zij;
“De een was Limours, aan twist en wijn verkocht,
“Befchonken zelfs, wanneer hij minnen woû.
“Of hij nog leeft? Hij zocht de wildernis.

“De tweede was uw vijand ſterrevalk,
“Mijn vloek, mijn neve — ô neen, mij zal zijn naam
“Niet willens van de tong — en hij, daar ik,
“Hem kennende in zijn woeste’ en rustlooze’ aard,
“Haar hand hem weigren moest, in trots ontgloeid,
“Strooide onder ’t volk, zoo laag is trotschheid vaak!
“Den laster, dat zijn erfdeel, mij betrouwd,
“Hem werd onthouden; kocht mijn dienaars om
“Met klinkende beloften, zonder moeit’,
“Daar open deur en gastvrijheid mijn beurs
“Te zeer reeds ſlinken deed; ruide in den nacht
“Vóór ’t jaarfeest van Enide, tegen mij
“Mijn eigen ſtad te hoop, beroofde ’t ſlot,
“Ontweldigde door list mijn graaſlijk goed,
“En bouwde een burcht, mijn vrienden tot ontzag,
“Want werklijk zijn er nog, mij hou en trouw,
“En bant mij in dees bouwval, waar hij ras
“Mij dooden zoû, verachtte mij zijn trots
“Zoo grensloos niet. — ’k Veracht mijzelven ſoms,
“Omdat ik ſteeds de lieden liet begaan,
“En, veel te zacht, mijn macht niet gelden deed.
“Ook weet ik niet, of ik verachtlijk zij,
“Dan mannelijk van geest; uitnemend wijs,
“Dan wel uitnemend dwaas; dit weet ’k alleen,

“Dat wat er kwaads mij immer wedervaar’,
“’t Mij altijd is, of hart noch lichaam lijdt,
“Met groot geduld ik alles dragen kan.”

“Dat’s wèl gezegd, trouw hart!” hernam Gereent:
“Maar wapenen, dat zoo de fterrevalk,
“Dees neef, te morgen opkomt tot den ftrijd,
“Ik in ’t tornooi zijn trotschheid fnuiken moog’.”

En Yniol: “Waapnen, ja, maar, Prins Gereent,
“Oud en verroest, oud en verroest, zijn mijne
“En daarom zoo ge ’t wenscht ook uw’! Maar geen
“Heeft deel aan ’t fpel, wiens uitverkoorne niet
“Er meê verfchijnt. Men plant er in den grond
“Twee vorken, over deze een zilv’ren ftang,
“En op dien ftang een gouden fterrevalk,
“Ten fchoonheidsprijs voor de allerfchoonfte in ’t rond.
“Dien eischt voor zijne dame elk ridder op,
“En drilt daarom de lans met mijnen neef,
“Die, vaardig in het veld en forsch van bouw,
“Hem fteeds bevocht voor zijne gezellin,
“En, daar elks wederftand hij tuimlen deed,
“Zichzelf den naam verwierf van fterrevalk.
“U, zonder dame, is deze kamp ontzegd.”

Dan, tot hem overlenend, ſprak Gereent
Met ſchittrende oogen: "Laat, mijn gastheer! mij
"Eens voor dit lieve kind den kamp beſtaan.
"Want nooit, ſchoon 'k al de ſchoonen onzes tijds
"Gezien heb, nooit zag 'k iemand ſchoon als zij,
"En kan er nergens zien. Zoo 'k val, haar naam
"Blijft ſmetloos als voorheen; indien ik leef,
"Zoo waarlijk help' mij God in de uiterſte uur,
"Mijn echte vrouw zal zij gewislijk zijn."

En toen, hoe lijdzaam ook, ſprong Yniols hart
In zijnen boezem op, vol blijde hoop.
En om zich ziend vond hij Enide niet
(Zij ſtal zich weg op 't hooren van heur naam)
Maar tot de vrouw des huizes, haar de hand
Vol teederheid liefkoozend, zeide hij:
"Een meisje, Moeder! is een teeder iets,
"En wordt het best door die haar droeg verſtaan.
"Ga gij ter rust, maar zeg het haar vooraf
"En proef hoe tot den Prins haar harte zij."

Zoo ſprak de vriend'lijke oude man. Zij ging,
Met meen'gen hoofdknik, al glimlachend heên
En vond, ter nachtrust half ontkleed, haar kind.

Zij kuste beî heur wangen, legde op elk
Der glanzig blanke fchouderen een hand
En zag, haar van zich houdend, in 't gelaat
En zei haar, wat ze fpraken in de zaal,
Beproevende heur hart. Op 't open veld
Verjaagden licht en fchaduwen elkaâr
Nooit fneller onder 't zwerk, dan 't bleek en rood
Afwisfelde op Enide's aangezicht.
En langzaam, als de fchaal waarop 't gewicht
Bij korlen wordt verzwaard, zonk 't lieve hoofd
Aan 't moederhart; noch hief ze 't oog, noch fprak,
Verfchuchterd en verbaasd, een enkel woord.
En zwijgend zich begevende ter rust,
Vond zij geen rust; maar trachtte te vergeefs
Den ftillen nacht te drinken in haar bloed,
En lag, en peinsde op haar onwaardigheid.
En toen het bleek en killig Oost begon
Te blozen in den zonnegloed, rees ze op,
En riep haar moeder op en hand in hand
Bereikten zij de baan voor 't ridderfpel,
En wachtten daar op Yniol en Gereent.

Het tweetal kwam, en toen Gereent haar 't eerst
In 't veld hem wachten zag, zoo was het hem

Als kon hij Idris' ſtoel, waar' zij de prijs
Voor lichaamskracht, verwrikken uit zijn ſtand.
Yniols verroeste wapenrusting droeg
Zijn vorstgeſtalte, en door de rusting blonk
Zijn vorſtelijke houding heen. Daar daagde
Een ſchaar van ridd'ren en van vrouwen op,
De ſtad liep uit, het volk omgolfde 't krijt;
Nu plantten zij de vorken in den grond
En plaatſten over deze een zilv'ren ſtang
En op den ſtang een gouden ſterrevalk.
En Yniols neef, na 't ſchallen der trompet,
Sprak tot zijn gezellin en riep het uit:
"Treed toe, gij ſchoonſte! en neem den ſchoonheidsprijs.
"Daar 'k tweemaal reeds dien prijs voor u bevocht."
Maar luide ſprak de Prins: "Terug! Daar is
Een waardiger dan zij!" — De ridder, met
Minachtende bevreemding, wendde zich,
Zag 't viertal, en een gloed gelijk de kern
Van een groot kerstfeestvuur ontſtak 't gelaat
En ziedende van toren riep hij weêr:
"Welaan, ten kamp!" — En driewerf botſten zij
En driewerf braken zij hun lanſen. Toen,
Geworpen uit het zaâl, trok elk zijn kling
En volgde houw op houw, zoodat al 't volk

Ontzet ftond, en van verre wallen foms
Als fchimmen-handgeklap er overklonk.
Zij kampten, namen rust, en kampten weêr,
En zwoegende in dien bitt'ren kamp, vervloeide
In 't ftroomend bloed de kracht van 't forfche lijf,
Kracht tegen kracht, totdat op Yniol's kreet:
"Gedenk den hoon, der Koningin gefchied!"
Gereent zijn zwaard omhoog hief, hem den helm
Doorkliefde tot het been, hem neêrgeveld
Den voet zett'e op de borst en fprak: "Uw naam?"
En de ander kreunde: "Idern, de zoon van Nudd;
"Ik fchaam mij dat ik dien u noem; geknakt
"Is al mijn trots; men heeft mijn val aanfchouwd."
"Dan," fprak Gereent, "Idern, gij zoon van Nudd!
"Twee dingen zult gij doen, of zijt des doods:
"Eerst zult gij met uw vrouwe en met uw dwerg
"Naar Arthur's Hof, vergifnis fmeekend voor
"Den hoon, der Koningin gefchied, en neemt
"Haar vonnis aan; dan geeft gij uw verwant
"Zijn graaffchap weêr. Dit alles zult gij doen,
"Of zijt des doods." — "Die dingen zal ik doen,"
Hernam Idern; "want niemand had dusverr'
"Mij ooit nog overmocht; maar overmocht
"Hebt gij en diep vernederd is mijn trots:

"Enide heeft mijn val aanſchouwd!" — Hij rees
En reed naar Arthur's Hof, en daar vergaf
De Koningin hem gaarne. Hij was jong;
Hij werd een ander man, tot zijn verraad
Hem walgen deed; en uit zijn zwart verleèn
Hief hij allengs zich ſchitt'rend op en viel
Ten leste voor zijn Koning in den ſlag.

Maar toen de derde dag na Arthur's jacht
Het al vervulde met een zachten gloed
En vleugeltjes zich roerden in haar veil,
Ontwaakte Enide, daar ze in 't ſlauwgeel licht,
Het blonde hoofd in 't vlottend ſchaduwſpel
Der vooglen, nederlag; en zij herdacht
Wat zij den Prins des avonds had beloofd —
Zoo vast begeerde hij den derden dag
Te gaan, dat hij niet afliet vóór ze 't deed —
Dien morgen hem te volgen naar het Hof,
Voor 't aangezicht der ſtaatlijke vorſtin,
Ter viering van hun huwlijksplechtigheên;
En hierbij ſloeg zij 't oog op heur gewaad,
Dat haar voorheen nog nooit zoo ſchamel docht;
Als 't dorre blad, bij 't blad dat nauw de Herfst
Heeft aangetint, ſcheen 't kleed waarop zij zag

Bij 't kleed, gezien vóór 't komen van Gereent.
Zij zag het aan, en immer klom heur angst
Voor dat zoo vreemd, zoo glansrijk, ſchriklijk Hof,
Die oogen, haar in heur verſchoten zij
Aanſtarende rondom.
"Deze eedle Prins,"
Zoo ſprak zij zachtkens in zichzelf, "die ons
"Het graaflijk goed herwon, zoo grootsch van daad
"Als ſchitt'rend in kleedij — ai mij, hoe zeer
"Zal 'k hem tot oneer zijn! Of hij een wijl
"Bij ons nog toeven kon! Maar 't voegde ons niet,
"Zooveel hem reeds verſchuldigd, daar hij dus
"Verlangend ſcheen dees derden dag te gaan,
"Een nieuwe gunst hem af te vergen. Toch,
"Kon hij een dag of twee nog toeven ſlechts,
"Ik werkte de oogen dof, den vinger lam,
"Veel liever, dan tot oneer hem te zijn."

En vol verlangen dacht Enide aan 't kleed,
Beſtikt met loovertjes van goud, geſchenk
Der moeder op den avond vóór haar feest,
Drie droeve jaren her, dien brandnacht, toen
Idern hun woning plonderde en hun haaf
Naar alle windſtreek deed verſtuiven; want

Terwijl haar moeder 't ophield en de twee
't Bewonderden en keerden om en om,
Zoo kost'lijk ſcheen haar 't werk, weêrklonk de kreet
Dat hun Idern met zijn geſpuis beſprong;
Zij vluchtten met hun enk'le lijfſieraân
En kochten zich daarmede een tijdlang brood;
Maar in hun vlucht gegrepen, werden zij
Gehuisvest in dees bouwval. En zij wenschte
Of haar de Prins in heur voormalig thuis
Gevonden had; en droomde van 't verleên,
Dwaalde in den geest haar oude plekjes rond
En ſtond weêr aan den goudvisch-vijverrand
En tuurde naar een visch, geplekt en dof
In 't weemlend goudgeglans; en half in ſlaap
Geleek ze 't een en 't ander bij zichzelf,
Alleen zoo flets aan 't luisterrijke Hof,
En ſluimerde weêr in en droomde zich
Zoo dof een visch bij weemlend goudgeglans,
Maar in een koninklijken tuin; en diep
In 't donker water voelde zij het licht
En wist van kleurge vooglen overal
In gulden traliewerk; van gras, bezet
Met perken als granaatſteen en turkoos;
En edellieden van het hooge Hof

En vrouwen gingen rond in zilvren pracht
En ſpraken ſaâm van zaken van den ſtaat;
En Koningskind'ren in goudlaken dos
Glanslichtten aan de deur, of dartelden
De paden af; en dan, terwijl ze dacht:
"Zij zien mij niet", — kwam ſtaatlijk aangetreên
Een Koningin, wier naam Genovra was;
En al de kind'ren in goudlaken dos,
Zij ſnelden haar te moet en riepen: "Neen,
"Geen visſchen dan van goud! En zeg hun toch,
"Dat ſletſe ding te nemen uit de kom,
"Te ſling'ren op den mesthoop, dat het ſterf!"
En iemand kwam en greep haar ijlings aan
En zij ſchrikte op, Enide, met het hart
Gansch overſchaduwd van heur dwazen droom,
En zie, het was haar moeder die haar greep,
Haar wekkend; in heur hand een ſchitt'rend kleed
Dat ze uitbreidde op het bed.
"Zie hier, mijn kind,"
Dus ſprak zij juublend: "zie, hoe friſch van kleur,
"Hoe ongerept, als kleuren van een ſchelp,
"Die 't ſchuren van den golfſlag glad polijst.
"Waarom niet? Niemand droeg, in trouwe, 't ooit!
"Bezie het, kind, en zeg mij of ge 't kent."

Enide, nog verbijsterd, kon in 't eerst
Het nauwlijks fcheiden van heur dwazen droom;
Maar plotsling kende zij 't en riep verheugd:
"Voorzeker, ik herken 't, uw fchoon gefchenk,
"Zoo droef verloren dien onzaalgen nacht,
"Uw eigen fchoon gefchenk!" — En zij: "Gewis,
"Zoo is 't, en dees gelukkige' ochtendftond
"Met blijdfchap u vernieuwd! Na 't fteekfpel toch,
"Toog Yniol in de ftad en huis aan huis
"Vond hij den roof er weder van ons huis
"En gaf bevel, dat wat het onze was
"Het onze weêr zoû zijn; en daar ge nog
"Des avonds zat te kouten met den Prins,
"Bracht iemand mij dit kleed, uit liefde of vrees,
"Of gunstbejag wellicht, omdat we thans
"Herfteld zijn in het grafelijk gezag.
"'k Verzweeg 't u toen en legde 't voor u weg,
"Tot een verrasfing in den morgenftond.
"En hééft het ons tot blijdfchap niet verrast?
"Want mijns ondanks, als gij het uwe, kind,
"Droeg ik mijn flets gewaad, als Yniol zelf,
"Hoe lijdzaam ook, het zijn. Ach, lieve, zie,
"Hij voerde toch mij uit een achtbaar huis
"Aan tooifels rijk en disch en page en maagd,

"Schildknapen en trawanten, jachtvermaak
"Met valk en honden beide en wat daar meer
"Tot eedlen ftaat behoort; en voerde mij
"In even achtbaar huis; maar finds ons lot,
"En enkel door 't verraad diens jongen mans,
"Van zonnefchijn in donker overfloeg,
"Gevoelden wij den dwang van bitt'ren nood.
"Een beetre tijd breekt aan; zoo kleed u dan
"In dit gewaad, dat meer bij ons geluk,
"Dat beter aan de bruid eens Prinfen past.
"Want viel u ook de fchoonheidsprijs ten deel,
"Al heeft hij de allerfchoonfte u ook genoemd,
"Geen maagd, hoe fchoon, denke immer dat haar fchoon
"Niet meerder zij in 't nieuwe kleed dan 't oud.
"En zoo daarginds een groote dame aan 't Hof
"Soms zeide, dat de Prins een koekoeksbloem
"Geplukt had van de heg en als een dwaas
"Had meêgebracht aan 't Hof, het ware u fchand;
"En, erger, 't zoû den Prins die ons verplicht
"Tot fchande kunnen zijn; maar 'k weet, wanneer
"Mijn dierbaar kind ten besten is getooid,
"Al zocht men heinde en verr', gelijk men zocht
"Toen me' in een Esther een vorftinne vond,
"Noch Hof noch land wijst dan haar weêrgade aan."

Hier, buiten adem, zweeg de moeder ſtil.
En luist'rend lag Enide en vatt'e moed.
Dan, als de morgenſter aan hooge ſneeuw
Ontſtijgt en wegglijdt in een wolk van goud,
Verliet de maagd heur maagdelijke ſpond'
En legde zonder ſpiegel, met de hulp
Van moeders oog en hand, het prachtkleed aan.
Straks keerde dees haar dochter rond en zei,
Dat zij nog nooit haar half zoo lieflijk zag.
Geleek haar bij de maagd in 't oud verhaal,
Die Gwydion's toovermacht uit bloemen ſchiep,
En noemde haar bevalliger dan Flur,
Casſivelaunus' bruid, om welker minne
Eerst Rome's Caeſar in Britanje viel;
"Maar wij verdreven hem, als deze Prins
"Bij ons zijn inval deed, dien wij geenszins
"Verdreven, maar verwelkoomden met vreugd.
"En kwalijk kan 'k met u ten Hove gaan,
"Want ik ben oud, de wegen woest en ruw;
"Maar Yniol gaat; en ik zal menigmaal
"U, mijn Prinſes, als ik u thans aanſchouw,
"Zien in den geest, met mijn geſchenk getooid,
"Vol luister in de luisterrijke ſchaar."

Nog waren ſaâm de vrouwen dus verblijd,
Als ſtraks Gereent, ter hooge zaal ontwaakt
Alwaar hij ſliep, naar zijn Enide vroeg;
En toen hem Yniol zeide in welk een pronk
't Goed moedertjen Enide had getooid,
Als voegde aan zijn prinſes, ja, der vorſtin,
Was 't antwoord: "Graaf, ſmeek gij haar bij mijn min,
"Al geve ik ook geen reden dan mijn wensch,
"Met mij te gaan in haar verſchoten kleed."
En Yniol bracht de harde boodſchap haar,
Die kwam als in den zomertijd een vlaag
Het tierig graan ter neêrſlaat tegen de aard;
Want gansch beſchroomd, zelf wist ze niet waarom,
Verſtoutte zich Enide de oogen niet
Eens tot haar moeder op te ſlaan, maar legde
In lijdlijk zwijgende gehoorzaamheid,
Daar ook haar moeder zweeg, noch hulpe bood,
't Geſchenk, de kostlijke borduurſels af,
En kleedde zich in de oude kleedren weêr
En kwam aldus beneên. Geen grooter vreugd
Vervulde ooit eenig mensch, dan toen Gereent,
Daar hij in dat gewaad haar tegentrad;
En ſcherp haar aanziend, als 't roodborstje tuurt
Naar 't ſpitten op het veld, deed hij de wang

Haar gloeien en haar de oogen nederſlaan,
Maar bleef met haar zacht aangezicht tevreên;
En dan, een wolk op 's moeders voorhoofd ziend,
Greep hij haar bei de handen en hij ſprak:

"Gij, thans mijn moeder, wees niet gram of droef
"Omtrent uw zoon, of mijne bede aan haar.
"Toen kortelings ik Carlioen verliet,
"Heeft mij, in woorden welker toon, zoo zoet,
"Nog naklinkt, onze Koningin beloofd
"Wat bruid ik wederbrengen mocht, haar zelf
"Te kleeden als de zon in 't Hemelruim.
"En toen daarna 'k aan dezen bouwval kwam,
"En één, zoo glansrijk, zag in donkerheid,
"Zwoer 'k een gelofte, dat, zoo 'k ooit haar won,
"Geen and're hand dan die der Koningin,
"Haar, uw Enide, als 't zonlicht uit de wolk,
"Zoû doen weêrſchitteren. En mooglijk ook
"Dacht ik daarbij, dat zoo gevall'ge dienst
"De twee verbinden zoû; het is mijn hoop,
"Dat zij elkaâr beminnen zullen; hoe
"Vindt ooit Enide een edeler vriendin?
"En nog iets dacht ik: zoo gansch onverwacht
"Verſcheen ik in uw midden, dat, offchoon

"Haar heufche komst bij 't fteekfpel metterdaad
"Kon ftrekken ten bewijs van hare liefde,
"Ik vreesde, of licht haar kinderlijk gemoed
"En zachte volgzaamheid zich naar uw zucht
"Voor haar geluk te lijdlijk voegen zoû;
"Of ook haarzelf 't bedriegelijk befef
"Van mijnen glans in deze fomb're zaal
"Den geest verblinden mocht, en dat befef
"Haar mocht doen hunkeren naar 't Hof en al
"Zijn hachelijke heerlijkheid; en 'k dacht:
"Zoo zulk een kracht ik in haar ftaven kon,
"Met zulk een hart gepaard, dat ze op een woord
"(En zonder klem van redenen) een tooi
"Ter zijde werpen kon, aan vrouwen dier,
"Haar nieuw en dierder nog; of, zoo niet nieuw,
"Nog tienwerf dierder, na zoo lang gemis; —
"Dan zoude ik, als een rots in ebbe en vloed
"Onwrikbaar ftaat, gerust zijn in haar trouw.
"En daarom ben ik nu gerust, profeet,
"Mijn profetie gewis: dat nooit een zweem
"Van wantrouwen kan vallen tusfchen ons.
"Verfchooning dan voor mijn gedachten! Wat
"Mijn vreemd verzoek betreft, ik zal eenmaal
"'t Vergoeden op een feestelijken dag,

"Wanneer uw kind uw kostelijk gefchenk
"Zal dragen bij uw eigen, warmen haard,
"En op haar knie, wie weet? nog een gefchenk,
"Een gave van den hoogen God, en dat
"Geleerd hebbe u te lispelen van dank."

Hij zweeg. De moeder glimlachte, maar half
In tranen; bracht een mantel voor Enide,
Omarmde en kuste haar en liet hen gaan.

Ten derden maal beklom Genovra reeds
De torentin, waarvan men, zeggen zij,
De heuvelen kon zien van Somerfet
En witte zeilen op de gele zee.
Maar naar geen heuvelen noch gele zee
Zag de vorftin, maar door het dal van de' Usk,
Het weiveld langs, tot zij hen zag van verr';
Toen trad zij aan de poort hun in 't gemoet,
Omarmde haar ten welkom als vriendin,
Bewees haar eer als aan des Prinfen bruid
En kleedde haar ter bruiloft als de zon.
Acht dagen lang was 't feest in Carlioen,
Want Dubric zelf, de heilge, floot hun bond
En zegende hun huwlijksplechtigheên.

En dat gefchiedde op 't vorig Pinkfterfeest.
Heur fletfe zij bewaarde Enide fteeds,
Gedenkend hoe in dat gewaad hij 't eerst
Haar vond, haar liefkreeg; al haar dwaze vrees
Om dat gewaad; en heel zijn tocht tot haar,
Door hem verhaald; en hunne komst aan 't Hof.

En nu, dien ochtend, toen hij tot haar zei:
"Trek aan uw groofst en fchamelst kleed" — hervond
En nam ze 't en zij kleedde zich daarin.

GEREENT EN ENIDE.

ô Klein geflacht der menfchen, ziende blind!
Hoe menig onzer fmeedt deze eigen ftond
Zich levenslange fmart, door 't waar voor 't valsch
Te houden, 't valsch voor 't waar; hoe menigeen,
Rondtastend in dees werelds fchemerlicht,
Tot, van hier gaand, wij komen in die and're,
Waar wij gelijk men ons ziet zullen zien!

Zoo voer Gereent, toen ze in dien morgenftond
Uitreden van hun huis en hij, misfchien
Wijl hij hartstocht'lijk haar beminde en zulk
Een ftorm gevoelde, broedende om zijn hart,
Dat, zóó hij fprak, die op het dierbaar hoofd
Losbarften moest in donder, tot haar zei:
"Niet naast mij; ik beveel u, rijd vooruit,
"Een goed eind weegs vooruit; en bij uw plicht

"Als vrouw bezweer 'k u, wàt gebeuren moog'
"Geen woord tot mij te fpreken; neen, geen woord!"
Enide ftond ontzet. Zij reden heên.
Maar nauw drie fchreden verr' of hij riep uit:
"Hoe gansch verwijfd, met gulden waapnen niet
"Baan ik me een weg; 't zal alles ijzer zijn!"
Hij gespte een beurs van zijnen gordel los
En flingerde den fchildknaap die naar 't hoofd;
En 't laatfte dat Enide zag van 't huis,
Was 't marmer van den drempel, overzaaid
Met flikkerlicht van rondgeworpen goud,
De knaap, zijn fchouder wrijvende. Hij weêr:
"Ter wildernis!" Enide ging hem voor,
Naar zijn bevel haar heette voor te gaan,
De marken over en verblijven langs
Van roofgefpuis en grauw moeras en poel,
En woeste plaatfen waar de reiger huist,
En wildernisfen, wegen vol gevaar.
Hun fnelle gang in 't eerst, vertraagde ras;
Een vreemdling, hen ontmoetend, hadd' gedacht,
Zoo langzaam reden ze en 't gelaat zoo bleek,
Dat grievend onrecht hun bejegend waar'.
Want immer fprak hij tot zichzelf: "En ik,
"Die zooveel tijd verfpilde in hare dienst,

"Met teedre zorg en liefde haar omringde,
"Opdat zij rijk getooid en steeds getrouw..."
Hier brak hij in zijn binnenst af, als een,
Van toorn verweldigd, afbreekt met de tong.
En zij riep staâg de hooge heemlen aan,
Opdat haar' heer geen letsel deren zoû;
En altijd weêr doorzocht zij haar gemoed,
Naar wat ze onwillens toch misdreven had,
Dat zijn gelaat zoo somber zag en koud;
Totdat haar 't fluiten van de goudpluvier
Het hart versaagde als door een menschenstem,
Zoodat zij rondziend in de woestenij
Een lage duchtte in 't trillend varenblad;
Dan dacht ze weêr: "Indien ik iets misdreef,
"Ik konde 't boeten met Gods hulp, zoo hij
"Slechts spreken en het mij verklaren woû."

Een vierde van den dag verstreek. Daar werd
Enide een drietal ridderen gewaar
Hen wachtende in de schaduw van een rots,
Rabauten, zwaar gewapend en te paard;
En hoorde de' een tot de' ander roepen: "Zie,
"Hier komt een druiloor, die niet stouter schijnt
"Dan een gezweepte rekel. Voorwaarts dan,

"Wij ſlaan hem dood en nemen hem zijn paard
"En wapenrusting, en zijn lief zij ons!"

En in haar harte dacht ze toen en ſprak:
"Ik keer terug een weinig tot mijn Heer
"En meld hem dier rabauten ſamenſpraak;
"Want of hij in zijn toorn mij dooden mocht,
"Veel liever ſterve ik door zijn dierb're hand,
"Dan dat mijn' Heer verlies of ſchande trof."

Zij keerde een eind weegs op haar ſchreèn terug,
Doorſtond zijn donk're blikken ſchuchter vast
En zeide: "Heer, 'k zag drie bandieten ginds
"In hinderlaag en hoorde hun geſtof:
"Zij zouden u verſlaan, en hoe uw paard
"En rusting en uw lief voor hen zoû zijn."

En toornig klonk zijn antwoord: "Was mijn wensch
"Uw kondſchap of uw zwijgen? Eén bevel
"Legde ik u op: dat gij niet ſpreken zoudt;
"En neemt ge 't dus in acht? Welaan dan, want
"Of gij mij zege wenscht of nederlaag,
"Mijn leven wilt, of hongert naar mijn dood,
"Zelf zult ge zien mijn ongebroken kracht!"

Toen wachtte daar Enide, bleek en droef.
En 't roover-driemanfchap ftormde op hem aan;
En op den middenfte zich ftortend, dreef
Hem Prins Gereent de fpeer een elboogs lengt'
De borst door en weêr uit; en toen een elk
Der andren zijne lans als peeglen ijs
Op hem verfplinterd had, deed tegen 't paar
Hij zijne kling rondfuizen rechts en links,
Eens, tweemaal, dat ze beî bedwelmd of dood
Te gronde tuimelden. En als daar een
't Gevelde wilde dier de huid ontftroopt,
Zoo rukte hij, gefprongen uit het zaâl,
De drie verflagene menschwolven ook
Hun fchitterende rusting af en bond,
De lichamen daar latende ter aard,
Die famen op hun paarden, één voor één,
En knoopte de drie toomen aan elkaâr
En zeide tot haar: "Drijf ze voor u uit."
Zij dreef ze voor zich uit, door 't eenzaam oord.

Hij volgde naderbij; een zacht gevoel
Begon te kampen met zijn toorn, terwijl
Hij 't wezen, dat hij liefhad bovenal,
Met moeite, in lijdlijke gehoorzaamheid,

Ze drijven zag. Hoe gaarne ſprak hij niet,
En gaf in vlammentaal zijn gramſchap lucht
En 't ſmeulend onrecht dat zijn binnenst ſchroeide!
Maar telkens ſcheen 't een lichter zaak hem toe
Meêdoogenloos haar neêr te houwen, dan
Haar "Halt!" te roepen en in 't aangezicht
Te tichten van de minſte onzedigheid;
En, dus verſtomd, vergrimde 't hem te meer,
Dat zij, die toch zijn eigen oor ontrouw
Zich noemen hoorde, ſpreken kon. En dus
Werd in zijn pijn hem 't oogenblik tot eeuw;
Maar 't leed nauw langer dan te Carlioen,
Aleer hij keert en weder zeewaart ſpoedt,
Het vloedgetij den Usk doet ſtuiten, — of,
Vóór 't donker van zwaarſtammig eikgeboomt',
In de eerſte, ondiepe ſchaduw van een woud,
Ontwaarde Enide, waakzaam als altijd,
Drie ruitren weêr, in vollen wapendos,
Eén, als haar docht, veel forſcher dan heur Heer,
En die heur polsſlag ſchokte met den kreet:
"Ei, ziet! Een prijs! Drie paarden, en daarbij
"Drie ſchoone rustingen! En 't al bewaard,
"Door wie? Een meisje! Op, mannen, aan den buit!"
"Neen," ſprak de tweede, "een ridder komt daarginds."

De derde: "Een lafaard is 't! Wat druilt hij voort!"
En lustig riep de reus: "Maar één, voorwaar?
"Wacht hier, en in 't voorbijgaan valt hem aan!"

En in heur harte dacht Enide en fprak:
"Ik toef hier op de komst van mijnen Heer,
"En meld hem al hun fchelmerij. Mijn Heer
"Is moede van den kamp, en onverhoeds
"Befpringen zij hem ftraks. Om zijns zelfs wil
"Moet ik hem wederftreven. Hoe zoû 'k ooit
"Tot zijn verderf aan hem gehoorzaam zijn?
"Ja, fpreken moet ik thans; en doodt hij mij,
"Ik red een leven, dierder mij dan 't mijn."

Dies wachtte ze op zijn komst en fchuchter vast
Begon zij: "Heb ik oorlof dat ik fpreek?"
En hij: "Gij neemt het reeds." En zij hernam:
"Daar loeren ginds drie fchelmen in het hout,
"In volle wapenrusting elk. En één
"Is forfcher van geftalt' dan gij; hij zegt,
"Als gij voorbijkomt vallen ze op u aan."

En toornig beet hij haar voor antwoord toe:
"Al waren daar een honderd in het hout,

“Elk forſcher van geſtalt’, en vielen zij
“Als één man op mij aan, het deerde, ik zweer ’t,
“Veel minder mij, dan uw weêrſpannigheid.
“Ter zij! Zoo ’k val — kleef gij den ſterker aan.”

Enide ſtond ter zijde en wachtte en dorst
Den kamp niet aanzien, enkel een gebed
Verzuchtte zij; bij elken houw een zucht.
En hij dien ’t meest zij duchtte, ſtormde toe,
Richtte op den helm zijn ſpeer en ſchoot voorbij;
Maar ’t wapen van Gereent, na de’ eerſten kamp
Een luttel van zijn oude veerkracht kwijt,
Drong ’t pantſer van den plompen roover door
En knapte in twee; zijn vijand plofte neêr
En lag daar, ſtil; als hij die dit verhaalt
Eens van een voorgebergt’ een breede ſtrook,
Waarop een jonge boom geſproten ſtond,
Den winderigen wand van ’t lange klif
Aan de’ oever af, zag glijden naar het ſtrand
En daar ſtil liggen en de boomſcheut wies;
Zoo lag de man, doorboord. ’t Lafhartig paar
Hem volgende in zijn aanval op den Prins,
Hun bolwerk ziende vallen, hield zich in;
En de overwinnaar, dat te meer de ſchrik

Hen zoû verbijst'ren, rende ſpoorſlags aan
Met zijn geduchten krijgskreet; want als een
Die luistert bij een ſtortbeek in 't gebergt'
Door 't bruiſen heen des watervals nabij
Het donderdreunen van den grooten val
Hoort in de vert'; zoo placht ook de oorlogsman
Zijn ſtem te hooren onder 't ſtrijdgerucht,
Bezielend hem, den vijanden ten ſchrik;
Als 't valſche paar, dat, haastelijk gevloòn,
Maar achterhaald, den dood ſtierf, menigeen
Onſchuldig door henzelven toegebracht.

En neêrgeſtegen, koos Gereent de lans
Die 't beste hem geviel en rukte dan
De doode wolven weêr hun rusting af,
En bond die op hun paarden, één voor één,
En knoopte de drie toomen aan elkaâr
En zeide tot haar: "Drijf ze voor u uit."
Enide dreef ze voor zich uit, door 't woud.

Hij volgde nader nog. De moeite die
't Haar kostte, 't dubbel drietal met zijn last
Van rinklend wapentuig in 't woeste woud
Bijéén te houden, bracht een weinig toe

Om de' angel af te ſtompen van de pijn
Daarbinnen in heur hart. De dieren zelf,
Als welgeboornen, maar in booze macht
Vervallen, lang door rooversvolk verzorgd,
Zij ſpitſten 't oor en voelden 't zacht geluid
Dier vaste ſtem, het teeder ſtuur dier hand.

En van de groene donkerheid des wouds
Uitkomend onder 't open, zagen zij
Een ſtadje met zijn torens op een rots,
En daarbeneên een veld, als een juweel
Rondom in 't bruin der wildernis gevat,
En maaiers maaiende in het veld. En langs
Een rotspad daalde een blonde jongling af,
Met ſpijze voor de maaiers; en Gereent,
Bij de' aanblik van Enide's bleek gelaat,
Werd week weêr en naar 't weiveld neêrwaarts gaand
Sprak hij den jongling aan: — "Vriend, geef haar ſpijs,
"De Jonkvrouw voelt zich flauw." — "Welgaarne, Heer!"
Klonk 's jonglings wederwoord. "En neem ook gij,
"Al is 't maar ruwe kost, voor maaiers ſlechts
"Geſchikt." — Hij opende zijn korf, en zij,
Afzittende op de zoden, namen ſpijs,
Terwijl de paarden graasden. Weinig nam

Enide en min uit lust dan om den wensch
Haars Heeren te voldoen. Gereent terwijl,
At ongemerkt der maaiers ganſche ſpijs
En ſtond, daar alles ledig was, verbaasd.
"Knaap," zeide hij, "'t is alles opgeteerd.
"Maar neem een paard en wapenen tot loon,
"En kies het best." Hij, rood van blijdſchap, ſprak:
"Heer, gij vergeldt mij vijftigmaal te veel!"
"Te rijker zult gij wezen!" riep de Prins.
"Ik neem het dan, maar als een vrije gift,
"Geen loon," hernam de knaap; "want ik keer zelf,
"Terwijl de Jonkvrouw rust, gemaklijk weêr,
"Om and're ſpijs voor 't volk van onzen graaf;
"Want zijne zijn ze, en al het veld is zijn,
"En zelve ben ik zijn; en 'k zeg hem aan,
"Hoe groot een man gij zijt; hij weet het gaarn',
"Als ridderen van naam zijn land betreên,
"En hij ontvangt u ginds in zijn paleis
"Met treſſlijker onthaal dan maaiers-kost."

Daarop Gereent: "Ik wensch geen beetren kost;
"Met feller eetlust ſpijsde ik nooit, dan nu,
"Daar 'k maaiers heb verſtoken van hun maal;
"En in geen grafelijk paleis zal 'k gaan,

"'k Weet van paleizen reeds, bij God, te veel.
"Begeert hij mij, zoo kome hij tot mij.
"Maar huur een goed vertrek ons, voor den nacht,
"En ſtalling voor de paarden en kom weêr
"Met ſpijze voor dit volk en doe 't ons kond."

De blijde knaap: "Voorzeker, goede Heer!"
En 't hoofd omhoog, een ridder in zijn hart,
Het paard geleidende, den rotsweg op,
Verdween hij; en zij waren weêr alleen.

Maar toen de dwalende oogen van den Prins
Weêrkwamen van de rots en zijdlings hij
Den blik ſloeg daar Enide treurig zat,
Gedacht hij aan zijn woord, dat nimmer zweem
Van wantrouwen zoû vallen tusſchen hen,
En zuchtte; — en zag met luimig medelij
Naar de' arbeid van de maaiers zonder maal,
En 't vlammen van de zon op 't zwenkend blad
Der zeiſen; tot in 't eind de gloed des daags
Het hoofd hem knikken deed van ſluimerlust.
Zij, mijmrend van haar oud, bouwvallig huis,
't Gerucht der kauwen, klagende in den wind
Rondom den hollen toren, plukte 't gras

Hoog opgefchoten langs den weiveld-rand,
Het lustloos vlechtend en ontvlechtend om
En om haar huwlijksring; totdat de knaap
Terugkwam met bericht van een vertrek,
En zij zich derwaart gaven. "Lust het u,"
Zoo zeide hij, "ontbied de vrouw van 't huis."
Zij dankte hem, en beiden bleven daar,
Gefcheiden door de breedte des vertreks,
Als ftemmeloos geboren wezens ftom,
Of als twee wilden, bij een wapenfchild
Tot houders afgemaald, in de open ruimt'
Steeds ftarend, van wie de een naar de' ander nooit
Zijn blikken wendt, gefcheiden door het fchild.

Op éèns verjoeg veelftemmig ftraatrumoer
En daavrend voetgekletter op 't gefteent
Hun dof gedroom; en beiden fprongen op,
Terwijl de deur naar binnen openvloog
En, midden in een uitgelaten fchaar,
Verwijfdlijk fchoon en ongebonden bleek,
Haar minnaar van voorheèn, de woeste heer
Der plaats, Limours, er binnenkwam. Hij trad
Al hoflijk buigend toe en groetend fchouwde
Gereent hij in 't gelaat; maar in het warmst

Van 't welkom en bij 't drukken van de hand,
Vond heimelijk zijn blik Enide en zag,
Hoe treurig en hoe eenzaam zij daar zat.
Gereent nu riep om wijn en goede ſier
Voor de' onverwachten gast. En naar gewoont'
Met vorſtelijke mildheid, heette hij
Den waard een elk die van zijn vrienden waar'
Aan 't feest te noôn ter eere van hun graaf;
"En tel geen kosten, laat de kosten mij."

Men bracht er wijn en ſpijs, en graaf Limours
Dronk, tot hij ſchertſte frank en vrij en gaf
Hun luchtige vertelſels er ten best',
Of ſpeelde met zijn woorden, dat de zin
Afwisſelde als twee kleuren; want zijn kout,
Door wijn en los gezelſchap aangevuurd,
Kon ſparkelen en tintlen als een ſteen
Van vijftigtal facetten, — tot de Prins
In lachen ſchoot, bij 't juichen van 't gevolg.
Toen, daar de Prins dus vroolijk was, verzocht
Limours: "Uw oorlof, Heer! om ook een woord
"Te ſpreken tot de ſchoone Jonkvrouw ginds,
"Die daar zoo eenzaam zit?" — En hij: "Gewis!
"Breng haar aan 't ſpreken; zij ſpreekt niet tot mij."

Limours dan rees en naar zijn voeten ziend,
Als die een licht te wrakke brug beproeft,
Genaakte haar, hief 't liefdesmeekend oog
En fluisterde, gebogen aan haar zij:

"Enide, leidstar van mijn eenzaam lot,
"Enide, die ik vroeg, en steeds, beminde.
"Enide, wier verlies mij al te zeer
"Verwildren deed — van waar toch dit geval?
"Hoe zie 'k u hier? Ten laatste in mijne macht,
"In mijne macht! Maar vrees mij nochtans niet.
"Ik noem mijzelv' verwilderd, maar behield
"Een trek toch van beschaving, hier in 't hart
"Der woeste wildernis. Ik dacht, had niet
"Uw vader zich verzet, gij zaagt weleer
"Met gunstig oog mij aan; en wàs het zoo,
"ô Zwijg het niet, maar geef me een zweem geluk!
"Dat ik het wete! Of zijt ge mij dan niets
"Verschuldigd voor een leven, half verspeeld?
"Ja, schuldig mij geheel uw dierbaar zelf!
"En gij en hij, Enide, 'k zie 't met vreugd.
"Zit hier vanéén; gij spreekt zelfs tot hem niet.
"En zonder dienaars komt ge, page of maagd —
"Bemint hij als van ouds? Want noem het vrij

"Gelieventwist, ik weet, al moge een man
"Soms twisten met zijn lief, hij maakt haar nooit
"Belachlijk in elks oog — zoolang hij mint.
"Uw armlijk kleed, verachtelijke hoon!
"Spreekt in zijn ftomme taal wat u weêrvoer,
"Dat deze man niet langer u bemint.
"Uw fchoonheid is geen fchoonheid meer voor hem;
"Zoo gaat het meer, ik weet het wèl — zij wekt
"Zijn tegenzin — ik ken de mannen! Ook,
"Gij wint hem niet terug, want is de liefde
"Eens mans vergaan, zoo keert zij nimmer weêr.
"Maar hier is, die u liefheeft als van ouds;
"Met laaier gloed van hartstocht dan van ouds;
"Welaan, één woord: omfingeld door mijn volk
"En weerloos zit hij daar; één vingerwenk,
"En zij verftaan; ô neen, ik wil geen bloed,
"Geen nood; wat ziet ge zoo vervaard? Mijn wrok
"Gaat dieper dan de flotgracht niet; en is
"Niet fterker dan een muur: de toren ginds!
"Hij kruist ons pad niet meer. Spreek flechts het woord,
"Of fpreek het niet, maar dan, bij die mij fchiep,
"Den eenig trouwen minnaar die u ooit
"Heeft lief gehad, neem 'k al mijn macht te baat...
"Vergeef mij! Ach, de woede van dien ftond,

"Die eens van u mij fcheidde, drijft mij nog."
Hier maakte 't week geluid van de eigen ftem
En 't meêlij met zichzelv', of wel de waan
Daarvan, hem de oogen vochtig; maar Enide,
Die oogen vreezende, hoe vochtig ook,
Dus gloeiend van den feestelijken wijn,
Sprak, met de list die vrouwen tot verweer
Te ftrekken pleegt bij hachelijk geval,
Hetzij ze fchuldig zijn of fchuldeloos:

"Graaf, zoo ge mij bemint gelijk weleer,
"Noch met mij fpeelt, kom morgen als het daagt
"En ruk me als met geweld uit zijne hand;
"Thans laat mij, 'k ben vermoeid ten doode toe."

Recht hoflijk boog, dat de uitgezwaaide pluim
Streek langs de wreef, de minnedronken graaf
Bij 't affcheid; en de Prins zei luid goè nacht.
Hij klapte, met zijn mannen huiswaarts gaand,
Hoe nooit Enide één buiten hem beminde,
En om haar heer geen ledige ei-fchaal gaf.

Enide, weêr met Prins Gereent alleen,
Dacht over zijn bevel tot zwijgen na,

En dat ze 't nu noodwendig fchenden moest;
En daar zij overlegde bij zichzelf,
Viel hij in flaap. Nu faalde Enide 't hart
Om hem te wekken; buigende over hem,
Vond zij, verblijd, geen wonde na den kamp,
Zijn adem rustig en gelijk. Zij rees
En, tredende met luchte voeten, bracht
Ze al 't wapentuig bijeen en fchikte 't faàm
Voor onverhoedfchen nood en viel toen zelf
In dof gefluimer, maar van al de fmart
En 't reizen van dien dag verweldigd, was 't,
Of ze altijd weêr naar losfe ftruiken greep
En gruwbare afgrondfteilten nedergleed,
Totdat ze worftelend ontwaakte en dacht
Den wilden graaf te hooren aan de deur
Met heel 't loszinnig rot van zijn gevolg,
Haar eifchend, bij geducht trompetgefchal;
Maar 't was de haan, fchel kraaiend tegen 't licht,
Daar grijze dag 't bedauwde land befloop
En glimmerde op zijn rusting in 't vertrek.
En nogmaals rees zij op en zag er naar,
Maar raakte ze onverziens; luid rinklend viel
't Helmet te grond; en opgefprongen zag
Hij haar ftaroogend aan. En zijn bevel

Niet achtende, verhaalde zij hem al
Wat graaf Limours gefproken had, alleen
Niet wat hij zei van zijn verdwenen min;
En liet haar eigen list niet onvermeld;
Maar zich ten leste ontfchuldigend, zoo zacht,
En in zoo luttel woorden, van een daad,
Zoozeer gewettigd door den nood, dat fchoon
Hij dacht: "Was 't dan om hèm, haar weenen ginds?"
Hij wreevlig zuchtend voor alle antwoord fprak:
"Reeds menig een braaf kerel werd een dwaas,
"Of werd verrader, om een lief gezicht.
"Gij, roep den waard, om ros en hakkenei!"
Dies gleed zij heèn door 't huis, waar alles nog
Zwaar ademde in de ftilte, en als een geest
Des huizes klopte ze aan de muren, dat
De flapers wakker fchoten, en kwam weèr
En diende als fchildknaap, zwijgend, ongevergd,
Haar barfchen heer; tot hij in wapendos
Uittredend en den waard ziend, tot hem riep:
"Uw reekning, vriend?" En eer hij die vernam:
"Vijf paarden met de wapenen voor u!"
De waard, op éénmaal eerlijk, fprak verbaasd:
"'k Heb nauwlijks, Heer, den prijs van één befteed!"
"Te rijker zult gij wezen!" zei de Prins.

En tot Enide: "Voorwaarts! Dezen dag
"Beveel ik u, Enide, ftipter nog,
"Wàt gij ook hooren moogt, of zien, of u
"Verbeelden (fchoon 't mij weinig baten zal)
"Dat gij niet fpreekt, maar mij gehoorzaam zijt."

Enide zei: "Voorzeker, Heer! ik weet
"Uw wensch en zoude gaarn gehoorzaam zijn.
"Maar vóór u rijdend hoor 'k wat gij niet hoort,
"En zie 't gevaar dat gij niet zien en kunt;
"Zelfs dan u niet te waarfchuwen fchijnt hard,
"Te hard bijna; al woû 'k gehoorzaam zijn."

"Zoo zij het," fprak hij; "wees niet al te wijs,
"Daar ge aan een man verhuwlijkt zijt en niet
"Gansch weggeworpen aan een fuffen bloed;
"Een man, tot dekking van zijn hoofd en 't uw
"Met waapnen toegerust; met oogen om
"U uit te fpeuren in de verfte vert',
"En ooren, u te hooren in zijn droom."

Dit zeggend zag hij fcherp haar aan, gelijk
't Roodborstje tuurt naar 't fpitten op het veld;
En iets daarbinnen, dat een wufte dwaas,

Of iemand in zijn haasten, haar gevoel
Van fchuld genoemd zoû hebben, deed de wang
Haar gloeien en haar de oogen nederflaan.
Dit zag Gereent; en hij was niet tevreên.

Nu toog Enide, een breede heirbaan langs
Die van 't gebied des trouwloozen Limours
Naar 't woeste graaffchap leidde eens and'ren graafs,
Het land van Doorm, door fidd'rende vazallen
De Bul benaamd, — haar norfchen volger voor.
Eens blikte ze achter zich en toen zij zag
Hoe meen'ge roede hij thans nader reed
Dan in den morgen van den eerften dag,
Werd op 't gezicht fchier vroolijk haar gemoed,
Tot met een toornig wuiven van de hand,
Als zeggende: "Gij houdt me in 't oog!" Gereent
Opnieuw heur hart geheel verfagen deed.
Nog viel op dauwend kruid de zonneftraal,
Daar trof 't geluid van hoeven in galop
Haar 't oor, en ommekeerend zag zij ftof
En 't weemlen van lanspunten in het ftof.
En om dan nu 't gebod van haren heer
Niet te overtreên en toch 't hem kond te doen —
Want hij reed voort als hoorde hij het niet —

Ging zij terug en hief den vinger op
En wees naar 't ftof. En hij, tevreên gefteld,
Wijl naar de letter zij zijn woord ontzag,
Keerde om en ftond. Een donderwolk gelijk,
Daar 't onweêr berst loszwirlend aan haar zoom,
Stormde in een oogwenk, op een gitzwart paard,
Ten halve op hol geflagen met zijn dier,
En uitende in zijn drift een fchorren kreet,
De woesteling Limours aan op Gereent,
Die hem, zooverr' als lansfchacht reikte en arm,
Ruglings van 't paard deed flaan, bedwelmd of dood,
Den volgende ook deed bijten in het zand
En blindlings inrende op al 't oovrig rot.
Maar voor zijn flikkrend ftaal en woeste vaart
Verdwenen ze in hun fchrik gelijk een fchool
Van visfchen wegfchiet, die een' zomerdag
In 't morgenlicht, den kristallijnftroom af
Te Camelot, komt aangegleden over
Hun fchaduwen op 't zand. Maar zoo daar een,
Aan de' oever ftaand, de hand heft in de zon,
Rest niet een vingeflonker tusfchen 't wit
Der eilandjes vol waterkers in bloei.
Dus vloden, voor 't gebaar alleen des mans,
De tafelvrienden van den graaf uiteen,

Hem liggen latend aan den weg. Zoo breekt
Een vriendfchapsband, gefloten bij den wijn.

Toen grimlachte Gereent als zonnefchijn
Bij onweêrslucht, de rosfen ziend der twee
Gevall'nen, van hun meesters weggefchrikt,
Voortjagend met de vluchtelingen meê.
"Èn man èn paard," dus fprak hij, "één van zin,
"Rechtfchapen vrienden t' zaâm! Geen hoef meer hier;
"En ik was tot dusverr', naar 'k meen, toch ook
"Rechtfchapen, heb met wapentuig betaald
"En paard; en ftelen kan 'k, noch plund'ren, neen,
"En beedlen evenmin. Wat dunkt u dan,
"Ontwapenen wij hem, uw minnaar? Torst
"Uw hakkenei zijn rusting wel? Wat kiest ge?
"Een vasten of een maal? Ge wilt niet? Dan,
"Rechtfchaapne die ge zijt, doe een gebed,
"Dat we op de ruiters ftooten van graaf Doorm;
"Ook ik woû fteeds rechtfchapen zijn." Hij zweeg;
En treurig neêrziend op haar breideltoom,
Antwoordende niet één woord, ging zij voor.

Maar als de man dien in verwijderd land
Een zwaar verlies treft en hij weet het niet,

Maar weêrgekomen hoort hij 't en 't verlies
Smart hem zoozeer, dat hij 't welhaast besterft;
Zoo voer Gereent, die in het lansgevecht
Getroffen door den volgling van Limours,
Stil onder 't harnas bloedde en verder reed,
Verzwijgend wat hem deerde voor zijn gâ,
't Zich nauwlijks zelf bewust, totdat zijn oog
Verduisterde, de helm hem wankte op 't hoofd,
En, plotseling, bij 't krommen van den weg,
Gelukkig op zacht glooiend gras, de Prins,
Niet één woord uitend, stortte van zijn paard.

Enide hoorde 't klett'ren van zijn val,
Schoot toe, en afgestegen aan zijn zij,
Doodsbleek, ontgespte zij zijn harnas, liet
Haar vaste hand niet weiflen, noch 't blauw oog
Bevochtigen, totdat zij de kwetsuur
Gevonden en, afrukkende de wijl'
Van fletse zij, blootgevende 't gelaat
Voor 't blaakren van den zonnegloed, de wond
Verbonden had, waaruit het leven vloot.
Eerst toen de hand gedaan had wat zij kon,
Kwam al 't gevoel van heur verlatenheid
Haar over en zij weende bij den weg.

Veel kwamen langs, maar niemand achtte haar,
Want in dat rijk van wetlooze onrust werd
Een vrouw die weende om heur verslagen vriend
Zooveel gerekend als een zomerbui;
De een hield hem voor een offer van graaf Doorm,
En dorst geen deernis spillen aan zijn lot;
Een tweede, een man van waapnen, joeg voorbij,
Met kondschap aan den roovergraaf belast;
Half fluitend en half zingend een rouw lied,
Dreef hij haar 't stof in 't ongesluierd oog;
Een derde, vluchtend voor den wrok van Doorm,
Als voor een immer ingebeelden pijl,
Deed straks de heirbaan rooken onder zich;
Waarop heur hakkenei de hielen lichtte
En brieschend wegsloof en in 't hout verdween;
Daar 't strijdros staan bleef, treurig als een mensch.

Maar tegen middag reed de reus, graaf Doorm,
Met breed gelaat, van rosſen baard omzoomd,
Roofgierige oogen rollend met een schaar
Van honderd lansen aan, op plond'ren uit;
En reeds van verr', als die een vaartuig praait,
Riep hij met grove stem: "Wat, is hij dood?"
"Neen, neen, niet dood!" riep haastig zij terug,

"Zij iemand van uw volk zoo vriend'lijk ſlechts
"Hem weg te dragen uit de felle zon —
"Voorzeker neen, hij is, hij is niet dood!"

Toen zei graaf Doorm: "Welaan, is hij niet dood,
"Wat jammert gij aldus? Gij ſchijnt een kind.
"En is hij dood, ik acht u een zottin,
"Uw jamren doet hem niet herleven. Dood,
"Of niet, met uw onnoozlen tranenvloed
"Bederft ge een lief gezicht. Hoe 't zij, lief is 't
"En daarom — hier, daarginds! Naar 't ſlot met hem!
"Indien hij leeft, hij trede in onze bent,
"En ſterft hij, nu, deze aard heeft aard genoeg
"Om hem te bergen. Zorgt voor 't ſtrijdros ook,
"Een edel dier!"
Zoo ſprak hij en reed voort,
Maar liet twee forsch geſpierde ſpeërlien daar,
Die naderden, elk grommende als een dog,
Wen 't been waaraan hij knaagt door 't kwelziek volk
Der dorpsjeugd ſchijnt bedreigd, en hij, den klauw
Daarop gezet, al grommend verder knaagt;
Zoo gromden de rabauten, om hun kans
Op buit van de' ochtend-plundertocht, en dat
Ter wille van een dooden man, beducht;

Toch hieven zij hem op en legden hem
Op eene baar, als ze op hun tochten fteeds
Meêvoerden voor gekwetften; legden hem
In 't holle van zijn fchild en droegen hem
Ter naakte zaal van Doorm, daar 't willig ros
Van zelf hem volgde, en wierpen met de baar
Hem op een eiken zitbank in de zaal
En togen dan in allerijl weêr heên,
Hun makkers na, maar grommend als in 't eerst
En hun verloren tijd, den dooden man,
Hun eigen graaf, hun eigen ziel en haar
Vervloekende. Zij hadden al zoo wel
Haar kunnen zeegnen; immers zij was doof
Voor zegen beide en vloek, tenzij van één.

Lange uren zat Enide bij haar Heer,
Daar in de naakte zaal, en fteunde 't hoofd,
En wreef zijn witte hand en riep zijn naam;
En eindelijk ontwakend uit zijn zwijm,
Befeffend hoe zijn lief hem fteunde 't hoofd,
En wreef zijn matte hand, hem riep bij naam,
Haar heete tranen voelend op 't gelaat,
Sprak hij in 't eigen hart: "Zij weent om mij."
Toch lag hij ftil en veinsde zich als dood,

Opdat hij tot het uiterst haar beproefde,
Al ſprekende in zijn hart: "Zij weent om mij."

Maar later, tegen de' avond, kwam de reus,
Graaf Doorm, naar 't ſlot met zijnen roof terug.
Zijn ſterke ſpeêrliên volgden met gedruisch,
Daar elk zijn vracht rinkinkend op den vloer
Neêrſmakte, en zijne lans ter zijde wierp,
Zich van zijn helm ontdeed; een vrouwenzwerm
In kleurgen kleedertooi, half ſchaamteloos,
Half afgeſchrikt en met wijdſtarend oog,
Kwam binnenſladd'ren en verſpreidde zich
Te midden van de ſpeerliên; en graaf Doorm
Sloeg met een mesheft daavrend op den disch
En eischte voor zijn ſperen vleesch en wijn.
En zwijnen heel en rundervierden bracht
Me' er binnen en het nevelde in de zaal
Van vleeschdamp; niemand ſprak, maar ieder zat
Er haastig aan, daar in de naakte zaal,
En ſpijsde met rumoer, als paarden doen,
Wanneer men ze eten h o o r t; totdat Enide
Ver wegkromp in zichzelf, om 't woest bedrijf
Te ſchuwen van den bandeloozen hoop.
Maar toen graaf Doorm zich nu verzadigd had,

Deed hij zijn oogen rollen door de zaal
En vond een jonkvrouw treurende in een hoek,
En hij gedacht, hoe hij haar weenen zag;
En van haar ging een macht uit over hem
En plotsling opftaand zei hij: "Eet! Nog nooit
"Aanfchouwde ik iets zoo bleek. Gods vloek! het maakt
"Me uitzinnig, dus u te zien weenen. Eet!
"Doe zelve uw keus. Gelukkig was uw man,
"Want ware ik dood, wie weende daar om mij?
"Gij lieflijke, finds de' eerften ademtocht
"Aanfchouwde ik nooit een lelie, u gelijk,
"En leefde'r flechts wat kleur in uwe wang,
"Niet ééne van mijn vrouwen ware 't waard,
"Voor handfchoen zich te tooien met uw muil.
"Maar luister, laat u leiden en ik zal
"Doen wat ik nooit nog deed: ge zult met mij
"Mijn graaffchap deelen, kind, wij zullen faàm
"Door 't leven, als twee vogels in één nest.
"En 'k breng u buit van alle velden aan,
"Want al wat leeft gehoorzaamt mijnen wil."

Hij fprak; de forfche fpeerman liet de kaak
Uitzwellen van het onverzwolgen ftuk,
En zag verbaasd; en eenigen van haar,

Wier ziel reeds lange de oude ſlang had neêr
Getrokken, als de worm 't verdorde blad
Ten ondertrekt en doet vergaan tot aard,
Zij ſisten er elkanderen in 't oor,
Wat hier verzwegen blijv' — ſchoon vrouwen, of
Die minnelijke ſchepslen één's geweest,
Begeerden zij den val van de eêlſte, ja,
Zij wilden daartoe hulpe biên, terſtond
Haar hatende, die niet eens dacht aan hen,
Maar met gebogen hoofd en zachte ſtem
Antwoordde: "Bij uw heuschheid ſmeek ik u,
"Daar hij is als hij is, laat me ongemoeid."

Zij ſprak zoo zacht, dat hij ter nauwernood
Het hoorde, maar gelijk een man van macht,
Met eigen goedertierenheid voldaan,
Begreep hij, dat zij dankte en zeide: "Ja,
"Eet vrij en vroolijk, want ik acht u mijn!"

Zij ſprak gedwee: "Hoe zoude ik vroolijk toch
"Om iets ter wereld zijn, zoolang mijn Heer
"Niet opſtaat en mij aanziet als van ouds?"

Hier voer de reus om hare woorden uit,

Als ijdle taal van haar vermoeienis
En enkel flauwte en greep haar plotsling aan
En droeg haar gewelddadig naar den disch,
Schoof haar den fchotel voor en riep weêr: "Eet!"

"Neen," fprak gegriefd Enide, "ik eet niet eer,
"Voor hij daarginds zich opheff' van de baar
"En mèt mij eet." — "Zoo drink dan!" klonk het: "Hier!"
Hij vulde een hoorn met wijn en hield dien toe:
"Ziehier! — Mijzelv', na 't heete van den ftrijd,
"Of wel, Gods vloek! van toornigheid verhit,
"Smaakt vaak geen maal, dan na een fikfchen dronk;
"Welaan dan, drink, en eetlust geeft de wijn!"

"Geenszins," riep ze uit, "'k drink, bij den Hemel, niet,
"Tenzij mijn Heer verrijz' en 't mij beveel'
"En mèt mij drink'; verrijst hij nimmermeer,
"Geen wijn zal ik meer aanzien, tot mijn dood."

't Gelaat in gloed doorfchreed hij nu de zaal,
Verbijtend de onder-, dan de bovenlip.
En eindlijk dicht haar naadrend, zeide hij:
"Kind, want ik zie, mijn heuschheid acht ge niet,
"Hoû 't u gezegd: hij is gewislijk dood,

"En al wat leeft gehoorzaamt mijnen wil.
"Gij eet noch drinkt? Waarom getreurd om een,
"Die dus uw fchoonheid maakt tot fpot en fchand,
"In lompen haar verhult? Ik fta verbaasd,
"Daar ik, voor 't hoofd geftooten in mijn wensch,
"U dus ontzie; geen dwarsheid meer! Voor 't minst,
"Mij ten gevall', werp af dit fchamel kleed,
"Dit zijden vod, dit bedelvrouw-gewaad:
"De fchoonheid zie ik gaarn in fchoonen tooi;
"Of merkt ge niet, hoe al mijn vrouwen hier
"Gefierd zijn, als de woning voegt van hem
"Die fchoonheid gaarne ziet in fchoonen tooi?
"Daarom, fta op; gehoorzaam: leg dit aan!"

Hij zweeg; en een van zijne vrouwen fpreidde
Een zijden prachtkleed van uitheemsch getouw,
Waarvan me', als ondiep water eener zee,
't Bekoorlijk blauw zag fpelen door het groen,
De voorkant dichter gejuweeld dan 't gras
Met dropp'len dauw, wanneer den ganfchen nacht
Een wolk den heuvel dekt en, met den dag
Wegtrekkend, 't licht laat vallen waar zij hing:
Zoo dicht opéén weêrfchitterde 't gefteent'.
Enide, onbuigzamer dan 't hardfte hart

Eens dwingelands in 't hoogfte zijner macht,
In zijn triomf, doorgloeid van levenslang,
Nog ongewroken leed, — antwoordde en fprak:

"In dit arm kleed vond mij mijn Heer het eerst,
"En kreeg mij lief, daar 'k diende in Vaders Hal;
"In dit arm kleed reed ik naar 't Hof met hem,
"Waar de vorftin mij tooide als 't licht der zon;
"In dit arm kleed moest ik mij kleeden thans,
"Meê uitgaand op dees jammerlijken tocht
"Om eer, maar die geen eer verfchaffen kan;
"En dit arm kleed leg ik niet eerder af,
"Voor hij herlevend rijz' en 't mij beveel'.
"'k Heb treurnis reeds genoeg; verfchoon mij dan,
"Ik fmeek het u, en laat mij ongemoeid;
"'k Heb nooit bemind dan hem, voor immer hem;
"Ach God, bij uwe heuschheid fmeek ik u,
"Daar hij is als hij is, laat me ongemoeid!"

En weêr doorfchreed de ruwe graaf zijn zaal,
De tanden op zijn rosfen baard; en dan,
Gansch dicht haar naadrend, roepende in zijn drift:
"Het baat me al evenmin, of 'k jegens u
"Mij heusch of onheusch toon: ziedaar mijn groet!"

Sloeg hij, hoe licht ook, met de vlakke hand,
Onridderlijk haar op de wang.

Enide,
In 't uiterst van haar hulploosheid, en daar
Zij dacht, "hij had het nimmer durven doen,
"Wist hij 't niet voor gewis, mijn Heer is dood,"
Slaakte op eenmaal een fcherpe' en bitt'ren kreet,
Als van een dier, dat, in de val verftrikt,
Den ftrikkenzetter komen ziet door 't bosch.

Dit hoorde hij, Gereent; en greep naar 't zwaard,
('t Lag naast hem, in het holle van zijn fchild)
En deed een enk'len fprong en veegde eensflags
Den ruigen nek door, dat, gelijk een bal
De rosgebaarde kop rolde op den vloer.
Zoo ftierf graaf Doorm, door wien hij hield voor dood.
De mannen en de vrouwen in de zaal,
Opfpringend, daar de doode dus herrees,
Ontvloden, gillend, of 't een fpookfel waar,
De twee te zamen latend; en hij fprak:

"'k Deed erger dan die doode, Enide, u aan,
"Verongelijkte u meer; wij hebben beî

"Geleden, wat mij driewerf de' uwen maakt;
"Ik ſterf veeleer, voortaan, dan dat ik ooit
"Weêr twijflen zoû. Dees boete leg ik zelf
"Mij op: al hoorde ik u met eigen oor,
"Gij waandet mij in ſlaap, maar 'k hoorde 't u,
"Ik hoorde 't u verklaren dat gij waart
"Geen trouwe vrouw, — ik vraag de meening niet,
"Ik zweer 't; geloovende u ondanks u zelv';
"En 'k ſterf veeleer dan dat ik twijflen zoû."

Enide, dof, verſtompt in 't harte, was
Tot niet één woord van teederheid in ſtaat;
Zij bad hem ſlechts: "Van hier, zij keeren ſtraks
"En dooden u; van hier, daarbuiten ſtaat
"Uw ros; mijn hakkenei is heên." — "Welaan,
"Dan rijdt gij achter mij, Enide." — En zij:
"Zoo laat ons gaan." En buiten vonden zij
Het ros, dat, thans geen roover meer verſlaafd,
Maar vrij om 't lijf in eerelijken ſtrijd
Te reppen en blij brieſchend op hun komst,
Zacht hinnekend den nek boog tot het paar;
Zij kuste 't edel voorhoofd op de bles,
Verblijd als hij; Gereent ſprong in den zaâl
En reikte een hand; en zettende den voet

Op zijnen voet, steeg ze op; hij keerde zich
En kuste haar daar ze opsteeg; en zij sloeg
Haar armen om hem en zij reden heên.

En nooit, sinds eerst in 't Paradijs de roos
Hoog boven de vier stroomen bloemen droeg,
Had reiner vreugd nog sterflijk mensch bezield,
Dan haar die hachlijke uur doortrilde, toen
Zij hand in hand legde onder 't hart haars mans,
Hem weêr haar eigen wist; zij weende niet,
Maar over de oogen toog 't geluk een waas
Als 't hart van Eden groen te houden placht,
Voordat de plaag des regens winste schonk.
Maar zóó besloerst was 't zacht blauw oog toch niet,
Of 't zag vooruit, recht in de roofslotpoort,
Op 't pad een ridder staan van Arthur's Hof,
De lans geveld, tot de' aanval als gereed;
Toen, vreezend om zijn wonde en bloedverlies,
Kreet zij, vervuld van al dat haar weêrvoer,
Den vreemde toe: "Versla een doode niet!"
"Enide's stem!" zei nu de ridder. Zij,
Idern erkennende, den zoon van Nudd,
Ontroerde slechts te meer, en kreet opnieuw:
"ô Neve, dood niet, die u 't leven liet!"

Idern, vrijmoedig naderende, fprak:
"Mijn hartelijkften groet u, Heer Gereent!
"Ik waande u één der ridderen van Doorm;
"En ducht, Enide, een aanval niet van mij,
"Die, Prins, u liefheb met iets van de liefde
"In 't harte levend voor de almachte hand,
"Die ons kastijdt. Want toen ik in mijn trots
"Ten halve reeds het glooiend vlak ter Hel
"Was afgegleên, hebt gij, mij in den ftrijd
"Verneedrend, mij verhoogd. Een ridder thans
"Van Arthur's Tafelronde, en daar 'k den graaf
"Gekend heb, in mijn bandeloozen tijd,
"Een roover zelf bijna, kom ik in naam
"Des Konings, (die mij volgt), tot dezen Doorm
"En met bevel, dat hij zijn bende ontbind',
"Zich onderwerpe en 's Konings oordeel hoor'."

"Hij hoort het oordeel van den hoogften Koning!"
Was 't antwoord van den bleeken Prins. "En zie,
"Ontbonden is de bende reeds van Doorm!"
Hij wees naar 't veld, waar hier en ginds, op hoogte
En heuvel, mans en vrouwen in hun fchrik
Verbijsterd famenfchoolden, and'ren nog
Voortvloden; en verhaalde hoe de reus

In zijne zaal verſlagen lag. Maar toen
De ridder bij hem aanzocht: "Volg mij, Prins,
"Naar 't legerkamp en ſpreek voor 's Konings oor
"Al wat geviel; gij hebt toch hier alleen
"Gewis veel vreemds verduurd," — werd hij ſchaamrood
En zocht al hangends hoofds zijn woord, beducht
Voor 't zacht gelaat des Konings zonder blaam,
Voor vragen, na zulk hand'len; tot Idern
Uitriep: "Gaat gij naar Arthur niet, zoo komt
Arthur tot u!" En hij: "Genoeg; ik volg."
Zij gingen. Maar Enide had terwijl
Een dubble vrees: voor 't roofgebroed, in 't veld
Verſpreid, en voor Idern. En telkens als
Idern zijn ſtrijdros inhield aan haar zij,
Kromp zij een weinig weg. Op hollen grond,
Waar 't vuur voorhenen uitſchoot, mag men wel
Opnieuw voor vuur en ramp beducht zijn. Hij,
't Ontwarend, ſprak:

"Mijn ſchoone, lieve Nicht,
"Gij, die 't meest oorzaak hadt tot vrees voor mij,
"Vrees niet, ik ben veranderd. Zelf waart gij
"De ſchuldlooze oorzaak, die de vonk van trots,
"Me in 't bloed gelegd, deed uitſlaan lichterlaai.

"Door Yniol afgeſtooten en uzelf,
"Heb ik geraamd, gewoeld, totdat ik hem
"Ten val bracht, ſtelde (één hoofddoel ſteeds in 't hart)
"Mijn tartend ſteekſpel in en nam een boel;
"Bracht voor de leus als de allerſchoonst' haar eer,
"En daar elks wederſtand ik tuimlen deed,
"Zwol dus mijn trots, dat ik me ondwingbaar dacht,
"Want ik was half waanzinnig; zonder 't doel
"Van 't ſteekſpel, hadd' uw vader ik geveld,
"Uzelv' geroofd. Ik koesterde de hoop,
"Dat met uw uitverkoorne tot het krijt
"Ge eens komen zoudt, en met uw zacht blauw oog,
"Het trouwſte dat den hemel ooit weèrkaatſte,
"Och arme, hem in 't ſtof zoudt zien vertreèn;
"En hadt ge dan geſchreid, geknield, geſmeekt,
"Ik hadd' hem niettemin gedood. Gij kwaamt,
"Gij kwaamt éénmaal en zaagt met uw trouw oog
"Hoe die u lief was — 'k ſpreek als iemand ſpreekt
"Van hem bewezen dienst — mij in mijn trots
"En 't oogmerk van drie jaar ter nederwierp,
"Den voet zett'e op mijn borst, mij 't leven ſchonk.
"Daar ben 'k geknakt en daar ben ik gered,
"Al reed ik ſchaamrood heèn, het leven wars
"Dat hij mij gaf, en zinnend op den dood.

“Geen boete fchreef de Koningin mij voor,
“Dan flechts een tijd te toeven aan haar Hof,
“Waar ’k, ftug in ’t eerst als ’t nieuw gekooide dier,
“Bejeegning wachtende als een wolf, daar ’k wist,
“Dat men mijn daden kende, in ftede van
“Verachtlijk medelijden, of alleen
“Verachting, zulk een kiesch onthouden vond,
“Zulk eêl verzwijgen en een vorm zoo heusch
“En ftatig toch, zoo gracelijk en verfijnd
“Een hoflijkheid, dat ik een blik begon
“Te werpen op het leven achter mij,
“’t Erkennende als een werk’lijk wolfsbeftaan;
“Met Dubric ook, den heilge, fprak ik vaak,
“Wiens vriendelijke gloed van reine taal
“Me een weinig ftemde tot dien zachten geest,
“Die, mits gepaard aan mannenmoed, den man
“Tot man maakt. En gij waart daar menigmaal
“Nabij de Koningin, maar zaagt mij niet,
“Of lett’e niet op mij. Ik wenschte of dorst
“U nimmer aan te fpreken, maar ik hield
“Mij verr’ tot ik veranderd waar’. En, Nicht,
“Vrees niet: ik ben veranderd inderdaad.”

Hij zweeg. En licht geloofde hem Enide,

Als alle eenvoude en edele natuur
Zoo gaarn 't gewenschte goed in vriend gelooft
Of vijand, liefst in hen die 't meeste kwaad
Haar brouwden. Toen zij kwamen aan het kamp,
Begroette hen de Koning zelf; en haar
Bleek, maar gelukkig ziend, vroeg hij geen woord,
Maar ging ter zijde met Idern en hield
Een wijl hem in gesprek en kwam terug,
Hief met ernsthaften glimlach haar van 't paard
En kuste haar met reinen broederkus,
Wees haar een eigen tent en stond en zag
Haar intreën, keerde tot den Prins en sprak:

"Toen ge oorlof mij verzocht, om naar uw land
"Te trekken, Prins! ter were van uw grens,
"Gevoelde ik eenig zelfverwijt, als een
"Die gruwlijk kwaad liet stilstaan zoo het was,
"Door al te zeer met andrer oog te zien,
"Te lang met vreemde hand voor eigen 't werk
"Te doen. Maar zie, nu kom ik met Idern
"En andren, om dees zinkpoel van heel 't rijk
"Te reinigen. Hebt ge op Idern gemerkt?
"Hoe treflijk hij veranderd is, gezien?
"Dit werk in hem is groot en wonderbaar,

"Het aanzicht zelf veranderd mèt het hart.
"De wereld hecht niet aan eens mans berouw;
"En meestal heeft de wijze wereld recht.
"Maar al te zelden hééft de mensch berouw,
"Neemt hij genade beide en wil te baat
"En rukt de taaie kweek volkomen uit
"Des bloeds en der gewent', maakt alles rein
"En plant zichzelf opnieuw. Dat deed Idern,
"Schoonwiedend heel zijn hart, als ik dit land
"Zal wieden vóór ik ga. Dies nam 'k hem op,
"Niet onbedacht, in onze Tafelronde
"En heb in allen deele hem gepeild
"Als onzer edelften en dapperften,
"Verstandigften, gezeggelijkften één.
"Voorwaar, wat na een leeftijd van geweld
"Idern gewrocht heeft in zichzelf, het dunkt
"Mij duizendwerf meer groot en wonderbaar,
"Dan of daar een uit mijnen ridderftoet,
"Mijn onderdaan met andren onder hem,
"Zijn leven waagde en gansch alleen een rijk
"Van roovren aanviel; fchoon hij één voor één
"Hen neêrhieuw, bijna zelf ten dood gewond."

Zoo fprak de Koning; en diep boog de Prins,

En zag zijn werk noch groot, noch wonderbaar,
En zocht Enide's tent. En derwaarts kwam
Des Konings lijfarts voor zijn wond; en daar
Verzorgde hem Enide en daar ook deed
Haar ſtadig bezig zijn rondom hem, de aâm
Dier teedre zorgen zwevende over hem,
In de aderen hem zwellen 't levensbloed
Van dieper, van een immer dieper liefde,
Als de Zuidwestenwind van 't Balameer
Den heilgen Dee-ſtroom zwellen doet. Alzoo
Verſtreek de tijd.

Terwijl nu dus Gereent
Verpleegd werd, trok de Koning zonder blaam
Zijns weegs, en ging en ieglijk na, voorheên
Door Uther tot de wachteren geſteld
Van 's Konings recht; hij woog hen en bevond
Te licht hen; dan, als thans men 't Witte Paard
Der Berkſche heuvlen wiedt, opdat hij blank
En rein blijv' als weleer, zoo roeide hij
Den tragen of ontrouwen ambtman uit,
Die om geſchenk het oog geloken had
Voor 't kwaad, en zett'e een krachtiger geſlacht
Met harten en met handen op hun ſtoel,

En zond zijn duizend om de woestenij
Te bouwen; en alomme rondgaand liet
Hij 't licht der wet op donkre plaatſen in,
Verdelgde waar hij 't vond elk rooversſlot
En louterde zijn land.

Dan, toen Gereent
Herſteld was, keerden zij met Arthur weêr
Naar Carlioen aan de' Usk, waar wederom
De groote Koningin Enide omarmde
Als heur vriendin en kleedde als 't licht des daags.
Verkwikte zich Gereent ook nimmermeer
Aan beider omgang als voorheen, aleer
De naam der Koningin beſproken werd:
't Was alles wèl, en dit was hem genoeg.
En na een wijl vertoevens reden zij
Met vijftig ridd'ren heên naar de Savern,
En verder naar hun land. En aldaar deed
Met zooveel kracht hij 's Konings recht geſtand
En zachtheid tevens, dat in aller hart
Hij weêrklank vond en 't wreevlig fluistren zweeg.
En ſteeds vooraan ter jacht, verwinnaar ſteeds
In ſteekſpel en tornooi, werd hij alom
De groote Prins genaamd, der mannen man.

Maar zijn Enide, die haar vrouwen gaarn'
De Schoone noemden, noemde een dankbaar volk
De Goede. En in hun zalen klonk gejuich
Van kinderkens, Enides en Gereents
Der toekomst. Nimmer rees zijn twijfel meer;
Hij leefde in hare trouw gerust, totdat
Een schoone dood 't gelukkig leven kroonde,
En, strijdend met de heidnen der Noordzee,
Hij sneefde voor den Koning zonder blaam.

BALIN EN BALAN.

Vorst Pellam, in dien eerften krijg met Lot
Verbonden en verflagen, en wiens rijk
Hem onder cijnsplicht weêrgegeven was,
Verzuimde zijnen cijns; weshalve in 't eind
Arthur zijn grijzen fchatheer riep en fprak:
"Ga gij met dien en dien en breng het ons;
"Of hem vervangt een trouwer op zijn troon.
"In 't woord des mans fpreekt God."

En de edelman:
"Wij gaan; maar hoor: twee vreemde ridderen,
"Bij Camelot, een mijl beneden 't woud,
"Aan een fontein gezeten, dagen elk
"Die daar verfchijnt ten kamp en nederlaag.
"Gelieft het u, dat in 't voorbijgaan ik
"Hen voor de lans neem' en hen tot u zend'?"

En lachend antwoordde Arthur: "Oude vriend,
"Al te oud voor zooveel jeugd, vertrek; houd gij
"Om niets u op, laat zitten wie daar zit,
"Totdat ze een' vinden, krachtiger dan zij."

Zoo togen dezen heên. Een ſchoonen dag,
Bij 't uchtendkrieken, keerde in Arthur's hart
De lichtgewiekte geest der jonkheid weêr.
Hij rustte zich en ging, en ter fontein
Zag als twee beelden hij het broederpaar,
Balin en Balan zitten, ter weêrszij
Der bron, die onder varenpluimen zong
En ſtroomde en op den bodem danſte 't zand.
Rechts van Balin ſtond aan een els zijn paard
Gebonden; en aan Balan's linkerhand,
Nabij een popel, 't zijn. "Mijn ſchoone Heeren,"
Hief Arthur aan: "wat zit gij alzoo hier?"
"Om glories wil," was 't antwoord; "machtiger
"Zijn wij, dan één uit Arthur's ganſche Hof;
"Wij hebben dat geſtaafd; wat ridder kwam,
"Hem hebben ik of hij licht overmocht."
"Ook ik," ſprak Arthur, "ben van Arthur's zaal,
"Meer in zijn krijgen tegen 't heidenvolk
"Dan in roemrucht tornooi beproefd. Maar ziet,

"'t Zij dan beproefd of niet, of gij ook mij
"Verwinnen kunt." — En lichtelijk verfloeg
Arthur de broederen en keerde weêr
En niemand wist daarvan.

Toen rees Balin
Met Balan op en beiden zett'en zich
Bij 't juublend water weêr en fpraken niet
Totdat de fchaduw wendde. Op eenmaal drong
't Gordijn van kreupelhout rondom hen door,
Met loovertjes op 't kleed, een bode en riep:
"Gij Heeren, volgt! De Koning zendt om u."
Zij volgden. Toen, hen weêrziend, Arthur fprak:
"Zegt mij uw naam. Wat zat gij bij de wel?"
Zweeg eerst Balin en zei: "Wanluidend moet
"Mijn naam u zijn: Balin, 'de Wilde', als zelf
"Tot toenaam gij mij gaaft; en deze hier
"Balan, mijn broeder en mijn meerd're. Ik floeg
"In volle zaal een uwer knechten eens
"Met ijzren handfchoen op de bloote kruin,
"Sloeg hem half dood; hij had, naar ik vernam,
"Van mij gelastertongd. Voor drie jaar dreef
"Mij uw gerechte toorn in ballingfchap.
"'t Was geen genotrijk leven dat ik leidde:

"Want ik, die dus geweld deed aan uw' knecht,
"Hadd' zonder Balan meer dan eens de hand
"Geflagen aan mijzelv'. — Zoo waren dan
"Die drie jaar zonder Koning heên; voor mij
"Als alfem bitter. Vorst, mij docht, dat gij,
"Zoo bij de wel we ons zett'en en een elk
"Te gronde flingerden, die ons befprong,
"Gereedlijker mij weder nemen zoudt
"En dezen Balan, als die tienmaal meer
"U waard is dan een twintigtal Balins,
"Tot ridder flaan. Ik heb gezegd. Of neen,
"Niet alles. Eén der uwen heeft deez' dag
"Ons beî verneêrd, vernietigd mijn geftof.
"Uw wil?"

En hij: "Gij fpraakt de waarheid fteeds;
"Geen logen duldde uw woeste mannenaard.
"Waarachtig ridder, rijs! Gelijk het kind
"Moet leeren, wees gij wijzer door uw' val.
"Betreed met mij uw weg, in famenklank
"Uw leven met uw Orde en met den Vorst.
"Uw ftoel, den broederen tot fmart, ftaat leèg;
"Herneem dien — weder mijn!"

Toen Heer Balin
Daarop ter zaal intrad, werd hij, die eerst
Verloren, maar gevonden was, begroet
Als in den Hemel, met een vreugde, alom
Opbloeiende in een weelde van gebloemt'
En woudgroen, langs de muren en den disch.
Zij zett'en zich te zaâm en beker klonk
Aan beker bij den dronk; dan zong daar één
Met zoete ſtem een welkomstlied en luid
Steeg hun gejuich in koor, tot bovenshoofds
De vaandelen zich roerden van de twaalf
Veldſlagen, als zij wapperden van ouds,
Toen Arthur's legerſchaar Verwinnaar hem
Verkondigde en de zege was behaald.

Een rijker leven leefde dan voorheen
Balan, aan de Orde toegevoegd, met deze
En met Balin, tot hun gezantſchap keerde.

"Heer Koning," meldden zij, "ter nauwernood
"Ontdekten wij in 't dicht en donker bosch
"Het ſlot van hem, tot wien ge ons uitzondt; eens
"Zoozeer uw vijand en van Christus verr',
"Als ooit zijn ros deed rennen tegen ros;

"Maar ziende, dat in Christus' naam uw rijk
"Voorſpoedig was, zocht in wedijvrig vuur
"Vorst Pellam ook de heilge dingen, noemt
"Een nazaat van dien heilgen Joſeph zich,
"De' Arimatheër, die ons groot geloof
"Van overzee 't eerst in Britanje bracht;
"Zijn leven roemt hij reiner zelfs dan 't uw',
"Neemt nauwlijks voedſel dat zijn polſen ſlaan,
"Verſtiet zijn trouwe gade en laat noch vrouw
"Noch jonkvrouw zijne poorten in, uit vrees
"Dat hij bezoedeld wierd. De grijze vorst
"Toonde ons een ſchrijn vol wonderheden, ja,
„Onſchatbre beenderen van martelaars
"In rijke kasſen, doornen van de kroon
"En ſplinters van het kruis en daarbij ook,
"Door heilgen Joſeph herwaart meègevoerd,
"Verhaalde hij, die eigen ſpeer, waarmeê
"De Romer Christus' zij doorſtak. — Hij had
"Ons zeer verbaasd; maar toen daarna den cijns
"Wij vraagden, was zijn antwoord: ''k Heb voorlang
"'De dingen dezer wereld gansch verzaakt:
"'Mijn erfgenaam is Gerlon, vraagt het hem.'
"En deze Gerlon gaf 't, na veel verzet,
"En ſchimpende op al de uwen en op u.

"Bij 't keeren vonden wij in 't dichte woud,
"Ter aarde en dood, een ſpeerwond in den rug,
"Een van uw ridd'ren en begroeven hem.
"En meer dan één van ons ſprak Gerlon's naam;
"Een houthakker deed echter een verhaal
"Ons van een demon daar in 't woud, weleer
"Een mensch, door achterklap verjaagd, die verr'
"Van al zijn naaſten leefde, allengs verviel
"Tot zwarte kunst en tot zoo groot een haat
"Voor zijn geſlacht, dat, toen hij ſtierf, zijn ziel
"Een Duivel werd, die — in dit leven zelf
"Door ongeziene tong ter ſluik gewond, —
"Ook aanvalt in den rug. Nog wees de man
"Een hol ons aan, waaruit hij rondom waart,
"Waarin hij woont. Wij zagen de' indruk daar
"Eens paardenhoefs, niet meer."

En Arthur: "Laat
"Die voor mij uitgaat toezien, dat hij niet
"Bij mij ten achter blijv'. Verraderlijk,
"Laaghartiglijk gedood! Wie jaagt voor mij
"Dien demon van het woud?" En Balan: "Ik."
Maar voor hij heënreed tot den tocht Balin
Omarmende: "Mijn goede broeder, hoor:

"Vier toch, als ik die haar te ftillen plag
"Verr' van u ben, uw driften niet. Bedenk,
"'t Zijn louter duivlen, zij befpringen u
"Om u te fcheuren; fchud ze als droomen af,
"Die heerfchen, waar 't verftand in flaap ligt. Ja,
"Te droomen zelfs, dat hunner één u ooit
"Onrecht zoû doen, ware onrecht jegens u.
"Hun bloemenwelkom tuig' 't! Hun ridderplicht
"Verbiedt hun, kwaad te fpreken. Vreesde ik niet,
"Ach, vreesde ik niet voor u, gewis, ik waar'
"Volzalig in zoo eêl een famenzijn.
"Gij, hunner één, betoon 't u metterdaad.
"Aanmerk hun leven in één liefdeband,
"Van haten vrij als in den Hemel zelf,
"Van afgunst vrij, gelijk in 't Paradijs."

Aldus vermaande Balan en hij ging;
Balin bleef achter en hij wilde zich —
Drie korte maanden toch vervluchtten flechts,
Nadat hij ridder werd, tot hij den knecht
Mishandelde en in ballingfchap verdween —
Er thans toe zetten, om te leeren wat
Met heuschheid, manlijkheid en ridderfchap
Arthur bedoelde; en daarom hield hij zich

In Lancelot's nabijheid, maar wanneer
Hij zag, hoe ridder, knecht, kind, jonkvrouw zich
Gelukkiger te voelen fcheen, wanneer
Zijn lieflijk-fiere glimlach op hen viel,
En om een woord, ter loops tot hen gericht, —
Dan zuchtte hij, gelijk een kreuple knaap
Beneden aan een hoogte, die zijn dal
Verfombert, zucht naar 't zonlicht om den top,
Of 't noordgefternt' bij nacht; nog onlangs klom
Een uit zijn dorp en keerde, met verhaal
Van heerlijke landouwen, rechts en links
Wegblauwende in 't verfchiet, terwijl hij zelf
Met moeite en vreemde hulp nauw honderd voet
Naar boven kwam; — zoo weeklaagde Balin
Vaak peinzend, hoe zeer verre Lancelot
Zich boven hem bewoog, en preevlend foms:
"'t Zijn aangeboren gaven in het bloed,
"Niet aan te leeren, godd'lijk, niet voor mij.
"Hadde ik in die woeste oorlogen flechts meê
"Met kracht het zwaard gevoerd, gekampt, 't waar' wel —
"De hoopen der verflaagnen met mij zelv',
"Verflagen ook, bedekt — 't waar' beter nog!
"Maar deez' vereering van de Koningin,
"En de eer ook waarin zij hem houdt, ja dit,

“Dit was de zonnefchijn waarin hij groeide,
“Een naam verwierf die de and’ren overtakt,
“En alverweldigende kracht, en wat
“De Koning op zoo hoog, te hoog een prijs
“Waardeert: zachtmoedigheid. Indien ik mocht,
“Ook ik zoû haar vereeren; maar ik kan
“Zoo dicht nooit tot haar naadren, als de man
“Die herwaart haar geleidde. Zal ’k den Vorst
“Om oorlof bidden, dat een zinnebeeld
“Der Koningin ik dragen moog’, alzoo
“Het aanziend haar gedachtig zijn, mijn drift
“En heftigheid vergeten, als opnieuw
“Beginnende te leven? Maar indien
“Zij ’t niet gewaardigde! Doch neen, zoû zij,
“Zoo ftaatlijk-zacht, mijn duisternis tot zwart
“Verdonkren doen? En ook, hoe lieflijk heusch
„Begroette zij mijn weêrkomst! Stout wil ’k zijn —
“Een teeken van Genovra op mijn fchild,
“In plaats van dit ruw roofdier, keel getongd,
“Getand met grijnzend woeste grimmigheid.”

En Arthur, toen Balin voor hem verfcheen:
“Wat wilt gij dragen?” Stoutlijk vroeg Balin
Haar eigen koninklijke kroon op ’t fchild;

Waarop zij met een glimlach tot den Vorst
Zich keerde en deze ſprak: "Gebruik de kroon;
"De kroon toch is een ſchaduw van den Vorst,
"En dit de ſchaduw eener ſchaduw ſlechts;
"Hij neme 't, zoo 't zijn heftigheid geneest."
"Geen ſchaduw," zei Balin, "ô Koningin!
"Voor mij een licht; geen ſchaduw, ô mijn Vorst!
"Eens eedler levens gouden onderpand."

Zoo voerde dan Balin de kroon en vond
Goedkeuring bij de ridd'ren, de Vorſtin,
Alomme, en voelde zich in ſamenklank
Thans leven met zijne Orde en met den Vorst.

De nachtegaal, volſtemmig in de Mei,
Heeft telkens weêr een enk'len toon, zoo ijl,
Als van een and're ſtem, in ander hout.
Alzoo, na plotſelinge vlaag van toorn,
Was 't of in hem die ſamenklank verkeerde
En in de vert' verflauwde.

Eéns docht het hem,
Dat hij den knecht, dien hij in drift eenmaal
Half dood gehandſchoend had, die de oorzaak was

Van zijne ballingfchap en fchand', vol waan
Om hem glimlachen zag; reeds hief zijn arm
Opnieuw zich ter kastijding, maar viel neêr,
Door de gedachte aan 't fchildfymbool verzwaard.
Maar bij zichzelven fteende hij: "Te hoog
"Voor mij, de berg van Camelot! Voor mij
"Zijn dees verheven hoflijkheden niet.
"Word ik er niet flechts erger door? Ja zal,
"Te vuurger en onftuimer door dien band,
"Ik niet tot razernij eens uitflaan, zelfs
"In 't aangezicht der Koningin?" Gelijk
Het haardvuur van een woning in 't gebergt',
Uitftralend door het venfter, verr' beneên,
Wen 't fchemerlicht verdonkert van rondom,
Een brandvlam fchijnt in 't bosch; zoo fchenen hem,
In 't donker zijner tochten, Hof en Vorst,
De koesterende warmt' van Arthur's zaal,
Een felle gloed van verr'. Toch trachtte hij
De heuschheid hunner Tafel na en ftreed
Hard met zichzelf en fcheen ten laatfte in rust.

't Geviel, dat op een morgen Heer Balin
Zat in een dicht omlooverd lustprieel,
Nabij de hal. Een pad van rozen liep

Van deur tot deur, en kruislings, naar 't prieel,
Een pad van leliën; en langzaam kwam,
De rijen rozen door, de Koningin,
Den morgen op 't gelaat; aan de and're deur,
Geheel in fchaduw, trad, haar in 't gemoet,
Heer Lancelot, maar koos, als zag hij niet,
Op ééns het lange, witte leliepad
Naar 't lustprieel. Zij volgde en, daar Balin
Haar hoorde: "Prins, zijt gij uw Koningin
"Zoo weinig trouw, dat gij uw Koningin
"Voorbijgaat zonder groet?" En Lancelot,
Den blik ter aard, tot haar: "'k Bleef gaarne fteeds
"De Koningin getrouw." — "Nu ja, maar dus,"
Hernam ze, "mij voorbij te gaan... met zulk
"Een trouwheid blijft ge uzelven nauwlijks trouw,
"Gij, dien me' alom den Prins der heuschheid roemt.
"Maar 't zij: gij ftaat, Heer Ridder, als in droom."

En fpelend met de bloemen Lancelot:
"Ja — òm een droom. Mij docht, 'k zag dezen nacht
"De maagdelijke heilge, die daarginds,
"Een lelie in de hand, ftaat in heur nis.
"En donkerheid omfloot haar van rondom
"En al het licht op 't zilverrein gelaat

"Vloeide uit des geestes lelie die zij droeg.
"Zie, deez' haar zinnebeelden trokken toen
"Mijn oogen — af: want, hoe volkomen rein!
"Een teedre blos, als nauw den bloefem tint
"Des kweebooms, zoude alreê de wondermacht
"Aantasten van hun blanke maagdlijkheid."

"Mij," fprak ze, "is deze tuinroos lieflijker,
"Zoo donkerrood en dicht! En liever nog
"De wilde hyacinth en 't meidoornwit.
"Wij hebben, Prins, te midden van gebloemt'
"Weleer gereden, in dien fchoonen tijd,
"Min koel dan deez', fchoon vroeger nog in 't jaar.
"Wat drukt u? Zijt ge krank? Onze eedle Vorst
"Zendt u zijn lijfarts. Krank? Misnoegd op mij?"

Toen hief weêr Lancelot zijne oogen op;
Als in verrukking rustten ze in de hare
En konden thans niet neêr. Haar kleur verfchoot.
Zij keerden zij aan zij, en fnel ontvlood
Balin 't prieel.
"Vorftin? En onderdaan?
"Maar 'k zie niet wat ik zie. Gelieven? Neen,
"Ik hoor niet wat ik hoor. Verwekt heeft mij

“Mijn vader in zijn toorn. Ik lijde ſmart
“Van wat me omringt; ik weet niets, leer niets, ben
“Het ridderſchap onwaard, een kinkel ſlechts,
“Een lomperd!” Donkerheid op donkerheid
Verdichtte zich in ’t binnenst en hij greep
Met haasten lans en ſchild en draalde niet
Om oorlof van den Vorst, maar dorſtende
Naar woeste daden, rende hij vandaar.

Hij volgde de’ eigen weg als Balan, zag
De bron waaraan zij zaten en verzuchtte:
“Was ’t mij niet beter dáár, met hem?” Hij reed
Door duister woud, tot onder open blauw
Den grijzen houthakker hij aantrof, mat
En lustloos houwende aan een tak. “Uw bijl!”
Zoo riep hij, ſprong van ’t zaâl en kliefde ’t hout
Met éénen ſlag. En de ander ſprak verbaasd:
“Gij zoudet, Heer, den duivel in dit bosch
“Te machtig zijn, kon vleeſchen arm hem ſlaan.”
“Hem,” riep Balin, “of ook den ſnoodren, die
“Zijn rol ſpeelt. Kon ’k dien duivel vellen, ’t bracht
“Den duivel in mijn binnenſte tot rust.”
“Maar deze duivel hier,” zei de oude, “is echt;
“Leste’ avond nog zag ik zijn ſlikkerſchijn.

“Er zijn, die zeggen dat Heer Gerlon zelf
“De zwarte kunst geleerd heeft, ongezien
“Ook rijden kan. Neem u voor 't hol in acht.”
“Gij fabelt, oude!” was Balin's befcheid:
“Slechts herfenfchimmen zijn 't van 't boerenvolk;
“Neem gij uw werk in acht.” Hij fprak en reed
Met losfen toom, niet denkend om zichzelf,
Dan fpoorflags weêr en razend op zichzelf,
Straks hangendshoofds, lange open plaatfen door
En zag dus niet, hoe aan zijn rechterhand
Een grotkloof gaapte boven 't donker, waar —
En dat niet verr' naar binnen — 't daglicht ftierf
Maar ftervend blonk op fcherpe fpitfen rots,
Afhangend van 't verwulft, of flagtandswijs
Opftekend van den vloer — die muil der Nacht,
Waardoor de Demon opkwam uit de Hel.
Hij zag die niet. Voor alles blind en doof,
Tenzij de woede in 't binnenst, die aldoor
Bleef keffen aan heur keten, toog hij voort,
Oostwaarts van 't dalend licht. Daar dreunde 't dof
In 't hol getreden mos en fchoot op eens
De fchaduw eener fpeer, van achter hem
Geworpen, langs den grond. Hij fprong van 't pad
Ter zijde en zag, hoe met geheven lans

Hem een gedaante, een glans van wapendos,
Voorbijlichtte en in 't diep des wouds verdween.
Hij volgde na, maar zoo van woede blind,
Dat onverhoeds hij met gevelde lans
Aanrennende op een tak, van 't paard ſloeg, rees
En verre vlood, totdat een Koningsſlot,
Pellam's bemost kasteel, met wapprend gras
Grauw overhangen, zich vertoonde, laag
Maar ſterk gebouwd; het brokkelend rondeel
Een groenen heuveltop gelijk; de tin
Van eiloof-ſtruiken ruig; een vleermuisoord;
En niet een enk'le toren zonder uil.

Het volk van Pellam riep en zeide: "Heer,
"Wat voert gij op het ſchild een Koningskroon?"
"De ſchoonſte en edelſte der vrouwen gaf
"Mij die te dragen," ſprak Balin. Hij bracht
Zijn paard naar ſtal en ſchreed het voorplein door,
Maar flauwlijk klonk, ter lage en donk're zaal,
De groet van ridder en van Koning beî.
Vlak tegen 't venſterglas lag 't groene loof,
En twijgen ſchuifelden en buiten kreunde
In 't bosch de kankerige tak; want ſtil
Was alles in de zaal, tot aan 't banket

Heer Gerlon ook de vraag deed: "Waarom voert
"Ge een Koninklijke kroon?" "De Koningin,"
Was 't antwoord, "die wij eeren, Lancelot
"En ik en allen, als de ſchoonſte en beste
"En reinſte, ſchonk haar mij." En Gerlon (want
De ridderen van Arthur waren daar
Gehate vreemden) ſiste, als 't heesch geluid
Der blanke zwaan aan 't broeden, wen door 't riet
Ze een vreemde knie hoort rits'len daar ze ſchuilt.
En met een wrangen grimlach zeide hij:
"De ſchoonſte — 't zij; 'k heb haar gezien; de beste,
"De beste en reinſte? Gij uit Arthur's zaal
"En toch zoo ſimpel! Hebt gij oogen, of
"Zoo al, derwijs verdwaasd, dat zij niet zien
"Hoe heel die fraaie vrouwvereering dient
"Tot mantel voor een heimelijke ſchand'?
"Gij zijt voorwaar ſlechts zuigelingen, ginds!"

Ter rechte van Balin ſtond op den disch
Een beker van het zwaarſte brons, waarop
In drijfwerk de legende was gebeeld
Van heilgen Joſeph: hier een ſchip op zee
En eng'len, blazende in de zeilen, ginds
De nederige kerk te Glastenberg,

Met haar uit rijzeren gevlochten wand,
Door hem gebouwd. Den beker greep Balin
Om Gerlon dien te flingeren naar 't hoofd;
Maar 't eigen oogenblik, daar hij gedacht
Het teeken op het fchild, ontfpanden zich
Zijn ving'ren. "Zacht wil 'k zijn!" zoo dacht hij, "ja,
"De zachtheid zelf!" en trok zijn hand terug.
Dan woest tot Gerlon: "Oogen heb 'k, en die
"Op dezen dag de fchaduw eener fpeer,
"Van achter mij geworpen, langs den grond
"Voortfchieten zagen; die ook langen tijd
"Waarnamen hoe een Lancelot uit hulde
"Aan de edelfte en de reinfte macht en naam
"En manheid wint en heuschheid, fchaarsch bij u,
"Die in uw eigen zaal u niet ontziet
"Zoo gruwb're taal te voeren — tot uw gast,
"Tot mij, van Arthur's Tafel. Boeventaal!
"Genoeg daarvan!"

Maar niettemin, hem ftak
Tenacht in zijne droomen Gerlon's hoon,
Vergiftende zijn rust. Ten laatfte kroop
De witte dag door 't loover, fchuifelden
De twijgen, kreunden takken in het bosch.
Hij rees, daalde af en als hij op het plein

Den ſmaler tegenkwam, hadd' hij van haat
En walging hem wel gaarn' voorbijgegaan;
Maar toen vol hoon Heer Gerlon tot hem ſprak:
"Wat, voert ge nog diezelfde ſchandekroon?"
Verdonkerde 't gelaat, een ader zwol
Vertakkende op zijn voorhoofd en de kling
Der ſcheede ontrukkende, hieuw Heer Balin
Met toornig: "Ha! zoo gij een ſchaduw zijt,
"Ik maak u geest!" met alle kracht zijn helm.
Het lemmer ſpatt'e in zestal ſtukken af,
Rinkinkende op 't geſteent'; met langen zwaai
Viel Gerlon ruglings neêr en bij 't helmet
Hem ſleurend, ſloeg hem de ander; maar een kreet
Klonk van 't kasteel, en daar een twintigtal
Gewapenden met opgeheven lans
Kwam toegeſtoven, ſlingerde Balin
Het zwaardgevest den voorſten in 't gezicht,
Dook ſnel een lagen ingang onder door
En vleugelde de voeten tot de vlucht,
Een glimmerende galerij langs, waar
't Portaal van Koning Pellam's ſlotkapel
Wijd open ſtond; hij ſchuilde er om de deur
En hoorde als wolven huilende de bent
Voorbijgaan. Om zich ziend in 't heiligdom,

Waar in de menigte van heilgen hij
Ter nauwernood den Christus vinden kon,
Befpeurde hij voor 't gouden hoogaltaar
De langfte lans, ooit door zijn oog aanfchouwd,
De fpits met rood getint. Die greep hij aan
En ftak haar door een open venfter neêr,
Zweefde op dien fteun een halven cirkel af,
En luisterde, de hand aan 't oor, wat kant
Den weêrgalm hij vernam van 't blind gezoek
Daar binnensmuurs, vloog de and're richting uit,
Hervond zijn ros, zat op en rende heên.
Rechts fnorde een pijl, een links, een boven 't hoofd;
Op 't zwak gekrijt van Pellam: "Houdt hem, houdt!
"Hij fchendt het heilige door aardsch gebruik!"
Dook ijlings hij in 't groen en jaagde voort
Door dicht en open, mijlen verr', totdat
Het goede ros, een liggende' eikeftam
Met matte krachten overfpringend, ftortte
En, 't aangezicht ter aard, hem nederwierp.

Verdrietig half omdat hij 't lijf behield,
Verblijd met ridderlijke blijdfchap, wijl
Hij 't ftrijdros ongerept bevond, nam 't fchild
Hij van den hals, zag 't gâloos teeken aan

En dacht: "Zoozeer heb 'k u te fchand gemaakt,
"Dat gij mijn fchande zijt, niet langer ik
"U dragen wil." Hoog 't hangende aan een tak
En zijwaarts keerende in de bosfchen, wierp
Languit in 't donker hij zich neêr en klaagde:
"Och arm, mijn heftigheid, mijn heftigheid!"

Daar werd de frisfche woudmuziek verftomd
Door 't kweëlen eener zwerveling, Viviane,
Uit Mark's kasteel, die, van heur knaap gevolgd,
Er aanreed langs de paden van het bosch.

"Des Hemels vuur fcheen dood het doodfche koud,
"Doortintlend met zijn gloed al 't veld en woud.
"Het nieuwe loof verdringt altoos het oud.
"Des Hemels vuur is niet de vlam der Hel.

"Oû priester, die gebeên te preevlen tracht,
"Oû paap en non, die 's werelds lust veracht,
"Toch voelt ge in uw bevrozen cel zijn kracht.
"Des Hemels vuur is niet de vlam der Hel.

"Des Hemels vuur ftraalt op de wegen uit,
"Waar in zijn licht de bloefem zich ontfluit.

"Heel 't wijde woud juicht enkel lofgeluid.
"Des Hemels vuur is niet de vlam der Hel.

"Des Hemels vuur is Heer van alle goed;
"Laat dan dit vuur niet ſterven in uw bloed,
"Maar volg Viviane na door vuurgen vloed!
"Des Hemels vuur is niet de vlam der Hel!"

Dan keerend tot heur knaap: "Dit hemelvuur,
"Deze oude zonnedienst komt weder, vriend,
"En velt het kruis ter aard en doet den vorst
"Verderven met zijn ganſche Tafelronde!"

Toen kwamen ze aan een open plek, alwaar,
Beneên een hooge baan van klare lucht,
En vóór een ander bosch, de Koningskroon
Hun tegenfonkte en ſchomlende aan een olm
Viviane's blikken trok en van heur knaap,
Verbaasd op de' aanblik. "Zie," riep ze uit, "een kroon,
"Door prinslijk heer uit Arthur's zaal gevoerd,
"En daar een paard! De ruiter — waar is hij?
"Zie, ginder ligt een dood in 't bosch. Of neen,
"Hij roert zich — doch in ſlaap. Ik ſpreek hem aan.
"Gegroet, Heer Ridder! Storen we ook uw rust,

"Gewis niet ganschlijk onverdiend gefmaakt,
"Na eedle daân. Maar zijt ge uit Arthur's zaal,
"Ge zijt verplicht om zwakken bij te ftaan.
"Welnu, ik vlucht voor fchande, een wulpfchen vorst
"Die mijne min bejaagde op boozen weg.
"Mijn' ridder trof een onheil en mijn knaap
"Strekt luttel tot verweer; maar gij, Heer Prins!
"Geleidt mij veilig naar den krijgsman-vorst,
"Dien Arthur zonder blaam, zoo maagdlijk rein,
"Opdat ik voor mijn maagdom fchuilplaats vind'.
"'k Bezweer u bij de kroon daar op uw fchild,
"In naam der Koningin, rijs op — van hier!"

Balin rees op. "Neen, derwaart nimmermeer!
"Nōch Prins, noch ridder ben 'k, maar een die 't mij
"Door haar gefchonken teeken heb onteerd.
"Hier woon ik als een wilde in 't woeste bosch,
"Hier fterf, hier fterf ik! Laat het zwarte lijf
"Der wolven mij een graf zijn, dier als zij,
"Door mijnen toorn verheerd! Ai mij, een naam
"Als van Genovra, door een Lancelot
"Zoo hoog verheven en die hem verhief,
"Door mij, mijn heftigheid te fchand gemaakt
"En mijn verdorvenheid!"

Zij ſchoot eensklaps
Schel lachend uit en zuchtede eensklaps weêr.
Balin tot haar: "Is dit uw heuschheid — ſpot?
"Ga van mij, want geleiden wil 'k u niet."
Weêr zuchtte zij: „Verſchooning, goede Heer,
"Wij meisjes lachen vaak, ſchoon krank van hart,
"Wen al zoo lief we weenen zouden. 'k Wist,
"Dat ge onrecht hadt geleên. Ik ſtoorde uw rust:
"Met grooten weêrzin ſtoor ik thans uw droom.
"Maar gij zijt man en ducht de waarheid niet,
"Hoe bitter ook. Hier, knaap — en luister goed:
"Herinnert ge u, hoe eens te Carlioen,
"Een jaar geleden. . . Niet? Gij valt mij af?
"Ha, gij herinnert u — een zomerdag —
"Het daagde — bij den grooten toren ginds,
"Te Carlioen aan de' Usk — ons zag men niet —
"Daar lag die ſchoone ridder, hij, de bloem
"Van heel hun kuiſche ridderſchap, geknield
"In minnedronken hulde — wat nog meer?
"ô Ja, geknield, en trok van 't nachtzwart haar,
"En zabbelde daarop, de blanke hand,
"Die, met heur ring van 's Konings goudblond hoofd
"Liefkoozend afgedoold, in donkerheid
"Verloren ging, tot ze uitriep — en ik dacht

"Dat hen de toren beî vermorslen zoû —
"'Mijn lieve Koning, rijs, kus me op den mond,
"'Gij zijt mijn Vorst!' — Dees knaap, wiens minste woord
"De loutre, blanke en naakte waarheid spreekt,
"Zag hunne omhelzing; hij wordt rood en vindt
"Zijn woorden niet, zoozeer bedeesd is hij!
"Maar al de maagdelijke heilgen, zij,
"De onsterfelijke moeder-maagdlijkheid
"Des Hemels, roepen tegen haar! Welaan,
"Rijd dan met mij en spreek van schande niet!
"Gij kunt, al wildet gij, meer schande nooit
"Hun aandoen, dan zij deden aan zichzelf!"

Glad loog ze; maar vol afschuw zuchtte hij,
Het donkere prieel te Camelot
Gedachtig: "Het is waar!" Een zonnestraal
Geleek heur glimlach: "Zelfs in 't eenzaam woud
"Doet gij recht wel, te fluistren, goede Heer!
"Laat zotten klappen en verga 't verraad!
"Het bosch heeft tongen, ooren heeft de wand.
"Gij gaat met mij, en zachtkens fluistren we eerst.
"De goede Vorst mag niet misleid. Nu zie,
"'k Zet op een hoogte u, waar gij 't oogenblik
"Verbeiden kunt, wanneer ge in aadlaarsvlucht

"Ter neder ſtrijkt op Lancelot en haar!"

Zij zweeg; en hem beſprong zijn booze geest;
Hij knarſetandde en rukte, met een gil
Opvliegende, zijn ſchild den boomtak af,
En wierp het tegen de aard, doorkraste met
Zijn ijzren hiel de koninklijke kroon,
Trad alles uit, en 't van zich fling'rend, verr'
In onkruid-wildernis, vervloekte hij
't Verhaal en wien het gold en haar die 't deed.

Zijn ſchrille ſchreeuw, onmenſchelijker dan
't Gekrijsch van vogelen of roofdier, drong
De bosſchen door; en Balan die er ſchool
(Zijn tocht nog onvervuld) hem hoorend, dacht:
"De kreet des Duivels dien ik ſnuiken kwam!"
En naderende: "Ha, opnieuw dan heeft
"Een ridder hij gedood en treedt op 't ſchild
"Om zijne walg te toonen van onze Orde
"En de Vorſtin! Mijn oogwit, dunkt me, is hier.
"'t Zij duivel dan of mensch, gij, wacht uw hoofd!"
Niet één woord ſprak Balin, maar greep den knaap
Zijn beuklaar af en wierp zich op zijn ros;
Zij botſten op elkaâr; de heilge ſpeer

Van Koning Pellam, rood van zond'loos bloed,
Gelijk men zeide, werd terſtond gekleurd
Van 't zondige; want dwars door 't maagdlijk ſchild
Van Balan heen, doorboorde zij 't pantſier
Tot in het vleesch; en 't ſtrijdros van Balin,
Ten doode toe vermoeid, ſloeg achterwaart,
Zijn heer verplettrend neèr; ook Balan viel,
En beiden zwijmden weg.

En tot heur knaap
Sprak morrende de Jonkvrouw: "Dwazen beî!
"De man heeft met zijn Koningin misdaan,
"Of nooit hadd' hij heur kroon gevoerd, noch dus
"Geraasd, geſchuimbekt om eens anders naam.
"Maar gij, Heer Kuiken! nauw den dop nog uit,
"Half dooier nog, ja zonder dons: die nooit
"Te Carlioen aan de' Usk uw voeten zett'e —
"En dikwerf toch gepleit hebt om mijn min —
"Zie wat ik zie, wees waar ik was, of wel,
"Heer Kuiken... kom, zit af! Die helmen los:
"Wat mannen mogen 't zijn?"

En toen de knaap
De helmen had ontdaan: "Zoo kwaad niet! Zie!
"In ſteê van 't duizendvoud gebloemt' der Mei

"Te plukken, ſtooten zij elkandren dood,
"Als herſenlooze bullen om één vaars!"

De zachte knaap daarop: "Gelukkig zij,
"Zoo 't leven zij dan lieten voor hun min;
"En ſlaat ge mij, Viviane, als uwen hond,
"Ook ik kon ſterven, als 'k nu leef, voor u."

"Leef door, Heer Jongen!" ſprak ze: "liever is
"Me een hond in leven dan een doode leeuw!
"Van hier! 'k Verdraag 't gezicht van dooden niet."
Heur hakkenei ſprong over de' eikeſtam:
"Laat hen den wolven!" riep ze en rende voort.

Maar toen hun koele lucht langs 't voorhoofd ſtreek,
Kwam eerst Balin weêr tot zichzelf en kroop,
Dat trouw gelaat zoo bleek ziend, van de wieg
Hem dierbaar, langzaam en met zacht geſteun
Tot waar zijn broeder ſtervend nederlag,
Wierp ſtervend zich op hem en hij, thans een
Nabij zich voelend, ſloeg flauw de oogen op;
Op eenmaal, wild, wijd ſtarend, vonden zij
De wereld weêr; en klagend als een kind,
Het onheilbrengend aangezicht, dat daar

Als in een nevel tot hem overboog,
Neêrtrekkend, kuste hij 't en kreunde en ſprak:

"Balin, Balin! Heb ik, die gaarn voor u
"Geſtorven waar', u tot uw dood gebracht?
"Wat droegt ge niet uw eigen ſchild? Waarom
"Vertradt gij 't en de kroon?"

En ſtaamlend zeide
En hijgende Balin al wat geviel;
En Balan kreunde opnieuw:

"Ik heb een dag
"In Pellam's hal vertoefd, mijn broeder; mij
"Heeft Gerlon ook beſpot, maar 'k achtte 't niet.
"'Eet gij in vrede!' ſprak daar een: 'Hij haat,
"'De leugenaar, u om den cijns.' Nog zei
"Die goede ridder, dat tot tweemaal toe
"Een wufte deern om Gerlon aan de poort
"Had aangezocht, maar die in heilgen toorn
"Door Pellam was verjaagd. En 'k achte haar
"Dezelfde, die voor kort hier bij u ſtond.
"'Ze onthoudt zich in de bosſchen', zeide hij
"'En dartelt met hem in den Mond der Hel.'

"Onrein hun leven en onrein hun mond!
"Zij logen; als onze eigen Moeder rein
"Is onze Koningin."

Daarop Balin:
"Wee mij, mijn broeder! Levenslang was u
"Mijn waanzin ten verderf, ten vloek; hij heeft
"Uw dagen gansch verdonkerd en thans is
"De nacht gekomen. Nauwlijks zie 'k u meer.
"Goê nacht! Wij zullen nimmer weêr elkaâr
"Goê morgen wenſchen. Duister was mijn lot
"Eens hier, en duister zal 't ook dáár wel zijn.
"Nu zie ik u niet meer. Ik wilde niet
"Dat weder 't mijn' het uw' verdonk'ren zoû:
"Goê nacht, mijn trouwe broeder."

"Goeden nacht,"
Sprak fluistrend Balan, "trouwe broeder, hier!
"Goê morgen dáár. Te zamen in geboort',
"Zoo ſterven wij te zamen in één dood."
Nog ſprekend ſloot hij 't ſtervend-ſluimrig oog,
Inſlapend met Balin, en arm in arm.

MERLIJN EN VIVIANE.

Een onweêr broedde, maar de wind was ſtil;
En diep in 't woeste woud van Broceliande,
Lag voor een eik, zoo hol en hoog en oud
Dat hij een toren ſcheen, met veil begroeid,
Merlijn te voet, de listige Viviane.

Want hij, die ſteeds met bitt'ren wrok gedacht
Hoezeer minachtlijk hij bejegend was
Door Arthur en zijn Tafel, Mark, de Vorst
Van Cornwall, had een zwervend minneſtreel
Uit Carlioen gehoord, voor eenen ſtorm
Tintagil ingevlucht, en die er ſprak
Van Lancelot, hoe, ridderlijk van geest,
In blanke zuiverheid, geen jonge maagd
Hij diende, maar de groote Koningin
En ſtreed in haren naam en bij haar zwoer,

Geloften — als der engelen, die 't meest
De liefde kennen, maar, naar 's Heeren woord,
Noch huwen noch verhuwlijken, omhoog.

Hij zweeg; en toen Viviane fleemend vroeg
(Meê bij 't banket gezeten, 't dichtst bij Mark)
"En wordt dat fchoone voorbeeld, Heer! gevolgd
"In 't Hofgezin?" hernam hij zonder erg:

"Door enk'len, ja — gewis — door hen, wier jeugd
"'t Vereeren van de vrouw als echte gade
"En ganschlijk zonder hoop op haar bezit,
"Den maagd'lijken, volmaakten ridder meer
"Betaamlijk acht dan liefde voor een maagd.
"Hun trots zijn Lancelot en de Vorftin.
"Zoo vurig, meer dan hun gelofte 't eischt —
"Want Arthur heeft de trouw hun niet ontzegd —
"Begeeren zij volkomen zuiverheid.
"Kloekhartigen en reinen! En nochtans —
"Dat God hen op hun pad geleide — jong."

Toen prikkelde daar iets in 't binnenst Mark
Den fprekende zijn' beker regelrecht
Naar 't hoofd te fling'ren, maar hij rees en tot

Viviane, die hem navolgde uit de zaal,
Zich keerend: "Hier zijn ſlangen onder 't gras;
"En gij, Viviane! zoo gij anders niet
"Hun paapſche manheid en het masker vreest
"Der reinheid, door dit Hof gedragen, kunt
"Haar porren, dunkt mij, tot ze bijten." Zij,
Verachtelijk glimlachend, gaf beſcheid:
"Wat vreezen? Omdat ik, aan dit uw Hof
"Gekoesterd, licht naar uwe — deugden riek?
"Hen vreezen? Neen. Want evenals de Liefde,
"Is zij volmaakt, de vreeze buiten drijft,
"Zoo drijft, is hij volmaakt, de Haat haar uit.
"Mijn vader, ſtrijdend tegen Arthur, ſtierf
"Op 't ſlagveld en mijn moeder op zijn lijk.
"Daar heeft zij mij gebaard; want door den dood,
"Te midden van de dooden, zag ik 't licht,
"Als in den wind gezaaid — en toen tot u!
"En vroeg genoeg wees men de waarheid mij,
"Dat oud echt vuil, den bodem van de wel,
"Waarin de Waarheid ſchuilt. Gij leerdet toch
"Uw ſchoone lesſen mij, uw leer van 't ſlijk:
"'Deze Arthur rein? Hem logenſtraft door 't vleesch
"'Dat zelve zij geſchapen heeft, Natuur.
"'Daar is geen wezen rein, mijn Duifje; en zegt

"'De Heilge Schrift hetzelfde niet?' — Ik zoû
"Zoo 'k Arthur waar', reikhalzen naar uw bloed.
"Uw zegen, fmetloos Vorst! En heb ik eerst
"Hun holen uitgefnuffeld, ik kom weêr,
"De harten van heel de Orde in mijne hand,
"Wie weet, werkt lot en list en dwaasheid faâm,
"Zelfs met één lok uit Arthurs gouden baard.
"Mij is die grauw gefpitfte vork van u
"Van fraaier vorm — gij zijt mijn eerfte liefde,
"En dat verdraait den geest."
Luid lachte Mark.
Viviane floop in Camelot en woonde
In 't lage deel der ftad en viel, een' dag
Waarop het feest was, in de groote zaal
Weeklagende de Koningin te voet.

"Hoe knielt ge zoo? Wat kwaad hebt gij gepleegd?
"Rijs op!" Gehoorzaam aan 't bevel rees ze op
En bleef, de handen faâmgevouwen, ftaan
Met de oogen neêr, maar glurende onder uit,
En fprak gedwee: "Gepleegd niet, maar geleên;
"Een wees! Mijn vader, ftrijdend voor uw Vorst,
"Stierf in den flag, mijn moeder op zijn lijk,
"Waar, door de wildernis van Lyonesfe

"Het fomber dreunen klinkt der zee — och arm,
"Geen enk'le vriend! En nu, door Koning Mark
"Om luttele bekoorlijkheên vervolgd,
"Indien 'k er dan bezit, vlucht ik tot u.
"Red, red gij mij, gij, aller vrouwen vrouw,
"Uw is de krans der fchoonheid, uw de kroon
"Van macht — zij uwe dan de balfem ook
"Van 't medelijden, ô blanke engel, gij,
"Des Hemels op deze aard, bruid zonder fmet
"Des fmetteloozen Konings! help — hij volgt!
"Neem me in uw hoede, ô gun een toeverlaat
"Mijn onfchuld bij uw maagden!"

Langzaam floeg
Ootmoedig zij de lieflijke oogen op
En zag haar hoorfter aan, die, voor haar ftaand,
Als Meifche zonnefchijn op Meifche blaân,
In groen en goudglans ftralend, groen gepluimd,
Antwoordde: "Kind, zwijg ftil! Bij overmaat
"Van lof en overmaat van blaam, is ons
"De laatfte 't liefst. Onze edele Arthur, hij
"Dien kwalijk gij te hoog kunt loven, zal
"Ten onderzoek u hooren. Nu — van Mark
"Gelooven we alle kwaad! Wij toetfen u

"Wel nader; thans verbeidt Heer Lancelot
"Ons tot de valkenjacht. Een fchoonen valk
"Bood ten gefchenk hij ons, door hem geleerd;
"Dien gaan wij nu beproeven — toef gij hier."

Zij ging. Viviane prevelde haar na:
"Goê reis; ik toeve hier." En in de fchuint'
Door den portaalboog turend, zag ze 't aan,
Steeds afgebroken momplend, als die zwoegt
In booze droomen, hoe de Koningin
En Lancelot er ftegen in het zaâl.

"Is dat dan Lancelot? Ja, welgemaakt,
"Maar mager — hoflijk — wat zijn magerheid
"Vergeten doet — hij vat haar hand — die blik
"Waar' elders hun een lange kus geweest —
"Hoe draalt er hand in hand — nu eindlijk los —
"Daar gaan ze, en valken om wat waterwild!
"Maar koninklijker is het mijn. Voorwaar,
"Dat bovenzinlijk zinnelijk verbond
"Waarvan die grauwe krekel piepte, ginds
"Aan onzen haard — de vlam bij 't vlas — een blik
"Volftaat — de leugenaars! Ha, kleine rat
"Die 's nachts den dijk doorknaagt, om 't maatloos diep

"Te brengen over verre ſteden, waar
"Ze aan 't danſen zijn — of droomen — niet van u
"Droomde iemand daar — en dezen niet van mij,
"Maar de een van de' ander. Rijdt vrij heên en droomt
"Den doodelijken droom, die mijn nooit was —
"Rijdt, rijdt en droomt, totdat gij wakker wordt
"En — mij erkent! En dan, bekrompen Hof
"En ſtumper-vorst, vaarwel! Want Lancelot
"Zal heusch zijn voor de rat; de Koningin,
"Eens wetend, dat ik weet, mij haten, vol
"Van walg en vrees — mij eeren des te meer!"

De twee, zoolang ze nog de vlakte door
Te zamen reden, kouteden alleen
In valkenierstaal van de valkerij,
Van "breeuwen" en van "ſchoenen", "veters", "leur."
"Een edel dier," dus ſprak hij, "nimmer jaagt
"Hij ekſters na, of dwaalt hij van zijn wild;
"Daar is in hem geen laagheid." Toen daarop
En als ter loops de Koningin hem vroeg:
"Kent gij die vreemde vrouw?" ſprak Lancelot:
"Laat rusten!" en ontdeed den valk de kap
En wierp hem in de ruimte. Helder klonk
Bij 't klimmen 't tonenſpel der klokjes; zij,

Vol vurige aandacht ziende naar omhoog,
Bewonderden des vogels ſtoutheid, kracht
En koninklijken moed, daar op zijn prooi
Hij neêrſtiet en haar doodde. Menigmaal
Als eens — weleer — zij reden door 't gebloemt'.

Viviane zat, half door de Koningin
Vergeten, te borduren in den kring
Der joff'ren; hoorde en zag en fluisterde;
Zij ſloop door 't vredig Hof en fluisterde;
En zoo, als Arthur in zijn hoogſte plaats
De wereld deeſemde, doortrok omlaag,
Gekomen in een gulden tijd van rust,
En zaaiende één boos woord van oor tot oor,
Daar 't heidenvolk aan Arthur's voeten lag,
Geen tocht op avontuur de ridders riep,
Maar overal ſlechts ſpel was en tornooi,
Viviane met haar deeſem zijne zaal.
Zij hoorden haar en lieten haar begaan.

En later, als een vijand, die den dood
In 't levend water achterlaat, ontſloop
De listige Viviane uit Arthur's Hof.

De ridd'ren haatte zij, hoorde in den geest
Hun vrije taal bij 't noemen van heur naam.
Want eens, toen Arthur, wandlend gansch alleen,
Gegriefd om een gerucht van ftil bederf
Bij zijne ridd'ren, door haarzelf verfpreid,
Haar tegenkwam met heufchelijken groet,
Had met zijn fomb're luim Viviane gaarn',
Den blik vol eerbied en geveinsde trouw,
Een trilling in heur ftem van bloô ontzag,
Haar fpel gefpeeld; met duister-teedren wenk
Op fommigen toefpelende in het eind,
Die hooger zelfs hem fchatteden, dan zij
Die 't hoogst hem fchatten moesten; maar de Vorst,
Haar in gepeinzen aanziend, ging voorbij.
Eén echter nam het waar en zweeg het niet;
Men lachte een achtermiddag om Viviane,
Haar toeleg op den Koning zonder blaam.
En later fpande zij haar net den man,
Het wijdst vermaard van allen in dien tijd,
Merlijn, die heel 't gebied der kunften kende
En voor den Vorst zijn havens had gebouwd,
Zijn fchepen en zijn floten; die als Bard
Zijn liedren zong en in 't gefternte las;
Voor 't volk een Toovenaar. Eerst fpeelde zij

Rondom hem met haar lichte' en luchten kout,
Haar levendigen lach, den lasterpijl,
Met flauw venijnden fpits fchampfchietend her-
En derwaart. Soms, in zachter ftemming, plag
De ziener zoo heur dartelheid en fpel,
Ook wen ze onminlijk fchenen, gâ te flaan
En lachte, als die een katjen gadeflaat.
Zoo duldde hij allengs, wat hij toch half
Verfmaden moest; en zij, flechts half verfmaad
Zich wetende, begon haar fpeelfchen trant
Met vlagen ernst te wisfelen, van kleur
Verfchietend, vaak hem met een diepen zucht
Te ontmoeten, of ftilzwijgend aan te zien
Met zulke aanhankelijkheid, dat de oude man,
Schoon twijflend, zich geftreeld voelde en fomwijl,
Bij eigen zucht in de' ouderdom naar min,
Haar half oprecht geloofde, om ftraks opnieuw
Te weifelen; zij echter hing hem aan,
Vast in haar wil; en 't went'lend jaar ging voort.

Toen viel een diepe weemoed op Merlijn;
Hij ging in droomen en in duister rond,
Zag een verderf fteeds hangen boven 't hoofd,
Bij ftadig klagen van een worst'ling in den mist,

Een wereldwijden krijg van ſtervend vleesch
Dat kampte tegen 't leven; overal
In 't leven weêr den dood, in alle min
De logen weêr; de macht van 't laagſte op 't hoogst;
't Verheven doel verijdeld door den worm.

Dies liet hij Arthur's Hof en kwam aan 't ſtrand;
Hij trof een kleine boot daar aan, ſtapte in,
Viviane meê; hij ſloeg geen acht op haar.
Zij vatt'e 't roer, hij 't zeil; een wind ſtak op
En dreef de boot de diepten over, tot
Ze ontſcheepten op Bretagnes oeverzand.
Dan volgde zij Merlijn den ganſchen weg,
Tot diep in 't woeste woud van Broceliande.
Want eenmaal had van een betoovring haar
Merlijn verhaald, door ſaâmgeweven ſchreên
En armgebaar, waarmede men een mensch
Zoo bannen kon, dat voor altijd het was
Of in een toren hij gekerkerd lag,
Waar geen ontkomen uit was, immermeer;
Geen kon dien mensch hervinden immermeer,
Hij zag alleen die de betoovring wrocht
Er komen en weêr gaan en lag als dood,
Onnut, voor 't leven dood en naam en faam.

Dit had Viviane nu fteeds tegen hem,
Den grooten Toovenaar des Tijds, gezocht;
Zoo groot een roem zich droomend van heur daad,
Als zijne grootheid was, door haar gebluscht.

Daar lag zij dan languit en kuste hem
De voeten als in vuurge liefde en hulde;
Heur lokken hield een gouden fpang gevat;
Onfchattelijk fameet, dat meer haar leest
En vormen toonde dan verborg, omfloot
Haar lenig-flanke leên, in kleur gelijk
't Satijngeglans van wilgekatjes, wen
De Maartfche wind ze glinft'ren doet in 't licht;
Zij kuste hen en riep: "Vèrtrappelt mij,
"ô Voeten, die ik volg de wereld door,
"En 'k zal u nog vereeren; treedt mij neêr,
"En kusfen zal ik u!" Maar hij bleef ftom;
Een fomber voorgevoelen waalde om 't brein,
Als op een duistren dag de blinde golf
Een hol in de' Oceaan, haar wijde zaal,
In ftilte rondwaart op den tast; — en dies,
Toen zij 't gelaat zoo treurig fmeekend hief
En fprak: "Hebt gij mij lief, Merlijn?" en weêr:
"Hebt gij mij lief, Merlijn?" en wederom:

"Hebt gij mij lief, ô Meefter?" bleef hij ftom.
En lenige Viviane greep zich vast
Aan zijne verzen en gleed kronk'lend op
Naar zijne knie en zett'e zich en wrong,
Zijn' enkel om, heur holle voeten faâm
En kromde hem een arm om zijnen hals
En klemde, een flang gelijk; haar linkerhand,
Hing als een blad zijn forfchen fchouder af,
En met haar rechte, een perelblanke kam!
Streek zij de lokken door van eenen baard,
Dien de uitgedoofde jeugd in de asfchen liet.
Toen fprak hij, zonder haar eens aan te zien:
"Die wijs in liefde zijn, beminnen 't meest
"En zeggen 't minst." Viviane antwoordde fnel:
"'k Heb op tapijtbehang in Arthur's zaal
"Den fchalken kleinen god gezien, gansch blind;
"Maar zonder oog èn tong — onnoozel wicht!
"Toch, gij zijt wijs, die 't zegt; zoo denk ik dan,
"Dat zwijgen wijsheid is. Welnu, ik zwijg,
"En vraag geen kus." — Dan viel zij plotsling uit:
"Ei zie, ik hulle mij in wijsheid!" trok,
Een mantel breed en ruig, zijn ganfchen baard
Haar hals en boezem over tot haar knie
En noemde zich een gulden zomervlieg,

Door een tirannige oude reuzefpin
Gevangen in heur webbe, die haar thans
Verflinden woû, daar in dat wilde bosch,
En zonder 't minfte woord. Zoo noemde zich
Viviane, maar geleek een fchoone fter
Des onheils eer, in grijze nevelwâ;
En met een droeven glimlach zeide hij:
"Tot wat verzoek om welke vreemde gunst,
"Mag deze uw lieflijk dwaze jokkernij
"Wel 't voorfpel zijn, Viviane? Toch, heb dank,
"Want al mijn fomberheid heeft zij verjaagd."

En met moedwillig lachje, zij: "Hoe nu,
"Hebt gij uw ftem terug, mijn meester? 'k Heet
"De vreemdelinge welkom. Dank in 't eind!
"Maar gist'ren deedt ge uw lip niet open, of
"'t Moest wezen tot een dronk; en bij gemis
"Aan beker ving ik 't nat, dat uit de kloof
"Bij dropp'len nederfijpte, in mijne palm
"En maakte een beker van mijn handen, bood
"Dien neêrgeknield u aan; toen dronkt ge en wist
"Niet beter, gaaft niet één armzalig woord,
"Meer dank niet dan een geit betuigen kon,
"Eerwaardig door geen teeken dan een baard.

"En toen wij rustten bij die and're bron
"En 'k tot bezwijmens toe vermoeid was, gij
"Er nederlaagt, de voeten goudgekleurd
"Door al dier diepe weiden bloefemftof
"Die wij doorkruisten: wist ge, dat Viviane
"U 't eerst de voeten baadde en niet zichzelv'?
"En toch, geen dank! En wáár 'k u volgde in 't woud,
"En hoe 'k deze' ochtend u liefkoozen mocht. . . .
"Gunst? Ja, daar was een gunst, zoo vreemd ook niet —
"Wat had ik u misdaan? ô Gij zijt wijs!
"Zulk zwijgen echter is meer wijs dan heusch."

En in heur hand de zijne fluitend hij:
"ô Hebt gij nooit, aan de' oever neêrgevlijd,
"Het krullend wit der aangeftuwde baar
"Op 't flibb'rig zand zien fpieglen eer zij breekt?
"Juist zulk een golf, maar zoo bekoorlijk niet,
"Zwart fpieglend in een fomber voorgevoel,
"Heb ik drie dagen lang gezien, gereed
"Om neêr te ftorten. Eindlijk rees ik op
"En vlood van Arthur's Hof, opdat mijn geest
"Die gril verbrak. Gij volgdet ongevraagd,
"En toen ik altijd door u volgen zag,
"Stondt ge in dien geestesnevel fteeds vooraan.

"Want zal ik u de waarheid zeggen? Gij
"Scheent mij die golf, die dreigend overhing,
"Gereed om me af te ſlaan van mijn hoûvast
"Op aarde, van mijn taak, mijn naam en faam.
"Vergeef mij, kind; uw minnelijk geſpeel
"Heeft alles opgeklaard. En vraag uw gunst,
"Want driewerf ben ik gunst u ſchuldig: eerst
"Voor 't onrecht van dien waan; dan voor den dank,
"Te lang, naar 't ſchijnt, verzuimd; en ook voor dit
"Uw gracelijk gedartel. Vraag dus vrij,
"En neem de gunst, zoo vreemd en niet zoo vreemd."

En met een treurig lachje ſprak Viviane:
"ô Niet zoo vreemd toch als mijn lang geſmeek,
"Zoo vreemd nog niet als gij, noch half zoo vreemd
"Als uwe ſomb're gril. 'k Heb ſteeds gevreesd
"Dat gij niet gansch de mijne waart; en zie,
"Zelf hebt ge erkend, dat gij mij onrecht deedt.
"De lieden noemen u profeet: het zij;
"Maar niet, die ook zichzelf verklaren kan.
"Neem dan Viviane tot vertolkſter; zij
"Noemt die drie dagen lange ſomberheid
"Geen voorgevoel, maar de eigen argwaangril,
"Die ſteeds min eêl u ſchijnen deed dan gij

"Toch zijt, wanneer om deze zelfde gunst,
"Thans weêr gevraagd, ik u te vragen plag.
"Want ziet gij niet, mijn lief, dat zulk een gril
"Als thans uw geest verſomberde, daar gij
"Me u volgen zaagt, mij des te ſterker moet
"Doen vreezen, dat gij niet de mijne zijt,
"Te ſterker mijn begeerte maken moet
"U mijn te ſtaven, ſterker ook mijn' wensch
"Die tooverkracht van ſaâmgeweven ſchreèn
"En armgebaar te leeren, tot een blijk
"Dat gij vertrouwt? Ontdek mij haar, Merlijn.
"Aldus geleerd, zal deze tooverkracht
"Ons beî ter ruste toovren. Want, al wierd
"Me een weinig macht geſchonken op uw lot,
"Gevoelend dat gij mij vertrouwenswaard
"Gevoeldet, vonde ik rust en liet u rust,
"Daar 'k weten zoû, dat gij de mijne waart.
"Welaan dan, toon u groot gelijk uw naam,
"Omhul u in zelfzuchtig zwijgen niet.
"Wat ſtoot ge met dien kouden blik mij af!
"ô Dicht ge mij de boosheid toe, dat ik
"Haar onverdacht beproeven mocht op u,
"Het wekt mijn felſten toorn; dan ware 't best,
"Voor immer onzen band te ontbinden. Toch,

"Wat ge al of niet dan denken moogt, ik fpreek,
"Bij God die 't hoort, de reine waarheid, rein
"Als 't bloed van zuigelingen, blank als melk.
"Moge, ô Merlijn, deze aarde, indien ik ooit,
"Indien mijn zinnen, in hun onverftand
"Aan 't dwalen, zij 't in 't warlen van een droom,
"Het denkbeeld hebben aangeroerd van zulk
"Verraderlijk bedrijf — ja, moge deez' harde aard'
"Diep, tot de diepte van de Nadir-hel
"Vaneen zich fplijten en weêr fluiten, mij
"Voor zulk verraad verplettend! Schenk die gunst!
"Tot zoolang kan ik nauwlijks wat ik ben
"U alles fchenken; fta den altijd weêr
"En weêr herhaalden wensch, het groote blijk
"Mij uwer liefde toe: omdat ik denk,
"Dat gij, hoe wijs, ter nauwernood mij kent."

En uit heur hand de zijne nemend, hij:
"Nooit was ik minder wijs, hoe wijs dan ook,
"Gij te nieuwsgierige Viviane! offchoon
"Gij van vertrouwen fpreekt, dan toen ik 't eerst
"Van zulk een tooverkracht gewaagde. Ja,
"Indien ge van vertrouwen fpreekt, te zeer
"Vertrouwde ik u, toen ik u dat verhaalde,

"En de ondeugd in u roerde, die den man
"In 't aanbegin ten val bracht door de vrouw.
"Want noem 't gewenscht, zoo kind'ren nieuwsgier zijn,
"Aldus gebracht tot kennis van zichzelf
"En al 't gefchaapne — in u, niet langer kind,
"(Want fteeds, wanneer 'k uw trekken lees, herken 'k
"Er lijnen, die de Ervaring trok) in u...
"Welaan, ik noem het ondeugd niet, maar noemt
"Ge uzelve een zomervlieg, ik wenschte wel
"Een fpinweb voor de mug, die nederftrijkt,
"Wordt afgeflagen, afgeflagen weêr
"Zich nederzet, tot afgemat in 't eind
"Men welhaast zwichten zoû. Daar 'k evenwel
"Niet zwichten wil, noch macht u geven op
"Mijn leven en mijn taak, mijn naam en faam,
"Wat vraagt ge nimmer mij een and're gunst?
"Ja, bij Gods kruis, 'k vertrouwde u reeds te veel."

Viviane, als 't weekgevoeligst dorperskind,
Dat ooit aan weiveldhek haar minnaar wachtte,
Antwoordde, de oogen beî vol tranen: "Ach,
"Mijn meefter, wil niet toornen op uw maagd,
"Maar liefkoos haar; dat zij 't gevoel', hoe gij
"Vergiffenis haar fchonkt, die 't hart niet heeft

"Een and're gunst te vragen. Kent ge 't wel,
"Het teedre rijm: 'Vertrouw mij ganschlijk niet,
"'Of wel, geheel en al?' Ik hoorde 't eens
"Van Lancelot, en 't moet mijn antwoord zijn:

"''t Vertrouwend hart, van trouwe min vervuld,
"'Heeft van mistrouwen nooit een zweem geduld.
"'Mistrouw in 't één, en gij mistrouwt het al.

"'Een kleene fcheur in 't binnenfte der luit
"'Verftomt eerlang haar lieflijk maatgeluid;
"'En daar zij langzaam voortgaat zwijgt het al.

"'Een kleene fcheur in 's minnaars zoete luit!
"'Of 't kleen hol ftipje in 't opgelezen fruit,
"'Dat langzaam inwaarts knaagt, verteert het al.'

"''t Is geen bewarens waard: zoo vare 't heen!
"'Zal 't aldus zijn? Mijn lievling, antwoord: Neen.
"'Vertrouw mij gansch niet, of geheel en al.'

"ô Meester! Is 't u lief, mijn teeder rijm?"

Merlijn, haar aanziend, dacht haar half oprecht,

Zoo teeder was heur ſtem, zoo ſchoon 't gelaat,
Zoo lieflijk ſtraalde door heur tranen 't oog,
Als door de regen zonlicht over 't veld.
En nochtans klonk half wreevlig zijn beſcheid:

"Gansch anders was het lied, dat bij deze' eik
"Ik eenmaal hoorde, op de eigen plek bijna
"Waar wij gezeten zijn; hier kwamen wij,
"Een tien of twaalf, bijeen ter jacht op 't wild
"Dat toenmaals rondzwierf in dit woud, het hert
"Met goud gewei. Het was de tijd, toen 't eerst
"Gerept werd van een Tafelronde, in liefde
"Tot God en mensch en door haar grootſche daàn
"Beſtemd, de bloem der wereld eens te zijn.
"Tot grootſche daàn wekte ieder de and'ren op,
"En daar we ſtonden, borst — we konden hem
"Niet zwijgen doen — de jongſte uit in een lied,
"Zoo tintelend van eerzucht, met geſchal
"Als van klaroenen en aan 't eind zoo forsch
"Een klett'ren als van ſtaal, dat toen hij zweeg
"Wij vlammende van ſtrijdlust op elkaàr
"Geſtooten zouden zijn; maar 't ſchoone dier
"Sprong bij 't rumoer voor onze voeten op
"En gleed gelijk een zilvren ſchaduwbeeld

"Door 't fcheemrig land daarheen; en al den dag,
"Een ftormwind in 't gemoet, door 't fcheemrig land,
"Vervolgden wij 't, dat heerlijk lied in 't oor,
"Het flikkren achterna van 't goud gewei,
"Tot waar 't verdween omtrent de feeënbron,
"Die lacht om ijzer — als onze oorlogsliên —
"Waar kind'ren fpelden werpen met gejuich:
"'Lach, kleine bron!' Maar raakt een zwaard het nat,
"'t Bruist ziedend om de kling. En daar verdween 't.
"Zoo vurig lied was dat. Maar toen ge mij
"Dat lieflijk rijm daar zongt, Viviane, was 't,
"Als voelde ik die vervloekte tooverkracht
"Door u op mij beproefd, als lag ik daar
"En voelde allengs me ontglippen naam en faam."

En met een treurig lachje fprak Viviane:
"De mijne zijn voor immer reeds ontglipt,
"Doordien ik u gevolgd ben in dit woud,
"U, daar 'k u droevig zag, tot troost. Nu zie,
"Wat mannenharten zijn! Nooit ftijgen zij
"In zelfverloochning als de vrouw zoo hoog.
"Wat faam betreft: al minacht gij mijn lied,
"Aanhoor dit éćne nog — de jonkvrouw fpreekt:

"'Mijn naam, eens mijn, nu dijn, is nauwer mijn,
"'Want faam, bezat ik faam, die faam waar' dijn,
"'En fchand, trof ooit u fchand, die fchand waar' mijn!
"'Vertrouw dan niet, of wel, geheel en al.'

"Zegt zij niet wèl? En daar is meer — dit rijm
"Gelijkt het perelfnoer der Koningin,
"Dat losfprong bij den dans en overal
"Zijn peerlen ftrooide — deels te loor gegaan,
"En deels ontvreemd, of ter gedachtenis
"Bewaard wellicht. Maar langs den zijddraad gleed
"Geen zusterpaar van peerlen ooit meer af,
"Elkander kusfend op haar blanken hals.
"Zoo is het met dit rijm; het leeft verfpreid
"In veler hand, en elke minftreel zingt
"Het anders weêr. Eén regel is er nog,
"Van echt gehalte en dezer peerlen peerl:
"'Faam droomt de man, tot minnen waakt de vrouw.'
"Ja, min, de grooffte minne zelfs, zij houwt
"Een deel van 't tastbaar Heden uit, en eet
"En neemt wat nut, en zorgt om 't oovrig niet;
"Maar Faam, de Faam die 't fterven volgt, is ons
"Een ijdel niets; en Faam bij 't leven, wat,
"Wat is zij, dan een halve fchande, een licht

"Dat donk're fchaduw werpt? Gijzelf, gij weet
"Hoe u de Nijd een' zoon des Duivels noemt,
"En daar gij Meester aller Kunften fchijnt,
"U Meester aller ondeugd maken woû."

En in heur hand de zijne fluitend, hij:
"Eens zocht ik naar een tooverkruid en vond
"Een fchoon jonkman alleen, die zich uit hout
"Een ridderfchild gefneden had en thans
"'t Befchilderde met een gedroomd blazoen:
"Azuren veld, een ftijgende aadlaar, goud,
"Daarboven, rechts, de zon en tot devies:
"'Ik ftreef naar Faam.' 'k Boog zwijgend over hem,
"Nam zijn penfeel en wischte de' aadlaar uit
"En maalde in plaats daarvan een gaardenier,
"Een vruchtloot entende en tot leuze dit:
"'Nut boven Faam.' Hadt gij zijn blos gezien!
"Maar later groeide uit hem een wakker held.
"Wat u betreft, Viviane, u dunkt, dunkt mij,
"Dat gij mij teeder mint; en ik, ik heb
"Ook u een weinig lief; neem rust: de Min
"Moet ftille zijn en in zichzelf genot,
"Zij hake niet fteeds weder naar een gunst,
"Het joke haar te zeer niet naar bewijs

"In ſtrijd met de' aard van dien gij zegt te minnen.
"Maar mannen is hun Faam een middel ſlechts
"Tot ruimer dienen van de menschheid; dies
"Komt luttel rust of zelfgenot haar toe,
"Arbeidend als vazal dier grootre liefde,
"Waarbij de kleine min van één tot één
"Nog kleiner ſchijnt. Al dienend won ik Faam,
"En wasſend ſchonk de Faam tot nieuwe dienst
"Mij kracht. Ziedaar dan mijn gewin! Wat meer?
"Men zocht bewijs van mijn onwaardigheid,
"Dewijl ik gaarn den lieden meerder geest
"Gegeven had; dan noemde mij de Nijd
"Een zoon des Duivels: 't kranke en zwakke dier,
"Zich trachtende te redden door een ſlag
"Naar zijnen meerd're, miste en ſloeg zichzelf
"Met eigen klauw het eigen hart een wond.
"Schoon was de tijd, toen mij nog niemand kende,
"Maar toen mijn naam omhoog geheven werd,
"Brak op den berg de ſtormwind los en ik
"Bekreunde des mij niet. Ik weet recht wel,
"Dat Faam een halve ſchande is, maar nochtans
"Is 't me opgelegd mijn werk te werken. Dan
"Die and're Faam, voor wie niet kind'ren heeft
"Althans, zoo ijl: het kaaklen om mijn graf

"Der ongeborenen — des kreunde ik mij
"Al evenmin. Eén nevelige ſter
"Staat als de tweede in eene ſterrenrij,
"Gelijk een zwaard, dat aan een gordel hangt,
"Beneên een drietal anderen geſteld;
"Nooit zag 'k er naar, of droomde me in die ſter
"Een zeekre wondermacht, beſtemd om Faam
"Te niet te doen. En daarom, zoo ik ſchroom
"Met die bezwering tevens u een macht
"Te geven over mij, daar, hoe ge thans
"Mij lief te hebben waant, gij met die macht
"Een valſchen trek mij ſpelen kondt, (gelijk
"Soms Koningszonen, in hun jonkheid zacht,
"Tot dwingelanden worden aan 't bewind)
"Meer vrees ik, langer niet tot nut te zijn,
"Dan een verlies van Faam, — mocht gij, zoozeer
"Uit boosheid niet, als in een wilde drift,
"Of in een vlaag van overſpannen min,
"Om mij geheel voor u te houden, licht,
"Of in een koorts van vrouwen-ijverzucht,
"Die tooverkracht beproeven tegen hem,
"Dien, naar ge zegt, gij mint."

En als in toorn

Glimlachende, Viviane: "Zwoer ik niet?
"Ik worde niet vertrouwd. Welaan, verberg,
"Verberg het vrij: ik vinde 't evenwel;
"Dan — hoed u voor Viviane! Als vrouw en die
"Gewantrouwd, mocht allicht me een wilde drift
"Vervoeren om uw argwaan; juist is ook
"Dat fraaie woord van u: mijn volle min,
"Geen antwoord vindend uit een vol gemoed,
"Verdient uw 'overſpannen' maar te zeer.
"Aldus bejegend, is 't mij elken dag
"Een wonder, dat ik liefheb in 't geheel.
"En vrouwen-ijverzucht — ô waarom niet?
"ô Tot wat eind dan uit *uw* ijverzucht,
"En dat van ijverzucht mij blaken moet
"Zoo 'k minne, is die bezwering door uzelf
"Toch uitgedacht? 'k Geloove vast, gij houdt
"De wereld door een lustig liefjen hier
"En ginds gevangen in uw torenkooi,
"Waar geen ontkomen uit is immermeer."

En vroolijk gaf de Meester haar beſcheid:
"'k Had menig lief in liefdes tijd voor mij,
"Maar geen bezweringen toen ooit van doen
"Om haar te houden, buiten jeugd en min;

"En uw vol hart, waarvan gij fnapte, moog'
"Me u thans verzeekren, zonder guichelfpel.
"Wat hen betreft, die 't eerst dit dienen moest:
"Gefcheiden van de pols, finds eeuwen her,
"Is reeds de hand, die heur gebaren leende,
"Aan 't enkelbeen ontwricht de voet, die toen
"De fchreeên geweven heeft. Maar wilt gij, hoor
"De fage tot belooning voor uw rijm.

"Eens leefde een Vorst in 't alleroostlijkst Oost;
"Min oud dan ik, toch ouder, want mijn bloed
"Houdt eerftlingen van laatre Lenten in.
"Een tanig roover liet voor zijne ftad
"Het anker neêr, wiens bark een twintigtal
"Eilanden zonder naam geplunderd had.
"Bij één daarvan, in 't rijzend morgenlicht,
"Zag hij op zee de krijgsmacht van twee fteên
"In duizend booten kampende om een vrouw.
"En zijn zwart fchip er dringend tusfchen door,
"Verftrooide hij de hunne zonder moeit',
"En ftreek met haar daarhenen, na verlies
"Van half zijn volk, door pijl op pijl geveld;
"Een maagd zoo zacht, zoo blank, zoo wonderbaar,
"Dat lichtglans van haar uitging waar zij kwam.

“En daar de roover haar niet prijsgaf, deed
“De Koning hem doorſpietſen om zijn roof
“En maakte haar Vorſtin; maar zulk een krijg,
“Onwillens zegevierend, deed dit kind
“Der eilanden de ganſche jonkheid aan
“Met haar ſchoone oogen, dat ze aan ’t kwijnen ſloeg;
“’t Getal der raadsliên dunde en ’t leger ſlonk,
“Want als de zeilſteen trok ze ’t roestig ſtaal
“Van oude krijgsmansharten aan; ja zelfs,
“Haar huldigden de dieren; de kameel
“Knielde ongevraagd; de reuzenſchepſelen,
“Die Vorſten in kasteelen op hun rug
“Te torſen plegen, kromden zwarte kniên,
“Daar vleiende om een lach hun ſlangenhand
“Haar gouden enkelklokjes tinklen deed.
“Wat wonder, dat, in ijverzucht ontvlamd,
“De honderd landen door zijns koninkrijks,
“Bij ’t ſchallen van den hoorn hij kond liet doen,
“Dat zoo een wijze een toovermiddel wist,
“Waardoor de Vorst de Koningin geheel
“Voor zich behouden kon, hij aan zulk een
“Meer dan ooit Vorst gegeven had beloofde:
“Een rijke goudmijnſtreek, een uur in lengt’,
“Een landſchap voorts met honderd mijlen kust,

"Een ſlot en een prinſes, geheel voor hem;
"Maar ieder die 't beproefde en faalde, dreigde
"Een ſchriklijk lot, opdat de lijst beperkt,
"Bedrog gebannen bleef, of wijl de Vorst
"Niet met zich ſpelen liet: vermolmen zoû
"Hun hoofd op de ſtadspoort. En menigeen
"Beproefde en faalde, want de toovermacht
"Háár ingeſchapen, was hun kunst te ſterk;
"En wijze kruin bij kruin bleekte op den muur,
"En vele weken hing, gelijk een wolk,
"Een kraaienzwerm er boven 's Konings poort."

Hier viel Viviane in zijne rede en ſprak:
"Ik zit en zamel honig; toch, mij dunkt,
"Uw tong is daar geſtruikeld; vraag 't u zelv':
"Onwillens heeft zij nooit dien krijg gevoerd
"Met haar ſchoone oogen; neen, het ſtreelde haar,
"Goede oorzaak had heur gâ tot ijverzucht.
"En werd daar niet één vrouw of jonkvrouw dan
"In eigen min gekrenkt? Was elk zoo tam,
"Zoo edel meen 'k! als haar Vorſtinne ſchoon?
"Schoot daar niet één venijn uit in haar oog?
"Wierp geen wat doodlijk ſtof in haren drank,
"Of nam haar blos met een vergifte roos?

“Nu, ’t was een and’re tijd! Maar vonden zij
“Een wijze? En zeg, geleek hij ook op u?”

Zij zweeg. En vaster klemmende om zijn’ hals
Heur lenige’ arm en hangende achterwaart,
Liet zij den gloed thans fpreken van haar oog,
Als de oogen eener Bruid tot haren Heer,
Haar eigendom en aller mannen eêlst’.

“Neen,” klonk het lachend, “mij geleek hij niet;
“Ten laatfte vonden zij, die voor den Vorst
“Jacht maakten op bezweringen, een’ man,
“Klein, met een fpieglend hoofd en zonder haar,
“In wildernisfen levende van gras,
“Steeds lezende in één boek, al lezend zoo
“Door peinzen afgeraspt, gevijld, zoo dor,
“Dat de oogen monfter-oogen waren, ’t vel
“Als om een korf gefpannen fcheen en hing
“Aan ribbe en ruggegraat. En daar zijn geest
“Steeds op één wit gericht was en hij nooit
“Aan vuurgen wijn de lippen zett’e of vleesch,
“Noch zinlijke begeerten had gekend,
“Werd hem de wand, die alle geesten fcheidt
“Van ’t fchaduwwerpend menschgeflacht, kristal

"En zag hij hen er door en hoorde hij
"Hun ſtemmen ſprekende achter dezen wand
"En leerde hun geheimen, en wat macht,
"Wat kracht in de elementen hunne was.
"Vaak trok hij over 't ſchitt'rend oog der zon
"Een inktzwart wolkgordijn, breed ooglid, neêr,
"En zweepte met den dwarſen ſtorm zijn zoom;
"Of op den noen, in mist en regenvlaag,
"Daar 't ſchuimde op 't meir of bulderde door 't woud,
"De ſteenhoop op den berg een ſchaduw ſcheen,
"Gaf hij der wereld zon en vrede weêr;
"Dat was de man! Zij ſleurden met geweld
"Hem tot den Vorst en dezen leerde hij
"De Koningin bezweren, dat geen blik
"Haar meer aanſchouwen kon en zij alleen
"Den Koning zag er komen en weêr gaan,
"En lag als dood, onnut, voor 't leven dood.
"Maar toen de goudmijnſtreek, een uur in lengt',
"Het landſchap met zijn honderd mijlen kust,
"Het ſlot en de prinſes den ouden man
"Geboden werd, verkoos hij als weleer
"Zijn wildernis, en levende van gras
"Verdween hij, en zijn boek kwam mij ter hand."

En met moedwillig lachje fprak Viviane:
"Gij hebt het boek waarin 't gefchreven werd!
"Zoo hoor mijn raad en zeg 't mij onverwijld!
"Al houdt ge 't als een plaagfpel, kas in kas,
"En met een hangflot elke kas bewaard,
"Wel dertigvoud, en overftulpt het al
"Met zulk een aardhoop als na woesten flag,
"Hoog boven 't ftormig diep, in 't eenzaam duin,
"De dooden dekt met groen: mij fchoot nochtans
"Het rechte middel in, en 'k fpitt'e en groef
"En fpeurde en vond en las — en zoo ik dan
"De proef eens deed, wie die 't mij euvel nam?"

Glimlachend als de meester om een knaap,
Niet van zijn fchool, of eenige and're fchool
Dan waar de naakte en blinde Onwetendheid
Den ganfchen dag, luid tierend, onbefchaamd
Van alle dingen vonnist, fprak Merlijn:

"'t Boek lezen! Gij, lieftallige Viviane!
"ó Ja, het telt niet dan een twintigtal
"Bladzijden faâm, elk met een breeden rand;
"En elke rand omfluit een tekst-vierkant
"Gelijk een kleene vlek en grooter niet

"Van letter, dan de pootjes eener vloo;
"Elk vierkant tekst een ſchrikb're tooverſpreuk,
"Geſchreven in een lang verdwenen taal,
"Zoo lang, dat bergen ſinds verrezen zijn,
"Met ſteden op hun zijden. Zoudt dat boek
"Gij lezen? Elke rand is overkruist,
"Bekrabbeld met verklaringen, ten dichtſte
"Inéêngeprest, voor geest en oog een pijn.
"Toch, dank de lange nachten zonder ſlaap
"Mijns langen levens, zijn mij deze licht.
"Den tekst kan niemand lezen, ook niet ik;
"En niemand de verklaringen, dan ik;
"En daarin vond ik ook die tooverkracht.
"Eenvoudig is het voorſchrift, ja, een kind
"Kon tegen elk het wenden ten verderf,
"En nimmer 't kwaad herstellen: vraag niet meer.
"Want naamt ge tegen mij 't ook nooit te baat,
"Maar hieldt dien dier gezworen eed, ge kondt
"Allicht het tegen één' der Tafelronde
"Beproeven, en alleen omdat ge droomt
"Dat ſamen zij daar klappen over u."

Viviane, in echten toorn ontſtoken, ſprak:
"Wat durven die doorvoede logenaars

"Te lasteren van mij? *Zij* tot herſtel
"Van menschlijk onrecht uitgaan door het land!
"Zij zitten 't mes in 't vleesch, den hoorn vol wijn!
"*Zij* aan den heilgen eed van kuischheid trouw!
"Ware ik niet vrouw, ik wist wel een verhaal...
"Maar gij zijt man en gij verſtaat de ſchand',
"Waarvan de ſchaamte zwijgen doet. Niet één
"Dier allen roert mij aan: een zwijnendrift!"

Daarop Merlijn, niet tellende heur taal:
"Gij klaagt in 't wilde, in ijdle woorden aan,
"Uit ſpijt geboren, dunkt me, en ongeſtaafd.
"Indien ge weet, ſpreek uit dan wat gij weet!"

Viviane, in toorn ontſtoken, gaf beſcheid:
"ô Zeker; nu, wat zegt ge dan van hem,
"Heer Valencijn, wiens bloedverwant vertrok
"Naar afgelegen land en met zijn vrouw
"Twee lieve kleinen in zijn hoede liet
"En, na een jaar vertoevens weêrgekeerd,
"In plaats van twee, een drietal kleinen vond?
"Daar lag de zwakling, één, één uur ſlechts oud;
"Wat zeide in zijn geluk de vader wel?
"Een zevenmaandsch waar' echter kind geweest!

"Dat maan-dozijn verwarde 't vaderfchap."

Toen antwoordde Merlijn: "Ik ken 't verhaal;
"Heer Valencijn huwde in het vreemde land;
"Iets, wat het zij, hield van zijn gâ hem verr';
"Hun eenig kind was bij haar toen zij ftierf;
"Zijn bloedverwant, om eigen zaak op reis,
"Bracht op zijn aanzoek hem het kind naar huis;
"Hij vond dus niet, maar bracht het; en dat 's al."

"ô Zeker," zei Viviane, "dat is al.
"Wat zegt ge dan van de' eedlen Sagramoor,
"Dien man vol vuurs? 'De bloem in bloei te pluiken',
"Zoo zegt het lied, 'is niet verraad gebruiken.'
"ô Meester, noemen wij hem overhaast,
"Wijl hij zijn eigen roos voorbarig brak?"

"Voorbarig," antwoordde Merlijn, "zijt gij,
"Die dus een walgelijke veder vangt,
"Ontvallen aan den vleugel dier harpij,
"Die enkel aast op 's menfchen goeden naam.
"Nooit deerde hij zijn bruid: ik ken 't verhaal.
"Een felle windvlaag blies op één's zijn toorts,
"In 't kaamrenlabyrinth van Arthur's flot

"En al zijn gangen, uit; hij vond een deur
"En tastte in 't donker om aan 't beeldhouwwerk
"Waardoor 't de zijne fcheen; en afgemat
"Zocht hij de legerftede en zonk in flaap,
"Een vlekloos man, naast vlekkelooze maagd;
"Zoo fliepen zij, de een wist van de' ander niet,
"Tot door de Koningsroos in Arthur's glas
"Met kuifchen gloed de hooge daagraad drong,
"Al blozende de blozenden befcheen,
"En zwijgende, terftond hij rees en ging.
"Maar toen de zaak bekend werd aan het Hof,
"Dwong hen 't gehuil der wereld tot de trouw,
"Die, als 't geviel, in reinheid zegen fchonk."

"ô Zeker," fprak Viviane, "'t zal wel zijn.
"Wat zegt ge dan van fchoonen Parcival,
"En van de gruwlijkheên die hij bedreef,
"De jonge heilge, Christus' fmetloos lam,
"Of zwarte hamel uit Sint Satan's kooi?
"Hoe, op den heiligen kapelhof-grond,
"Van koopren ridderzerk bij zerk omringd,
"En bij het kil *Hic iacet* hunner doôn!"

Daarop Merlijn, niet tellende 't verwijt:

"Een matig man is Parcival en rein;
"Maar in zijn leven ééns door nieuwen wijn
"Verhit, zocht hij de koelt' des hofs, alwaar
"Een herderin des Satans tot hem kwam,
"Hem wilde ftemplen met haar meesters merk.
"En dat hij zondigde — wie neemt het aan?
"Befchouw flechts zijn gelaat! Maar indien al,
"De zonde, door gewente in 't bloed gebrand,
"Geenszins die van één donker oogenblik,
"En door berouw gevolgd, zal ons eenmaal
"Brandmerken, welke kooi ook de onze zij;
"Of anders waar' de heilge Vorst, wiens lied
"Ter kerk gezongen wordt, wel de ergst' van al.
"Maar is uw wrok verfchuimd, of hebt ge meer?"

Viviane, nog fteeds toornend, fprak: "ô Ja;
"Wat zegt ge van Heer Lancelot als vriend:
"Verrader, of getrouw? Ik vraag u, wordt
"Van de' omgang met de groote Koningin
"'t Gerucht door kinderen verbreid, of wel
"Gefluisterd in een hoek? Is 't u bekend?"

En treurig fprak hij: "Ja, mij is 't bekend;
"Heer Lancelot ging eerst als afgezant

"Haar halen en zij zag hem van haar muur;
"Zij waande naar men zegt den Koning hem
"En zett'e op hem haar zin. Dit zij zoo 't wil.
"Maar hebt ge dan geen enkel hartlijk woord
"Van lof voor Arthur, Koning zonder blaam,
"Man zonder fmet?"

Zij, met een zachten lach:
"Man! Hij een man, die weet en de oogen fluit,
"Ziet wat zij is en doet, en de oogen fluit?
"Aldus verblindt de goede Vorst zichzelf,
"Verblindt zichzelf en heel de Tafelronde
"Voor al hun fchandelijk bedrijf. Ikzelf
"Kon — liet de waardigheid der vrouw 't mij toe —
"Hem noemen met den naam, dien zulk een man
"Bij 't volk verwerft, hoofdoorzaak hunner fchuld,
"Ja, droeg de kroon hij niet, lafaard en dwaas."

Vol walging fprak Merlijn in 't eigen hart:
"Gij trouwe en teedre! Gij, mijn Vorst en Heer!
"Die, vlekloos edelman, uzelv' nooit zocht,
"En trots bewijs van eigen oog zoo gaarn'
"De mannen hou en trouw bevinden zoudt,
"En alle vrouwen rein: hoe heeft de mond

“Van lage klappers, wezens valsch en vuil
“In al hun zinnen, ’t uitgetreden flijk
“Der ftraat gelijk, voor geestverfijning ftomp,
“Uw blanke blaamloosheid in blaam verkeerd!”

Viviane, door haar voorbeeldreeks Merlijn
Verweldigd wanend, ving van nieuws weêr aan,
En onder de eêlfte namen liet haar tong
Zij razen als een vuur, geheel haarzelf
Befmettend en verklagend, daar *ze* een elk
Bekladd’e en hoonde, tot een Lancelot
Niet langer dapper bleef, een Galahad
Niet langer rein.

Maar anders dan zij dacht
Was de uitflag van haar woorden; want hij trok,
Een fneeuwig dak voor ’t ingezonken oog,
Zijn ruige brauwen neêr en morde zacht:
“Háár ’t openbaren! Dat, zoodra zij ’t weet,
“Zij mij befchimpe, en anderen verftrikk’!
“Onthoud ik ’t haar, befchimpen zal zij toch.
“Wat zei de deern: ‘Nooit ftijgen wij zoo hoog’?
“Maar kwalijk kunnen wij ook tot zoo diep
“Een diepte zinken; want voor ’t meest verfchilt

"Van de' eenen man een ander, als van de aard
"De Hemel wijkt; maar de eêlfte en flechtfte vrouw,
"Verfchillen als de Hemel van de Hel.
"De Tafelronde ken 'k, met mij bevriend
"Reeds van oudsher, en dapperen al t'zaâm,
"En velen ook grootmoedig, enk'len kuisch.
"Met leugens dekt ze een wonde van haar trots;
"Zij moet vergeefs, daar zij zoo bitter fpreekt,
"Haar ftrikken hun gefpannen hebben; want
"Soms faalt het fluwfte plan, al neemt een deern,
"Zoo goed als voor 't gelaat, ook voor heur taal
"Blanketfel zich, met kleuren van het hart
"Die niet de hare zijn. Ik zeg 't haar niet;
"Want negen van de tienmaal is, die vleit
"In 't aangezicht, een fchender in den rug;
"En zij, die 't felst een wandaad gispen, zijn
"Er 't meefte toe geneigd en klagen zelf
"Als dervende des geestes vlucht zich aan,
"Of flechten 't al, uit lage zucht om niet
"De laagst gezonknen zich te voelen; ja,
"Den bergtop zouden ze eff'nen tot het veld,
"Tot één gelijke platheid; en in dit
"Zijn deernen als 't gemeen, dat, wen ze een fmet
"Of leemte vinden in een fchoonen naam,

"Zij 't niet beklagen, dat hun grootften foms
"Zoo klein zich toonen, maar van dol genot
"Zich poffend, naar heur voeten uit wrak leem
"Van heel Natuur het oordeel vellen, 't oog
"Niet willende opflaan naar heur godlijk hoofd,
"Als met een kroon van geestlijk vuur omftraald
"En hooger werelden beroerend. — Ha,
"Ik ben haar moê."

Hij fprak ten deel
In hoorb're woorden, fluisterde ten deel,
Half ftikkende in de grijze vacht en 't vlies
Van vele winters om zijn keel en kin.
Viviane, iets gisfend van zijn ftemming, twee-
Of driewerf hoorende 't gepreveld "deern",
Sprong op van zijnen fchoot en ftond, verftijfd
Als een bevrozen adder; walglijk glom
Voor liefde en leven van haar rozenmond
Het naakte en grijnzende fkelet des doods!
Wit was de wang; een fel gefnuif van toorn
Blies uit haar feeën-neusje en half gebald
Gleed trillend naar den gordel af heur hand,
En zoekende op den tast; zoo zij een dolk
Gevonden had (dus flaat een valfche min

In eenen oogwenk om in haat) zij hadd'
Hem neêrgeſlooten; maar zij vond dien niet;
Zijn oog was kalm; en plotsling borst zij uit
In bitter weenen, als 't getuchtigd kind,
Een weenen dat niet ophield, zonder troost.
Dan brak heur valſche ſtem al nokkend door:

"ô Wreedheid, grooter dan ooit ſpreker ſprak,
"Ooit zanger zong! ô Liefde, om niet verſpeeld!
"Gij wreede, niets, hoe grillig ook of vreemd,
"Of ſchijnbaar ſchand'lijk — want wat ſchande ligt
"In liefde, zoo 't maar de echte zij, en niet
"Als de uwe? — niets, of uw Viviane had
"Het gaarn gedaan, zoo zij 't vertrouwen ſlechts
"Verwerven mocht van hem, die met een naam
"Haar daar genoemd heeft... En om geen vergrijp,
"Geen enkel, dan haar wensch, volkomen hem
"Haar eigenen te ſtaven!"

Peinzend zweeg
Ze een wijle tijds en ſloeg de handen ſaâm
En kreet weeklagende: "Doorwond in 't hart
"Met 's harten teederheden zelf! Gezoôn
"Gelijk het bokje in 's eigen moeders melk!

"Ten doode toe getroffen door een woord,
"Veel grievender dan ſlagen levenslang!
"Ik waande, daar hij groot was, hem ook zacht;
"Ach God, had ik een kleiner man bemind!
"Ik hadde in hem een grooter hart erkend.
"Ik, die in 't vuur van mijn oprechte min
"De ridd'ren, 't Hof, den Koning donker zag
"Bij 't ſchijnſel van uw licht; die zwarter gaarn
"De lieden maalde dan zij zijn, om 't hoog
"Genoegen, u op 't voetſtuk mijner hulde
"Alleen te heffen — 'k heb mijn antwoord weg.
"De levensbaan, die mij vol bloemen ſcheen
"Met u tot gids en meester, u alleen,
"Wordt thans een zeeklif-pad, dat plotsling eindt,
"En uitloopt in een bouwval — 't rest mij ſlechts
"In een ſpelonk te kruipen en aldaar,
"Spaart mij de wolf, mijn leven te verweenen,
"Door onuitſpreekb're onvriendlijkheid gedood."

Zij zweeg, zij wendde zich, zij hing het hoofd,
De gouden ſlang ontgleed heur haar, de vlecht
Glipte uit haar wrongen los, zij weende opnieuw,
En 't donker woud, daar 't onweêr nader kwam,
Werd donkerder; 't was ſtil; zijn toornen ſtierf

In 't binnenst langzaam weg, tot om de rust
Zijns harten hij zijn wijsheid varen liet,
Haar half oprecht geloofde en tot haar riep,
Te fchuilen in den hollen eik: "Kom hier,
"Voor de onweërsvlaag!" Geen antwoord; en hij zag
Naar 't fchokken van haar fchouder en 't gelaat,
In 't uiterst van haar droefheid, of van fchaamt',
Verborgen in de handen; driewerf toen
Beproefde hij met de allerteêrfte taal
't Ontroerd gemoed te ftillen, maar vergeefs.
Ten laatfte gaf zij toe; en als het nauw
Ontvlogen vogeltje terugkeert, kwam
Het diep verongelijkt, onnoozel kind
Naar de oude plaats en zett'e zich er neêr.
En daar zij zat, half glijdend van zijn kniën,
Half aan zijn hart gevlijd, zag hij den traan
Nog langzaam wellen van 't gefloten oog
En floeg, uit goedheid meer dan liefde, om haar
Befchermend zijnen arm. Maar metterhaast
Wond zij zich los en rees, en op de borst
Heur armen kruifend, ftond, een diep gegriefde,
Een eerbre vrouw zij voor hem, opgericht,
Het aangezicht in gloed, en fprak:

"Voortaan
"Mag tusfchen ons geen minnefpel meer zijn;
"Want zoo ik ben, wat gij mij rauwlijk noemt,
"Wat konde ik afftaan toch, dat uw ruw hart
"Het nemen waard zoû zijn? Ik wil nu gaan.
"Voorwaar, één ding alleen — dat driewerf eer
"'k Geftorven waar', voor ik 't u éénmaal vroeg! —
"Vermocht mij te doen blijven: dat bewijs,
"Dat gij vertrouwt — zoo vaak vergeefs gevraagd!
"En hoe terecht, is na uw gruwlijk woord
"Met fmarte mij gebleken. Dan, wie weet?
"Schonk ik misfchien nog eenmaal u geloof.
"Zie, wat voorheen niet meer was dan een gril,
"Is nu mijn hart onmisb're levenseisch.
"Vaarwel! Gedenk me in zachtheid; want ik vrees,
"Daar 'k blijder jeugd voor een' zoo oud verftiet,
"Moet thans 't mijn noodlot of mijn dwaasheid zijn,
"Voor altijd u te dragen in mijn hart.
"Maar laat, aleer ik ga, nog eenmaal mij
"'t Bezweren: heb ik ooit in deze zaak
"Uw rust belaagd, de Hemel, daar omhoog
"Verdonk'rend boven mij, moog' éénen ftraal
"Ter neder zenden, die al 't and're fpaar',
"Mijn lagen-fmedend brein verfchroei', zoo 'k lieg!"

Nauw zweeg ze, of uit de heemlen ſloeg een ſchicht
(Het onweêr was vlak boven hen) en groefde
Een reuzeneik, 't uiteen verſplinterd hout
Rondſpietſend in het zwarte zand. Hij hief
Zijn oogen op en zag ſchel wit geſtreept
Den boomſtam blinken in de donkerheid.
Maar vreezend, dat de Hemel haren eed
Gehoord had en verblind door 't vale blauw
Van 't zigzag-flikkerlichten en verdoofd
Door 't hortende geknap, gekraak daarna,
Keerde in der ijl Viviane weêr en kreet:
"Alſchoon ge mij niet liefhebt, ò Merlijn!
"Red, red mij toch!" en klemde zich aan hem
En drukte hem aan 't hart en noemde hem
Haar dierbaren beſchermer in heur angst,
Vergat ook niet haar listen in heur angst,
Maar vleide hem en drukte hem aan 't hart.
Het bleeke bloed des wijzen, dus beroerd,
Kreeg kleurger tint, als een verwarmde opaal.
Zij hekelde zichzelve, om haar geſnap
Naar and'rer praat en ſidderde van vrees,
Weende om 't gebrek van haar oploopendheid,
En noemde hem haar Koning en haar Heer,
Haar ziener, bard en zilvren avondſter,

Haar god, haar eigenen Merlijn, haar ééne,
Hartstochtelijke liefde, levenslang.
En altijd bulderde de orkaan omhoog,
De vooze tak knapte af, in regenvloed
Als een rivier neêr ruifchend boven hen;
En bij den wisfelenden weêrlichtglans
En zwarte duisternis, verfcheen, verdween
Haar glinst'rend oog en hals; tot uitgeraasd,
Nog zuchtende, nog roepende van verr',
De ftorm 't ontheisterd woud in vrede liet;
En wat niet moest gefchieden, was gefchied:
Want uitgeput, verweldigd, was Merlijn
Gezwicht, had alles haar gezegd, en fliep.

Een oogwenk — en zij wrocht de toovermacht
Van faâmgeweven fchreên en handgebaar;
En in den hollen eik lag hij als dood,
Voor 't leven dood, zijn taak, zijn naam en faam.

En roepende: "Mijn is zijn glorie thans!"
En krijfchende: "Gij dwaas!" fprong fnel de deern
Den woudweg in; en 't dicht gebladert floot
Zich achter haar, en 't woud weêrgalmde: "Dwaas!"

EINDE VAN HET EERSTE DEEL.

INHOUD VAN HET EERSTE DEEL.

TENNYSON'S

IDYLLEN VAN DEN KONING.

TENNYSON'S

IDYLLEN VAN DEN KONING.

EERSTE VOLLEDIGE

NEDERLANDSCHE UITGAVE

MET

INLEIDING EN AANTEEKENINGEN

DOOR

SOERA RANA.

TWEEDE DEEL.

AMSTERDAM
P. N. VAN KAMPEN EN ZOON
1896.

DE RONDE TAFEL.

II.

LANCELOT EN ELENE.

De ſchoone Eleen, de minnelijke Eleen,
De lelieblanke Eleen van Astolat,
Hoog in een torenkamer tegen 't Oost,
Bewaakte 't heilig ſchild van Lancelot.
Eerst gaf ze 't plaats, waar de eerſte morgenſtraal
Het treffen moest, haar wekkend met den gloor;
Dan werkte zij, voor ſmet of roest beducht,
Een zijden hulſel, met heel 't ſchildblazoen
In de eigen kleuren geborduurd, een zelf
Ontworpen boord van bloem en tak in 't rond,
En goudgekeelde vogeltjes in 't nest.
En niet tevreên, beklom zij dag op dag,
Heur vader latende en de zorg voor 't huis,
Dien oostelijken toren, ſloot zich af,
Ontblootte 't ſchild van zijn omkleedſel, tuurde
En giste in 't wapen naar verborgen zin

Of droomde zich een fprook bij elke bluts,
Bij elke fpeerkras in zijn oppervlak,
Al radende naar 't waar en het wanneer:
Dees houw is versch, die zeker tien jaar oud;
Dees werd te Carlioen, die te Carlyl,
En dees te Camelot hem toegebracht;
Ach, God zij ons nabij, wat flag was dat!
En deze ftoot waar' doodlijk hem geweest,
Maar God verbrak de lans, zijn vijand viel,
Hij was gered! — Zoo leefde ze in haar droom.

Hoe kwam de lelieblanke aan dat goed fchild
Van Lancelot, zij die zijn naam niet wist?
Hij liet het haar, uitrijdende ten kamp,
Om de' eêlften fteen in 't diamant-tornooi,
Befchikt door Arthur en aldus genaamd
Daar om een diamant men dong als prijs.

Want lang eer hij tot Koning werd gekroond
Het ongebaand gebied van Lyonesfe
Omzwervende, kwam Arthur in een dal
Van kiezel grijs en aan een donker meir.
Een fomb're huivring hing rondom het meir
En aan 't gebergt, zijn eigen mist gelijk:

Twee broeders, de één een Koning, hadden hier
Te zaam gekampt: vergeten was hun naam;
Met éénen ſlag velde elk zijn broeder neêr;
En ſedert ging van 't dal een huivring uit.
Daar lagen zij, tot al 't gebeent' gebleekt,
En met de rots door 't mos was ſaâmvergrauwd.
En die als Koning heerschte droeg een kroon
Met diamanten, één van voor en vier
Aan elke zijde. En Arthur kwam en had,
In 't neevlig maanlicht zwoegend door den pas,
Er onverziens 't gekroond ſkelet vertreên:
De ſchedel brak van 't nekbeen en de kroon,
Den ſchedel af, rolde in het licht en ſnel,
Gelijk een glinſterende watervliet,
Al draaiende op heur randen weg naar 't meir.
Hij ſtortte zich de kiezelſteilte langs,
Greep haar bijtijds en drukte haar op 't hoofd,
En hoorde fluisterſtemmen in zijn hart:
"Voorwaar, gij ook zult eenmaal Koning zijn."

In later tijd, als vorst, liet hij de kroon
Ontdoen van haar juweelen, toonde die
Zijn ridderen en ſprak: "Dit eêlgeſteent',
"Mijn vondst bij Goddelijk geval, is niet

“Des Konings, maar des Rijks, een elk tot nut;
“Laat eenmaal ’s jaars voortaan er ſteekſpel zijn
“Om één van deze; want door zulk een toets
“Van negen jaar, moet blijken wie van ons
“De treffelijkſte zij en nemen zelf
“We in kunst van waapnen toe en mannekracht,
“Tot wij de heidenen verdrijven, ééns,
“Voorſpelt men wel, regeerders over ’t land —
“Wat God verhoed’!” — Acht jaren vloden heên;
In acht tornooien had ſteeds Lancelot
Elk jaar den diamant behaald, van zins,
Was eindlijk alles ’t zijn, der Koningin
Het aan te biên; doch meenende haar geest
Op éénmaal te verſtrikken met een gaaf,
Zoo kostlijk als de helft haars Koninkrijks,
Had hij des nooit een eenig woord gerept.

Hofhoudend aan den ſtroom, nabij de plaats,
Die thans de grootſte is op deze aarde, deed
Nu Arthur om den middendiamant,
Den laatſten, het tornooi te Camelot
Verkondigen; en als daartoe de tijd
Niet verr’ was, ſprak (want zij was krank geweest)
Hij dus Genovra toe: “Zijt gij zoo krank,

"Mijn Koningin, dat tot dit ſchoon tornooi
"Gij niet kunt gaan?" En zij: "Gij weet het, Heer."
"Dan mist ge," antwoordde hij, "de grootſche daân
"Van Lancelot en zijne dapperheid
"In 't ſtrijdperk, die ge toch zoo gaarn' aanſchouwt"
De Koningin ſloeg de oogen op en liet
Den lusteloozen blik op Lancelot
Verwijlen, daar hij ſtond aan 's Konings zij.
Hij, lezende daarin, gelijk hem docht:
"Vertoef bij mij; 'k ben krank; mijn liefde is meer
"Dan vele diamanten!" zwichtte, en 't hart
Vol minnetrouw aan heur geringſten wensch,
(Hoe vuriglijk hij haakte om 't vol getal
Te winnen der juweelen, haar beſtemd)
Deed hem de waarheid loochnen en hij ſprak:
"Mijn oude wond, Heer Koning, nauw geheeld,
"Belet mij 't zadel;" en de Vorst zag eerst
Naar hem en dan naar haar, en ging zijns weegs.
En nauwlijks was hij heên of zij borst uit:

"Verkeerd, Heer Lancelot, volſtrekt verkeerd!
"Waartoe onthoudt ge u van dat ſchoon tornooi?
"De helft der ridd'ren wil ons kwaad en 't volk
"Zal mompelen: — De ſchaamteloozen! Ziet,

"Zij nemen hun vermaak, daar hen de Vorst
"In al te goed vertrouwen achterliet! —"
En Lancelot, om de ijdle leugen gram:
"Zijt gij zoo wijs? Eens waart ge niet zoo wijs,
"Mijn Koningin, dien zomer toen ge 't eerst
"Mij lief kreegt. Toen bekreundet gij om 't volk
"U evenmin als om den krekelzwerm
"In 't weideveld, wanneer hun eigen ſtem
"Aan de' eigen grashalm kleeft, tot niets verſmelt.
"De ridderen? Voorwaar, hen kan ik licht
"Doen zwijgen. Maar een elk erkent ſinds lang
"Mijn trouwe hulde, en zonder aanſtoot heeft
"Reeds menig zanger uwe' en mijnen naam
"Te zaâm geſtrengeld in zijn lied: de bloem
"Der dapp'ren Lancelot, der ſchoonſten paarl,
"Genovra. Aan 't festijn heeft menigmaal
"De ridderſchap ons beiden dus vereend
"Een heildronk toegebracht, terwijl de Vorst
"Glimlachend luisterde. Hoe dan? Wat meer?
"Heeft Arthur iets geſproken? Of woudt gij,
"Mijn diensten moede en plichtbetoon, voortaan
"Uw feileloozen Heer getrouwer zijn?"

Minachtend lachte zij: "Arthur, mijn Heer,

“Arthur, de feilelooze Koning, zoo
“Hartstochtelijk volmaakt, mijn goede Heer, —
“Maar wie vermag te blikken in de Zon?
“Hij fprak tot mij geen woord ooit van verwijt,
“Hij heeft geen zweem van ontrouw ooit vermoed,
“Hij kreunt zich niet om mij: eerst heden glom
“Iets als van argwaan in zijn oogen: licht
“Heeft deze of gene moeial hem ontrust —
“Verzonken tot dusverr' in zijne gril
“Der Ronde Tafel, en zijn ridderfchap
“Onmooglijke eeden vergend, dat een elk
“Gelijk zij aan hemzelf; mij echter, vriend,
“Is iemand zonder feil één feil en al;
“Die mij bemint, hebb' van deze aarde iets in;
“Laag aan den hemel geeft de zon eerst kleur;
“'k Ben de uw', van Arthur niet, gelijk gij weet,
“Dan door den huwlijksband. Dies hoor mijn woord:
“Ga naar 't tornooi; licht ftoort met zijn gezing
“Op 't allerzoetst het mugjen onzen droom;
“Het ftemgerucht van 't ongedierte hier
“Gonst licht zoo luid — veracht het, maar het wondt.”

Toen fprak de keur der ridd'ren, Lancelot:
“En met wat voorhoofd kom 'k, ô Koningin,

"Na de uitvlucht die ik zocht, te Camelot,
"Ik voor een Vorst, die zelf zijn woord ontziet
"Als ware 't zijnes Gods?"

En zij: "Gewis,
"Een tuchtig kind, gansch zonder heerfcherskracht,
"Of 'k waar' de zijne nog. Maar nu ik dan
"Vernuft u fchaffen moet, zoo hoor naar mij:
"De fprake gaat, dat, nauwlijks aangeroerd,
"De ftrijders vallen voor uw fpeer, zoodra
"Slechts Lancelot verfchijnt; uw groote naam,
"*Die* zegeviert; verberg dien daarom, ga
"Gansch onbekend, verwin! Bij dezen kus,
"Dat zult ge, en dan keurt onze trouwe Vorst,
"ô Gij mijn ridder! ook uw uitvlucht goed,
"Als flechts om roem gezocht; dit dient erkend,
"Gij weet recht wel, hoe zacht hij fchijnen moog',
"Naar roem jaagt niemand vuriger dan hij,
"Meer dan voor zich, hem in zijn riddren dier,
"Als proefteen op zijn werk. Verwin en keer!"

En ijlings fteeg Heer Lancelot in 't zaâl,
Verbolgen op zichzelv'; week ongezien
De dorgetreden heirbaan af en koos

Den groenen weg, die minder fporen droeg;
En daar in 't eenzaam duin, maar al te vaak
Afdwalende in gepeinzen, dwaalde hij;
Totdat, een flauw geteekend voetpad langs,
Dat flingerbochtend door de dalen liep,
Hij op een heuvel verre, in 't avondlicht
De torens vlammen zag van Astolat.
Daar reed hij heen en blies den flotpoorthoorn;
Een man met duizend rimpels, oud en ftom,
Wees hem verblijf en nam zijn wapens af.
Vreemd docht de ftemlooze oude Lancelot.
En van daar uitgegaan, gemoette hem,
Toekomende met zijn twee forfche zoons,
Heer Torre en Heer Lavein, in 't binnenhof
De Heer van Astolat; en achter fchreed
De lelieblanke Eleen, zijn dochter, aan;
Een moeder van den huize was daar niet.
Zij fchertften faâm en allengs ftierf hun lach
Bij 't naadren van den grooten ridder uit.
Daarop de Heer van Astolat: "Van waar,
"Mijn gast? En bij wat naam leeft ge op de tong?
"Want naar uw ftaatlijke geftalte kon 'k
"Den hoogfte in u vermoeden na den Vorst,
"Van die ter maaltijd gaan in Arthur's zaal.

"Hen zag 'k; maar de and'ren van zijn Tafelronde,
"Hoe wèlbekend, mij zijn zij onbekend."

Toen fprak de keur der riddren, Lancelot:
"Ik bèn bekend en ook van Arthur's zaal;
"Bekend ook, wat bij louter ongeval
"Ik met mij bracht, mijn fchild. Maar daar ik thans
"Als onbekende ga naar Camelot,
"Ten fteekfpel om den diamant, zoo vraag
"Mij verder niet: ik doe me u later kond;
"En 't fchild — ik bid u, hebt ge 'r een, 't zij blank,
"Of met een vreemd blazoen, zoo leen het mij."

Toen fprak de Heer van Astolat: "Welaan,
"Neem dat van Torre; in de' eerften ridderkamp
"Toch zag mijn zoon, Heer Torre, zich gewond;
"Dies is het fchild, God weet het, blank genoeg."
"Ja", ftemde zelf de ronde Torre toe:
"Daar 't mij thans nutloos is, neem gij 't." — "Fij, fij,
"Heer Vlegel!" viel zijn vader lachend in:
"Is dat eens ridders taal? Verfchoon het, Heer.
"Maar dees, Lavein, mijn jongfte, is zoo vol vuur,
"Dat hij er om tornooien wil en ftraks
"Zeeghaftig weêrgekeerd, het gouden haar

"Der Jonkvrouw er meê fieren, dat ze aldus
"Driewerf zoo eigenwillig worde als ooit."

"Maar Vader, goede Vader, maak mij toch
"Voor de' eedlen ridder niet te fchande," fprak
De jeugdige Lavein, "en zonder reên.
"Voorwaar, ik fchertfte flechts, want Torre fcheen
"Zoo norsch, gegriefd, daar hij niet trekken kon;
"Een fcherts, niet meer! De Jonkvrouw, Ridder, had
"Een droom, dat iemand haar dien diamant
"Behandigde en dat dees, haar greep te glad,
"Afglijdende in een plas of ftroomnat viel,
"De flotwel, vast; en toen heb ik gezegd,
"Dat, *als* ik ging en *als* ik kampte en won
"(Maar enkel fcherts en fpel was 't, onder ons)
"Zij beter zorgen moest. 't Was alles fcherts.
"Maar laat mij, Vader, is 't hem anders wèl,
"Mèt de' eedlen ridder heen naar Camelot;
"Niet winnen zal 'k, maar doen mijn best daartoe;
"Hoe jong ik ben, mijn best woû 'k doen, nochtans."

En met een vluchtig lachje Lancelot:
"Vergunt ge uw bijzijn mij door 't woest geduint'
"Waar ik verdwaalde: lief, als gids en vriend,

"Zoudt gij mij zijn. En dan, die diamant -
"Een groote en fchoone diamant, naar 'k hoor —
"Dien zult gij u verwerven, zoo ge kunt,
"En aan de jonkvrouw fchenken, zoo ge wilt."
"Een groote en fchoone diamant? Die voegt,"
Zeî ronde Torre, "aan Koninginnen flechts,
"En niet eenvoude meiskens." Zij, Eleen,
Den blik ter aard, wijl met heur naam aldus
Gefpeeld werd, bloosde licht, daar zij zoo licht,
Voor de' onbekenden ridder, werd geteld;
Die, 't oog op haar gewend, recht hoflijk, toch
Niet valschlijk, dus hernam: "Indien het fchoon'
"Slechts voor wat fchoon is zij, en dit alleen
"Van Koninginnen geld', lichtvaardig waar'
"Mijn oordeel, daar ik acht dat deze maagd,
"En zonder af te doen van 't foort bij foort,
"Het fchoonst juweel ter wereld dragen mocht."

Hij zweeg; de lelieblanke Elene, alreeds
Gewonnen door zijn liefelijke ftem,
Zag op en las de trekken van 't gelaat.
Zijn euvle hartstocht voor Genovra had,
In worstling met de liefde voor zijn Heer,
Hem 't aangezicht ontluisterd vóór zijn tijd.

Een ander, zondigend op zulk een hoogte,
Met eene die de bloem was van heel 't West
En 't wereldal, waar' daarbij wèl gedijd.
Maar menigmaal verhief in zijn gemoed
Zich als een booze geest en dreef van angst
De wildernis hem in, daar zijne ziel
In hem nog leefde. En hoe ontluisterd ook,
Hij fcheen, toen ze opzag, haar de fchoonfte man
En de edelfte, die ooit ter ridderzaal
Met edelvrouwen aanzat. Ja, hoezeer
Ontluisterd, ruim tweewerf zoo oud als zij,
Den wondnaad van een zwaardhouw op de wang,
Verweerd, gebronsd — zij zag, zij minde hem
Met eene min, haar tot verderf beftemd.

De groote ridder, gunfteling van 't Hof,
Geliefd bij de lieftalligften, trad in
Ter foobre zaal met alle gracelijkheid,
Den halven trots niet van een kleiner tijd,
Gemaskerd achter gratie, maar als mensch,
Vol heuschheid in een kring van evenkniën.
En zij, ze onthaalden hem met fpijs en wijn
Van 't eëlst gewas, met kout en meiftreelzang.
Naar Hof en Tafelronde vraagden zij

En goed en gaarne gaf hij ſteeds beſcheid;
Maar toen zij repten van Genovra, ſprak
Hij haastig van den ſtemlooze' oude hun,
En hoorde van den burchtheer hoe de man
Tien jaren her viel in der heidnen macht
En van de tong beroofd werd. "Hij toch deed
"Een aanſlag dier bloeddorſtigen mij kond;
"Hem grepen en verminkten ze. Maar mij,
"Mijn zonen en mijn dochterken, den dood
"Of ketenen ontvloden, bood in 't bosch
"Een ſchippershut een ſchuilplaats aan den ſtroom.
"Een donkre tijd! Totdat onze Arthur weêr
"Den heiden, op den Badonheuvel, ſloeg."

"Gewis, ô eedle Ridder!" riep Lavein,
Door al de reine en vuurge zucht der jeugd
Naar grootheid in een ouderen vervoerd,
"Daar hebt ook gij geſtreèn. Verhaal ons toch,
"— Wij leven afgezonderd — en gij weet
"Arthur's roemruchte daàn." En Lancelot
Gaf breed beſcheid, daar hij met Arthur was,
Toen heel den dag het ſtrijdrumoer weèrklonk,
Waar 't razen van de Glem verſchuimt in zee;
En viermaal in den daverenden ſlag

Aan 's Duglas' boord; dan aan de Basfa; dan
Toen de oorlog donderde in en uit den zoom
Van 't fomb're Celidonfche woud; en weêr
Bij 't burchtflot Gurnioen, waar op 't kuras
De zege-vorst het hoofd gedragen had
Van Onze Lieve Vrouw, uit één fmaragd
Gefneden, in een zilvren ftralen-zon,
Weêrlichtende wanneer zijn adem ging.
Te Carlioen ftond hij zijn' Heer ter zij,
Toen 't luid gebriesch van 't wilde Witte Paard
De guldene kanteelen fidd'ren deed;
En ginds in Agned-Cathregonioen
En weder hier, den dorren zandboord langs
Der Trath-Treroit, waar menig heiden viel;
"En op den Badon-heuvel heb ik zelf
"Den Vorst aan 't hoofd van heel zijn Tafelronde
"En al zijn fcharen met den oorlogsroep:
"— Voor Christus en voor Arthur! — op hen in
"Zien houwen en hen flaan; 'k heb hem gezien,
"Hoog op een' hoop der doôn, van fpoor tot pluim
"Rood als de opgaande zon van heidenbloed,
"En hij, mij ziende, riep met groote ftem:
"— Zij zijn verdelgd, zij zijn verdelgd! — Want hoe
"Zachtmoedig hij te huis ook fchijnen moog',

"Schoon geen triumf in onzen ſpiegelkrijg,
"Het ſteekſpel, hij ook acht' — want velt hem ſoms
"Zijn eigen ridder neêr, hij lacht en noemt
"Zijn ridd'ren kloeker dan hijzelf, — nochtans
"In dezen krijg der heidenen vervult
"Hem Goddelijke gloed; 'k heb zijns gelijk
"Nooit aangeſchouwd; geen grooter veldheer leeft."

En als hij deze woorden ſprak, zei zacht
De lelieblanke jonkvrouw in heur hart:
"Tenzij gijzelve, ſchoone Heer;" en toen,
Met zeekre ſtatelijke vroolijkheid,
Van krijgsgeſprekken hij in ſcherts verviel,
Sloeg ze immer gâ, hoe telkens wen de lach
Als wegſtierf van zijn lippen, eene wolk
Van ſtrengen weemoed hem 't gelaat betrok,
Waardoor opnieuw, wanneer de blanke maagd
Tot zijn onthaal kwam zweven af en aan,
Op eens de lichtſtraal zijner teederheid
Van ingeboren aard en vormen brak;
En alles docht haar aangeboren, ja,
Wellicht was 't al voor haar. En heel den nacht
Stond voor haar 't levende gelaat, als wen
Een ſchilder, turende op een aangezicht,

Zijn Godsgaaf dank, trots alle hindernis,
Den mensch daarachter ſpeurt en aldus maalt,
Dat zijn gelaat, in trek en kleuren 't beeld
Van een gemoed en leven, immermeer
Op 't eêlst en best voor zijne kindren leeft.
Zoo ſtond, in ſomb'ren luister, ook voor haar
Dat levende gelaat, haar in de ſtilt'
Van eedle dingen ſprekende en het hield
Den ſluimer verr'. Vroeg rees zij op, zich half
Misleidend met den plicht, van haar' Lavein
Een afſcheidsgroet te biên. Eerst, als in vrees,
En ſtap voor ſtap, ſloop zij de trappen af
En aarzelde; dan hoorde zij op 't plein
Heer Lancelot: "Dat ſchild, mijn vriend, waar is 't?"
En als zij uitkwam van den toren, ſchreed
Lavein naar binnen. Ginds, naar 't fiere ros
Zich keerende, liefkoosde Lancelot
Zacht neuriënd de glanzig gladde ſchoft;
Afgunstig bijna van 't gevlei dier hand,
Trad ze aan en ſtond. Hij, opziend, meer ontzet
Dan of hem zeven man beſprongen, zag
De jonkvrouw ſtaan in 't wazig morgenlicht.
Dat zij zoo ſchoon was, had hij niet gedroomd.
En als een heilge vrees kwam over hem,

Want zwijgend, of hij groette, ſtond zij daar,
Verzonken in zijn aanblik als eens Gods.
Wild vlamde op eenmaal in heur hart de wensch
Dat hij ten kamp haar kleuren dragen zoû.
't Onſtuimig hart braveerend, vraagde zij:
"Wilt gij, mijn ſchoone Heer, wiens naam 'k niet weet —
"Maar edel is hij, de edelſte gewis! —
"Mijn kleuren op dit ſteekſpel?" — Hij daarop:
"Neen, ſchoone Jonkvrouw, daar 'k op geen tornooi
"Ooit iemands kleuren nog gedragen heb:
"Zulk is mijn zede, aan die mij kent, bekend."
"Te minder kans," hernam zij, "edel Heer!
"Zoo gij de mijne draagt, dat die u kent
"U dan erkennen zal." Hij overwoog
Haar woorden in zijn geest, bevond ze waar,
En ſprak: "Het is zoo, kind; welaan, ik zal;
"Zoo haal ze mij: wat is 't?" — "Een roode mouw,"
Klonk 't wederwoord, "met paarlen geborduurd."
Zij bracht hem die, hij hechtte aan zijn helmet
Haar onderpand en ſprak glimlachend: "Nooit
"Heb ik voor éène Jonkvrouw dàt gedaan."
't Bloed ſprong haar naar 't gelaat, haar van genot
Doortrillende; maar 't liet te bleeker haar,
Toen keerende, Lavein aan Lancelot

't Nog onbemaalde ſchild zijns broeders bracht;
Hij gaf het zijn der ſchoone Elene en ſprak:
"Doe deze gunst mij, kind, en neem mijn ſchild
"In uw bewaring tot ik koom!" — En zij:
"'t Is mij een gunst, de tweede dezen dag;
"Uw ſchildknaap ben 'k." — En lachende Lavein:
"Mijn lelieblanke! Uit vrees dat de onzen u
"In ernst een lelie noemen, laat me uw kleur
"Herleven doen: dat 's één's, en twee, en drie;
"En nu naar bed!" Zoo kuste hij haar dan,
En Lancelot zijn eigen hand; en voorts
Verreisden zij. Een oogwenk toefde Eleen,
Schreed haastig naar de poort en, 't glanzend haar
Om 't peinzende gelaat verwaaid, dat nog
Als rozen gloeide van haar broeders kus,
Stond zij daar zwijgende bij 't ſchild en zag
Naar 't fonklen van hun wapens in de vert',
Tot ze achter 't duin verdwenen. Toen beklom
Zij haren toren weêr en nam het ſchild,
Bewaarde 't daar en leefde'r in haar' droom.

De nieuwe makkers togen midd'lerwijl
De lange ruggen langs van 't kaal geduint',
Tot waar Heer Lancelot wist, dat niet verr'

Van Camelot reeds veertig jaren lang
Een ridder als een kluizenaar geleefd,
Gebeên, gearbeid en in blanke rots
Allengs zich een kapel en dan een zaal
Op zware zuilen uitgegraven had,
Gelijk een grot in klippen aan de kust,
En kameren en cellen, rein en droog;
Het groene licht van 't weideveld beneên
Kaatfte op en fpeelde langs het wit gewelf;
En op de weiden ruischte in 't fidd'rend loof
Van esp en populier geruisch, als regen.
Daar keerden ze in en toefden er den nacht.

Maar toen de dag weêr rees van onder de aard,
Met rooden gloed en fchaduwen de grot
Vervullend, ftonden ze op en reden ftraks
Na mis en vroegmaal heên. Toen zeide op eens
Hem Lancelot: "Hoor toe, maar houd mijn naam
Geheim: gij rijdt met Lancelot van 't Meir."
Lavein, onthutst, van plotslinge' eerbied vol,
Als eedle jonkheid meer dan eigen lof
Pleegt dier te zijn, vermocht in 't eerst alleen
Te ftamelen: "Is 't waarheid?" en daarop
Zacht prevelend: "De groote Lancelot!"

Herkreeg hij zijnen aâm en fprak: “Den één’,
“Den éénen heb ’k gezien — die and’re, hij,
“Onze Opperheer, de leidsman die den Draak
“In ’t vaandel voert, Britanje’s vorften-Vorst,
“Van wien het volk in duist’re woorden fpreekt,
“Hij zal daar zijn; en ware ’t ook, dat ik
“Met blindheid wierd geflagen in dien ftond,
“Toch konde ik zeggen, dat ik had gezien!”

Zoo fprak Lavein; en toen zij in het veld
Bij Camelot het krijt bereikten, liet
Hij de oogen gaan, de galerijen langs,
Als een op ’t gras gevallen regenboog
Gelegen in een halfrond, tot ze ’t klaar
Gelaat des Konings vonden, die daar zat,
In rood fameet, licht kenbaar aan zijn kroon,
Waarom de gouden draak zich klemde. Op ’t kleed
Ook, kronkelde de draak in goudglans af,
En van ’t gebeeldhouwd houtwerk achter hem
Kroop mede een paar van gulden draken uit,
Neêrglijdende tot armen voor zijn ftoel,
Terwijl al de oovrigen in ’t houtfnijwerk,
Ontelbre knoopen, flingers, bochten door,
Steeds verder ijlden, tot in nieuwen vorm

Hun eigene gedaante in 't eind verdween,
Maar als vanzelf, zóó kunstig was het werk.
En vlammend boven hem, in 't baldakijn,
Blonk 't laatst juweel des konings zonder naam.

Nu eerst gaf Lancelot Lavein bescheid:
"Mij noemt gij groot? 'k Zit vaster, ja, in 't zaâl,
"En wisser treft mijn lans; maar menigeen,
"In zijnen opgang thans, wordt wat ik ben,
"En overtreft me eenmaal. Geen grootheid woont
"In mij, of 't moest een flauwe zweem dan zijn
"Van grootheid, dat ik weet, niet groot te zijn;
"Dáár is de man." — Hem zag Lavein, verbaasd,
Gelijk een wonder-wezen aan. Nu klonk
Trompetgeschal en velden van weêrszij
Bespringers en verdedigers de lans
En gaven 't ros de spoor en renden aan
En schokten in het midden op elkaâr
Met zulk een woede, dat een man van verr',
Zoo iemand op dien dag nog toefde in 't veld,
Het dreunen van den harden grond en 't dof
Gedonder van de waapnen hooren kon.
En Lancelot verbeidde, tot hij zag
Wat groep de zwakste waar' en stormde toen

Met haar de ſterkſte te gemoet. Waartoe
Van Lancelot geſproken in zijn kracht!
Vorst, hertog, graaf en markgraaf en baron,
Elk dien hij trof, dien velde hij ter neêr.

Maar met de Tafelronde ſtond in 't perk
De maagſchap ook van Lancelot geſchaard,
Geſpierde mannen, blakende van toorn,
Nu een vreemd ridder daden deed gelijk
Hun Lancelot, ja bijna meer dan die.
En de een ſprak tot den ander: "Zie dat aan!
"Wat mag hij zijn? De kracht alleen niet meen 'k —
"De gratie en bedrevenheid des mans!
"Is 't Lancelot?" — "Wanneer droeg Lancelot
"De kleuren eener dame in 't krijt? Niet dus
"Zijn zede, ons die hem kennen is 't bekend.
"Hoe dan? Wie dan?" — En woede greep hen aan,
Een vuurge drift voor de eer van hun geſlacht,
Den roem eens naams, wiens roem de hunne was.
Zij velden elk zijn ſpeer en ſpoorden 't ros
En renden zoo, de pluimen ruggelings
Gedreven in hun vaart, al t'zamen aan
Op hem, gelijk ter wijde Noorder-zee
De woeste golf, groen-glimrend naar den top,

Met kammen fchuim, opftuivend tegen 't zwerk,
Wild aanrolt op een bark, de bark en hem
Die 't roer houdt overweldigt; aldus ook
Verweldigden zij Lancelot te ros;
Neêrfchietende verlamde een fpeer het ros;
En zijn kuras drong fcherp een fpeerfpits door
En bleef afknappend fteken in zijn zij'.

Toen hield zich Heer Lavein goed en met eer;
Hij wierp een ridder af, van ouds vernaamd,
En bracht zijn paard waar Lancelot nog lag.
En of het zweet hem uitbrak van de pijn,
Hij fteeg weêr op, zoolang hij 't harden kon
Vannieuws ten ftrijd gereed; en door de macht
Van zijn partij krachtdadiglijk gefteund,
En fchoon het hun met wie hij kampte half
Een wonder fcheen, dreef met zijn maagfchap heel
De Tafelronde die het ftrijdperk hield
Ten flagboom hij terug. Trompetgefchal
Weêrklonk, den prijs verkondigend als zijn',
Die de fcharlaken mouw met paarlen droeg;
En al die met hem kampten riepen luid:
"Treed toe, en neem uw prijs, den diamant!"
Maar hij gaf wederwoord: "Bediamant

"Mij met uw diamanten niet! Wat lucht,
"Om Gods wil, lucht! Beprijs mij met geen prijzen,
"Want mijn prijs is de Dood! Ik wil van hier,
"En ik bezweer u, dat mij niemand volg'!"

Hij zweeg en met den jeugdigen Lavein
Verdween hij ijlings uit het veld en week
In 't populier-bosfchage en gleed er neêr
Van 't ros en hijgde Heer Lavein toe: "Trek
De lansfpits uit." — "Ach, mijn geliefde Heer,
"Heer Lancelot," was 't antwoord van Lavein,
"Ik vreeze mij, dat gij dan fterven zult."
Maar hij: "Ik fterve toch reeds: trek, trek uit."
Zoo trok Lavein, en nu ftiet Lancelot
Een grooten, een ontzaggelijken fchreeuw
En kermend kreunen uit, en borst het bloed
Te voorfchijn en hij zonk van louter pijn
Ter aarde en viel in zwijm. De kluiz'naar kwam
En droeg hem in en ftelpte zijne wond;
En voor 't rumoer der wijde wereld daar
Verborgen door het bosch van populier,
Met zijn geruisch als 't ruifchen van den regen,
En 't immer fidd'rend espenloover, lag
Hij vele weken lang, dag in dag uit

Steeds zwevend tusfchen 't leven en den dood.
Maar op den dag toen Lancelot het krijt
Ontvlood, verzaamden die van zijn partij,
Hier ridders uit het verfte Noord en West,
Landsheeren ginds van woestenijen, of
Beheerfchers van een eenzaam eilandrijk,
Zich om hun grooten Hoofdman met de klacht:
"Zie, Heer, de ridder, die de zege ons fchonk,
"Ging zwaar gewond en zonder zijnen prijs,
"Maar roepend dat de dood zijn prijs was, heên."
"Dat keer' de Hemel," fprak de Vorst, "dat een
"Als hij, zoo groot een ridder als dees dag
"We aanfchouwden — die een tweede Lancelot
"Mij toefcheen, ja, in wien ik telkens weêr
"Niet anders dacht te zien dan Lancelot —
"Hij mag niet ongeacht voorbijgaan. Dies,
"Maak gij u op, ô Walewein, en fpeur
"Den ridder na. Verwond en uitgeput,
"Kan hij niet verre zijn. 'k Beveel het u,
"Stijg ijlings in het zaâl. Gij, ridd'ren alle'
"En koningen! Daar leeft niet één van u,
"Die onbedacht den prijs vergeven keurt:
"Te wonderbaar was zijne dapperheid.
"Geen aldaagsch eerbetoon gaan wij hem doen:

“Naardien de ridder toch tot ons niet kwam,
“Om ons den prijs te vergen, zenden wij
“Hem thans dien na. Rijs, neem den diamant,
“Behandig dien, kom weêr en boodſchap ons
“Waar hij vertoeft en hoe zijn toeſtand zij;
“Laat van uw tocht niet af, totdat ge vindt.”

En uit de bloem in ’t ſnijwerk boven hem,
Waarin die flonkerde als haar rustloos hart,
Nam hij en gaf den diamant. Nu rees
Van zijne plaats aan Arthur’s rechte. een lach
Op ’t aangezicht; een lach op ’t aangezicht,
Maar wrok in ’t hart; een prins in al de vaag
En ’t bloeien zijner lente, Walewein,
De Heuſche toegenaamd, ſchoon, forsch gebouwd,
Na eenen Lancelot, Gereent, Gareeth,
En Tristan een goed ridder, met dat al
Heer Modred’s broeder en het kind van Lot,
Niet dikwerf aan zijn woord getrouw en thans
Vergramd, dewijl het Koninklijk bevel
Om tot een ſpeurtocht uit te gaan naar één
Dien hij niet kende, hem het feestbanket
Der ridd’ren en der vorſten derven deed.

Gansch toornig fteeg hij dies in 't zaâl, en ging;
Arthur, terwijl, trad fomber naar 't banket,
Al peinzend: "Was het Lancelot, de wond
"Waarvan hij fprak te fpijt, uit enkel zucht
"Naar roem gekomen, om flechts wond bij wond
"Te voegen, en in 't einde weêr van hier
"Gereden om te fterven?" Aldus was
Des Konings vreeze; en na twee dagen nog
Gedraald te hebben keerde hij. En toen
De Koningin hij weêr in de armen floot
Begon hij: "Lief, zijt gij nog fteeds zoo krank?"
En zij: "Neen, Heer." — "En waar is Lancelot?"
De Koningin, verbaasd: "Is hij met u
"Dan niet geweest? En won hij niet uw prijs?"
— "Neen, maar een ander, hem gelijk." — "Welnu,
"Die hem geleek, was hij." — En toen de Vorst
Haar vraagde hoe zij 't wist, antwoordde zij:
"Gij hadt zoodra ons niet verlaten, Heer,
"Of Lancelot verhaalde, hoe van hem
"De fprake ging, dat feffens aangeroerd,
"De ftrijders vielen voor zijn fpeer, zoodra
"Slechts Lancelot verfcheen; zijn groote naam,
"*Die* zegevierde; en daarom wilde hij
"Zijn naam voor alle man verbergen, ja,

"Den Koning zelf; en wendde te dien eind'
"'t Beletſel van een wonde voor, opdat
"Hij, ieder onbekend, tornooien kon
"En 't blijken mocht, of de oude ſtrijdbaarheid
"In iets vervallen waar'; en ſprak daarbij:
"'Wordt onzen trouwen Arthur dit bekend,
"'Hij keurt mijn uitvlucht goed, als ſlechts gezocht
"'Opdat mijn roem te zuiverder zoû zijn.'"

"'t Waar", antwoordde de Koning, "beter verr'
"In Lancelot geweest, hadd' hij, in ſteê
"Van dus te ſpelen met de waarheid, mij
"Vertrouwd gelijk hij u vertrouwd heeft. Want
"Zijn Vorst en oudſte vriend hadd' zijn geheim
"Voorzeker wèl bewaard. Offchoon, 'k beken,
"Hoe grillig ik mijn ridderen ook weet,
"Zoo kiesch een vrees in ſorſchen Lancelot
"Hadde als vanzelf tot lachen mij genoopt.
"Nu blijft tot lachen weinig oorzaak meer;
"Zijn maagſchap — droevig nieuws, mijn Koningin!
"Voor ieder die hem mint — zijn maagſchap viel
"Des onbewust, hem aan, zoodat hij 't veld
"Te derelijk gekwetst verlaten moest.
"Maar goed nieuws ook; want goede hoop is mijn,

"Dat Lancelot geen eenzaam hart meer is.
"Gansch anders dan hij plag, droeg op zijn helm
"Hij ditmaal een fcharlakenkleurde mouw
"Met groote paarlen geborduurd, gefchenk
"Van eene welgeboren maagd."
"Ja, Heer,"
Sprak zij: "uw hoop is ook de mijne." En hier
Was 't of zij ftikken zoû. Zij keerde zich,
't Gelaat verbergende, met haasten af
En week naar heur vertrek en wierp zich daar
Op 's grooten Konings legerftede neêr
En kromp inéén, de vingers faâmgeklemd
Totdat de nagels drongen in de palm
En fchreeuwde heur: "Verrader!" tot den wand
Die toch niet hooren kon, en borst op ééns
In woeste tranen uit en rees in 't eind
En fchreed door heur paleis weêr, bleek en fier.

Inmiddels reed met zijnen diamant
Vol wrevel om dit zoeken, Walewein
De ganfche landftreek rond, op elke plek
Stilhoudende, behalven 't popelbosch;
En kwam op 't lest, fchoon laat, aan Astolat.
Toen hem de jonkvrouw in zijn rustingglans

Van ingebrande kleuren glinſtren zag,
"Heer," riep zij uit, "wat nieuws van Camelot?
"En van den ridder met de roode mouw?"
— "Hij won." — "Dat wist ik," ſprak zij weêr. — "Maar moest
"Van 't ſteekſpel ſcheiden, in de zij gekwetst."
Waarop heur adem ſtokte; in de eigen zij'
Gevoelde ze de ſcherpe punt der lans;
Zij ſloeg de hand er aan, bezwijmd bijna.
En daar hij nog verwonderd naar haar zag,
Verſcheen de Heer van Astolat, aan wien
De Prins zich kenbaar maakte en wat hij zocht,
Verhalend hoe den prijs hij met zich droeg
En de' overwinnaar nergens ſpeuren kon,
Maar in den blinde in 't rond gereden had,
En 't zoeken moede was. — Daarop de Heer
Van Astolat: "Vertoef bij ons en rijd
"Niet langer in den blinde, ô eedle Prins!
"Hier was de ridder en liet hier een ſchild
"Waarom hij zenden zal of komen. Voorts,
"Mijn zoon is met hem en wij zullen dies,
"Ja moeten van hem hooren, en eerlang."
De hoffelijke Prins ſtemde alles toe,
Zoo hoflijk als hij plag; een hoflijkheid,

Die iets verradersch had; en bleef en wierp
Zijn oogen op de fchoone Elene: waar
Vond ergens hij lieftalliger gelaat?
En dan haar leest, van 't voorhoofd tot den voet
Volmaakt — van voet tot voorhoofd wederom
Van uitgelezen vorm... "Welaan, zoo 'k toef,
"Dan deze veldbloem mij!" En menigwerf
Bejegenden ze elkander in den gaard,
Te midden van het taxisgroen; en daar
Beproefde hij aan haar zijn fpeelsch vernuft,
Het dartel flikkerlichten van een hoogte,
Te hoog voor haar, met hoofsche gracelijkheên,
Een lied, een zucht, een fchuchtren glimlach foms,
En gloed van taal en minnaars-vleierij,
Totdat de maagd in opftand kwam en fprak:
"Prins, gij getrouwe neef van de' eedlen Vorst,
"Hoe vraagt ge niet naar 't hier gelaten fchild,
"Waaraan zijn naam gij toch bekennen zoudt?
"Hoe flaat ge 't woord uws Konings in den wind,
"Verliest zijn opdracht uit het oog en blijkt
"Zoo weinig vast als gist'ren onze valk,
"Toen opgefchoten hij den reiger liet
"En dwaalde her en ginds?" — "Ja, bij mijn hoofd,
"'k Verlies haar uit het oog," was 't wederwoord,

"Als in de lucht de leeuwrik ons ontgaat,
"In 't licht van uw blauwe oogen, Jonkvrouw; maar,
"Gelieft het u, zoo toon mij dan het fchild."
En toen nu Walewein Heer Lancelot's
Azuren leeuwen zag, met goud gekroond
En klimmend op hun veld, floeg hij een flag
Zich op de dij en riep fpotlachend uit:
"Recht had de Koning! Onze Lancelot!
"Die trouwe held!" — "En recht ook ik," hernam
Zij vroolijk: "ik, die mijnen ridder droomde
"Den grootften aller ridd'ren!" — "En zoo *ik*,"
Sprak Walewein, "eens droomen dorst dat gij
"Dien grootften ridder mint, vergeef mij! Zie,
"Gij weet het! Zeg mij dan: zucht ik vergeefs?"
In allen eenvoud fprak zij: "Wat weet ik?
"'k Had geen gefpeel dan mijne broedren ooit;
"En dikwerf heb 'k, gewaagden zij van min,
"Mijn moeder weêrgewenscht, want naar mij docht
"Verftonden zij hun eigen woorden niet;
"En voor mijzelve — ik weet niet, of ik weet
"Wat rechte liefde zij; maar weet ik 't al,
"Dan weet ik dit, dat zoo 'k niet hem bemin,
"Daar niemand is dien ik beminnen kan"
"Ja, bij Gods dood," fprak hij, "gij mint hem dier,

"Maar anders waar' 't. wist gij wat ieder weet,
"En wie hij mint." — "Het zij zoo," riep Eleen,
En hief het schoon gelaat en schreed van daar.
Hij, volgend, riep haar na: "Ai, toef nog wat!
"Eén kostlijke' oogwenk nog! Hij droeg uw mouw:
"Zoû hij dan ééne die 'k niet noemen mag
"Afvallig zijn? Moet dees getrouwe in 't eind
"Omkeeren als een blad? Waarom ook niet?
"En verre zij 't van mij, in zijne min
"Den grooten Lancelot te storen. Nu,
"Want naar ik acht is, Jonkvrouw, u de plaats
"Waar zich uw ridder schuilhoudt welbekend,
"Vergun me, dat ik u mijn opdracht laat,
"En ook den diamant hier; zoo gij mint,
"Zal 't zoet zijn, dien te geven, en mint hij,
"Hem is het zoet, zoo hij uit uwe hand
"Dien nemen mag; en 't zij hij mint of niet,
"Een diamant is toch een diamant.
"Vaarwel! Ja duizend-, duizendmaal vaarwel!
"Nochtans, indien hij mint en minnen blijft,
"Licht zien we dan aan 't Hof elkander weêr;
"En leert gij eens de hoflijkheên van 't Hof,
"Daar kennen, denk ik, ook wij beide' elkaâr."

Toen gaf hij, luchtig kusſende de hand
Aan wie hij gaf, het eêlgeſteente, ſprong,
Verzadigd van zijn tocht, te paard en reed,
Een liedeken van minne zingend, heên.

Zoo keerde hij naar 't Hof en meldde daar
Den Koning wat hij wist: "De ridder is
"Heer Lancelot." — "Zooveel," vervolgde hij,
"Vernam ik, ô mijn Vorst; maar ſchoon 'k alom
"De landſtreek heb doorkruist, hem vond ik niet.
"De jonkvrouw evenwel, wier mouw hij droeg,
"Is bij geval me ontmoet; zij heeft hem lief
"En háár ook gaf 'k, daar onze hoflijkheid
"Mij 't zuiverst richtſnoer is, den diamant:
"Want bij mijn hoofd, zij weet het, waar hij ſchuilt."

't Gelaat des Konings, zelden overwolkt,
Betrok een wolk. "Te hoffelijk, voorwaar!"
Dus ſprak hij; "'k zend geen andermaal u uit,
"U, die vergeet, hoezeer gehoorzaamheid
"De heuschheid is, die jegens vorſten voegt."

Hij zweeg en ging. Vergramd, maar vol ontzag,
Stond de ander twintig ſlagen van den pols

Hem na te ſtaren, ſchudd'e 't haar, ſchreed heên
En gonsde van de maagd van Astolat,
En van haar min, rondom. Een elk, terſtond,
Stak de ooren op, de tongen raakten los:
"De maagd van Astolat mint Lancelot,
"Heer Lancelot de maagd van Astolat."
Dees las des Konings trekken, gene weêr
't Gelaat der Koningin en ieder ried
Wat maagd het waar'. De meeſten evenwel
Verklaarden zijns bij voorbaat haar onwaard.
Een grijzende edelvrouw bracht onverhoeds
Der Koningin het bitter nieuws. Maar zij,
Die vroeger reeds 't gerucht er van vernam,
Slechts treurende, wijl Lancelot zoo laag
Zich nederboog, verijdelde het wit
Van haar vriendin door bleeke rustigheid.
Zoo liep als vuur de mare door het Hof,
In dorre ſtopp'len vlammend vuur, door elk
Een negen dagen aangegaapt; tot twee-
Of driemaal zelfs de ridders aan 't banket
Hun dronk vergaten op de Koningin
En Lancelot, glimlachend tot elkaàr
De bekers klinken deên op Lancelot
En zijne lelieblanke maagd, terwijl

De Koningin, met ſtrenglijk kalmen mond
Daar zittende, het klimmen van den knoop
Voelde in de keel, met voeten ongezien
Beneên den disch, waar ſpijs tot alſem werd,
Heur woesten hartstocht wegtrad tegen de aard
En haatte wie daar inſtemde in den dronk.

Verr' van daar ſloop de maagd van Astolat,
Haar ſchuldelooze mededingſter, zij
Die immer de' ééns gezienen Lancelot
In 't harte droeg, naar haren Vader, daar
Hij eenzaam zat te mijmren, zett'e zich
Op zijne knie en ſtreelde 't grijs gelaat,
En ſprak: "Noemt, Vader, ge eigenwillig mij,
"Het is uw ſchuld, daar gij mijn wil ſteeds viert.
"En, lieve Vader, is het thans uw wil,
"Dat ik uitzinnig worden zal?" En hij:
"Voorzeker, neen." — "Zoo laat me," antwoordde zij,
"Dan gaan, dat 'k onzen dierbaren Lavein
"Opſporen moog'." — "De dierbare Lavein,"
Hernam hij, "maakt u niet uitzinnig. Wacht;
"Wij hooren, 't kan niet anders, dra van hem
"En van dien ander." — "Ja," herhaalde zij,
"En van dien ander, want ik moet van hier,

"En moet dien ander vinden, waar hij zij,
"En zelf zijn diamant hem geven, zal 'k
"Niet even trouwloos blijken in mijn taak
"Als gindſche trotſche prins, die zijne taak
"Mij overliet. Ik zie hem, Vader lief!
"Zoo uitgeteerd gelijk zijns zelfs geraamt'
"En doodsbleek in mijn droom, als te' eenemaal
"Verſtoken van jonkvrouwelijke zorg.
"Hoe eedler van geboort' de jonkvrouw is,
"Te meer verplicht tot liefderijke dienst
"Aan eedle ridders, Vader, in hun krankte,
"Als gij wel weet, wen zij haar onderpand
"Gedragen hebben; laat me, ik bid u, gaan."
En met een hoofdknik ſprak de Vader, "Ja,
"De diamant: weet wel, mijn kind, recht gaarn'
"Vername ik dat dees ridder, onze grootſte,
"In welſtand ware; ja, gij moet den ſteen
"Hem geven — en voorwaar, mij dunkt, te hoog
"Hangt deze vrucht, dan dat er iemands mond,
"Tenzij van een vorſtin, naar gapen zoû —
"Neen, 'k meene niets; welaan dan, maak u op;
"Volgt gij zoozeer uw eigen wil, zoo ga."

Zij, nu 't verzoek was toegeſtaan, ſloop heên,

En daar ze zich bereidde tot den rit,
Zong 't laatſte woord heurs vaders haar in 't oor:
"Volgt gij zoozeer uw eigen wil, zoo ga,"
Verkeerend tot een weêrgalm in heur hart:
"Volgt gij zoozeer uw eigen wil, zoo ſterf."
Maar goedsmoeds was zij toch en ſchudd'e 't af,
Gelijk we een bij doen die ons tegengonst;
En als ten antwoord ſprak zij in heur hart:
"Wat nood, mits mijne hulp hem leven doet?"

Toen reed ze, met den goeden Torre als gids,
De lange ruggen langs van 't kaal geduint'
Naar Camelot, waar voor de poort der ſtad
Haar broeder hun bejegende in een veld
Van louter bloemen, met een blij gelaat
Omdartelend en ſpringend op zijn bruin.
Hem ziende riep zij haastiglijk: "Lavein,
"Lavein, hoe vaart mijn Heere Lancelot?"
En hij, verbaasd: "Torre en Eleen! Gij hier!
"Heer Lancelot! Hoe weet gij dat de naam
"Van mijnen Heer is Lancelot?" Maar toen
De maagd hem alles had verhaald, verliet,
Zich ommekeerend en, als ſoms, ontſtemd
Heer Torre hen en door de wond're poort

Met heur geſtaltentrits en de oorlogsdaân
Van Arthur mystisch afgebeeld, begaf,
Opwaart ter vredig-weelderige ſtede,
Hij naar zijn verre bloedverwanten zich,
Daar wonende te Camelot; en haar
Geleidde door het popelbosch Lavein
Ter kluisgrot heên; daar zag zij aan den wand
Eerst Lancelot's helmet, waar, ſchoon doorkerfd,
Verhouwen en van peerlen half beroofd,
Nog de ſcharlaken mouw bij nederhing;
En in heur harte lachte zij, omdat
Hij van zijn helm die niet had losgemaakt,
Maar licht nog eens er meê tornooien woû.
Toen zij de cel betraden waar hij ſliep,
Bewogen zich zijn armen, in den ſlag
Verwrongen, en zijn machtig handenpaar
Naakt op de wolfshuid liggend, in een droom,
Als ſleurde hij zijn vijand neêr. En haar,
Hem liggen ziend, vermagerd, ongekemd,
Zoo uitgeteerd gelijk zijns zelfs geraamt',
Ontviel een zachte en teedre ſmartekreet.
Den kranken ridder wekte 't aan zoo ſtil
Een plaatſe vreemd geluid; en daar hij nog
Met oogen dof van ſlaap in 't rond zag, ſprong

Zij naar zijn leger toe en fprak: "Uw prijs,
"De diamant, dien u de Koning zendt."
Zijn oogen glinfterden. Zij dacht: "voor mij?"
En toen de maagd hem alles had verhaald,
Van Vorst en Prins, den diamant, de taak
Aan haar, onwaardige, opgedragen, knielde
Aan de' uithoek van zijn bed zij diep ter neêr
En legde hem den fteen in de open hand.
Dicht bij hem was haar aangezicht en als
Het kind wij kusfen voor volbrachten last,
Zoo kuste hij haar aangezicht. Terftond
Gleed ze af als water op den vloer. "Helaas,"
Hervatt'e hij, "uw rit heeft u vermoeid.
"Rust komt u toe." — "Geen rust voor mij," fprak zij,
"Neen, edel Heer, bij u toch hèb ik rust."
Wat mocht haar meening zijn? Zijn groot, zwart oog,
Nog grooter bij zijn ingevallen wang,
Rustte op haar, tot heel 's harten droef geheim
In 's harten kleur op 't kinderlijk gelaat
Zich teekende. En dit ziende en in den geest
Verbijsterd, en verzwakt naar 't lichaam, fprak
Hij toen niet meer; maar hem misviel de kleur.
Op vrouwe-min, tenzij van ééne, floeg
Hij nimmer acht; en zuchtend keerde hij

Zich af en veinsde ſlaap, totdat hij ſliep.
Toen rees Eleen en ſloop de velden door
En onder 't grillig beeldhouwwerk der poort
Ter ſchemerende weelderige ſtede
Naar heur verwanten, bleef bij hen den nacht,
En met den dageraad ontwakend, ſchreed
De ſchemerende weelderige ſtede
En 't veld zij door, en verder naar de grot;
Dus ſloop zij dag op dag, een geest gelijk,
Wanneer 't begon te ſcheemren heên en weêr,
En elken dag verpleegde zij den kranke,
En menige' avond ook; en Lancelot
Schoon hij zijn wonde een nietige kwetſuur
Slechts noemde, die gewis ſnel heelen zoû,
Kon in zijn pijn en 't ijlen van de koorts
Somwijl onhoflijk ſchijnen, ja, zelfs hij;
Maar lijdzaam droeg de zachte jonkvrouw 't ſteeds,
Gedweeër dan der ruwe minne een kind,
Zachtzinniger dan jegens 't zieke kind
Een moeder ooit zich toonde; en geene vrouw
Was ſinds den val ooit teêrder voor een man;
Maar in heur diepe liefde vond zij kracht;
Totdat de ermiet, in al het kruidgewas
Bedreven en de kunde van dien tijd,

Hem zeggen kon, dat haar getrouwe zorg
Hem 't leven had gered. En hij, de kranke,
Vergat den blos dier onſchuld, plag vriendin
En zuster haar te noemen, lieve Eleen,
Te luistren of zij kwam, en als zij ging
Te treuren; hield haar teederlijk terug,
En had haar lief met alle liefde, alleen
Met de ééne liefde niet van man en vrouw,
Wanneer ze minnen met hun beste en teêrſte
En zoetſte min; en waar' naar ridderwijs
In elken dood gegaan, om harentwil.
En had hij haar het eerst gezien, wie weet,
Deze en die and're wereld waar' door haar
Den kranke een and're wereld licht geweest.
Thans klemden oudre liefdekluisters hem,
Stond in eerloosheid vastgegroeid zijn eer,
Hield een meineedige eed hem valschlijk trouw.

Toch deed, ter helft' van zijne krankheid, vaak
De groote held een heilige gelofte
En nam hij menig rein beſluit. Maar deze,
Uit krankte ſlechts geboren, duurden niet;
Want als het bloed zijn vroegre kracht herkreeg,
Dreef menigmaal het beeld van één gelaat,

Met valſche rust vervullende zijn hart,
Het nieuw beſluit weêr henen als een wolk.
En wen de maagd, daar dit gedroomde ſchoon
Zijn geest beſtraalde, tot hem ſprak, gaf hij
Gansch geen, of enkel kort en koud beſcheid.
En dat hij in zijn krankheid ruw kon zijn,
Verſtond zij licht, maar dit verſtond zij niet.
En 't leed daarvan verduisterde haar oog
En dreef haar vóór den tijd de velden door,
Ter weelderige ſteê, waar eenzaam zij
Verzuchtte: "'t is vergeefsch, het kan niet zijn,
"Hij heeft mij nimmer lief; hoe, ſterf ik dan?"
En als een hulploos vogeltje, dat ſlechts
Een korten ſlag van enk'le tonen heeft,
Een lentemorgen door dien korten ſlag
Steeds weder overzingt, totdat het oor
Dien moede wordt te hooren, bleef de maagd
Den halven nacht herhalen: "Sterf ik dan?"
En woelde rechts en links en vond geen heul
In woelen noch in rust. "Hem of den Dood,"
Zoo zuchtte zij, "den Dood of hem;" en weêr,
Als ware 't een refrein: "hem of den Dood."

Maar toen de doodwond van Heer Lancelot

Geheeld was, reed het drietal naar den burcht
Van Astolat terug. Daar kleedde zij
Elke' ochtend weêr haar lieve leest in 't geen
Zij meende dat het best haar vlijde en zoo
Verfcheen zij voor Heer Lancelot en dacht:
"Word ik bemind, dit is mijn feestgewaad;
"Zoo niet, de tooi van 't offer vóór het valt."
En Lancelot drong immer bij haar aan,
Opdat ze een fchoon gefchenk hem vragen zoû
Voor zich, of voor de haren; "fchroom toch niet,
"Maar uit den wensch, die 't naast aan 't hart u ligt;
"Gij deedt me zulke dienst, dat 'k uwen wil
"Den mijnen maak; en Prins en Heer ben ik
"In mijn gebied en wat ik wil, ik kan 't."
Toen hief zij als een geest haar aangezicht,
Maar als een geest, tot fpreken machteloos.
En ziende, dat zij haren wensch verzweeg,
Vertoefde Lancelot een kleinen tijd
Nog onder hen, totdat hij dien vernaam';
En op een morgen trof hij in den gaard
Te midden van het taxisgroen haar aan
En fprak: "Zoo draal niet langer, fpreek uw' wensch,
Nu ik toch heden ga." Daar borst zij uit:
"Gij gaat? En nimmer zien we u weêr, en ik

"Moet ſterven om 't gemis van één ſtout woord."
"Spreek," zei hij: "u zij dank, dat 'k leef en hoor."
En plotsling en hartstochtlijk ſprak zij dan:
"Waanzinnig ben 'k. Ik min u — laat me; ik ſterf."
"Ach zuster," zeide Lancelot, "wat 's dit?"
En in haar onſchuld ſtak zij de armen uit
En ſprak: "Uw liefde — uw liefde, uw vrouw te zijn!"
En Lancelot: "Had ik de trouw gewild,
"'k Had vroeger mij verbonden, lieve Eleen.
"Maar nu zal niemand ooit mijn vrouwe zijn."
"Neen, neen," riep ze uit, "'k begeere niet uw vrouw,
"Maar mèt u ſteeds te zijn en uw gelaat
"Te aanſchouwen, u te dienen en te volgen,
"De wereld door." En weder Lancelot:
"De wereld? Maar de wereld, zelve één oog
"En oor en zoo ſtompzinnig toch van hart
"Om oog en oor te duiden; met een tong
"Zoo reede om 't rond te ſchaatren wat zij duidt —
"Neen waarlijk, dan vergolde ik recht met kwaad
"Uw broeders liefde, uw vaders vriendlijkheid."
"Niet met u," ſprak ze, "uw aangezicht niet zien...
"Ai mij, dan zijn mijn ſchoone dagen heên."
"Neen, eedle Maagd," hernam hij, "tienwerf neen!
"Dit is geen min, maar de eerſte flikkerſtraal

"Der min, in jonkheid zoo gewoon. Voorwaar,
"Ook mij is die te wel bekend en gij,
"Gij glimlacht later zelve eens om uzelf,
"Wen gij de bloem uws levens iemand ſchenkt,
"U beter voegend, niet driewerf zoo oud
"Als gij. En dan — want gij zijt trouw en zacht,
"Meer dan voorheen 'k van vrouwen heb geloofd, —
"Dan wil 'k u, zoo uw ridder arm mocht zijn
"Vooral, begiftigen met uitgeſtrekt
"Gebied en land, ja tot de helft mijns rijks
"Aan gene zij' der zee, indien u dat
"Gelukkig maken zoû; en ook, ik zal,
"Als waart ge van mijn bloed, in uwe zaak
"En tot den dood altijd uw ridder zijn.
"Dat wil ik, lieve jonkvrouw, voor u doen,
"En meer vermag ik niet."

Terwijl hij ſprak,
Stond zij daar zonder blos of ſiddring, greep
Doodsbleek naar wat het naast was, zeide ſlechts:
"Niets van dat al," en viel; en alzoo droeg
Men haar bezwijmende heur toren in.

Toen ſprak heur vader, dien, den zwarten wand

Van taxis door, hun tweefpraak had bereikt:
"Een flikkerftraal — maar die mijn bloem, zoo 'k vrees,
"Ter dood flaan zal. Te hoflijk zijt ge mij,
"Heer Lancelot. Ik bid u, toon veeleer
"Wat ruwe ònhoflijkheid, opdat aldus
"Heur hartstocht afgeftompt worde en gefnuikt."

En Lancelot: "'t Waar' tegen mijnen aard;
"Wat ik vermag, dat zal 'k." Zoo bleef hij dan
Dien dag nog daar, en toen het avond werd
Verlangde hij zijn fchild. Gedweelijk rees
De jonkvrouw, trok 't omhulfel weg en gaf
Het bloote fchild; dan, daar zij op 't gefteent'
Zijn ftrijdros hoorde, floeg zij 't venfter op
En blikte naar beneden op zijn helm,
Thans van haar mouw ontdaan. En Lancelot
Begreep 't zacht rinkelend geluid; en zij
Gevoelde 't aan heur hart, dat Lancelot
Wist hoe zij naar hem uitzag. En nochtans
Zag hij niet op, noch wuifde met de hand,
Noch zeî vaarwel, maar reed in treurnis heên.
Deze ééne onhoflijkheid betoonde hij.

Dies zat zij in haar toren weêr alleen;

Tot zelfs zijn fchild was weg: het hulfel flechts,
Haar ijdel werk, haar ledige arbeid, dáár.
Maar altijd hoorde zij hem, zag altijd
Er tusfchen haar en 't beeldrijk wandtapeet
Zijn beeld zich vormen. En heur vader kwam
En fprak op zachten toon: "Getroost u." Zij
Begroette hem met ftillen groet. En dan
Bezochten haar heur broeders, met het woord:
"Zij vrede u, lieve zuster!" En zij gaf
Gansch kalm befcheid. Maar lieten zij daarna
Haar weêr alleen, dan riep, gelijk de ftem
Eens vriends, van uit een afgelegen veld
Aannaadrend door de duisternis, de Dood;
Het klagend uilgekras had macht op haar;
En 's avonds mengde zij haar droomenfpel
Met donkerheên van zaluw licht doorfcheurd,
En met het kermend zuchten van den wind.

En in die dagen dichtte zij een lied
En noemde 't lied "Het lied van Minne en Dood"
En zong het: lieflijk dichtte zij en zong.

"Zoet is de Min, al wordt ze om niet verfpild;
"En zoet de Dood, die alle fmarten ftilt.

"Ik weet, ik weet het niet, wat zoeter zij.

"Min, zijt gij zoet, de Dood moet bitter zijn;
"Min, bitter zijt ge; en zoet de ſtervenspijn.
"ô Min, is ſterven 't zoetst — de dood voor mij!

"ô Zoete Min, die eeuwgen bloei belooft;
"ô Zoete Dood, die onzen mingloed dooft —
"Ik weet, ik weet het niet, wat zoeter zij.

"Ik volgde gaarn', kon 't zijn, waar Minne noodt;
"Maar 'k moet de roepſtem volgen van den Dood.
"Roep en ik volg! Ik volg! De dood voor mij!"

Hoog, bij den laatſten regel, ſteeg heur ſtem;
En dit, terwijl een vuurge daagraad lichtte,
En wild de wind haar toren ſchokken deed,
Drong tot haar broeders door. — "Hoor," dachten zij,
En huiverden: "het ſpookſel van ons huis,
"Dat immer krijscht, wen iemand ſterven moet."
Zoo riepen zij hun vader en de drie,
In haast en vreezen, ſnelden tot haar op,
En zie, op heur gelaat ſcheen 't bloedrood licht
Des daagraads, daar ze kreet: "De dood voor mij!"

Gelijk wij op een woord, ons lang bekend,
Soms peinzen en 't herhalen, tot het woord,
Zoo welbekend, voor ons een raadfel wordt,
Wij weten niet waarom — zag naar 't gelaat
De vader thans en peinsde: "Is dit Eleen?"
Tot zij teruggezonk, heur matte hand
Hun reikte en nederlag en met haar blik
Een ftom goê morgen fprak. Dan zeide zij:
"Mijn lieve broeders, 'k fcheen mij gister nacht
"Een nieuwsgier meisje weêr, zoo blijde als toen
"We woonden in het bosch en gij mij foms
"Met u te nemen placht, den grooten ftroom
"Op met den vloed, in onze fchippersboot.
"Slechts wildet ge de landtong nooit voorbij
"Waarop de popel ftaat; dáár was uw grens
"Om menigmaal te keeren met het tij.
"Ik echter fchreide, omdat ge nimmer haar
"Voorbij en verr' het blinkend ftroomnat op
"Woudt varen, tot het koninklijk paleis.
"Gij nochtans wildet niet; maar dezen nacht
"Droomde ik, dat ik alleen was op den ftroom
"En zeide: 'Nu vervul ik mijnen wil.'
"En toen ontwaakte ik, maar mijn wensch hield aan.
"Zoo laat mij dan van hier, opdat ten laatst,

"De populier voorbij en verr' ſtroom-op,
"Ik 't koninklijk paleis moog' vinden. Daar
"Zal 'k intreên in hun midden en niet één
"Die daar met mij den ſpot te drijven durft.
"Den zwiergen Walewein verbaast mijn komst;
"De groote Lancelot peinst over mij;
"Ja, Walewein, die duizendmaal vaarwel,
"En Lancelot, die 't mij niet éénmaal zeî,
"Maar koel zijns weegs ging. En de Koning zal
"Aldaar mij kennen en mijn min; en ook
"De Koningin heeft zelve medelij'.
"En heel het Hof van eedlen welkoomt mij,
"En na mijn lange reize vind ik rust."

"Stil," ſprak de vader: "ô mijn kind, gij ſchijnt
"Aan 't ijlen; want wat kracht, zooverr' te gaan
"Is uwe, daar ge krank zijt? En waartoe
"Dien trotschaard weêr te zien, die ons verſmaadt?"

Hier borst de ruwe Torre al zwoegend uit
In ongeſtuime ſnikken en hij ſprak:
"Nooit ſtond hij me aan; en zoo hij mij gemoet,
"Hoe groot hij zij, om 't even, 'k houwe toe,
"En houw hem neêr, en zoo 't geluk mij dient,

"Ik houw hem dood, om 't jammer aan dit huis!"

Zacht antwoordde de zuster: "Treur zoo niet,
"Mijn broeder, en vertoorn u niet; dat hij
"Mij niet bemint, is toch Heer Lancelot
"Zoo weinig fchuld, als mij dat ik hèm meer
"Dan iemand min, die mij de hoogfte dunkt."

"De hoogfte?" zeî de vader, die heur gloed
Te fnuiken dacht: "de hoogfte? Ik weet niet, kind,
"Wat gij het hoogfte noemt; dit weet ik al,
"Want ieder ander weet het: hij bemint
"De Koningin tot openbare fchand',
"En zij vergeldt zijn min, tot open fchande;
"Is dit nu hoog, wat is het, laag te zijn?"

Toen fprak de blanke maagd van Astolat:
"Mijn lieve vader, al te zwak en krank
"Ben ik, tot toornen; dat's àl lastertaal;
"Daar is nog nooit een edel mensch geweest,
"Die niet òneedlen klappen deed. Hij wint
"Geen vriend, die nooit een vijand heeft gemaakt.
"Nu is 't mijn roem, een man, ongeëvenaard
"En zonder fmet, te hebben liefgehad;

"Dies laat mij gaan, mijn vader: wat ik u
"Ook fchijnen moog', niet gansch beklagenswaard,
"Daar ik Gods beste' en grootften heb bemind,
"Schoon zonder wedermin; nochtans, daar gij
"Wenscht dat uw kind zal leven, heb mijn dank;
"Maar gij werkt tegen deze' uw eigen wensch:
"Want zoo ik wat gij zegt gelooven kon,
"Ik zou flechts te eerder fterven; dies, laat af,
"Mijn vader, en doe hier den heilgen man
"Ontbieden, dat ik rein mij biechte en fterf."

Dan, toen de heilge man gekomen was
En weêr gegaan, verzocht zij aan Lavein
Met een gelaat, als door vergiffenis
Van zonden ftralend, woord voor woord een brief,
Als zij dien dacht, te fchrijven. Op zijn vraag:
"Voor Lancelot? Voor mijn geliefden Heer?
"Dan breng ik dien met vreugd;" antwoordde zij:
"Voor Lancelot en voor de Koningin
"En iedereen; maar zelve breng ik hem."
Zoo fchreef hij dan den brief als zij dien dacht,
En toen 't gefchreevne dichtgevouwen was,
Sprak zij: "ô Lieve Vader, teêr en trouw,
"Gij die mij nooit mijn grillen weigerdet,

"Wijs thans, hoe vreemd, mijn laatste mij niet af:
"Leg dezen brief, een weinig eer ik sterf,
"Mij in de hand en sluit de vingers saâm.
"Ik houd ook in den dood dien in mijn hoede.
"En neem, wanneer de gloed van uit mijn hart
"Geweken is, het bed, waarop ik stierf
"Om mijne min voor Lancelot, en tooi
"Het even rijk als dat der Koningin,
"En ook mijzelf gelijk de Koningin,
"In 't rijkste dat ik heb, en leg mij neêr.
"Een koetsbaar zij gereed, die naar den stroom
"Mij overbreng' en op den stroom een boot
"Met zwart bekleed. In staatsie ga 'k naar 't Hof,
"De Koningin ontmoeten. Daar, gewis,
"Zal 'k spreken voor mijzelf, gelijk niet één
"Van u ooit spreken kan voor mij. En dies,
"Laat onze stemlooze oude met mij gaan,
"Alleen; hij sture en roei' en voere mij
"Alzoo naar dat paleis, tot voor de deur."

Zij zweeg; heur Vader zei 't haar toe; waarop
Zij dermate opgeruimd werd, dat haar dood
Meer in heur waan dan in het bloed hun docht;
Maar tienmaal ging de trage morgen om,

En de' elfden lei den brief hij in heur hand
En floot de vingers famen en zij ftierf.
En daar was rouw dien dag in Astolat.

Maar toen de zon weêr rees van onder de aard,
Gleed, door de broeders met gebogen hoofd
Langzaam gevolgd, de fombre koetsbaar aan
Gelijk een fchaduw door het veld, dat ftraalde
In vollen zomerluister, naar dien ftroom,
Waarop de boot, geheel haar lengte langs
In 't zwartst fameet, als in een lijkwâ lag.
Daar zat de levenslange flaaf van 't huis,
De trouwe, ftemlooze oude man, op 't dek,
Oogknippend, en verwrongen heel 't gelaat.
Zoo namen haar de broeders van de koets,
Haar dragende in haar bed op 't zwarte dek,
En gaven haar een lelie in de hand
En hingen 't zijd omkleedfel boven haar,
Met het geftikt blazoen, en kusten haar
Het rustig voorhoofd, zeggende: "Voor goed
"Vaarwel dan, zuster;" en opnieuw: "Vaarwel,
"ô Lieve zuster;" en zoo fcheidden zij
Geheel in tranen heên. Toen richtte zich
De ftemlooze oude dienaar op, en voer

De doode, door den ftomme voortgeroeid,
Meê met den vloed; in hare rechterhand
De lelie, in de linkerhand den brief,
Daar 't glanzend haar afgolvend nederhing,
En met goudlaken tot de borst befpreid,
Maar zelve in 't wit, behalven 't aangezicht;
En 't helder aangezicht was lieflijk, want
Zij fcheen niet als een doode, maar lag daar
Alsof zij glimlachte in een vasten flaap.

Dien dag zocht in 't paleis Heer Lancelot
Gehoor aan bij Genovra, om ten laatst'
Zijn kostelijk gefchenk te geven, half
Een koninkrijk gefchat, met flag en ftoot,
Den dood van andren en zijns zelfs bijna,
En moeite en nood ter nauwernood gebuit:
De prijzen van den negenjaarfchen kamp.
Hij zond der Koningin een' van haar Huis
Als bode van zijn wensch; en de Vorftin
Verleende dien met eene majefteit
Zoo onbewogen, dat haar eigen beeld
Zij wel gefchenen hadd', indien hij niet,
Trouw onderdaan, diep buigend vol ontzag,
Zoodat hij fchier haar voeten kusfen kon,

Met zijdelingſchen blik het had gezien,
Hoe aan de ſchaduwlijn der Koningin
De ſchaduw van wat kant trilde op den muur;
Dies ging hij, lachende in zijn hoovlingshart.

In een vertrek, ter zuidzijde uitgebouwd
Van Arthur's ſlot, met wingerdloof begroeid
En naar den ſtroom gekeerd, ontmoetten zij
Elkander weêr. "Vorſtin," ſprak Lancelot,
"Mevrouwe, mijn gebiedſter en mijn vreugd,
"Neem aan wat zonder u ik nimmermeer
"Gewonnen hadd', dit eêlgeſteent, en maak
"Gelukkig mij, door dat tot armſieraad
"Te maken voor den rondſten arm op aard,
"Of tooi voor eenen hals, waarbij de hals
"Der zwaan taankleurger is dan die haars jongs;
"'t Zijn alles woorden ſlechts; uw ſchoonheid is
"Uw ſchoonheid en ik zondig daar ik ſpreek;
"Maar evenwel, gun woorden aan mijn hulde,
"Als we aan de ſmart heur tranen gunnen. Zulk
"Een zonde in 't woord vergeven wij allicht;
"Maar 'k hoor, mijn Koningin, hoe door uw Hof
"Geruchten gaan. Daar onze band niet is
"De band van man en vrouw, moet dit gebrek

"Door onbepaald vertrouwen aangevuld.
"Laat dáár dan de geruchten: wanneer zijn
"Geruchten niet geweest? En deze aangaande,
"Daar ik vertrouw dat naar uw eedlen aard
"Gij mij vertrouwt, betaamt het mij gewis,
"Niet te gelooven dat gij die gelooft."

Terwijl hij fprak, ontrukte de Vorftin,
Half afgekeerd, van 't welig wingerdloof
Rondom het venfter rankend blad na blad
En fcheurde en wierp ze weg, totdat de plaats
Al groen was, daar ze ftond. Dan, toen hij zweeg,
Nam zij met ééne lijdelijke hand
De diamanten aan en legde die
Op eenen disch ter zijde en gaf befcheid:

"Misfchien ben ik wel lichter van geloof,
"Dan gij gelooft, Heer Lancelot van 't Meir.
"Geen band van man en vrouw is onze band:
"Dit goede heeft hij, wat voor kwaad dan ook,
"Dat hij te lichter wordt verbroken. Ik
"Heb menig jaar, om u, verongelijkt,
"Gekrenkt, dien ik in 't diepfte van mijn hart
"Ten allen tijde als eedler heb erkend.

"Voor mij die diamanten? Als uw gift
"Zoû hun waardij drievoudig zijn geweest,
"Zoo gij uw eigne niet verloren hadt.
"Van elk gefchenk hangt voor 't getrouwe hart
"De waarde aan die des gevers. Niet voor mij,
"Voor haar! Voor 't nieuwe liefje. Sta mij flechts
"Dit ééne, bid ik, toe: geniet uw heil
"Niet hier. Hoezeer veranderd ook, zoo heusch
"Zult gij, vertrouw ik, zijn: ik zelve zoû
"Me ontzien de grenzen van die hoflijkheid,
"Waarbinnen ik als Arthur's Koningin
"Verkeer en heerfchappij voer, te overtreên:
"En kan mij dies niet uiten naar mijn wil.
"Een eind hieraan! Vreemd einde! dat ik toch
"Met Amen groet. Welaan, ik bid u, voeg
"Mijn diamanten bij heur peerlen, tooi
"Gij haar daarmede en zeg het haar, hoezeer
"Zij me overftraalt in luister: armfieraad
"Voor eenen arm, waarbij die der Vorftin
"Wanfchapen is; een halsfnoer voor een' hals,
"ô Zooveel fchooner, als een trouw, ééns fchoon,
"Meer waarde dan dit eêlgefteente had —
"Voor háár is 't, niet voor mij — of evenwel,
"Bij onzes Heeren Moeder zelf, hetzij

"Voor haar dan of voor mij, het mijne thans
"Om mijnen wil te doen — het hare... nooit!"

Nog fprak ze en greep de diamanten op
En flingerde ze van zich, 't venfter door,
Wijd open om de hittigheid des daags;
En nederflikkrend kitften ze op den ftroom,
En 't was, of van 't getroffen watervlak
Hun diamanten flikkerden te 'moet,
En zij verdwenen. Toen, als half vervuld
Van wrevel over liefde en leven beide
En alle ding, Heer Lancelot zich boog
Op 't raamkozijn, dáár, voor zijn oogen, gleed,
Juist op de plek waar gene zonken, zacht
De boot voorbij, waarop de blanke maagd
Van Astolat glimlachend nederlag,
Gelijk een fter in 't donkerst van den nacht.

Maar in haar toorn niet ziende, maakte zich
De Koningin van daar, om in 't geheim
Te weenen en te klagen; en de boot,
Voortglijdend ter paleisdeur, hield er ftil.
Daar ftonden twee gewapenden op wacht,
En achter hen, de marm'ren trappen op,

Verdrong zich rij op rij, met open mond
En oogen vragende: "Wat mag dit zijn?"
Maar 's roeiers droef ontdaan, ſtrak aangezicht,
Stil als 't gelaat, dat de verbeelding ſoms
Zich aan een klif in ruwe rotſen ſchept,
Ontzett'e hen. "Hij is," zoo ſpraken zij,
"Vertooverd, kan niet ſpreken — zij — ai zie,
"Hoe vast zij ſlaapt — een Feeënkoningin,
"Zoo ſchoon! Maar ach, hoe bleek! Wat wezens zijn 't?
"Van vleesch en bloed? Of komen ze om den Vorst
"Naar 't Feeën-rijk te voeren? Want daar zijn
"Die meenen dat onze Arthur nimmer ſterft,
"Maar eens verſcheiden zal naar 't Feeën-rijk."

Terwijl ze van den Koning ſnapten, kwam
De Koning zelf, van ridderen omſtuwd;
Nu wendde zich de ſtemlooze oude man,
't Half-aangezicht tot vol gelaat, en rees,
Van zijne jonkvrouw wijzend naar de deur.
En Arthur gaf aan zachten Parcival
En reinen Galahad bevel, de maagd
Te beuren van de boot; en vol ontzag
Werd zij door hen gedragen in de zaal;
Den zwier'gen Walewein verbaasde zij;

De groote Lancelot peinsde over haar;
De Koningin kwam zelf vol medelij'.
Maar Arthur zag den brief in hare hand;
Hij bukte zich en nam dien, brak 't ſignet
En las; en dit was al:

"Hoogedel Heer,
"Heer Lancelot van 't Meir, — Ik, eens de maagd
"Van Astolat genaamd, kom, daar ge mij
"Verlaten hebt, gansch zonder een vaarwel,
"Om u voor 't laatst vaarwel te zeggen, hier.
"Ik had u lief, en zonder wederliefde,
"En daarom is mijn min mijn dood geweest.
"En daarom, bij Genovra onze Vrouwe,
"En bij alle and're vrouwen, klaag ik thans:
"Bidt voor mijn ziel en gunt een uitvaart mij.
"Bid voor mijn ziel ook gij, Heer Lancelot,
"Zoo waarlijk gij een gâloos ridder zijt."

Dus las hij en bij 't lezen weenden zij,
De heeren en de vrouwen, dikwerf ziend
Van 't aangezicht van hem die las naar 't haar',
Dat daar zoo ſtille lag; en ſoms, zoozeer
Getroffen waren zij, was 't hun bijna

Of weêr de mond zich roerde, die den brief
Gefproken had.

Op ridderlijken toon
Zei dan Heer Lancelot tot allen: "Weet,
"Heer Koning Arthur, allen die mij hoort,
"Dat mij de dood van dees zoo eedle maagd
"Zeer diep bedroeft; want goed was zij en trouw,
"Maar minde mij met een veel fterker min,
"Dan alle vrouwemin, mij ooit bekend.
"Bemind te worden evenwel, verwekt
"Geen wedermin; op mijne jaren niet,
"Hoe 't in de jonkheid wezen moog'. Ik zweer,
"Bij mijne trouw en ridderfchap, dat ik
"Tot zulk een min nooit willens oorzaak gaf.
"'t Getuignis mijner vrienden roep ik in,
"Haar broedren en haar vader, die toch zelf
"Mij aanzocht dat ik kort en ftreng zoû zijn,
"In ftrijd met mijnen aard onhoflijkheid
"Betoonen zoû, ter fnuiking van haar gloed;
"Wat ik te doen vermocht, ik heb 't gedaan:
"'k Verliet haar, en ik zeî haar geen vaarwel.
"Maar zoo 'k gedroomd had dat zij fterven zoû,
"'k Had mijn vernuft tot ruwer toon misfchien

"Beproefd en van haarzelf haar vrijgemaakt."

Nu fprak de Koningin (haar toorn geleek
Een zee, nog woelend na den ftorm): "Gij hadt
"Voor 't minst haar zooveel heuschheid kunnen doen,
"Heer, dat zij van haar dood waar' vrijgemaakt."
Hij hief het hoofd en zag in de oogen haar;
Zij floeg die neêr en dan vervolgde hij:
"Mijn Koningin, zij gaf zich niet tevreên,
"Tenzij 'k haar huwde; en dit, het kon niet zijn.
"Dan, was heur vraag of zij mij volgen mocht,
"De wereld door. Het kon niet zijn. Haar min,
"Dus zeide ik haar, was flechts een flikkerftraal
"Der jonkheid, die, verduisterd, later eens
"In ftiller vlam voor één' haar waardiger
"Herrijzen zoû; en dan, vooral zoo hij
"Met wien zij huwlijkte arm mocht zijn, zoû ik
"Hen in mijn eigen rijk, aan gindfche zij
"Der enge zee, met ruim gebied en land
"Begiftigen, ten waarborg van hun heil.
"Meer konde ik niet; zij wilde 't niet, en ftierf."

Hij zweeg; en Arthur: "ô Mijn ridder, 't zal
"Als mijnen ridder u, en mij als 't hoofd

"Der ganſche Tafelronde een eere zijn
"Te waken, dat heur uitvaart eervol zij."

Dies toog naar 't heiligdom, in 't ganſche rijk
Het ſchoonſte toen, met Arthur aan de ſpits,
In ſtatelijken ſtoet hun Tafelronde
En Lancelot, zoo ſomber als nog nooit,
Tot de uitvaart dezer jonkvrouw, armlijk niet,
Als eener onbekende, maar met pracht
Van plechtigheên en mis en treurmuziek,
Als eener Koningin. En toen daar dan
De ridders haar ſchoon hoofd bij 't ſtof van half
Vergeten Vorſten hadden neêrgevlijd,
Sprak Arthur in hun midden: "Laat heur graf
"Recht kostbaar zijn en met haar beeld verſierd,
"En aan haar voeten 't ſchild van Lancelot
"Gebeeldhouwd, en haar lelie in heur hand;
"En worde van haar ſmartelijken tocht
"Voor alle trouwe harten op haar tombe
"'t Verhaal gegrift, in letteren van goud
"En van azuur!" 't Geen later werd gewrocht.
Maar toen de ridd'ren en de vrouwen nu
En 't volk in bonten ſtroom door 't hoog portaal
Elkand'ren huiswaarts gaand verdrongen, zag

De Koningin hoe eenzaam Lancelot
Zijns weegs toog en hem langs gaand zuchtte zij:
"Vergeef mij, Lancelot: jaloerschheid was 't,
"Uit liefde alleen." En, de oogen op den grond,
Antwoordde hij: "Dat is der liefde vloek;
"Ga voort, mijn Koningin; vergeven is 't."
Maar Arthur, dien 't bewolkte voorhoofd trof,
Trad op hem toe en fprak vol teederheid:

"ô Lancelot, mijn Lancelot, in wien
"'k Mijn hoogfte vreugd en hoogst betrouwen vind,
"Daar 'k weet wat ge in den flag en aan mijn zij
"Geweest zijt, menigmaal 't heb aangezien
"Hoe ge in tornooi den ridder in zijn kracht,
"Bedreven in den ftrijd, hebt neêrgeveld,
"Den jonge' en onervaarnen vrij liet gaan,
"Om eer zich te verwerven en een naam,
"Uw heuschheid en uzelven heb bemind,
"Een man, gefchapen om bemind te zijn;
"Maar in uw oog de zwervlings-onrust ziend',
"Wilde ik wel thans voor God, dat gij de maagd,
"Waar 't mooglijk, hadt bemind, voor u alleen,
"Zoo 't fchijnt, door God beftemd; naar heur gelaat,
"Indien het dan betaamt, de levende

"Te fchatten naar de doode, keurlijk rein
"En wonderwekkend fchoon, die u — alleen
"En zonder gade of erfgenamen thans —
"Een edel kroost wellicht gefchonken had,
"Zoons, tot den roem geboren uwes naams,
"Mijn eedle ridder, Lancelot van 't Meir."

En Lancelot: "Schoon was zij, ô mijn Vorst,
"Rein, als gij fteeds uw eigen ridd'ren wenscht;
"Te twijflen aan heur fchoon, waar' blind te zijn,
"En zonder hart, die 't aan heur reinheid deed.
"Ja, liefde was zij waard, vermocht flechts al
"Wat liefde waard is, haar te boeien; maar
"De Liefde is vrij en banden duldt zij niet."

"Aldus gebonden," fprak de Koning, "waar'
"De vrije liefde 't vrijst; laat liefde vrij;
"De vrije liefde is 't best. Wat ware na
"Den Hemel in de duisternis der aard
"Het beste, indien zoo rein een liefde niet,
"In 't hulfel van zoo rein een lieflijkheid?
"Toch faalde ze u te boeien, fchoon, naar 'k meen,
"Nog zonder band, en edel, naar ik weet."

En Lancelot gaf geenerlei befcheid,
Maar ging en zett'e zich, alwaar een beek
Uitftroomde in de rivier, in eene holte
En ftaarde op 't wuivend riet en hief het oog
En zag de boot waarin ze kwam reeds verr',
Heenglijdende als een ftipjen op den ftroom.

"Ach," zuchtte hij, "gij zacht, eenvoudig hart,
"Gij hebt mij, Jonkvrouw, waarlijk liefgehad,
"Met teêrder liefde verr' dan mijn Vorstin.
"En bidden voor uw ziel? Dat wil ik, ja.
"Vaarwel ook, blanke lelie — eindlijk dan —
"Vaarwel. 'Jaloerschheid flechts uit min?' Of eer
"Naijverige trots, wreede erfgenaam
"Van doode min? Indien ik de ijverzucht,
"Vorftin, als flechts uit liefde erken, kan niet
"Uw immer grooter vrees voor naam en faam,
"Daar ze aangroeit fpreken van een min die taant?
"Waarom fprak mij de Vorst zoo van mijn naam?
"Mijn eigen naam befchaamt me als een verwijt,
"Mij, Lancelot, dien uit zijn moeders arm
"De Vrouwe nam van 't Meir, de wonderbare,
"In nachtgezichten foms aanfchouwd. Zij zong
"Uit haar gezangen van verborgen zin,

"Wijd klinkend op de waatren, kuste mij
"Ter avond- en ter morgenſtonde en ſprak:
"'Schoon zijt gij, kind, gelijk een Koningszoon.'
"En dikwerf, in haar armen, droeg ze mij,
"Daar tredende op het ſchemerige meir.
"Dat zij me er in verdronken hadd', wáár 't zij!
"Want wat ben ik? Wat baat mij toch mijn naam
"Van grootſten ridder? Kampend won ik dien,
"'k Bezit dien nu: 't bezit is geene vreugd;
"'t Verlies waar' pijn; een deel nu van mijzelv';
"Maar waartoe nut? Om de verdorvenheid
"Der menſchen door 't onthullen van mijn zonde
"Afſchuwlijker te maken, of veeleer
"De zonde kleiner te doen ſchijnen, daar
"De zondaar een der grooten ſchijnt? Helaas,
"Dat Arthur's grootſte niet een man kon zijn
"Naar Arthur's hart! — Verbreken moet ik thans
"De boeien die mij zoo onteeren; niet,
"Tenware zij dit wil: maar zoude ikzelf,
"Indien zij 't wilde, willen? Ja, wie weet?
"Zoo niet, 'k bid God, dat hij een Engel zend',
"Die me ijlings opgrijp' bij de haren, verr'
"Mij medevoer' en in 't vergeten meir,
"Te midden van het afgeploſte gruis

"Der heuvelen rondom, mij nederſmakk'."

Zoo ſteunde in wroegingsſmart Heer Lancelot,
Niet wetend dat hij heilig ſterven zoû.

DE HEILIGE GRAAL.

Voor wapenklank-gerucht en dappre daân
In ſteekſpel en tornooi had Parcival,
Door Arthur en zijn ridderſchap genaamd
De Reine, zich aan 't ſtil beſtaan gewijd
Van bede en lofgezang en vastentijd
En aalmoes; verr' van Camelot den helm
In een abdij verwislend voor de kap,
Gaf hij, en niet veel later, daar den geest.

En eene Ambroſius, als de and'ren daar
Een kloosterbroeder met hem, had hem lief
Meer dan al de and'ren daar en eerde hem
En baande zich een weg tot in zijn hart
Door liefde, die daarbinnen liefde wekte,
Als antwoord op haar komst. — En als zij eens,

't Was vóór den zomertijd waarin hij ſtierf,
Zich zett'en aan den voet eens taxisbooms,
Oud als de wereld zelf, de kruisgang half
Verdonk'rend, op een morgen in April,
Daar vlaag op vlaag de takken boven hen
Deed ſchudden tot ze rookten, richtte deze
Ambroſius tot Parcival de vraag:

"ô Broeder, lente op lente heb 'k den boom
"Zien rooken, thans een halve honderd jaar;
"Want wat daarbuiten is heb 'k nooit gekend,
"Noch ooit gedwaald voorbij de kloostergrens;
"Maar toen gij kwaamt — zoo groot een hoflijkheid
"Sprak uit uw houding en uw ſtem — heb ik
"Terſtond in u dergenen één herkend,
"Die ginds ter maaltijd gaan in Arthur's zaal.
"Want daar zijn goede' en ſlechten onder u,
"Gij zijt als munt, van vol gewicht of min,
"Maar allen dragende den ſtempelſlag
"Van 's Konings beeld. Welaan, mijn broeder, ſpreek:
"Wat dreef u van de Tafelronde heên?
"Een aardſche hartstocht die gedwarsboomd werd?"

"Neen," was des ridders antwoord, "zulk een tocht

"Was mijne nooit. Maar 't lieflijk vifioen
"Des Heilgen Graals dreef me uit van de ijdelheên,
"Wedijvringen om roem en aardfche drift,
"Die onder ons ontgloren, in den kamp
"Uitfpark'len, daar de vrouwen 't gadeflaan
"Wie wint, wie valt; verterend 's geestes kracht,
"Die beter verr' den Hemel waar' gewijd."

Daarop de kloosterling: "De Heilge Graal!
"Groen zijn wij, zoo 'k vertrouw, in 's Hemels oog;
"Maar hier vermolmen we te zeer; — ik meen,
"Voor 't geen daarbuiten ligt; — toch heeft ons eens
"Een van uw eigen ridd'ren, onze gast,
"Daarvan in onzen refter wel verhaald;
"Maar fprekende zoo treurig en zoo zacht,
"Dat wij niet half verftonden wat hij zeî.
"Wat is 't? Het fchijnbeeld van een beker, nu
"Verfchenen, ftraks verdwenen?"

"Hoe, een fchijn?"
Antwoordde Parcival: "Neen, monnik, neen,
"De beker zelf, de beker daar de Heer
"Aan 't laatfte treurig avondmaal uit dronk,
"Aanzittend met de zijnen. Dezen bracht,

"De goede Arimatheër Jofeph, na
"Den dag der duisternis, waarop de doôn
"Rondwaarden op Moria, van zijn reis
"Uit dat gezegend land van Aromat
"Naar Glastenberg, alwaar de winterdoorn
"Op Kersttijd bloeit, gedachtig aan den Heer.
"Een tijdlang bleef hij daar; en konde een mensch
"Dien zien, of dien beroeren, door 't geloof
"Werd hij terftond van alle kwaal geheeld.
"Maar later nam zoozeer de boosheid toe,
"Dat in het eind de heilge beker werd
"Ten Hemel opgenomen en verdween."

Daarop de kloosterling: "Uit menig oud
"Gefchrift is 't mij bekend, hoe Jofeph ginds
"Te Glastenberg weleer gekomen is
"En hem de heidenvorst Arviragus
"Een eiland in 't moeras tot bouwen fchonk;
"Daar bouwde hij met rijzen van 't moeras
"Een eenzaam kerkje in dien aalouden tijd.
"Zoo zeggen ze, onze boeken, maar naar 't fchijnt,
"Hoeverr' ik las, van 't wonder zwijgen zij.
"Maar wie zag 't eerst het heilig kleinood thans?"

"Een vrouw," zei Parcival, "een non, en mij
"Niet verder dan een zuster in den bloede;
"En zoo daar ooit een heilge maagd den fteen
"Aanbiddend neêrgeknield gefleten heeft,
"Een heilge maagd; fchoon zulk een helle vlam
"Van menfchelijke minne — maar dat was
"In de' opgang van haar jeugd — nooit maagd doorgloeide
"Als eenmaal haar; die, rouwelijk geftuit,
"Ter zijde en opwaart fchoot naar 't heilge alleen;
"Zij wijdde zich gebed en lofgezang
"En vastentijd en aalmoes. En nochtans,
"Non die ze was, drong de ergernis van 't Hof,
"'t Kwaad tegen Arthur en zijn Tafelronde,
"En 't vreemd gerucht van 't overfpelig ras
"De tralie-ijzers door van hare cel;
"En zij — zij bad en vastede te meer.

"En hij aan wien heur zonden zij beleed,
"Of wat heur fchier volkomen blank gemoed
"Voor zonde hield, een man, op luttel na
"Wel honderd jaren oud, fprak menigwerf
"Haar van den Heilgen Graal, waarvan de maar
"Sinds onzes Heeren tijd, door vijf of zes,
"Elk hunner ook een honderd winters oud,

"Was voortgeplant. En toen zijn Tafelronde
"Vorst Arthur ftichtte en aller menfchen hart
"Een tijd tot reinheid kwam, had hij vertrouwd
"Dat nu de Heilge Graal weêr komen zoû;
"Maar zie, daar brak de Zonde weder door.
"Ach Heere Christus, dat hij komen woû,
"Der wereld van haar boosheid heeling bracht!
"'ô Vader', vroeg de maagd, 'kon door gebed
"'En vasten hij ooit komen, ook tot mij?'
"'Wie weet', fprak hij: 'uw hart is rein als fneeuw.'
"Dies bad en vastte zij, tot door haar heen
"Het zonlicht drong, de windvlaag blies, en 't was
"Of zij omhoog zoû zweven, daar ik 't zag.

"Want eenmaal zond ze om een gefprek met mij,
"En toen zij kwam tot dat gefprek, wat zag 'k?
"Haar oogen meer dan ik ze kende fchoon,
"En boven alle kennis wonderbaar,
"Schoon, in het licht van hare heiligheid.
"En 'ô Mijn broeder Parcival', fprak zij,
"'Mijn broeder, 'k heb den Heilgen Graal gezien.
"'In 't holle van den nacht ontwaakt, vernam 'k
"''t Geluid als van een zilvren hoorn van verr',
"'De heuvlen af; en 'k dacht: 't is Arthur's wijs

"'Toch niet, ter jacht te gaan bij maanlichtſchijn,
"'En als van afſtand over afſtand klonk
"'Het flauw geluid al ſterker mij in 't oor —
"'ô Nooit was harp of hoorn of eenig ding,
"'Geblazen met den adem onzes monds
"'Of met de hand getokkeld, die muziek,
"'Daar naadrende, gelijk; en daarop daalde
"'In mijne cel een koude en zilvren ſtraal,
"'En langs dien langen ſtraal gleed rozerood,
"'Met kloppingen daarin alsof het leefde,
"'De Heilge Graal; totdat aan allen kant
"'De witte wanden mijner cel in gloed
"'Van rozen ſtonden, danſende op den muur;
"'En toen verflauwde de muziek, de Graal
"'Verdween, de ſtraal werd mat, en aan den wand
"'Stierf 't ſiddrend rozerood weêr uit in nacht.
"'Zoo is dit Heilige dan wederom
"'Te midden van ons, broeder; vast ook gij
"'En bid, en zeg 't uw wapenbroeders aan,
"'Te vasten en te bidden, of misſchien
"'Het ook aan u en hen gegeven zij,
"'t Gezicht te zien, de wereld word' geheeld.'"

"De bleeke non daarop verlatende,

"Sprak ik alom hiervan; en zelve bad
"En vastte ik ſteeds; en menig onzer vastte
"En bad ook meen'ge week, ten uiterst toe,
"Het wonder wachtende dat komen zoû.

"Eén was daar onder ons, ten allen tijd
"Rondgaande in blanke rusting, Galahad.
"'God geve 't u, zoo goed te zijn als ſchoon,'
"Sprak Arthur bij den ridderſlag; en geen
"Won in zoo jonge jeugd ooit ridderſchap,
"Vóór Galahad; en deze Galahad,
"Als hij mijn zusters viſioen vernam,
"Verbaasde mij; zijne oogen zagen toch
"Op eens mij aan, de hare zóó gelijk,
"Dat zij hare eigne ſchenen en hijzelf
"Mij meer dan ik haar broeder docht te zijn.

"Geen zusteren of broedren kende hij;
"De een noemde hem een' zoon van Lancelot,
"Een ander weêr door toovermacht verwekt;
"Dwaas klappersvolk! Trekvogelen gelijk,
"Naar vliegen gierend fluitend af en aan,
"Wij weten niet van waar; want wanneer zocht
"Een Lancelot ooit bandelooze min?

"Maar zij, de bleeke en liefelijke maagd,
"Schoor van haar voorhoofd heel die lokkenpracht,
"Als zijden vlechtwerk vallende op heur voet,
"Volkomen weg; en ftrengelde daarvan
"Breed, lang en fterk, een bandelier, en weefde
"Uit zilverdraad en karmozijn daarin
"Een wonder beeld, een Graal van karmozijn
"In eenen zilverftraal; dien gordde zij,
"Den fchitterenden jongling-ridder ziend,
"Hem aan en fprak: 'Mijn ridder, mijn geliefde,
"'Mijn ridder van den Hemel, ô mijn lief,
"'Wiens liefde is één met mijne liefde: ik, maagd,
"'Omgord u, maagd, met mijnen bandelier;
"'Trek uit, want gij zult zien wat ik eens zag,
"'Baan u een weg, tot één u Koning kroont,
"'Verr' in de geestelijke ftad.' En daar
"Zij fprak, doordrong onfterfelijke gloed
"Van uit haar oogen hem en maakte hem
"Haar eigen en zij legde haren geest
"Op hem en hij geloofde in haar geloof.

"Toen kwam een wonderjaar: in onze zaal,
"ô Broeder, ftond een onbezette ftoel,
"Vóór zijn verfcheiden door Merlijn gewrocht,

"Met grillige figuren uitgefneên,
"Waartusfchen door een rol zich flingerde
"Gelijk een flang, met letters, in een taal
"Die niemand lezen kon. En door Merlijn
"Werd die genaamd: de Zetel des Gevaars,
"Als hachelijk tot goed en kwaad; want daar
"Kon niemand, zeide hij, zich zetten, of
"Hij zoû zichzelf verliezen; en 't geviel
"Dat achteloos Merlijn in de' eigen ftoel
"Zich nederzett'e en dies verloren ging;
"Maar Galahad, zijn lot vernemend, riep:
"'Zoo ik mijzelf verlies, behoud ik mij!'

"Dan, op een zomeravond, daar 't banket
"Gereed ftond in de zaal, gefchiedde 't dus,
"Dat Galahad den ftoel koos van Merlijn.

"En plotsling, daar gezeten, hoorden wij
"Hoe 't in de daken kraakte en reet en fcheurde,
"Een ftormwind en een donderen omhoog,
"En in den donder klonk een kreet. En zie,
"In 't ftormen fchoot een lichtftraal door de zaal,
"In klaarheid zevenmaal den held'ren dag
"Te boven gaand; en langs den langen ftraal

"Gansch in een lichte wolk omfluierd, gleed
"De Heilge Graal; en niemand konde zien
"Wat hand hem dragen mocht, en hij verdween.
"Maar ieder zag des anderen gelaat
"Als in een gloriefchijn; en heel de fchaar
"Van ridderen rees op en ftond als ftom
"Elkand'ren aan te ftaren, tot mijn ftem
"Ik wedervond en een gelofte zwoer.

"Ja, 'k zwoer het voor hen allen, daar 'k den Graal
"Niet had aanfchouwd, dat ik een jaar en dag
"Zoû uitgaan om te zoeken tot ik vond
"En zag, gelijk de non, mijn zuster, zag;
"En Galahad zwoer de' eed en de eedle Bors,
"De neef van Lancelot, en Lancelot
"Zwoer zelf, met velen meer der ridderfchap,
"En Walewein, hij luidkeels als niet één."

Toen fprak de kloosterling Ambrofius:
"Wat zeî de Vorst? Zwoer Arthur ook den eed?"

"Neen," zeide Parcival; "want onze Heer
"De Koning was ter zale niet; want vroeg
"Dien eigen dag, door eene grot gevlucht

"Uit een verblijf van roovers, ijlde een maagd
"De zaal in, tegen hoon, haar aangedaan,
"Om hulpe krijtend; want heur glanzig haar
"Was gansch met aard befmeurd, haar melkblanke arm
"Rood opgefcheurd van doornen, haar gewaad
"Verreten als een zeil, dat in den ftorm
"De lijken uitflaat; dies verhief de Vorst
"Zich van zijn zetel om den gruwelkorf
"Te rooken van den wilde-bijenzwerm
"Die zulk een honig maakten in zijn rijk.
"Maar iets toch van het wonder zag ook hij,
"Weêrkeerende door 't veld, dat aan den voet
"Van Camelot reeds donker werd; van waar
"De Vorst opziende riep: 'Hoe nu, daarginds
"'De daken onzer zaal in onweêrsfmook!
"'God geve, dat geen blikfemftraal ze trof!'
"Want dierbaar was aan Arthur onze zaal,
"Waar met zijn ridderfchap zoo menigwerf
"Hij aanzat, en de fchoonfte in 's Hemels licht.

"ô Broeder, dat gij haar, de trotfche zaal
"Gekend hadt, die Merlijn eens lang geleên
"Voor Arthur heeft gebouwd! De heilge berg
"Van Camelot, de weelderige ftede

“Met fcheemrend dak op dak en torenfpits
“Op torenfpits, rijst langs bosfchage en tuin,
“En grazig perk en bruifend beekjen op
“Ter trotfche zaal, eens door Merlijn gefticht.
“Vier breede gordelftrooken beeldhouwwerk.
“Door menig mystisch zinnebeeld gedeeld,
“Omringen het gebouw. De laagfte ftrook
“Vertoont het dier, verweldigend den mensch;
“De tweede toont den mensch, verflaande 't dier;
“De derde de' oorlogsman, den mensch op 't hoogst;
“Den mensch wien vleuglen wasfen draagt de vierde;
“En boven 't al verheft zich één geftalt',
“Naar Arthur's leest gefchapen door Merlijn.
“Een kroon op 't hoofd, en 't ranke vleugelpaar
“Ter Noordftar toegefpitst. En oostwaart ftaat
“Het beeld gekeerd; de kroon. de vleuglen zijn
“Van goud gevormd, en vlammen in het licht
“Der morgenzon, tot verr' in 't vlakke veld,
“Zoo dikwerf door der heidnen heir verwoest,
“Het volk, dit ziende, roept: 'De Koning leeft!'

“En, broeder, dat van binnen ge onze zaal
“Gekend hadt, breed en hoog als nergens één;
“Een twaalftal groote venftren zijn bemaald

"Met Arthur's oorlogsdaân, en al het licht
"Dat neêrdaalt op den disch, ſtroomt door 't tafreel
"Der twaalf geduchte ſlagen van den Vorst.
"Neen, daar is één, en aan het oostlijk eind,
"Vol wislend lijnenſpel van berg en meir,
"Waar Arthur 't zwaard Excalibur ontvangt;
"En ook een tegenover, westwaart aan,
"En ledig. Wie bemaalt het eens? Wanneer
"En hoe? ô Dáár wellicht, als onze ſtrijd
"Voor goed volſtreden is, wordt ook de kling
"Excalibur geworpen uit de hand!

"Naar deze zaal dan reed met haast de Vorst,
"Vol vreezen dat het kunstwerk van Merlijn,
"Door 't mededoogenloos aangolvend vuur
"Gewikkeld in zijn plooien, als een droom
"Op eens verdwijnen mocht. Hij reed er in,
"'k Sloeg de oogen op en zag den gouden draak
"Er fonk'len boven alles uit; en veel
"Die 't roofhol hadden uitgebrand met hem,
"Het wapentuig verhouwen, 't voorhoofd zwart
"Beſmookt, gezengd, verdrongen achter hem
"Zich onder ons, wier trekken door den glans
"Van 't viſioen nog waren aangeſtraald;

"Toen ſprak de Vorst tot mij, die 't naast hem ſtond:
"(De zaal was vol tumult, daar de eene luid
"Geloften zwoer en de ander tegenſprak):
"'Wat wil dit, Parcival?'

ô Broeder, toen
"Ik alles hem verhaald had, het gezicht
"Dat mijne zuster zag en 't oovrig, werd
"Zoo donker zijn gelaat, als 'k meer dan eens,
"Wen kloek bedrijf vergeefs voleindigd ſcheen,
"'t Heb zien verdonk'ren. — 'Wee mij,' riep hij uit,
"'Mijn ridders! Ware ik hier geweest, gij hadt
"'Uw eeden niet gezworen.' — Stout gaf ik
"Ten antwoord: Waart gij hier geweest, mijn Vorst,
"Gij hadt gezworen. — 'Hoe, zoo ſtout,' ſprak hij,
"'En hebt hem niet gezien, den Graal?'

'Neen, Heer,
"''t Geluid heb ik gehoord, het licht gezien,
"'Maar daar 'k dat Heilige niet heb aanſchouwd,
"'Zwoer ik een eed, te volgen tot ik zag.'

"Toen, daar ons ridderen hij hoofd voor hoofd
"Vroeg wie dan had gezien, was uit één mond

"'t Befcheid: 'Neen, Heer, en daarom zwoeren wij.'

"'Welaan,' zeide Arthur, 'hebt ge een wolk gezien?
"'Wat gaat gij uit te aanfchouwen ter woestijn?'

"Toen riep daar Galahad, en met een ftem
"Hel klinkend door de zaal tot Arthur: 'Ik,
"'Heer Arthur, heb den Heilgen Graal gezien;
"'Ik zag den Heilgen Graal en hoorde een kreet —
"'Volg, Galahad, en: Volg mij, Galahad!'

"'Ha, Galahad, voor zulken als gij zijt,'
"Hernam de Koning, 'kwam dit vifioen,
"'Voor dezen niet. Uw heilge non en gij —
"'Geen heiliger dan zij, mijn Parcival —
"'Gij beiden hebt een teeken dan gezien
"'Ter fnuiking van deze Orde die ik fchiep.
"'Maar gij, die flechts de bel des hamels volgt,'
"(Hard voor zijn ridd'ren, broeder, was de Vorst)
"'Talyesfin zingt bij ons den fchoonften zang:
"'Eén zingt zijn lied en al wat ftom is zingt.
"'Een Lancelot is Lancelot, en heeft
"'Vijf ridderen verwonnen op éénmaal,
"'En ieder jeugdig ridder, onbeproefd,

"'Waant zich een Lancelot, tot in den kamp
"'Verwonnen hij tot inkeer komt — en gij,
"'Wat zijt gij allen? Galahads? Geenszins,
"'Noch Parcivals' — (want zoo gewaardigde
"De Vorst mij na Heer Galahad een plaats
"Te geven) — 'Neen, maar mannen,' zeide hij,
"'Met kracht en wil om recht te fchaften elk
"'Die onrecht leed, met macht, den dollen kop
"'Te vellen des gewelds, een ridderfchap
"'Die 't fterke Witte Paard verflagen heeft
"'In twaalf geduchte flagen, en befpat
"'En rood gekleurd in 't eigen heidensch bloed -
"'Maar nu één ziet, wil al wat blind is zien.
"'Gaat, daar 't gezworen woord onfchendbaar is;
"'Nochtans — gij weet het, hoe van 't ganfche rijk
"'Het roepen opklimt tot dees zaal, — hoe vaak,
"'Mijn ridders, zal, wen aan mijn zijde uw plaats
"'Eens ledig is, de kans tot eedle daân
"'Zich ongebruikt hier opdoen en vergaan,
"'Terwijl ge, een dwaallicht na, rondomme zwerft,
"'Verloren in moeras! En veel, ja zelfs
"'De meeften, keeren niet. Gij meent, ik toon
"'Te fomber een profeet mij: nu, welaan,
"'Laat ons nog ééns voltallig in het veld

"'Als 't morgen wordt verzamen tot ons fpel,
"'Opdat nog ééns, aleer ge uw tocht aanvaardt
"'En hem verlaat, de Vorst nog ongerept
"'Van heel zijn ridderfchap de kracht aanfchouw'
"'En zich verheug' in de Orde die hij fchiep.'

"Dies toen de zon weêr rees van onder de aard,
"Streed Arthur's groote Tafel als één man
"En fchokte in zoo voltallig een tornooi,
"En braken zooveel lanfen, als men nooit
"In Camelot nog zag, finds Arthur kwam.
"Ik zelf en Galahad, door kracht bezield
"Van 't vifioen, verwonnen er zooveel,
"Dat al het volk, den flagboom in hun vuur
"Bijkans verbrekende, luid juublend juichte
"En riep: "'Heer Galahad, Heer Parcival!'

"Maar toen de dag weêr rees van onder de aard —
"ô Broeder, hadt gij Camelot gekend,
"Eeuw in, eeuw uit door Koningen gebouwd,
"Zoo oud, dat zelfs de Vorst voor zijnen val
"Bekommerd was, zoo weelderig en vreemd
"En fcheemrend; want waar in de lucht omhoog
"Topzwaar de daken helden tot elkaâr,

“Daar raakte hoofd aan hoofd, de ſtraten langs,
“Om onzen doortocht aan te zien; omlaag,
“Waar lange galerijen onder ’t wicht
“Van edelvrouwen drukten op den hals
“Van draken, aan de wrakke muren vast,
“Viel dichter dan ’t uit donderwolken dropt
“Een bloemenregen op ons neêr; op ſlang,
“En leeuw en draak en griffioen en zwaan
“Aan allen hoek geklauterd, noemden ons
“De mannen en de knapen elk bij naam
“En riepen: ‘Hoede u God!’ Maar langs den weg
“Weende edelvrouw en ridder, weende rijk
“En arm, en zelfs de Koning kon van ſmart
“Nauw ſpreken en in ’t midden van de ſtraat
“Naast Lancelot voortrijdend, klaagde luid
“En kreet de Koningin: ‘Dees razernij
“‘Komt over ons om onzer zonden wil!’
“Zoo aan de poort der Koninginnentrits,
“Waar mystisch Arthur’s daân zijn afgebeeld,
“Gekomen, trokken we uit, een elk zijns weegs.

“Mijn harte zwol van trots en ’k dacht hoe ’k pas
“Mijn kloekheid in het ſtrijdperk had getoond,
“Mijn ſterke lans de ridders had geveld,

"En velen groot van naam; zoo blauw had nooit
"De hemel nog geſtraald, noch de aard zoo groen,
"Want in mijn aadren tintelde al mijn bloed,
"En 'k wist, dat ik den Heilgen Graal zoû zien.

"Maar later trok des Konings ſomber woord:
"'De meeſten zwerven ſlechts een dwaallicht na,'
"Gelijk een donk're nevel door mijn geest;
"Toen waakte alle euvel woord, door mij gezegd,
"Alle euvele gedachte, eenmaal gedacht,
"Alle euvle daad, die 'k immer had gedaan,
"Weêr op en riep: 'De tocht is niet voor u.'
"En de oogen opſlaand, vond ik mij alleen
"En in een land van zand en doorneſtruik.
"En ik was dorſtende tot ſtervens toe,
"En ik riep ook: 'De tocht is niet voor u.'

"En voorwaart rijdend, meende ik dat de dorst
"Mij dooden zoû, toen 'k malſche beemden zag
"En dan een beek, ſcherp hellend op één plek,
"Waar 't krullend ſchuim op 't glooiend watervlak
"Steeds rugwaart ſpeelde en oor en oogen trok;
"En over 't nat hing appelboom bij boom,
"Met afgevallen app'len aan hun voet

"En in het gras. En 'k zei: 'Hier neem ik rust,
"'Ik ben den tocht niet waard.' Maar daar ik nauw
"Was drinkende uit de beek, van 't lokkend ooft
"Een bete nam, verkeerde 't al in ſtof.
"En 'k was alleen en dorſtende, in een land
"Van zand en doorneſtruik.

En daarop, zie,
"Een vrouw, al ſpinnende aan een deur; en ſchoon
"Was 't huis waarbij ze zat, en vriendlijk was
"Het oog der vrouw en rein, bevallig heel
"Haar houding en zij rees mij in 't gemoet,
"Haar armen uitgeſtrekt, als zeide zij:
"'Rust hier;' maar toen ik haar beroerde, zie,
"Ook zij verkeerde in ſtof en ijdel niets;
"Een armelijke ſtulp was gansch het huis,
"Met een dood kindeke daarin; en dit
"Verkeerde almede in ſtof en 'k bleef alleen.

"En 'k reed weêr voort en grooter was mijn dorst.
"Toen flitſte door de ruimte een gele glans,
"En waar die 't kouter trof in 't akkerveld,
"De ploeger liet zijn ploegen en hij viel
"Ter aard daarvoor; waar die op de' emmer blonk,

“De melkſter liet het melken en zij viel
“Ter aard daarvoor; en waarom wist ik niet,
“Maar ’k dacht: ‘De zon gaat op,’ offchoon de zon
“Alreê was opgegaan. Toen zag ik een,
“Die mij gemoette in gouden wapendos,
“Met eene kroon van goud, rondom een helm
“Eén eêlgeſteent; in gouden wapendos
“Vol eêlgeſteent’ ook ’t paard; en nader kwam
“De luiſterglans en flikkerde mij blind
“En ſcheen de Heer van ’t wereld-al mij toe
“In zijn ontzaglijkheid. Maar toen ik dacht,
“Dat in zijn vaart hij mij verplett’ren zoû,
“Zie, ſtrekte ook hij zijn armen naar mij uit,
“Als ter omhelzing, daar hij kwam; en ik,
“Toetredende, beroerde hem, en hij
“Verkeerde almede in ſtof, en ’k bleef alleen,
“Moede in een land van zand en doorneſtruik.

“’k Reed voort en trof een trotſchen heuvel aan
“En op de kruin een ſtad, ommuurd; en ſpits
“Bij torenſpits drong duizlingwekkend hoog
“Ten hemel in; en om de poort bewoog
“Een ſchare volks en riep, daar ’k opwaart klom:
“‘Wees welkom, Parcival! de ſterkſte, gij,

"'En zuiverste der menschen!' En ik klom
"Verheugd omhoog, maar vond er mensch noch stem;
"En trekkend door een droef vervallen stad,
"Zag 'k, dat de mensch daar zijn verblijf eens had,
"Maar vond er slechts één enkel stokoud man.
"'Waar is die groote schare,' vraagde ik hem,
"'Die mij zoo tegenjuichte?' En nauwlijks had
"Hij stem tot antwoord maar hij hijgde nog:
"'Wie zijt gij en vanwaar?' En daar hij sprak
"Verkeerde hij in stof en was niet meer.
"En weêr was ik alleen en riep in smart:
"'Ach, zoo ik ooit den Heilgen Graal hervind,
"'En roer dien aan, hij valt in stof uiteen.'

"En van daar daalde ik af in een vallei,
"Zoo laag gelijk de heuvel hoog zich hief,
"En vond in 't diepst der laagten een kapel
"En in een kluis een heilgen kluizenaar.
"'k Verhaalde van mijn spookfels en hij sprak:
"'Mijn zoon, gij kent geen ware ootmoedigheid,
"'De hoogste deugd en moeder aller deugd;
"'Want toen de Heer van alle schepsel zich
"'Tot sterflijk mensch van zijne heerlijkheid
"'Ontblootte, zeide zij: Neem gij mijn kleed,

"'Want alles is het uwe. — En op eenmaal
"'Weêrſtraalde heur geſtalt' van enkel licht,
"'Dat de eng'len zich verbaasden; en zij volgde
"'In zijne nederdaling Hem en vloog
"'Gelijk een ſter de grijze wijsheid voor
"'Van 't Oosten; haar hebt gij geenszins gekend;
"'Want wat is dit, dat van uw dapperheid
"'En van uw zonden gij gedacht hebt? Gij
"'Hebt niet uzelf verloren, dat ge uzelf
"'Behouden mocht als Galahad.' Hier zweeg
"De kluiznaar en op eenmaal ſtond in glans
"Van zilvren wapendos daar Galahad
"Zelf voor ons, zett'e aan de' ingang der kapel
"Zijn lans, trad in en knielde met ons neêr.
"En daar verſloeg de ermiet mijn heeten dorst,
"En bij de wijding van de Mis, zag ik
"De heilige gedaanten ſlechts, maar hij:
"'Hebt gij niet méér gezien? Ik, Galahad,
"'Aanſchouwde hoe de Graal, de Heilge Graal,
"'Daalde op 't altaar; zag 't vlammende gelaat
"'Als van een kind, dat neêrſloeg in het brood
"'En ging; 'k ben hier gekomen en nog nooit
"'Is wat uw zuster 't eerst mij leerde zien,
"'Dat Heilige, geweken van mijn zij',

"'Noch overhuld gekomen, maar met mij
"'Bij dag en nacht gegaan, bij dag verflauwd,
"'Maar immer in de duisternis bloedrood,
"''t Verzwart moeras langs glijdende, bloedrood,
"'En op den naakten top des bergs, bloedrood,
"'En in het ftille meir beneên, bloedrood.
"'En zoo, in zijne kracht, ben 'k uitgegaan,
"'Alle euvle zede uitroeiend overal,
"'En heidenrijken door, die 'k overmocht,
"'Met heidnenhorden kampend die ik floeg,
"'En baande mij door alles heen mijn weg,
"'En in zijn kracht kom ik verwinnaar hier.
"'Maar nu, mijn tijd is zeer nabij, ik ga;
"'En één, verr' in de geestelijke ftad,
"'Zal mij tot koning kronen; kom ook gij,
"''t Gezicht zult gij aanfchouwen wen ik ga.'

"Terwijl hij fprak, had, op mij rustende,
"Zijn oog macht over mij en trok mij aan,
"Tot, één met hem, 'k geloofde zijn geloof.
"Toen, daar het daglicht wegftierf, gingen wij.

"Daar rees een heuvel, dien alleen de mensch
"Beklimmen kon; de zijden overgroefd

"Door honderd winterſtroomen en den top
"Omſtormd, en toen we dien bereikten ſtorm
"En dood rondom ons; want elk oogenblik
"Glansde en verglom zijn zilvren wapendos,
"Zoo ſnel en dicht weêrlichtte 't her en der
"En rechts en links, tot dorre ſtammen, oud
"En dood in 't rond, ja, dood ſinds honderd jaar,
"En weggemolmd, opvlamden als in vuur.
"En aan den voet, zooverr' het oog kon zien,
"Wachtte ons ter wederzijde een groot en zwart
"Moeras van euvlen reuk, half zwart, half wit
"Van menſchelijke beend'ren, ongebaand,
"Hadd' niet weleer een onbekende Vorst
"Een weg gebouwd, waar duizend pijlers, ſaàm
"Door meen'ge brug geſchakeld en vereend,
"Uitliepen in de Groote Zee. En die
"Vlood Galahad nu over, brug aan brug,
"En nauw was hij voorbij, of elke brug
"Vlamde op en zonk, hoezeer ik hunkerde
"Te volgen; en de heemlen boven hem
"Ontſloten zich driemaal met ſchitterlicht
"En donderſlag, alsof 't het juichen waar'
"Van alle zonen Gods; en plotsling zag 'k
"Hem verr' eerst weder op de Groote Zee,

"In zilverglans van rusting, ſterrenklaar,
"Daar boven 't hoofd de Heilge Beker hing,
"In wit ſameet of lichte wolk gehuld.
"En met een wond're ſnelheid vloog de boot,
"Indien 't een boot dan waar' -- 'k had niet gezien
"Van waar zij kwam. En toen de hemel zich
"Opnieuw ontſloot, met balderend geluid,
"Aanſchouwde ik hem gelijk een zilvren ſter, --
"En heesch hij 't zeil, of leefde daar de boot,
"Een wezen thans, met vleugelen bekleed? —
"En boven 't hoofd de Heilge Beker hing,
"Roodkleurger dan de ſchoonſte roos, en mij
"Daar ik den ſluier thans geheven wist,
"Tot blijdſchap. Toen, daar 't weder openvlamde
"Omhoog, zag 'k in een oogenblik daarginds
"Op 't woeste diep de kleinſte kleine ſter,
"En recht de ſter voorbij, met elke ſpits
"En poort en tin, de geestelijke ſtad,
"In hare heerlijkheid één paarl gelijk —
"Ja, grooter niet, ſchoon aller heilgen doel —
"Opſchittren uit de zee; en rozerood
"Schoot van de ſter een fonkling naar de ſtad
"En rustte op haar; en 't was de Heilge Graal,
"Dien nimmer oog op aarde weêrzien zal.

"Toen ſtroomde 't uit den hemel, dat de zee
"Verborgen werd. En hoe den berg des doods
"Mijn voet weêr overſchreed, geen heugnis leeft
"Daarvan in mij; maar toen het dag werd, ſtond 'k,
"Dit weet ik, aan de deuren der kapel;
"Nam van den heilgen man mijn ſtrijdros aan,
"En toog, verheugd dat nu geen ſchijnbeeld meer
"Mij folterde, ter plaats van waar ik kwam,
"Weêr naar de poort van Arthur's oorlogsdaân."

"ô Broeder," vraagde Ambroſius: "want zie,
"Die oude boeken — en zij zouden u
"Bekoren — vloeien over, maar ik vind
"Dees Heilgen Graal er niet, van menigte
"Mirakelen en wond'ren, die gelijk,
"Niet ganschlijk ongelijk; daar 'k menigmaal,
("Slechts mijn getijboek lezend met gemak,)
"Van leze tot mij duizelt; en daarna
"Ga 'k uit en daal naar 't dorpjen af, zoo dicht
"En bijna als een zwaluwnest gekleefd
"Aan deze aloude muren — en vermeng
"Mij met ons volkjen daar; en vind, zoo goed
"Met de eerlijke gezichten er bekend,
"Als met zijn ſchapen ooit een herder was,

"In de oude vrouwtjes mijn vermaak, met kout
"Van kwalen en van pijnen, zuiglingskrankte
"En kinderbed, en vroolijke op de plaats
"Geboren ſcherts, een half uur verr' van daar
"Reeds zonder zin; of ſus er een krakeel,
"Geknibbel en geſchetter op de markt,
"En ſchep, klein man, in deez' mijn kleinen kring
"Mijn vreugde, ja in hun gevogelt' zelfs
"En in hun eieren — ô Broeder, hebt
"Gij dan, behalve dien Heer Galahad,
"Schijnbeelden ſlechts op uwen tocht ontmoet,
"Geen man, geen vrouw?"

Daarop Heer Parcival:
"Voor iemand, zóó door zulk een eed verplicht,
"Was alle man een ſchijnbeeld, alle vrouw.
"Wat doet ge mij de ſchaamte, ô broeder, aan,
"Te erkennen hoe zeer verr' ik van mijn doel
"Afdwaalde en eed? Want na zoo menig nacht,
"Met ſalamander, ſlak en ſlang, in gras
"En klisſekruid, tot bedgenooten, was 'k
"Verbleekt en uitgeteerd en 't viſioen
"Was niet gekomen. Toen, een ſchoone ſtad
"Aantreffend, met een ſlot in 't midden, toog

"Ik derwaarts heen; daar namen maagden mij
"De waapnen af, ſchoon als de ſchoonſte bloem.
"Maar als ze mij ter zaal in leidden, zie,
"De burchtprinſes was, broeder, zij, die eens,
"En de eenige die ooit het harte mij
"Deed jagen; want weleer, toen, tengre page,
"Ik in heur vaders ſlot vertoefde en zij
"Een tengre maagd, ging heel mijn hart naar haar
"Verlangend uit; nochtans, wij hadden nooit
"Een kus gekust, of woord van trouw verpand.
"En nu zag ik haar weêr en iemand had
"Ter vrouwe haar genomen en was dood
"En al zijn land en ſchat en ſtaat was haar'.
"En elken dag dien 'k toefde deed ze mij
"Een ſchooner maal opdisſchen dan den dag
"Vóór dien; want haar verlangen en haar zucht
"Was tot mij als van ouds; totdat in 't eind
"Een ſchoonen morgenſtond, toen 'k langs een ſtroom
"Die door haar boomgaard flikkerde beneên
"De muren van haar burchtſlot mij vertrad,
"Zij mij ter zijde ſloop, mij noemende
"Den grootſten ridder, mij omarmde en zoo
"Den eerſten kus mij gaf, met al heur ſchat
"Zichzelf mij ſchonk. Arthur's waarſchuwend woord

"Gedacht ik toen: 'de meeſten zwerven ſlechts
"'Een dwaallicht na,' en 't doel van mijnen tocht
"Flauwde in mijn hart. Dan naderden tot mij
"De hoofden van haar volk, met ſmeekingen
"Van knieën beide en tong: ''t Gerucht uws naams
"'Drong tot ons door; gij zijt, als onze Vrouw
"'Getuignis geeft, en wij gelooven 't gaarn,
"'De bloem van onze ridderen. Welaan,
"'Zoo huw gij onze Vrouw, heersch over ons
"'En gij zult zijn als Arthur in ons land.'
"Ai mij, mijn broeder! Maar op zeekren nacht
"Brandde in mijn binnenſte mijn eed, zoodat
"Ik oprees en ontvlood, doch klaagde en weende
"En hatede mijzelv', den heilgen tocht
"En alle ding, behalve haar alleen.
"Dan, toen mij Galahad bejegend was,
"Gaf ik om haar, noch iets op aarde meer."

Toen ſprak de kloosterling: "Is Kerstmis koud,
"Een arme neemt een ſchamel vuur voorlief
"En dat doe ik, geeft gij wat liefde mij,
"Hoe weinig ook; ja, zij den Hemel dank,
"Die hier u bracht, in dit ons arme huis,
"Waar al de broederen zoo hard zijn, mij

"Het kille hart verwarmend door een vriend.
"Maar welk een jammer, dus uw eerfte min
"Nog eenmaal weêr te zien, haar, rijke bruid,
"Te drukken in uw' arm, of nagenoeg,
"En dan — haar lieflijkheid verzakend, haar
"Gelijk een onkruid weg te werpen. Wij,
"De warmte dervend van tweevoud beftaan,
"Wij, vaak gekweld door droomen van een zoet,
"Dat alle zoet van een beftaan zoo rijk
"Te boven gaat — Ach, lieve Heer, ik fpreek
"Te zeer naar aardfchen trant, daar ik toch nooit
"Zwierf buiten mijne cel, maar leef gelijk
"Een oude das in 't hol, van enkel aard'
"Rondom omringd, fpijt vaste' en boetedoen.
"En hebt gij buiten haar niet één' gezien,
"Der ridd'ren geen'?"

"Ja toch," fprak Parcival,
"Eens dat mijn pad ter zijde boog naar 't Oost,
"Bij avondfchemer, zag 'k den pelikaan,
"Het helmfieraad van goeden ridder Bors,
"In 't midden van de opgaande maan. Naar hem
"Spoorde ik mijn ros en groette hem, hij mij
"En wij verheugden in elkander ons.

"Dan vraagde hij: "'Waar is hij, Lancelot?
"'Zaagt gij hem ook? Eens rende hij,' dus ſprak
"De goede ridder Bors, 'als dol mij langs,
"'Dol jagend wat hij reed; en daar ik riep:
"'Met zulk een drift een doel zoo heilig na?
"'Riep Lancelot luidkeels: — Weërhoud mij niet!
"'Den luiaard heb 'k geſpeeld en jaag nu voort,
"'Een leeuw is op den weg! — En hij was heên.'

"Daarop was ridder Bors zacht voortgereên,
"Bedroefd om onzen Lancelot, dewijl
"Zijn razernij, de praat en ergernis
"Van onze Tafel eens, was weêrgekeerd;
"Want Lancelot's verwanten eeren hem
"Zoozeer, dat wat hem deert, hen deert; en meer
"Dan iemand Bors; gaarn' had hij niet gezien,
"Hadd' Lancelot den Heilgen Beker ſlechts
"Des heils aanſchouwd; ja zelfs, dus overwolkt
"Door ſmart en liefde, bleef hem luttel moed
"Tot zijn gewijden tocht. Beliefde 't God,
"Het viſioen te zenden, goed; zoo niet,
"De tocht en hij, zij waren in Gods hand.

"En toen, na luttel avontuur, reed Bors

"Naar 't allereenzaamst oord van 't ganſche rijk
"En vond in 't rotsgebergt' aldaar een volk,
"Een overſchot van onzen ſtam en bloed
"Als heidenen, te midden van geſteent',
"In kringen naar den Hemel opgericht.
"Hun wijzen, in de aaloude tooverkunst
"Bedreven, die den loop der ſterren ſpeurt,
"Beſpott'en hem en zijn verheven doel
"Als een onnoozel ſpel; en zeiden hem,
"Bijna in Arthur's woorden, dat hij ſlechts
"Een dwaallicht volgde: 'wáár is ander licht
"'Dan dat, welks gloed in de aadren klopt, de bloem
"'Doet bloeien en de zeegolf rijzen, ja
"'Het wereld-al verwarmt?' En als zijn woord
"Hen toornig maakte, greep het ruwe grauw,
"Van twist vernemend met hun priesterſchap,
"Hem aan en ſtorte hem gekluisterd af
"In eene cel van opgehoopten ſteen;
"Daar liggende in zijn boeien hoorde hij
"In 't donker 't holl' en dreunende gegier
"Der winden tallooze uren boven hem,
"Tot door een wonderwerk — wat anders toch? —
"Een groote ſteen losglijdend nederviel,
"Zoo zwaar, gelijk geen wind verwikken kon;

“En door de gaping glimmerde van verr’
“Het vliegend zwerk; toen volgde een nacht, zoo ftil
“Als ongeftuim de dag; en de oopning door
“Scheen ’t ftralend licht der held’re zevenfter
“Van Arthur’s Ronde Tafel — want alzoo,
“Mijn broeder, noemden we in een avondftond,
“Van vreugde in ons en onzen Vorst vervuld,
“’t Geftarnte, daar het zulk een rondte omhoog
“Befchrijft — als vriend’lijke oogen tot hem neêr
“Van trouwe vrienden. ‘Toen,’ fprak ridder Bors,
“‘Gleed daar voor mij, voor mij — mijn fchoonfte hoop
“‘Te boven gaand, die voor mijzelv’ daarom
“‘Ter nauwernood gebeên had of gevraagd —
“‘De zevenfterren door — ô goedheid Gods
“‘In kleur gelijk de vingren eener hand
“‘Voor eene waskaarsvlam, de Graal voorbij,
“‘In zijne lieflijkheid; en dan terftond
“‘Een fnelle, felle donderflag.’ — Daarna
“Trad eene maagd, die heimlijk ons geloof
“Te midden van haar volk bewaarde, er in,
“Bond zijne kluisters los en liet hem gaan.”

Daarop de kloosterling: “Nu heugt ook mij
“Die pelikaan; zoo was het dan Heer Bors

“Die aan den disch zoo zacht en treurig ſprak;
“En diep eerbiedig bij ’t gebed was hij;
“Een forsch gebouwd, innemend man; zijn oog,
“Uitwendig blijk van al den gloed in ’t hart,
“Glimlachte met zijn mond; een lachje, omſloerst
“Als door een wolk; maar door den Hemel eens
“Tot zonneſchijn beſtemd. Ja, ja, Heer Bors,
“Wie anders? Maar toen gij ter ſtede kwaamt,
“Vondt ge al uw ridd’ren weêr, of, zeg mij, bleek
“De profetie van Arthur waar te zijn?
“En wat zeide elk en wat de Koning zelf?”

“Dat kan ik, broeder, en naar waarheid ook,”
Sprak Parcival, “daar toch het levend woord
“Van groote mannen als een Lancelot
“En onze Vorst deur in deur uit niet gaat,
“Maar binnen ’t huis verblijft. ô Toen wij dan
“De ſtad bereikten, bracht, bij elken tred
“Op hoopen puin, eenhoornen zonder hoorn,
“Geborſten baſilisk en vleugeldraak
“En hond tot gruis geſtort, wier vroeger plaats
“Nog verſche plekken toonden op den muur,
“Voortſtrompelend het krijgsros ons ter zaal.

"En daar zat Arthur op verheven troon;
"En die den tocht beproefden, uitgeteerd
"En afgemat, en voor een tiende flechts,
"En zij die bleven, ftonden voor den Vorst.
"Hij, mij bemerkend, rees en groette mij,
"En fprak: 'Een welzijn in uw oog befchaamt
"'Ons vreezen voor een ramp, die u wellicht
"'Op heuveltop getroffen had of vlakte,
"'Op zee of in een vloed. Zoo woest een ftorm
"'Heeft onlangs hier het grillig zinbeeldwerk
"'Van onze Koningen vernield, ja zelfs
"'Ons nieuwer, fterker flot gefchokt, van 't beeld
"'Dat ons Merlijn boetfeerde, een gouden wiek
"'Half afgewrongen; maar welaan, de tocht,
"'Dit vifioen — hebt gij hem aangefchouwd,
"'Den Heilgen Beker, dien naar Glastenberg
"'Eens Jofeph bracht weleer?'

"Dan, toen ik hem
"Verhaalde wat gijzelf, Ambrofius,
"Gehoord hebt, met mijn nieuw, maar vast befluit
"Het leven in te gaan van ftilte en rust,
"Gaf hij geen antwoord, maar, fnel omgewend,
"Vroeg hij aan Walewein: 'Was, Walewein,

"'De tocht voor u?'

"'Neen, Heer,' fprak Walewein,
"'Voor zulken niet als ik. Dies won 'k den raad
"'Eens heilgen mans, die zekerheid mij gaf
"'Dat mij de tocht niet voegde; want ik was
"'Zeer moede van den tocht; maar vond daarna
"'Eens in een veld een zijden paviljoen,
"'Met blijde jofferkens; dan reet die ftorm
"'Mijn paviljoen van zijne pinnen los
"'En blies mijn blijde jofferkens uiteen
"'In droevig ongerief; ja, zonder dit,
"'Voer mij mijn jaar en dag genoeglijk heên.'

"Hij zweeg en Arthur keerde zich tot hem
"Dien hij in 't eerst niet zag, want ridder Bors,
"Intredend, drong zich door de menigt' heen
"Naar Lancelot en greep hem bij de hand
"En ftond daar half door hem verborgen, tot
"De Koning hem ontwaarde en tot hem fprak:
"'Wees welkom, Bors! Zoo ooit rechtfchapen man
"'En trouw den Graal aanfchouwen kon, dan gij!"
"'Vraag niet,' fprak Bors: 'want daarvan is het mij
"'Te fpreken niet vergund; ik hèb gezien;'

"En tranen ftonden hem in de oogen.

Nu
"Was Lancelot flechts over; de and'ren toch
"Gewaagden flechts van menig ftormgevaar.
"Als die van Kana deed, naar 't Heilig Blad,
"Bewaarde ons Arthur licht zijn best voor 't laatst;
"'En gij, mijn Lancelot!' zoo vraagde hem
"De Vorst: 'mijn vriend, de machtigfte onzer, heeft
"'U deze tocht gebaat?'

'De machtigfte!'
"Klonk zuchtende het antwoord: 'ô Mijn Vorst!' —
"En daar hij zweeg, ontwaarde ik naar mij docht
"Wegftervend vuur van waanzin in zijn oog —
"'Mijn Vorst, mijn vriend, zoo ik uw vriend dan ben,
"'Gelukkiger zijn zij, die in hun zonde
"'Zich wentelen als zwijnen in het vuil,
"'Verblind door 't flijk, het flijk van uit den poel;
"'Maar in mij leefde een zonde, zoozeer vreemd,
"'Van zulk een aard, dat al het eedle en reine
"'En ridderlijke in mij die ééne zonde
"'Omklemmerde en omwond, totdat al t' zaâm
"''t Gezond gebloemt' en 't giftige dooréén

"'Opwiefen, 't een als 't ander, nimmermeer
"'Te rukken van elkaâr; en toen hun eed
"'De ridders zwoeren, zwoer 'k mèt hen, alleen
"'In hope, dat, zoo 'k ooit den Heilgen Graal
"'Aanroeren kon of zien, zij van elkaâr
"'Te rukken zouden zijn. En 'k fprak daarvan
"'Tot een zeer heilig man, die weende en zeî
"'Dat mij de tocht, tenzij ze van elkaâr
"'Te rukken waren, vruchtloos zoude zijn;
"'Wien 'k een gelofte deed, dat naar zijn wil
"''k In alles hand'len zoû. En ik toog uit
"'En daar ik fmachtte en trachtte deze twee
"'In 't hart vanéén te fcheuren, overviel
"'Mijn waanzin me als van ouds en zweepte mij
"'In verre wildernisfen voort; daar werd
"'Door kleine lieden ik ter neêr geveld,
"'Verachtelijke ridders, die eenmaal
"'Het zwaaien van mijn zwaard, de fchaduw reeds
"'Van mijne fpeer zou hebben weggefchrikt;
"'Dan, dus ontzind, kwam ik aan 't dorre ftrand,
"'Wijd uitgeftrekte vlakten, overgroeid
"'Met grove grasfen flechts; maar zulk een wind
"'Stak op, mijn Vorst, zoo bulderend een wind
"'Langs oeverkant en zee, dat me' in den wind

"'De wateren niet hooren kon alſchoon.
"'Tot hoogten en tot bergen opgeſtuwd,
"'De zee jaagde als een waterval; het zand
"'Gierde een rivier gelijk, en 't dicht bewolkt
"'Uitſpansel daverde van dit tumult.
"'En zwart in 't zeeſchuim ſlingrend, half daarin
"'Verzwolgen, lag, aan de ankerketen vast
"'Een boot; en 'k dacht in mijn uitzinnigheid:
"'Ik ſcheep mij in en vluchte voor mijzelv'
"'En wasch in 't groote diep mijn zonde weg.
"'Ik brak de keten en ſprong in en dreef
"'Er zeven dagen voort op 't ſomber diep,
"'En met mij dreef de maan en al 't geſtarnt';
"''t Werd ſtil en dan, ten zevende' avondſtond,
"'Hoorde ik geknars van kiezel in de golf
"'En voelde een ſchok, ſloeg de oogen op en zag
"'De torens van 't betooverd Carbonek,
"'Een burcht, een rots op eene rots gelijk,
"'Met zijn portalen oopnend naar de zee
"'Als kloven, en zijn trappen, nedergaand'
"'Den breker tegemoet! Geen ſtond daarbij
"'Dan ter weêrszijde een leeuw, bewakende
"'Den ingang; en de maan was vol. Ik ſprong
"'De boot uit en de trappen op en trok

"'Aldaar mijn zwaard. En 't reuzig tweetal rees
"'Met plotsling uitgezette manen op
"'Als mannen, grepen elk me een' fchouder vast,
"'En ik ftond tusfchen hen; en op het punt
"'Hen neêr te houwen klonk me een ftemme toe·
"'— Ga voorwaart, aarzel niet, want aarzelt gij,
"'De dieren fcheuren u vanéén. — Dan werd
"'Mij 't zwaard geflagen uit de hand en viel.
"'En verder fchrijdende ter holle zaal,
"'Aanfchouwde ik niets, daar in de holle zaal,
"'Geen bank noch disch noch fchild'ring aan den wand
"'Of ridderfchild; door 't hooge venfter flechts
"'De ronde maan, op 't golven van de zee.
"'Maar altijd juichte als 't leeuwriklied zoo hel,
"'Hoog als een leeuwrik boven mij een ftem
"'Door 't ftille huis zoet zingend, tegen 't Oost,
"'Ter hoogfte torenfpits; en duizend trappen op
"'Met moeite klom 'k; en 't was me of in een droom
"'Ik immer klom, tot ik ten leste een deur
"'Bereikte; licht fcheen in de kier en 't klonk:
"'— "Den Heer zij heerlijkheid en vreugd en eer,
"'En aan den Heilgen Beker van den Graal!"
"'Toen, in mijn waanzin, rukte ik aan de deur,
"'Zij week en door een onweêrslicht, een gloed

"'Als die eens zevenwerf verhitten vuurs,
"'ô Was het mij, hoezeer geblaakt, gebrand,
"'Verblind ik was, zoo fel dat ik bezweem, —
"'Toch was het mij, of ik den Heilgen Graal
"'Daar zag, gehuld in karmozijn ſameet,
"'En engelen rondom, ontzaglijke
"'Gedaanten, vleuglen, oogen. Zonder al
"'Mijn waanzin en mijn zonde en dan mijn zwijm,
"'Hadde ik bezworen, dat ik zag hetgeen
"'Ik zag; maar 't geen ik zag was overdekt,
"'Omfluierd en de tocht was niet voor mij.'

"Lang nadat Lancelot gezwegen had
"Was alles ſtil ter zaal, tot Walewein —
"Maar waartoe, broeder, dwaas geklap verhaald?
"Een wuft en oneerbiedig ridder, hij,
"Thans ſtout gemaakt door 't zwijgen van zijn Vorst —
"Nu, 'k zegge 't dan: — 'ô Koning,' ſprak hij, 'Heer,
"'Heeft Walewein in een'gen tocht gefaald?
"'Wanneer heb ik in 't veld een houw geſpaard?
"'Wat u betreft, mijn goê vriend Parcival,
"'Uw heilge Non en gij, gij bracht de liên
"Tot razernij, ja, onze grootſten meer
"Dan onze nietigſten. Maar bij mijn oog

"'En bij mijn oor, ik zweer 't, 'k wil doover zijn
"'Dan een blauwoogde kat, driewerf zoo blind
"'Als 's middags de uil, voor alle heilge maagd
"'In hare zinsverrukkingen voortaan.'

"'Verwacht niet,' ſprak de Koning zonder blaam,
"'U doover, Walewein, of blinder nog
"'Voor 't heilige te maken door zulke' eed,
"'Gij, al te zeer verblind, dan dat ge ook maar
"'Begeeren zoudt te zien. Maar zoo gewis
"'Een teeken is gekomen van omhoog,
"'Gezegend zijn dan Bors en Lancelot
"'En Parcival, die zagen wat het hun
"'Gegeven was te zien. Want elk profeet
"'Vol vuur in de' ouden tijd, de bard, met al
"'Zijn heilge razernij, zij konden ſlechts
"'Hun Godd'lijke muziek door inſtrument
"'En ſnaren uiten. Gij, naar dat gij zaagt,
"'Hebt van de waarheid ook getuigd.

Maar toch,
"'Gij dwaaldet, Lancelot; nooit kon al 't ware,
"'Al 't eedle in ridderlijken man zoo nauw
"'Zich winden om één zonde, wat ze ook waar',

"'Of afgezonderd wies — tenzij hij 't zwijn
"'Waarvan gij fpraakt geleek, — een wortel nog
"'Van ridderzin en reinen adeldom;
"'Zie toe dan, gij, dat die zijn bloemen draag'.

"'En fprak ik niet naar waarheid maar te zeer,
"'ô Gij mijn ridderen? En toonde ik mij
"'Te fomber een profeet, toen 'k fprak tot hen
"'Die zich bereidden tot den heilgen tocht,
"'Dat zij, de meeften, 't zwervend dwaallicht na,
"'Straks in 't moeras verloren zouden gaan?
"'Voor mij verloren, aan den naakten disch
"'Verlaten ziend naar de gedunde fchaar
"'Der Orde — nauw een tiende weêrgekeerd —
"'En onder hen wien 't vifioen verfcheen,
"'Gelooft mijn grootfte kwalijk dat hij zag,
"'Een ander zag van verr' en laat het kwaad
"'Der menschheid, dat het zelf tot goed zich fchepp',
"'Alleen bedacht om 't leven in te gaan
"'Van ftilte en rust. En één zag 't vifioen
"'Van aangezicht tot aangezicht; en nu
"'Wacht vruchtloos hem zijn vroegre zetel hier,
"'Hoezeer men dan hem elders kronen moog'.

"'En enk'len uwer meenden dat de Vorst,
"'Hadd' hij 't gezicht gezien, mèt hen den eed
"'Gezworen hadd'; zoo licht niet, daar de Vorst
"'Behoeden moet hetgene hij regeert;
"'Slechts is gelijk de man, wien akkerland
"'Werd aangewezen voor de ploeg, en die
"'Van 't hem bedeelde veld niet zwerven mag,
"'Aleer hij 't werk volbracht; maar is 't volbracht,
"'Dat dag- of nachtgezicht verfchijn' zoo 't wil;
"'En menigmaal verfchijnen er, totdat
"'Deze aard' die hij betreedt geen aarde fchijnt,
"'Dit licht dat de oogen treft geen licht meer is,
"'De lucht die 't voorhoofd raakt niet langer lucht,
"'Maar vifioen — ja de eigen hand en voet —
"'Wen hij gevoelt dat hij niet fterven kan,
"'Zichzelven kent, zichzelv' geen vifioen,
"'Den Hoogen God en de' Eenen die herrees
"'Geen vifioen; gij zaagt dan wat gij zaagt.'

"Zoo fprak de Vorst; niet alles was mij klaar."

PELLEAS EN ETTARE.

Het ledig, door den Heilgen Tocht ontſtaan,
Herſtelde Koning Arthur door een ſchaar
Van nieuwe ridderen; en daar hij zat
In zijne zaal in 't oude Carlioen,
Ontſloten zacht de hooge deuren zich,
Waardoor een jongling intrad, Pelleas;
En met hem kwam een friſche geur van 't veld
En zonneſchijn.

"Maak mij tot ridder, Heer;
"Mij is bekend al wat den ridder voegt,
"En ik heb lief." Dus was zijn taal: hij had
Vernomen van een Koninklijk tornooi —
Een gouden wrong en ridderzwaard tot prijs —
En had voor zijn verkorene de wrong

Recht gaarn behaald, en voor zichzelv' het zwaard.
Daar waren die hem kenden bij den Vorst,
Wier woord hem fteunde, en Arthur nam hem aan.

Dees nieuwe ridder nu, Heer Pelleas
Van de Eilanden, eerst kortlings in 't bezit
Getreden van zijn erfgoed en thans Heer
Van menig een dor eiland — had, een dag
Of twee te voren, rijdende te noen
Door 't woud genaamd van Dean, naar Carlioen
En naar den Vorst opweg, de zon, gelijk
Eens fterken ridders houw op zijnen helm
Gevoeld en wankelde, tot van zijn paard
Hij bijna nederviel; maar zag, niet verr',
Op 't zachte glooien eener hoogte, een groep
Van honderd ftatelijke beuken, hier
En ginds met groote hulften onder hen,
Daar wijd in 't rond een open vlakte lag
Van heide- en varenkruid. En Pelleas
Reed langzaam naar dien twijfeldag en bond
Zijn ftrijdros aan een boom en wierp zich neêr;
En als hij doelloos over 't bruin verfchiet
Door 't groene fchemerdonker 't oog liet gaan,
Was 't Pelleas, of 't varenkruid daarginds

Als levend vuur van esmerauden blonk,
Zoodat zijn blik verblind werd onder 't zien.
Toen trok het floers daarover van een wolk,
De fchaduw dan eens vogels in zijn vlucht,
En dan een ree; en de oogen vielen dicht.
En daar hij alle maagden, maar geen maagd
Bij voorkeur, liefhad, fprak hij fluistrend, half
Slechts wakker, "Waar? ô Waar? Ik heb u lief,
"Al ken 'k u niet. Want fchoon zijt gij en rein
"Gelijk Genovra, en met zwaard en fpeer
"Win 'k als den hare' u roem — mijn Koningin,
"ô Mijn Genovra, want wanneer 'k u vind
"Wil ik uw Arthur zijn." — Daar deed geluid
Van kout en lachen aan den boschrand hem
Op eens ontwaken en hij zag door 't grijs
Der ftammen heen, vreemd als een vifioen
Op eene vuurzee zwevend een' profeet
In vroeger eeuw kon fchijnen, eene fchaar
Jonkvrouwen in veel kleuren als de wolk
Bij de' opgang en den ondergang der zon,
En elk te paard; de paarden rijk getuigd
En tot de fchoft in gindfche helle ftreep
Van varens ftaand. En van de jonkvrouwfchaar
Gonsde een geroes van ftemmen; de een wees hier,

En de andre daar — van haren weg verdwaald.

En Pelleas rees op, ontbond zijn ros
En voerde hem in 't licht. — "Ziethier," fprak zij,
Die 't hoofd fcheen onder haar, "te goeder uur
"Een leidftar op ons pad! Wij, jongling, zijn
"Ronddolende jonkvrouwen en wij gaan,
"Gewapend als gij ziet, ten fteekfpelkamp,
"Ginds met de ridderen te Carlioen,
"Maar zijn verdwaald. Naar rechts? Naar links? Rechtuit?
"Terugwaart? Wat? Verklaar het ons, en fnel!"

En Pelleas, haar aanziend, peinsde: "Is zelfs
"Genovra wel zoo fchoon?" Groot was 't blauw oog,
Een rozendaagraad in de reine lucht
Geleek haar blos; heur vormen waren rond,
Gerijpt tot vollen wasdom; fijn de hand
En klein heur leest; en zonder dat groot oog
Waarin de trots verwijlde, had zij licht
Tot fpeelpop goed gefchenen voor een tijd,
Gelijk men liggen laat en ras vergeet,
Maar dus haar aanziend, werd de knaap door 't fchoon
Verfchuchterd van haar vleesch, alsof het waar'
De fchoonheid harer ziel; want evenzoo

Gelijk de booze van den eedle denkt,
Wien door gebrek van zijnen wil of aard
Zijnszelfs verdorvenheid hij toedicht, fchreef
Ook Pelleas haar ziel al 't jonge fchoon
Der zijne toe, in haar geloovende.
En toen zij tot hem fprak, zocht hij vergeefs
Al ftamerend een antwoord. Want hij was
Gekomen van zijn eilandwildernis,
Waar buiten zijne zusters hij bijkans
Geen vrouwen had gekend dan 't ruw geflacht
Dat lachte en luider dan de ftormmeeuw kreesch
En netten boette en leefde van de zee.

En met een langzaam lachjen omgewend
Zag zij de haren aan; en als de kring,
Wanneer een fteen in 't flapend bergmeer plonst,
Al wijder wordt, tot hij den oever lept,
Ging 't langzaam lachje ook heel 't gezelfchap rond.
Drie ridders onder haar glimlachten ook
Minachtend over hem. De jonkvrouw was
Ettare, een vrouw van aanzien in haar land.

En zij hervatt'e: "ô Wezen, wild van 't bosch,
"Is u de trant van onze fprake vreemd?

“Of fchonk de Hemel u een fchoon gelaat,
“Maar zonder tong?”

“ô Jonkvrouw,” was ’t befcheid,
“Uit droomen opgewaakt, van ’t donker nauw
“Te voorfchijn hier getreden, was ’k verblind
“Door ’t plotfelinge licht — vergeef! Gij wilt
“Naar Carlioen? Ik ga daar desgelijks:
“Zal ’k naar den Vorst u voorgaan?”

Zij: “Ga voor;”
En door de bosfchen reden zij; terwijl
Was haar zijn fprekend oog, de teederheid
Van zijn gedraging en zijn kuisch ontzag,
Zijn afgebroken rede en fchuchterheid,
Te zaâm tot last en morde ze in heur hart:
“Een dwaas heb ik gevonden, rauw en toch
“Zoozeer verfchaald!” Maar daar zij haren zin
Er op gevestigd had, in ’t krijt haar naam
En eernaam: “Koningin der Schoonheid,” bij
Trompetgefchal te hooren hulde doen,
En hem zoo krachtig ziende, dacht zij: licht,
Dat hij voor mij in ’t fteekfpel kampen wil
En winnen mij de wrong! Dies vleide zij

Met zooveel heuschheid hem, dat hij welhaast
Geloofde aan weêrklank van zijn' wensch bij haar;
En al haar ridders en jonkvrouwen ook
Bejegenden hem heuschlijk, want zij was
Een vrouw van aanzien.

Als zij Carlioen
Bereikten en aleer ze in 't nachtverblijf
Hun intrek namen, greep zij zijne hand
En ſprak: "Hoe ſterk een hand! Ei zie
"De mijne eens aan! Maar wilt gij, Pelleas,
"Voor mij ten kampſtrijd om die fraaie wrong,
"Dat ik u minnen moog'?"

Zijn argloos hart
Sprong in zijn binnenst op en hij riep uit:
"Ha, zult gij, als ik win?" — "Dat zal ik, ja,"
Antwoordde zij en lachte en neep de hand
Met kracht en wierp die van zich en ſloeg dan
Een zijdelingſchen blik naar hare trits
Van ridderen, tot heel de jonkvrouwſchaar
Saâm met haar lachte.

"ô Wereld van geluk,"

Dacht Pelleas, "gelukkig naar mij dunkt
"Zijn allen, ik gelukkiger dan één."
Ook ſliep hij niet, dien nacht, zoo tintelden
Zijn aadren van genot en groene paân
In 't bosch en oogen tusſchen 't loover; dan,
Toen 's morgens hij den ridderſlag ontving,
Zwoer hij, eene eenige te minnen. Elk
Die hem in 't keeren tegentrad wendde om
En zag hem nieuwsgier na, want zijn gelaat
Glansde als 't gelaat eens priesters van weleer
In 't ſchijnſel van een offervlam, ontbrand
Door 's Hemels vuur: zoozeer verblijd was hij.

Toen ordende Arthur menig weidsch banket,
En vreemde ridders kwamen toegeſtroomd
Uit alle ſtreek des winds; en ieder, ſchoon
Met keur uit lucht, land, ſtroom en zee onthaald,
Mat midden in 't festijn des buurmans bouw
En kracht met de oogen vaak; en Pelleas
Zag edel onder de eedlen, in zijn waan
Dat hem zijn jonkvrouw minde, en wist zichzelf
Ook door den Vorst bemind; en deze' aanbad
De nieuwe ridder, dien het zachtſte woord,
Door hèm gefluisterd, meer ontroeren kon

Dan 's wereldș redelijkſte redekunst.

En blozend rees de morgen voor den kamp,
En deze werd genaamd "Tornooi der Jeugd;"
Zijn jongen ridder toch ter wille, ſloot
Thans Arthur de oudren en de grooten uit
Van 't ſteekſpelperk, dat Pelleas de min
Mocht winnen van zijn jonkvrouw, naar heur woord,
En meester blijven in den ſtrijd. Beneên,
In 't vlakke veld aan de' oever van den Usk,
Hield Arthur zijn tornooi; de lange rij
Van guldene kanteelen was bezet
Met aangezichten, en vol oogen, hoog
Tot aan den top, de groote toren; luid
Weèrklonk trompetgeſchal en heel dien dag
Hield daar Heer Pelleas met eere ſtand
En zoo, de kracht dier ſterke hand zij dank,
Viel hem het zwaard, de gouden wrong ten deel.

Toen dreunde dan 't gejuich, zijn jonkvrouw lief;
Van trots en eerzucht gloeide haar 't gelaat;
Met ſonklend oog greep zij den haarband aan
Van zijne lans, en kroonde zich daarmeê
Ten aanzien van al 't volk en toonde dus

Ten lesten maal haar heuschheid jegens hem.

Dan toefde, voor een ieder vriendlijk ziend,
Bewolkter voor haar ridder flechts, Ettare
Een wijl te Carlioen. En ziende Pelleas
Verkwijnen, fprak Genovra: "Over u
"Verbazen we ons, ô Jonkvrouw, daar ge dit
"Onzonnig aanfchijn toont aan die u eer
"Verwierf!" — "Hadt gij uw Lancelot," fprak zij,
"Mijn Koningin, niet aan uw zij' geboeid,
"Hij had de zege niet behaald." — Waarop
De Koningin, als iemand wien een mier
Den voet fteekt, op haar nederzag, zich wendde
En van daar ging haars weegs.

Maar later, toen
Met die drie ridders en haar joffren faâm
Zij huiswaarts toog, volgde ook Heer Pelleas.
Hem ziende riep ze: "Meisjes — en nochtans
"Ik moest het woord mij fchamen — maar ik kan
"Heer Zuigeling niet dulden. Houdt hem dies
"Bij u terug. Waar' liever eens een ruw
"Oud ridder met ons, die zijn wereld kent,
"Al waar' hij grauwer dan een beer, om meê

"Te rijden en te fchertfen. Weg met hem,
"Houdt op een afftand hem, verlekkert hem
"Met papfpijs zoo ge wilt, een melkverhaal
"Van wolf en fchaap, als brave moeders doen
"Met hare kinderkens. Ja, mocht ge foms
"Hem met wat los' eens voelen aan den tand,
"Mij wel; en zoo hij ons ontvlucht, wat dan?
"Hij ga." Dit hoorden haar jonkvrouwen, die,
Gedachtig aan haar kleine en wreede hand,
De ganfche huisreis hem omfingelden
Naar heur bevel, met vindingrijken geest
Hem immer van haar zij' weêrhoudende,
Zoodat hij nooit tot fpreken kwam met haar.
En als zij 't flot bereikte, òp fprong de brug,
Neêr rinkte 't ijzren hek de fponning langs,
En hij bleef ftaan, in 't open veld alleen.

"Zoo hand'len vrouwen wel," dacht Pelleas,
"Met die haar mint, en toetfen onze trouw.
"Nu, zij beproef ten alleruiterst' mij,
"Want trouw ten alleruiterfte ben ik."
Zoo klaagde hij, en toen het duister viel,
Vond hij verblijf in eene kloostercel,
Maar rees er met de zon en, vocht of droog,

Te ros in volle rusting, heel den dag
Hield bij de muren hij daar daaglijks ſtand,
En niemand opende de poort voor hem.

Bij dit volharden werd haar trots tot toorn.
"Rijdt uit!" riep zij haar trits van ridders toe,
"En drijft hem van den muur!" Zij reden uit,
Maar als zij hem beſprongen, één voor één,
Verſloeg hen Pelleas; zij keerden weêr,
Maar hij hield ſtand, beneden aan den muur.

Haar toorn werd haat; en eens, een week daarna,
Met haar drie ridders wand'lend op den muur,
Wees zij omlaag: "Zie, hij vervolgt me — ik kan
"Niet ademen — belegert mij. Omlaag!
"Houwt toe! Bezielt met mijnen haat uw arm
"En drijft hem van mijn muur!" Zij daalden af,
En Pelleas verſloeg hen één voor één,
En boven van den toren riep Ettare:
"Bindt, bindt hem, brengt hem hier!"
Op hare ſtem
Liet zonder aarz'len hij de ſterke hand
Die dus haar ſlaafſche ridderen verwon,
Door hen die hij verwon in banden ſlaan

En zij geleidden hem in 't ſlot tot haar.

Dan, als hij voor Ettare ſtond, gevoelde
Op de' aanblik van dat weelderige ſchoon,
Hij eensklaps meer gevangene in zijn hart
Dan in zijn banden zich. Toch, welgemoed
Begon hij: "Jonkvrouw, zie gevangen mij,
"Vazal van uwen wil; en zoo gij hier
"Mij in uw kerker houdt, ik ben tevreên,
"Mits éénmaal daags ik ſlechts uw aangezicht
"Aanſchouwen moog': gezworen heb 'k mijn eed,
"Gij hebt beloofd, en 'k weet dat al dit leed
"Mijn trouw ſlechts toetſen moet en dat gijzelf,
"Ben ik eenmaal ten uiterſte door u
"Gezegen en gezift, ten leste mij
"Uw liefde als aan uw ridder ſchenken zult."

Toen borst zij uit in zulk een bittren ſpot,
Met al haar joffren, dat hij ſtom daar ſtond.
Maar toen ze zijn geloften ſmaalde en zelfs
Den grooten Vorst, vond hij zijn woorden weêr:
"Zwijg, Jonkvrouw, om uws zelfs wil, zwijg! Is hij
"Uw koning niet als mijn?" — "Gij nar," ſprak zij,
"'k Heb nooit zijn ſtem gehoord, of wenschte mij

"Zeer verre weg. Ontbindt hem nu en werpt
"Ter deur hem uit; want, is hij niet een dwaas
"Tot in het innigst merg van zijn gebeent',
"Zoo keert hij niet terug." En zij, haar drie,
Antwoordden met een lach, ontbonden hem,
En ſtieten hem naar buiten, uit de poort.

En dan, een week daarna, riep zij opnieuw
Hen tot zich, zeggende: "Daar ginder houdt
"Hij immer nog de wacht, gelijk een hond
"Voor zijnes meesters deur! Ter zij geſchopt,
"Komt hij terug: en gij, haat gij hem niet?
"Gij kent uzelf: hoe toeft gij hier zoo kalm,
"Door zijne walglijke onſchuld dus gehoond?
"Zijt gij voor disch en bed alleen geſchikt,
"Geen mannen tot den ſtrijd? Valt allen ſaâm
"Hem aan; en doodt gij hem: geen nood! Indien
"Gij weder faalt, beveelt uit mijnen naam
"Den ſlaaf dat hij zich binden late, bindt
"Hem als in 't eerst en brengt hem hier; wellicht
"Zult ge in zijn banden hem verſlaan."

Zij zweeg;
En naar heur wil zoo velden zij hun ſpeer,

Drie tegen één; en Walewein, alleen
Op avonturen uit, zag laag beneên
De schaduw van die torens schelmerij,
Drie tegen één; en door zijn harte schoot
Het vuur der eer en aller eedle daad
En hij riep uit: "Wij kampen zij' aan zij' —
"Dat vuig gespuis!" Maar Pelleas: "Laat af!
"Geen bijstand heeft van noode, die 't bevel
"Van zijne jonkvrouw volgt."

En Walewein,
De schelmerij dan aanziende, liet af,
Maar sidderend en trillend in zijn drift
En gloed, gelijk de dog, een oogenblik
Van 't ongedierte dat hij voor zich ziet
Weêrhouden, rilt, aleer hij springt en doodt.

Eén tegen drie, versloeg hen Pelleas;
En, opgestaan, hem bindend, brachten zij
Hem tot haar in. Toen brandde, Pelleas
Daar latende, haar toorn eerst tegen hen
In menig boozen naam van lafhart los,
Van zwakling en driewerf gezweepten hond:
"Toch, neemt hem, gij, die nauwlijks waardig zijt

"Uw overwinnaar aan te roeren, dies
"Veel minder hem te binden, ſtoot hem uit
"En dat wie wil hem zijne banden ſlaak',
"En komt hij weêr" — hier brak zij plotsling af
En Pelleas gaf antwoord: "Jonkvrouw, want
"Voorwaar, ik had u lief en achtte u ſchoon,
"Ondraaglijk is het mij, door boozen wrok
"Uw ſchoon te zien ontluistren; en zoo gij
"Mij niet bemint, onduldbaar is het mij
"Zoozeer meineedig me u te denken: 'k had
"Veel liever dat mijn min gij waardig waart,
"Dan weêrbemind te zijn door u — vaarwel;
"En doodt gij al mijn hoop, nog niet mijn min,
"Ontrust u niet: gij zult mij niet meer zien."

Terwijl hij ſprak beſchouwde zij den man,
Zoo prinslijk in zijn houding, ſchoon geboeid,
En dacht: "Waarom verſtiet ik hem van mij?
"Indien daar min beſtaat, die man bemint;
"En echter, hem bemin ik niet; waarom?
"Dwaas achtte ik hem? Ja, waarlijk? Of dat iets
"In hem — was 't edeler dan ik? — voor mij
"Verwijtend ſcheen? Hij is niet van mijn aard.
"Hij konde mij niet minnen, zoo hij mij

"Wèl kende. Neen, maar laat hem gaan — met haast."
Haar ridders lachten niet, maar ftieten hem
Aldus geboeid naar buiten uit de deur.

Nu fchoot hem Walewein ter zijde en bond
Zijn banden los en flingerde ze verr'
Den flotmuur over; dan, als van de vodde
Eens lazarus' de handen fchuddende,
"Bij mijne trouw," fprak hij, "en zijt gij niet —
"Voorwaar, gij zijt het zelf, dien kortlings eerst
"Tot ridder van zijn Tafel Arthur floeg;
"Gij zijt het, die den haarband wont? Waarom
"Hebt gij zoozeer uw broederfchap in mij
"En in al de oovrigen befchaamd, dat gij
"U overgeeft, dien fchelmen tot hun wil?"

En Pelleas gaf antwoord: "ô Hun wil
"Is die van haar voor wie den band ik won,
"En mijn wil is de hare, op deze wijs
"Te zijn gebonden, dat haar aangezicht
"Ik moge zien, hoezeer ontluisterd ook
"Door wrok en fpotternij, niet meer als toen
"Ik haar in 't bosch ontmoette; en fchoon ze mij
"Uit wrevel flechts doet binden en alleen

"Om mij te fmaden wen 'k word ingebracht,
"Men binde mij, dan zie ik haar gelaat,
"En anders moet ik fterven van mijn leed."

En vriendlijk, fchoon minachtend Walewein:
"Nu, binde mij mijn jonkvrouw zoo zij wil,
"En geve zij mij flagen, zoo zij wil:
"Maar zendt ze een ander om mijn krijgsmanshand
"In boei te flaan — de Christus moge mij
"Dan dooden, zoo 'k de hand niet bij den pols
"Hem afkap, dat mijn jonkvrouw hem den ftomp
"Toefchroeien moog', hoe luidkeels hij ook huil'.
"Maar houd mij voor uw vriend: kom, gij weet niets:
"'k Verpand u hier mijn woord, ja, 'k zal bij de eer
"Der Tafelronde u trouw zijn en uw werk
"Volbrengen en uw kerk'rende prinfes
"Wel temmen naar uw hand. Leen mij uw ros
"En wapenen en 'k zeg hun dat ik u
"Verflagen heb. Zij laat mij dan wel in
"Om van uw kamp en op wat wijs gij vielt
"Te hooren; dan, wen 'k haar vertrouwen heb,
"Zing 'k van de prime tot den vespertijd
"Uw lof als kloekften ridder en het puik
"Van trouwe minnaars, meer dan iemand ooit

"Bij 't leven u bezong; totdat herleefd
"En krachtig als weleer ze u wederwenscht,
"Te kluistren ſlechts in banden blank en warm,
"Verkieslijker dan vrijheid; zoo dan, leen
"Mij paard en wapendos en laat mij gaan,
"Getroost. Tot temp'ring van haar geest, vergun
"Drie dagen mij en vlei u met de hoop
"Op nieuws als goud, ten derden avondſtond."

Toen leende Pelleas zijn ros en al
Zijn wapenen, behalve 't kostlijk zwaard,
Zijn prijs, zelf nemend die van Walewein,
En ſprak: "Verraad mij niet, maar help — zijt gij
"Degeen niet, dien zij noemen licht van min?"

"Gewis," ſprak Walewein, "want vrouwen zijn
"Zoo licht van zin." Dan jaagde hij naar 't ſlot
En hief een hoorn, hem hangende om den hals,
En ſtak dien met zoo helder een geluid,
Dat al de ſlapende echo's in den muur
Als 't holle bosch in 't jachtgetij weèrklonken.

Een ſchaar van joffren vloog den toren op.
"Voort, voort, van hier!" zoo riepen zij hem toe

"De Vrouwe wil u niet!" Maar Walewein
't Vizier opſlaande zeî: "'k Ben Walewein,
"'k Ben Walewein van Arthur's Hof en heb
"Dien Pelleas verſlagen, dien gij haat;
"Zie hier zijn ros en rusting. Op, de poort!
"Ik breng u vroolijkheid."

Neêr vlogen zij,
De joffren, en zij riepen tot heur Vrouw:
"Zie, Pelleas is dood — hij zeide 't, die
"Zijn ros en rusting heeft: laat gij hem in?
"Hij ſloeg hem, Walewein, de Walewein
"Van 't Hof, Heer Walewein — hij wacht beneeën
"En blaast den hoorn, als tartte hij verlet."

Dies, na verleend verlof, reed Walewein
Recht aan door de open deur, met heuſchen groet
Verwelkomd. "Dood? gewislijk?" vraagde zij.
"Ja, ja," ſprak hij: "en riep in 't ſterven vaak
"Uw naam nog uit." — "Och arme," antwoordde zij,
"Een treflijk ridder, maar hij liet mij nooit
"Eén uur in rust." — "Ja," peinsde Walewein,
"Wèl zijt gij ſchoon, maar 'k heb uw dooden vriend
"Mijn trouw verpand, dat hem, van wien gij walgt,

"Ik evenwel u zal beminnen doen."

Drie dagen lang rondzwervende door 't land,
Doelloos, ontrust, verbeidde Pelleas,
Totdat ten derden maal, met wasſend licht
Der maan op bosch en wegen, de avond viel.
Zoel was de nacht en ſtil; maar een geluid
Van Walewein ſteeds komende en dit lied, —
Dat Pelleas eens voor de Koningin
Had hooren zingen, daar ze al luistrende,
Hij zag het, treurig werd, — vervolgde hem
En nam zijn rust: "Een worm in 't hart der roos."

"Een roos, ſlechts één, geen and're roos voor mij,
"Een roos, één roos, en dees was wonderſchoon,
"Een roos, één roos, maakte aarde en hemel blij;
"Eén roos, mijn roos, ſtond wonderzoet ten toon —
"Wat nood, al droeg op doornen zij de kroon!

"Eén roos, een roos die ſtraks mijn ſieraad zij,
"Eén roos, een roos, te dragen elk ten toon,
"Geen roos dan één — wat and're roos voor mij?
"Eén roos, mijn roos; een roos, van ſterven vrij —
"Die haar mint ſterft, belaagt de worm heur kroon."

Dit teeder rijm en altijd weêr de vraag:
"Waar blijft het nieuws als goud van Walewein?"
Vervolgden hem, dat hij niet rusten kon,
Maar naar heur muren reed vóór middernacht
En 't ſtrijdros vastbond dicht nabij de poort.
Wijd open ſtond de poort en zonder wacht;
En hij ſchreed in en hoorde ſlechts zijn ſtap
En 't kloppen van zijn hart, want niets bewoog
Dan hij alleen en 't eigen ſchaduwbeeld.
Hij ging het ſlotplein door en zag geen licht
In zaal of kameren, maar de achterpoort
Wijd gapende eveneens; en hij trad voort,
Een glooiing op der gaarde, wit en rood
Van enkel rozenpracht, ſchoon ondermengd
En overgroeid met dorens; en ook daar
Was 't al geſust in 't mollig licht der maan,
Op 't ſtroompje na, dat uit een kleene grot
Afflikkerde en uiteenſtoof in 't gebloemt'
En zoo verdween.

Toen, boven 't ſtruikgewas
Zich heffend, goudgeſpitst, ontwaarde hij
Drie tenten; en in ééne ronkte, rood
Van hunnen wijn, haar vadſig riddervolk
Met hun drie knapen aan hun voet; in één,

Heur arglist om den kalmen mond verftijfd
In zoeten flaap, vier van heur jonkvrouwfchaar;
En in de derde, om 't hoofd den fteekfpelprijs,
De gouden wrong, Ettare — en Walewein.

Terug, gelijk de hand, die onder 't loof,
Al tastend naar een nest, een adder voelt;
Terug, gelijk een lafaard voor den ftrijd,
Of een betrapt verrader henenfluipt,
Of afgezweepte hond, zoo deinsde en kroop
Ook Pelleas in 't uiterst zijner fchaamt'
Weèr met zijn fchaduwbeeld het flotplein door,
De greep betastend van zijn zwaard, totdat
Hij weder op de poortbrug ftond en dacht:
"'k Zal keeren: daar zij liggen hen verflaan."

Zoo keerde hij en vond hen nog in flaap
En fprak: "Gij die den heilgen flaap aldus
"Ontheilgen kunt, uw flapen is de dood!"
En trok het zwaard en dacht: "Hoe nu, ik zoude
"Een ridder in zijn flaap verflaan? De Vorst
"Heeft mij bij eede aan deze broederfchap
"Verbonden." Dan: "Ach, dat een ridder ooit
"Zoo valsch kon zijn!" Hij keerde en keerde weêr

En leide met een zucht de bloote kling
Dwars op hun naakten hals en liet ze daar,
Terwijl zij fliepen; en zij lag, de wrong
Van 't fteekfpel om haar voorhoofd en het zwaard
Van 't fteekfpel op heur hals.
En hij ging uit,
Zat op en ftaarde naar heur torens, die,
Nog grooter in hun eigen donkerheid,
Zich opwaart drongen tegen 't licht der maan.
Dan knelde hij de dijen om het zaâl
En balde woedende in zichzelf de vuist,
En ftenende:
"Zoude in den jongften dag
"Hun bloed zijn opgerezen tegen mij?
"Ik hadd', zelfs voor den hoogen God, mijn woord
"Van rekenfchap gehad. ô Burcht, zoo fterk,
"Ontzaglijk, zwaar: dat u een aardfchok thans,
"Daar ik u aanzie, tot uw grondflag toe
"Verfplijten deed, de bulderende Hel
"Uw wulpfche daken openborst en u
"Tot in uw allerbinnenst door en door
"Verkoolde, zwart als 't hart der deernen, hol
"Gelijk een bekkeneel! Het fnijdend Oost
"Moog krijfchen door uw gaten en het ftof

"Van deernen ſteeds doen dwarrelen in 't rond,
"Door vuil en onkruid! Slang, ik zie u — ſis,
"Blaf, vos, huil, wolf. Wie huilt hier, in den ſtille'
"En balſemigen zomernacht dan ik,
"Ik, de arme Pelleas, dien zij heur nar
"Te noemen plag? Nar, beest — hij, zij, of ik?
"Ikzelf de grootſte nar, beest ook, als die
"Verſtoken ben van menſchelijk verſtand —
"Te ſchande, onteerd, als toets van trouwe min —
"Van min? Wij allen zijn gelijk: de Vorst
"Heeft leugenaars en dwazen ons gemaakt.
"ô Edele geloften! Groot, gezond,
"Eenvoud geſlacht der dieren, dat door lust
"Niet zondigt daar 't geen wet heeft! Waarom toch
"Tot mijne ſchand' bemind? Ik walg van haar,
"Gelijk ik tot mijn ſchand' haar heb bemind.
"Ik heb haar nooit bemind, alleen begeerd —
"Van hier —"
Hij ſloeg de ſporen in het paard
En rende heen, verdwijnende in den nacht.

Toen, door de kilte op haren hals ontwaakt,
Erkende zij het zwaard en wendde zich
Tot Walewein: "Gij leugenaar, gij hebt

"Geenszins dien Pelleas verslagen! Hier
"Heeft hij gestaan en hij had mij en u
"Saâm kunnen slaan." En hij die dit verhaalt
Zegt, dat haar immer walende begeert'
Naar Pelleas zich keerde, als die alleen
Trouw ridder en trouw minnaar was op aard';
En levenslang verteerde zij en kwijnde
Om dees haar min en ijdele verlangst.

Maar hij, 't gebaande door en 't ongebaand,
En over hard en week, de zode slaand
Van uit het week, de vonk van uit het hard,
Reed voort den halven nacht, tot bij de tin
Waar Parcival de monnikskap ontving,
De sterre bij 't ontwaken van de zon
Van 't rozenvoorhoofd blonk des dageraads.
Want zoo schoot eensklaps, hij wist niet van waar,
Noch ook waarom, het woord hem door de ziel:
"ô Schoone ster, op 't maagdlijk voorhoofd rein
"Des dageraads!" En daar hadd' hij geweend,
Maar harder voelden de oogen, droger dan
De bedding der fontein in zomertijd;
Daar kwamen uit het dorp de maagdekens
En snappend toefden zij, maar nu niet meer,

Tot van de hoogten weêr het milde zwerk
Bij 't kenteren des jaars haar hebb' gevuld
Met levend water. Hard was 't oog, en 't hart
Scheen harder nog; maar zoo vermoeid zijn leên,
Dat hijgende: "Van Arthur's zaal ben ik,
"Maar hier, hier laat mij rusten, fterven," hij
Zich neêrwierp en zijn fmart in 't innigfte
Des flaaps verzonk. Zoo lag hij, tot een droom
Hem fchokte, dat de zaal, Merlijn's gebouw,
Door Walewein in brand geftoken werd,
De morgenfter, al zwaaiende in den rook,
In vlammen fchoot en viel.
Ontwaakt, en een'
Nabij zich ziend, floeg hij de hand aan hem,
Als om hem te verfcheuren en hij riep:
"Valsch, en ik dacht u als Genovra rein!"
Maar Parcival ftond bij hem en hij fprak:
"Ben ik flechts valsch, gelijk Genovra rein?
"Of zijt gij in uw droomen nog verward?
"Of hebt gij nooit, fchoon van de Tafelronde,
"Zoo vrij van taal, gehoord dat Lancelot —"
Hij hield zich plotsling in en zweeg.

Toen voer

Heer Pelleas als een, die, in den ſlag
Gewond, het zwaard nog eens, en dieper nog
Voelt dringen in de wond. Hij deinsde en kreet:
"De Koningin zelfs valsch?" En Parcival
Bleef ſtom. "Is één der Ronde Tafel wel
"Zijn eed getrouw geweest?" En Parcival
Antwoordde niet één woord. "De Koning dan?"
"De Koning!" zeide Parcival. "Laat dan
"Den mensch fluks paren met den wolf. Hoe nu:
"Zijt gij verdwaasd?"

Maar Pelleas vloog op,
Rende uit de deur, ſprong op zijn paard en vlood.
Slechts luttel meêlij' met zijn paard had hij,
Of met zichzelf, of iemand; en toen daar
Een kreuplen hij ontmoette, die de hand
Om aalmoes uitſtak, hoe gebult, gekromd,
Gelijk een oude dwerg-iep die den rug
Den zilten zeewind keert, hield zich de knaap
Niet op, maar overreed hem, roepend: "Valsch,
En valsch met Walewein!" en liet hem zoo
Gekneusd, geſlagen liggen en vlood voort.
En bosch en heuvel dwarrelden hem langs,
Steeds door, totdat de donkerte die volgt

Op 't went'len van de wereld, de' open weg
Verduisterde: hij rukte en trok den toom,
Zoodat zijn dier, dat beter wist dan hij,
Ter zij' week, af en aan; maar toen hij hoog
Merlijn's gebouw zich zag verheffen, zwart
Aftoonende op het vaalgeftreepte groen
Van de' avondhemel, kreunde hij: "Gij bouwt
Te hoog, zwart rattennest!"

Niet lang daarna
Toog luchtig rijdende Heer Lancelot
De ftadspoort uit, doorgloeid van 't affcheid nog
Der heufche Koningin, met vrede in 't hart
En opziend naar een fter en peinzende
Wat zij wel ware; op wien door 't ftille veld
Van pluimig gras de knaap aanrennend fchokte,
En Lancelot: "Wat naam is de uwe, gij
"Die hier dus rijdt, zoo blindelings en woest?"
"Geen naam, geen naam," antwoordde hij luidkeels,
"Een geefel ben 'k, te ftriemen al 't verraad
"Der Tafelronde!" — "'t Zij; maar wat's uw naam?"
"Véél namen heb 'k," zoo riep hij, "ik ben Toorn,
"En Schande en Haat en Kwade Faam, en kom
"Gelijk een gifte wind de gruweldaad

“Verzengen en verlichten der Vorſtin
“Met Lancelot.” — “Geen weg, dan over mij,”
Sprak Lancelot. En gillend Pelleas:
“Welaan, ten kamp!” En beiden deinsden zij
En renden aan, en in een oogwenk wierp
Zijn mat en ſtromp'lend ros den jongling af,
Die ſchreeuwde van het donker veld: “Gij zijt
“Zoo valsch gelijk de Hel; ik heb geen zwaard,
“Houw toe!” En daarop Lancelot: “Toch wel,
“In uwen mond — en ſcherp; maar 'k zal 't voorgoed
“Afſtompen door uw dood.” Weêr gilde hij:
“Houw toe, ik wil den dood!” En Lancelot,
Den hiel op den gevallene, bleef eerst
Met rollende oogen ſtaan en zeide dan:
“Op, zwakling, ik ben Lancelot; ſpreek vrij.”

En langzaam wendde Lancelot zijn ros
Naar Camelot terug, en kort daarna
Verrees Heer Pelleas van 't donker veld,
Gansch ongedeerd, en volgde naar de ſtad.
't Geviel dat beiden ſaàm, vermoeid en bleek
Naar binnen ſtortten in de zaal. Daar zat
Met hare ridd'ren en haar vrouwen nog
Genovra. En zij zag naar Lancelot,

Om zijn verhaasten wederkeer verbaasd,
En dan naar Pelleas, die zonder groet
Zich op een zetel neêrgeworpen had,
Zwaar hijgende. Zij vraagde Lancelot:
"Hebt gij gekampt?" — "Ja, Koningin," ſprak hij.
"En hebt hem overmocht?" — "Ja, Koningin."
En zij, tot Pelleas gewend: "Heeft dan,
"ô Jonge ridder, u het groote hart
"Des ridderſchaps zoozeer gefaald, dat gij
"Een val door *hem* niet lijdzaam dragen kunt?"
Dan, want hij gaf geen antwoord haar: "Of drukt
"U ander leed? Kan ik, de Koningin,
"Het lenigen, ontbind uw tong en ſpreek."
Maar Pelleas zag op, zoo woest van oog,
Dat zij inéénkromp; en al ſisſende:
"Ik heb geen zwaard," ſprong hij ter deuren uit,
Het duister in. De Koningin zag ſtrak
Heur minnaar aan, hij haar; en elk voorzag
Den dag der ſmarten; en 't geſprek ſtierf uit,
Als alle zang in 't groen, waarop de ſchâuw
Des haviks valt. Lang bleef het ſtil ter zaal;
En Modred dacht: "De tijd is zeer nabij."

HET LAATST TORNOOI.

Te Camelot, hoog boven 't gelend bosch,
Sprong Dagonet de nar, dien in zijn luim
Eens Walewein ſpotridder had gemaakt
Van Arthur's Tafelronde, als een dor blad
Al danſend voor de zaal. En uit de zaal,
De harp, waar een robijnkarkant, zijn prijs
Van 't laatst tornooi, aan wapperde, ter hand,
Trad Tristan op hem toe en ſprak: "Hoe dus
"Aan 't huppelen, Heer Nar?"

Want Arthur, met
Heer Lancelot eens rijdend verr' beneên
Een kronkelenden rotswand langs, vernam
De klaagſtem van een kind. Een eikeſtomp,
Half dood, bij wortels als een zwarte kluw
Van uitgeſneden ſlangen aan de rots

Zich grijpende, fchoot opwaart door de lucht
En droeg een arendsnest; en door den boom
Bruiste immer regenwind, en door den wind
Drong immer het gekrijt eens kinds; en fteilte
En boom beklimmend, bracht Heer Lancelot
Van 't hachlijk nest, (dit halsfnoer van robijn
Driewerf rondom heur hals,) gansch ongefchramd
Door klauw of fnavelfcherpte, een wicht, een meisje,
En medelijdend nam het Arthur aan
En gaf 't der Koningin tot verder zorg;
De Koningin, flechts koel berustende,
Ontving het in heur blanken arm en kreeg
Daarna het teeder lief en noemde haar
Nestvogeltjen; haar kommer en zichzelf
Aldus een wijl vergetende, totdat,
Door doodelijke kilheid daar omhoog
Reeds aangetast, het jonge leven vlood;
En haar vervolgde de karkant allengs
Met fmartelijke heugenisfen; dies
Gaf zij dien Arthur over en zij fprak:
"Neem gij 't kleinood dier doode onnoozelheid,
"En zoo gij wilt tot prijs bij een tornooi."

Daarop tot haar de Koning: "Vrede zij

"Uw dood Nestvogeltjen, door de' aadlaar eens
"Gedragen, en na haren dood deze eer,
"Naar uwen wensch. Maar, ô mijn Koningin,
"Ik peins, waarom gij niet aan arm of hals
"Of gordelband de diamanten draagt
"Die ik van 't bergmeer redd'e, en Lancelot,
"Zoo dunkt me, u tot een tooi gewonnen had."

"Hadt gij ze laten vallen," riep zij uit,
"Neêrplonzen in de diepte, als die voor mij
"Slechts bitterheid en jammer zouden zijn!
"Gij ziet verbaasd, niet wetend, dat, zoo ſnel
"Als ik ze ontving, zij wederom te loor
"Ook zijn gegaan, — aan mijne hand ontgleên,
"Daar 'k boven de rivier mij overboog —
"Dat arme kind voer in heur boot voorbij;
"Maar rozenkleurger lot verzelt gewis
"Deez' kostlijke juweelen, niet van 't rif
"Eens broedermoorders, maar van 't lieve lijfje
"Afkomſtig eener kleene maagd. Wie weet,
"Licht dat de reinſte van uw ridderſtoet
"Ze voor de reinſte mijner maagden wint."

Zij zweeg en met het ſchaatren der trompet

Ging al de wegen langs van Camelot,
Door 't dorrend veld tot naar den verften burcht,
De noodiging tot een groot fteekfpel uit;
En alom wapenden de ridd'ren zich
Tot eenen dag van glorie voor den Vorst.

Maar nauw verftreek die luide morgenftond,
Of, 't aangezicht van oor tot oor geribd
Door honde-zweepflagftriemen, 't neusgebeent'
Gebroken, één oog uit en één hand af,
En één, de vingeren verbrijzeld, lam
Ter neder hangend, waggelde de zaal
Een veldman in; tot wien in toorn de Vorst:

"Ellendige, voor wien de Christus ftierf,
"Wat boos gediert' of duivel heeft zijn klauw
"U door 't gelaat getrokken? Was 't een mensch,
"Die 's Hemels beeld in u aldus verdierf?"

Toen, zeevrend door 't verfplinterde gebit,
Der tong nog vreemd, met zijn geknotte ftomp
In pek verzwart, al zagend door de lucht,
Sprak de gefchondene:

"Hij nam ze en dreef
"Ze naar zijn burcht — hij was een ridder eens
"Van uwe Tafel zegt me' — een honderdtal
"Van rijzigen — de Roode Ridder was 't —
"Ik hoedde zwijnen, Heer, daar overviel
"De Roode Ridder mij en dreef ze weg
"Naar zijnen burcht; en toen ik uwen naam
"Inriep, daar gij aan edelman en boer
"Recht pleegt te doen, verminkte hij en fchond me
"En hadd' mij gansch verflagen, had hij niet
"Als bode mij bezworen en gezegd:
"'Meld gij den Vorst en al zijn leugenaars,
"'Dat ik mijn Ronde Tafel heb gefticht
"'In 't Noorden, en mijn ridderen van al
"'Wat door zijn ridderen gezworen werd
"'Het tegendeel bezworen hebben; zeg,
"'Dat als zijn Hof mijn burcht vol deernen is;
"'Maar waardiger zijn dezen, daar ze niet
"'Iets anders willen fchijnen dan ze zijn;
"'Zeg dat mijn ridderen gelijk de zijne
"'Alle' overfpelers zijn, maar trouwer, want
"'Zij willen niet meer fchijnen dan ze zijn;
"'En zeg hem, dat zijn uur geflagen is;
"'De heidenen zijn over hem, geknakt

"'Zijn lange lans, een ſtroohalm ſlechts zijn zwaard
"'Excalibur!'"

En Arthur keerde zich
Tot Key den Hofmaarſchalk: "Neem gij den man,
"Verpleeg hem als eens Konings erſgenaam,
"Tot al zijn wonden gansch genezen zijn.
"De Heidnen — maar die golf, ſteeds rijzende,
"Zoo vaak teruggeſlingerd in ijl ſchuim,
"Heeft jarenlang gerust — afvalligen
"En dieven, roofgeſpuis, bezinkſelſtof
"Van troebelen, daar elders 't vredig rijk,
"Dank, vrienden, uw manhaftigheid en trouw,
"Lang van gezuiverd werd, zij bieden nu
"Als Satan voor het laatst in 't Noorden 't hoofd.
"Mijn jonge ridderſchaar, in wie uw bloem
"Eens rijpe vrucht van gulden daden draagt,
"Gaat met mij, hen te teuglen en daarna
"Is veilig 't eenzaamst pad van ſtrand tot ſtrand.
"Maar gij, Heer Lancelot, zit in mijn plaats
"En richt op mijn geſtoelt' te morgen 't krijt;
"Wat zoudt gijzelf u mengen in den kamp,
"Slechts om 't geen hare was der Koningin
"Opnieuw te biên? Geef antwoord, Lancelot;

"Hoe zwijgt gij? Is het wel?"

Heer Lancelot
Gaf antwoord: "Het is wèl; maar beter waar' 't,
"Bleef hier de Vorst en liet het veldheerfchap
"Dier jonge ridders mij. Voor 't oovrige:
"De Vorst heeft het gewild, en dies is 't wèl."

En Arthur rees, van Lancelot gevolgd;
En buiten bij den ingang ftaande fprak
De Vorst, tot hem gewend: "Is 't waarlijk wèl?
"Of mijn de blaam, dat menigmaal ik fchijn
"Als hij van wien gefchreven werd: ''t Geluid
"'Is in zijn ooren?' Zie, de voet, die draalt,
"Geroepen om te gaan — de blik, die flechts
"Half trouw fchijnt aan 't bevel, — een houding, min
"Eerbiedig dan weleer — of heb 'k gedroomd,
"Dat onzer ridderfchaps gedraging fpreekt
"Van zwakker fteeds en lager manlijkheid?
"Van waar de vrees, dat dit mijn Koninkrijk,
"Door eedle daân, naar eedlen eed volbracht,
"Geheven uit eens baaierds warreling
"En ruw geweld, in 't dier herzinken zal
"En niet meer zijn?"

Hij zweeg, en reed met al
Zijn jonge ridderſchap de glooiing af
Der ſtad en wendde bij de poort terſtond
Naar 't Noorden heen. Hoog in heur kamer hief
De Koningin van haar borduurſel 't hoofd
En zag haar Heer daar hij voorbijtoog na,
En wist niet dat zij zuchtte. En door heur geest
Klonk 't grillig rijm van magiër Merlijn
Uit vroeger tijd: "Wie weet wat kennis zij?
"Van 't groote diep naar 't groote diep gaat hij."

Maar toen de morgen nu van dat tornooi,
Door deze' in ernst, door anderen in ſpot
Het ſteekſpel van de Doode Onnoozelheid
Geheeten, aanbrak met een vochten wind,
Rees Lancelot, wien 't afgematte hoofd
Als krijſchend roofgevogelte het woord
Van Arthur heel den nacht omſladderd had,
En ging een ſtraatweg af, met zuiver wit
Sameet beplooid, fonteinen langs van wijn,
Waar kind'ren zaten, alle' in 't wit gekleed
Met gouden bekers in de hand; en voorts
Naar 't ſteekſpelperk en klom met tragen tred
En treurig op en nam den Koningsſtoel

Met zijn twee draken in.

Hij wierp een blik
De ftatelijke galerijen langs
Vol edelvrouwen en jonkvrouwen, elk
Als hulde aan hare Koningin, in wit
Gewaad ter eer van 't fmettelooze kind,
En enk'len als beftrooid met eêlgefteent',
Een bank van maagdelijke fneeuw, doormengd
Met vonken vuurs. Slechts éénmaal zag hij rond,
En floeg zijn oogen neêr.

Het plotfeling
Trompetgefchetter klonk als in een droom
Een half ontwaakte in 't oor; één dof gerol
Van najaarsdonder, en de kamp begon.
En altijd woei de wind, en 't gelend blad
En fchâuw en fchitterglimp, en vlaag, en vlucht
Van afgereten helmgepluimte meê.
Met matten zucht, als die in 't kwijnend vuur,
Nadat de fchaar van blijde gasten ging,
Te ftaren zit, zoo zat en overzag
Hun groote fcheidsman 't perk. Hij zag het aan
Hoe men de fteekfpelwetten fchond, maar zweeg.

Eens vloekte, voor zijn rechterlijken troon
Ter aard geploft, een ridder 't doode kind
En 's Konings gril; dan knapten van een helm
De koorden en hij zag, een ſchaadlijk dier
Gelijkend in zijn hol, het ſmal gelaat
Van Modred: en nu hoorde hij de ſtem
Rondgolvende om het krijt een wellekom
Toebuldren als 't geluid des Oceaans
Aan éénen ridder, die daar juist verſcheen,
Uitſtekend boven allen en geheel
In woudgroenkleur gedost, waarop een zwerm
Van zilvren hertjes tripten, en voor pluim
Een hulsttak dragende, die telkenmaal
Zijn bezen ſtrooide, en op het ſchild een ſpeer,
Een harp, een hoorn: Tristan, van overzee
En uit Bretagne onlangs teruggekeerd,
Na zijne trouw met eene rijksprinſes,
De blonde Iſold' — Heer Tristan van het Woud —
Dien Lancelot wel kende en tegen wien
Hij ſlechts met moeit' zich eenmaal ſtaande hield,
Thans hunk'rende, den last van zijn gemoed
In éénen ſchok, op leven zelfs en dood,
Met Tristan af te ſchudden. Rechts en links
Greep hij met ſterke hand den gulden draak

En deukte dien en kreunde in zijnen toorn,
Naardien zooveel, die hunner jonkvrouw kleur
Vertoonden op den helm, ten ſlagboom toe
Geweken voor Heer Tristan, daar met ſmaad
En ijdlen ſpot hem hoonden — momplende:
"Gepluimde lafaards faàm! ò Schand'! Waar is
"Nu hun geloof in hem, wien toch hun mond
"Eens trouwe liefde zwoer? De heerlijkheid
"Van onze Ronde Tafel is niet meer."

Zoo won dan Tristan 't veld, en Lancelot
Gaf 't kleinood hem, ſlechts met dit enkel woord:
"Gij wont? Zijt gij de reinſte, broeder? Zie,
"De hand waarmede gij dit neemt is rood!"
Waarop, half wreevlig om den matten toon
Van Lancelot, Tristan ten antwoord gaf:
"Goed, maar waarom 't mij toegeworpen, als
"Een hongerigen hond een dorre knook?
"Laat de' inval dáár der ſchoone Koningin.
"Des harten kracht, en macht van leden, maar
"Gewent', bedrevenheid vooral, zij zijn 't
"Die winnen bij dit ſpel van onzen Vorst.
"Mijn hand? Bedropen van de lans, wellicht:
"Geen bloed van mij, in trouw; maar ò, gij hoofd

"Der ridderen en Arthur's rechter arm
"In 't flagveld, groote Broeder, gij noch ik,
"Wij hebben toch de wereld niet gemaakt;
"Vind uw geluk in uwe Koningin,
"Als in de mijne ikzelf."

En Tristan deed
Zijn ftrijdros zwenken langs de galerij,
En boog daarop tot hulde en fprak kortaf:
"Gij fchoonen, elk voor hem die haar vereert
"De Koningin der Schoonheid en der min,
"Ziet, dezen dag is mijne Koningin
"Der Schoonheid alhier niet." Toen zwegen daar
De meeften, fommigen in toorn, daar één
Er morde: "Dood is alle hoflijkheid,"
Een and're wederom: "De heerlijkheid
"Van onze Ronde Tafel is niet meer."

Nu viel de regen dicht, de helmpluim hing,
De mantel kleefde aan 't lijf, en hier en ginds
Weêrklonk een wreevle kreet, en fomber zonk
De vale dag in nat en matheid neêr.
Maar onder zwarte brauwen lachte fchel
Een donk're kleine en riep: "Geprezen zij

"Der heilgen lijdzaamheid, voorbij is dan
"Onze ééne witte dag der onſchuld, ſchoon
"Een weinig aan den kleederzoom door 't ſlijk
"Geſleept. Genoeg! De ſneeuwklok, zoo ze alleen
"Het ganſche jaar door bloeide, zoû deze aard
"Doodsch maken als de wintertijd. Welaan,
"Verblijden wij het oog der Koningin
"En dat van Lancelot op 't avondfeest
"Met al de blijder kleuren van het veld!"

Zoo glinſterde edelvrouw en jonkvrouw dan
Op 't feestmaal in heur bonten tooi: want hij
Die dit verhaalt, geleek haar bij gebloemt',
De glooiing overpurp'rend van een berg,
Dat, wen een vlaag van koude in zomerſneeuw
Er neêrſtrijkt, onder 't wit op ééns verdwijnt,
Tot met het omgaan van den wind een aâm
Van warmte keert en alles als te vore',
In bloemen praalt; zoo wierp ook edelvrouw
En jonkvrouw 't effen wit nu af en gloeide
In kleurſchakeerſelen van levend gras,
Van dolik en blauw klokje en korenroos,
Ranonkel, wat niet al. Dus glansden zij
In 't feestbedrijf, bij vroolijkheid zoo luid

En ongehoord, dat, half verſchrikt, in toorn
Op Tristan en om 't wetteloos tornooi,
De Koningin hun ſpelen ſtaken deed;
Dan ſchreed zij langzaam heên naar heur vertrek,
En in heur hart had ſmarte heerſchappij.

Toen 't morgen werd, ſprong kleine Dagonet,
Hoog boven al het gelend herfstgetij',
Als een dor blad daar danſend voor de zaal.
En toen nu Tristan tot hem ſprak: "Hoe dus
"Aan 't huppelen, Heer Nar?" Gaf Dagonet
Ronddraaiend op zijn hielen tot beſcheid:
"Licht bij gebrek aan wijzeren dan ik
"Tot mijn gezelſchap; of misſchien, als nar
"Bemerkende, hoe door te veel vernuft
"De wereld wordt bedorven, huppel ik,
"Daar 'k in mijzelv' den wijsten ridder ken."
"Goed, nar," zei Tristan, "maar 't is droge kost,
"Te danſen zonder wijs of een rondeel
"Waarop men danſen moog'." Hij tokkelde
Dan op zijn harp, maar bij dit tokk'len ſtond
De kleine Dagonet gansch ſtil, een blok
Gelijk, doorweekt van water, vastgeraakt
In 't ruiſchen eener ſlingerende beek;

Maar toen het tokk'len zweeg, begon hij weêr;
En op de vraag: "Wat huppeldet gij niet,
"Heer Nar?" antwoordde hij: "Veel liever nog
"Zoû 'k hupp'len twintig jaar naar de muziek
"Van dit mijn eigen brein, hoezeer ontſtemd,
"Dan naar muziek, welke ook, ontſtemd door u."
Dan Tristan, wachtende op wat ſcherp beſcheid
Nog komen zoû: "Wat voor muziek, gij nar,
"Heb ik ontſtemd?" En kleine Dagonet,
Al hupp'lende: "Die van Vorst Arthur, want
"Wen gij dat lied met Koningin Iſolde
"Aanſtemmen gaat, ontſtemt gij de muziek
"Voor uwe bruid, haar teêrder naamgenoot,
"Ginds in Bretagne — en dies verſtoort gij ook
"Arthur's muziek." — "Weêrhield,' ſprak Tristan, "mij
"De ontſtemming in uw breinmuziek niet, 'k zoû,
"Heer Nar, u 't hoofd verbrijzelen. Ik ben
"Te laat gekomen, nar, de heidenkrijg
"Had uitgewoed, het leven was gevloôn,
"Wij zwoeren bij de ſchaal — maar ik ben zelf
"Een dwaas, die met een dwaas dus redetwist —
"Kom, gij zijt dwars en zuur, Heer Dagonet,
"Maar neig eens dat lang ezels-oorenpaar
"En hoor, of mijn muziek niet zuiver zij:

"'De minne is vrij als 't veld en vrij in duur.
"'In 't woud verklonk der vooglen laatfte groet;
"'Het loof is dood, vergaan begeerte en vuur.
"'Nieuw loof, nieuw leven — vrij zijn ftroom en vloed!
"'Een nieuwe minne in 't nieuwer levensuur!
"'De nieuwe minne is weêr als de oude zoet —
"'De minne is vrij als 't veld en vrij in duur.'

"Gij hadt u naar mijn klankmaat langzaam, zacht,
"Bewegen kunnen, niet zoo ftokftil ftaan.
"Ik dichtte 't lied in 't woud en hoorde 't daar
"Zoo zuiver klinken als gedegen goud."

Den eenen voet geheven in de hand,
Sprak Dagonet: "Vriend, zaagt gij de fontein,
"Daar gist'ren wijn uitftroomde — maar zij was
"Ten eind geftroomd, als tot een wrang befluit
"Soms 't lange leven — en die daar rondom
"Met gouden bekers zaten, om den wijn
"Aan elk te reiken, die zijns weegs er kwam,
"Het twaalftal maagdekens, als de onfchuld wit,
"Ter eere van arme Onfchuld, 't kind wier boot,
"Door Onfchuld de Vorftin den Vorst geleend,
"Door Onfchuld onzen Vorst weêr tot een prijs

"Gefchonken werd? Eén zulk een kleine gar
"Heur beker mij en piepte, 't aardig ding,
"'Drink, drink, Heer Nar!' — en 'k dronk — en fpuwde — fij!
"Goud was de kelk, maar modder was de teug."

En Tristan: "Modd'riger dan uw gefmaal?
"Is alle lachen in u uitgedoofd? —
"Niet ziende, hoe met u de ridderfchap
"Den fpot drijft, nar — 'Vrees God en eer den Vorst —
"'Gij die alleen zijn trouwe ridder zijt —
"'Alleen geloften houdt' — want zie, daar zijn
"Die zwijnsch genoeg u kenden eer ik kwam,
"En zwartiger dan brandig koorn, maar toen
"De Koning tot zijn nar u had gemaakt,
"Schoot ook uw ijdelheid zoo welig op,
"Dat ze alle losfe dwaasheid uit uw hart
"Wegfchrikte en gij nog minder wierdt dan nar,
"Ja min dan zwijn, een nietig ding — nochtans,
"Ik acht u immer zwijn, want 'k wierp voor u
"Mijn paarlen neder en gij blijkt mij zwijn."

En tripp'lend met de voeten Dagonet:
"Indien ge, ridder, die robijnen mij

"Werpt om den hals in plaats van haar, ik zal
"Aan uw muziek iets hechten, daar ik niet
"Om uwe paarlen geef. Een zwijn? Ik heb
"In 't flijk gewoeld en mij gewasfchen — vleesch
"En fchaduw is de wereld — 'k heb mijn tijd
"Gehad. Die vuile min, de Ervaring, heeft
"Op hare wijs me ontreinigd — wentelde ik
"In 't flijk, ik wiesch me — ik heb mijn tijd gehad
"En mijn befpiegelingen, en ik dank
"Den Heer, dat ik Vorst Arthur's nar nu ben.
"Zwijn, zegt gij? Zwijnen, geiten, ezelen,
"Met rammen, ganzen faàm, zij liepen eens
"Rondom een heidensch harpenaar te hoop,
"Die liefelijk als gij op zulk een fnaar
"En even fraai een lied te tokk'len wist —
"Maar nooit eens Konings nar."

En Tristan weêr:

"Dan waren zwijnen, geiten, ezelen
"En ganzen van de dwazen 't wijst, daar toch
"Uw heiden-bard zoo groot een meefterfchap
"Van zijne kunst bezat, dat door zijn fpel
"Hij zijne vrouw terugwon uit de hel."

Dan, draaiend op den bal van zijnen voet
De kleine Dagonet: "Waar ſpeelt gij de uwe heen?
"Ter hel! En ook uzelv' ter hel, en twee
"Nog bovendien: hulpvaardig harpenaar,
"Die helwaart ſpeelt! Kent gij 't geſtarnt' omhoog,
"Door ons de harp van Arthur wel genaamd?"

En Tristan: "Ja, Heer Nar, want toen de Vorst
"Schier dag aan dag verwinnaar was, werd door
"Zijn ridderſchap, in elken nieuwen roem
"Roemdragend, hoog op allen heuveltop
"En aan den hemelboog zijn naam gezet."

En Dagonet gat antwoord: "Ja, en toen
"Het land bevrijd was en de Koningin
"Ontrouw, hebt gij aan 't klappen u gezet,
"Alleen maar om te pronken met uw geest,
"Of hij zijn Koningſchap hun hoflijkheid
"Slechts dankte, of eigen recht — en ſpeeldet zoo
"Den breeden weg des Zwarten Konings af,
"En kwaamt zooverr' en werdt zoo vol van geest,
"Dat gij met Arthur's eeden keilen gingt
"Op 't groote meir van vuur. Oehoe! Ziet gij,
"Ziet gij de ſter?"

"Neen, nar," ſprak Tristan, "niet
"Bij vollen dag." En daarop Dagonet:
"Neen, en gij zult niet zien: ik zie en hoor.
"Zij maakt een zwijgende muziek omhoog,
"En ik en Arthur en heel 't englenheir
"Wij hooren en dan hupp'len wij." — "Ei, Nar,"
Sprak hij, "dat 's narrige verraderstaal;
"Is dan de Vorst uw broeder-nar?" — "Ja, ja,"
Kreet kleine Dagonet met handgeklap:
"Mijn broeder-nar en aller narren vorst!
"Hij waant zich God, als kon van distlen hij
"Zich vijgen maken en van borſtels zijde,
"En room van ſcherpe wolfsmelk, honigzeem
"Van horzelraten en een mensch van 't beest —
"Lang leef der narren Vorst!"

En Dagonet
Ging danſende de ſtraten af, terwijl,
't Allengs verkleurend loof der lanen door
En de eenzaamheid van 't afgelegen woud,
Tristan naar Lyoneſſe reed en 't West.
Hem zweefde 't ſchoon gelaat van Koningin
Iſolde voor, robijnen om den hals,
Maar ſteeds verdwijnende, wanneer in 't bosch

Geritſel of getjilp 't inwendig oog
Hem duister maakte, en 't uiterlijke ſcherp
Voor al wat liep of kroop, of zat of vloog.
Straks keerde weêr 't gelaat, als na een vlaag
Het eff'nend water weêr den vorm van hem
Die daar zichzelven ziet te zamen voegt;
Maar bij den voet of 't ſtrooiſel van een hert,
Of een gevallen veêr zelfs, zwond het weêr.

Dien ganſchen dag, van grazig veld tot veld
En uren lang door 't woudgroen reed hij voort.
In 't eind, als donkerheid in 't roodgoud loof,
Vertoonde zich een hut, eens door hemzelv'
Voor eenen zomerdag met Koningin
Iſolde als toevlucht voor een bui gebouwd
Van beukenrijs-gevlecht, met genſterkruid
Dicht aangevoegd en varens tot een dak.
Nu keerden zijn gepeinzen naar den tijd
Toen ze in die lage hut een maand met hem
Geleefd had; totdat Mark, haar Heer, de Vorst
Van Cornwall, in zijn afzijn met een zes-
Of zevental langs rijdende, haar greep,
En meêdroeg naar zijn ſlot. Maar meer dan ſchand'
Haar ſtrijdb'ren held, haar Tristan duchtend, ſprak

Hij niet één woord, maar beidde zijnen tijd,
Steeds zinnende op verderf.

En Tristan fcheen
De ledigftaande hut zoo lieflijk thans,
Dat hij er binnenfchreed en op een hoop
Van saàmgeftoven blaân zich nederwierp;
Maar rusten kon hij niet, al mijmrende,
Met welk een glimp hij toch der koningin
Zijn huwlijk zoû bemantelen. Misfchien
Had zij in 't eenzame Tintagil, verr'
Van al de klappers van het Hof, het niet
Vernomen. Maar wat dwaasheid dreef hem toch,
Nadat zij eenzaam hem gelaten had,
Naar overzee? Een naam? De naam van ééne
In gindsch Bretagne, Ifolde, 's konings kind?
"Ifolde met de blanke handen" werd
Zij toegenaamd. Die liefelijke naam
Trok eerst hem aan, en toen de jonkvrouw zelf,
Die met dat blanke handenpaar zoo wèl
Hem diende en hem zoozeer beminde, dat
Hijzelf haar ook te minnen waande en haar
Lichtvaardig huwde en even ras verliet.
Het zwartblauw haar en oog der Ierfche had

Hem huiswaart weêr gelokt — wat wonder? Dan,
Het hoofd op 't dorre loover, droomde hij.

Het was hem, of hij trad aan 't ſtrand der zee,
Iſolde van Britannië en zijn bruid
Ter wederszij, en haar 't robijnen ſnoer
Vertoonde, en beiden worſtelden daarom,
Tot zijn vorſtin 't zoo vastgreep, dat heur hand
Gansch rood werd. "Zie," riep de Bretonſche, "zie,
"Heur hand is rood! Robijnen zijn dat niet,
"Bevrozen bloed, dat in heur hand verſmelt —
"Van booze tochten gloeit die hand, maar deez'
"Die ik u ſchonk, zie, is als de eêlſte bloem
"Zoo koel en blank." Dan volgde er een geruisch
Van arendsvleuglen en een klaaggeluid
Als van den geest des kinds, dewijl die twee
Vernielden heur karkant.

Zoo droomde hij;
Maar Arthur reed met honderd ſperen voort,
Tot over grensloos riet en menig een
Weêrſpiegelenden plas en eiland, grijs
Van waterwilgen, 't wijd gewiekte rood
Der ondergaande zon van 't mistig veen

Gloeide op 't kanteel van een ontzagbren burcht,
Met open deuren ſtaand, waardoor gebrul
Als van een uitgelaten bent weêrgalmde,
In veiligheid zich voelend op 't moeras,
Van brasſers bij hun deernen, vuig geſpuis,
Een euvle zang. "Ziet, ziet, daarginds," ſprak een
Van Arthur's jonglingſchap; want voor den burcht,
Hoog aan een naakten dooden boom, hing daar
Een treflijk broeder van de Tafelronde.
Een beuklaar aan de takken, reegnend bloed
Vertoonende op een veld van ſabel, met
Een hoorn er naast, ontſtak der ridd'ren vuur
Om zulk een hoon, der gouden ſpoor gedaan,
Tot ieder 't ſchild er woû rinkinken doen,
Een krijgsgeſchal er blazen op den hoorn.
Maar Arthur wuifde hen terug en reed
Geheel alleen. Toen dreunde heesch en ſchril
De groote hoorn, dat over 't wijd moeras
Een immer opwaart gaande ſtormwolk ſtoof
Van krijschgepluimt'. De Roode Ridder hoorde,
En buiten komend in een rusting, rood
Als bloed tot aan de lansſpits en de punt
Des helmkams, huilde hij den Koning toe:

"Dat u de tanden villen van de hel,
"Verknagen tot het been! Ha, zijt gij niet
"De koning met het hart van een eunuch,
"Die vrije manlijkheid van de aard' zoo gaarn
"Hadt weggefnuikt, — de vrouwaanbidder? Ja,
"Gods vloek, en ik! Den broeder van mijn lief
"Velde één van uwe ridders neêr; en ik,
"Daar 'k haar geteem en janken hoorde, en ook
"Eunuch van hart, zwoer bij den fchorpioen
"Die in de hel zich kromt en zelve zich
"Ten dood in eeuwigheid doorfteekt, een elk
"Te hangen van uw ridders dien 'k bevocht
"En tuimlen deed. Gij koning? Berg uw lijf!"

Hij zweeg; de ftem klonk Arthur welbekend;
Het gansch gelaat bijna verborg de helm;
En donker zwierf de naam hem door den geest.
Arthur gewaardigde noch woord noch zwaard,
Maar liet den dronkaard, daar hij over 't ros
Zich rekte om toe te flaan het evenwicht
Verliezend door zijn zwaarte, van de baan
Neêrploffen in 't moeras, gelijk de kruin
Der langzaam aangezwollen golf, gehoord
In 't holle van den nacht langs 't vlakke ftrand,

Ter neêr ſtort, en de groote waatren dan
Een halve zeemijl verr' wit wordende
Daar breken, en vervloeien over 't wijd,
Door maanlichtſchijn en wolk gemarmerd zand,
Van min tot minder en tot niets; alzoo
Viel hij ook hoofdzwaar neêr. De ridderſtoet,
Hem gadeſlaand, borst uit in wild gejuich;
Afſpringend trappelden zij van 't gelaat
De trekken tot onkenbaar wordens uit,
En 't hoofd in ſlib, beſlijkende zichzelf;
Ook hoorden zij door de eigen kreten niet
Den Koning, maar ter open ſlotpoort in,
't Zwaard zwaaiend rechts en links en man en vrouw
In 't paffig aanzicht, ſtortten zij èn wijn
En tafels overhoop en ſlachteden,
Tot elke zoldring-rib van vrouwgegil
Weêrgalmde en al 't plaveiſel dreef van moord;
Dan, gil met gil nabauwend, ſtaken zij
Den burcht in brand, die half den najaarsnacht
Als 't levend Noord zijn trillend rooden gloed
Door Alioth omhoogſchoot en Alcor,
Dat alles boven en een honderdtal
Van plasſen in het rond als 't water werd
Dat Moab komen zag van 't Oost, en ginds

Een blos het lage lange duin van verr'
Aanſtraalde en ſpeelde in 't loom gedein der zee.

Dies, veilig was elk pad, van ſtrand tot ſtrand:
In Arthur's hart had ſmarte heerſchappij.

Toen waakte Tristan op en van hem vlood
Als met een kreet het roode droomgezicht;
De lage hut kwam weêr, in 't hart des wouds,
En 't ruiſchen door de takken van den wind.
Hij floot het oorlogsros, dat daar in 't groen
Des wouds te grazen liep, en ſprong in 't zaâl,
En onder 't ſtaâg ter aarde dwarlend loof
Reed hij, totdat in de eenzaamheid een vrouw
Zacht weenend bij een kruis hem ſtil deed ſtaan.
"Wat weent gij?" — "Heer," ſprak zij, "mij heeft mijn man
"Verlaten, of hij 's dood." En Tristan dacht:
"Indien zij nu mij haatte? Ik wilde 't niet.
"Of nog mij liefhad? 'k Woû 't al evenmin.
"Ik weet niet wat ik wilde." — En tot de vrouw:
"Ween niet aldus, dat, zoo uw vriend ſoms keert,
"Hij niet uw ſchoon veranderd vinde en u
"Niet langer minn'." Dan haastend dag bij dag

Door Lyonesſe, hoorde hij in 't laatst
Mark's honden basſen in een dampig dal,
En voelde hoe 't geluid zijn harte trok;
Maar keerend reed hij voort tot hij de ſtad
Tintagil, half in zee en half op 't land,
Een kroon van torens, had bereikt.

Alleen,
Aan 't laag kozijn, daar de ondergaande zon
Heur heerlijkheid deed ſpelen om heur haar
En glanzig blanken hals, zat daar Iſold,
De koningin. En toen haar 't knarſen trof
Van Tristan's voet op 't wentelend geſteent'
Dat opklom in haar toren, kleurde zij,
Sprong op, ſnelde aan de deur hem in 't gemoet,
En met heur blanke omarming 't lichaam hem
Omgord'lend, riep zij uit: "Niet Mark, niet Mark,
"Mijn ziel! Eerst ſchrikte mij uw ſtap, maar neen:
"Een kat gelijk ſluipt door zijn eigen ſlot
"Mijn Mark, maar als een ſtrijdbaar held ſchrijdt gij
"De zalen door van hem, die evenzeer
"U haat gelijk ik hem — ten doode toe.
"Ik voelde, hoe mijn haat voor mijnen Mark
"Brandde in mijn binnenſte, mijn ziel, en wist

“Dat gij nabij waart.” En glimlachend ſprak
Nu Tristan: “Ik ben hier. Laat rusten dan
“Uw Mark, daar de uwe hij niet is.”

En zij,
Wat rugwaarts gaand: “Kan hij verongelijkt,
“Daar hij niet eens zichzelf is, ſlechts uit vrees
“Voor u mij niet geſlagen en gekrabd,
“Gebeten, blind gemaakt, of hoe dan ook
“Verminkt heeft — Mark? Wat rechten zijn de zijne,
“Die ’t zwaard er niet voor trekken durft, noch hand
“Te roeren, neen, al vond hij mij aldus?
“Maar luister: zaagt gij hem? Hij ging van hier
“Deze’ ochtend voor drie dagen uit, op jacht
“— Zoo zeide hij — en keert waarſchijnlijk dus
“Reeds binnen ’t uur terug. Mark’s wijs, mijn ziel!
“Maar gij, eet niet met Mark, omdat hij u
“Meer haat zelfs dan hij vreest, noch drink met hem;
“En komt ge door een bosch, laat neêr ’t vizier,
“Dat uit de ſtruiken niet een pijl me alleen
“Met Mark doe overblijven en de hel.
“Mijn God, de maat van mijnen haat voor Mark,
“Is als de maat van mijne min voor u.”

Dus tusfchen liefde en haten her en der
Geflingerd, uitgeput, zat zij weêr neêr
En fprak, daar Tristan voor haar knielde, en zeî:
"ô Jagersman, ô blazer op den hoorn,
"Harpfpeler... en gevlinderd hebt gij ook,
"Want eer ik met mijn fchuifelenden vorst
"Gepaard werd, hadt gij beiden een krakeel
"Om de uitverkorene van één' — zijn naam
"Ontging mij — en de prijs, indien zij dan
"Een prijs was, viel (wat wonder — zij kon zien —)
"U, vriend, ten deel; en finds die dagen heeft
"Mijn lafhart fteeds verraderlijk uw dood
"Gezocht; maar, ô Heer Ridder, voor wat vrouw
"Of jonkvrouw hebt gij laatstmaal wel geknield?"

En Tristan: "Voor mijn Opperkoningin
"Het laatst, en voor mijn Opperkoningin
"Van liefde en lieflijkheid ook ditmaal hier —
"Ja, lieflijker dan toen haar luchte voet,
"Uit Ierland aangezeild, den ruwen grond
"Eerst van ons Lyonesfe heeft gedrukt."

Zacht lachend fprak Ifolde: "Vlei mij niet;
"Want heeft niet onze groote Koningin

"Driewerf mijn deel aan fchoonheid?" Daarop hij:
"Haar fchoonheid is haar fchoonheid — de uwe is uw',
"En mij is de uwe meer — zacht, vriend'lijk, heusch —
"Tenzij wanneer de naam van uwen Mark
"U op de lippen vlamt, de heuschheid zelf;
"Maar zij, en zelfs voor hem, voor Lancelot,
"Hooghartig; want zóó bleek heb 'k hem gezien,
"Dat twijfel rijzen zoû of hem wel ooit
"De groote Koningin heur liefde fchonk."

"Ha, valfche jager dan," antwoordde zij,
"En valfche harpenaar, die door ontzag
"Voor mijnen echt u niet weêrhouden liet,
"Me uw witte hinde noemdet, met gevlei:
"Dat daar Genovra aan den hoogfte zich
"Bezondigd had, toch kwalijk ik, mishuwd
"Met zulke afwezigheid van man, aan hem,
"Den laagfte, mij vergrijpen kon."

En hij:
"Getroost u, ô mijn ziel! Is dit u zoet,
"Te zond'gen aan een leiband, dit u troost,
"En is daar zonde in ons, zoo hadden wij
"Voorzeker van de Kroon een vrijbrief voor

"De zonde, die de kroon zett'e op ons heil.
"Maar hoe begroet ge mij — verwijt en vrees
"En twijfel — niet een woord van 't zoet verhaal,
"Het innige verlangen van uw hart,
"Uw liefelijk herdenken, heel dat jaar
"Dat Tristan verre was!"

En daarop ſprak,
Met plotſelingen weemoed thans, Iſolde:
"Ik had het àl vergeten in mijn vreugd,
"U weêr te zien. — Verlangen? — Ja, want hier
"In de' eindeloozen nanoen, uur aan uur,
"ô Lieflijker dan heugnis ooit van u,
"En dieper dan verlangen ooit naar u,
"Scheen 't verre golven van de zee mij toe,
"Glimlachende naar 't Westen, nageſtaard
"Van deze tinne. Iſolde van Britanje,
"Op 't oeverzand Iſolde van Bretagne
"Geworpen voor den voet — hadd' dàt wellicht
"Haar bruidskus doen verkillen? Haar gehuwd!
"Geſtreden met heur vader in den ſlag?
"Daarbij gewond? De koning, te eenemaal
"Van zijne dankbaarheid vervuld, en zij,
"Mijn naamgenoote met de handen, die

"Uw wonde en hart met zalf en met geſtreel
"Te heelen wist.... Nu — kan ik grooter kwaad
"Haar wenſchen, daar zij u eens heeft gekend?
"Ook haar hebt gij verlaten, om daarginds
"In 't eigen liefelijk herdenken weg
"Te teren en te kwijnen. Ware ik niet
"Van mijnen Mark, bij wien alle ander man
"Een eedle ſchijnt, ô 'k zoû gewislijk meer
"U haten dan 'k u min."

En Tristan weêr,
Heur kleene hand liefkoozende: "Genâ,
"Voor liefde mij geſchonken, Koningin;
"Zij had mij teeder lief. Had ik háár lief?
"Den naam voor 't minst had 'k lief. Iſolde? Ik ſtreed
"In zijne ſlagen voor Iſold'. De nacht
"Was donkerheid, de ware ſter gedaald.
"Iſold'! De naam was in den donker gids.
"Iſold'? Bekreun u om haar niet. Zij zal,
"Geduldig, vol gebeds, zacht, bleek van bloed,
"Zich wijden aan haar' God."

"Ja," ſprak Iſolde,
"En waarom ook niet ik? Mijn nood is 't grootst,

"Daar 'k zacht, bleekbloedig ben noch vol gebeds.
"Welaan, ik zal dan fpreken. Hier, alleen,
"Zat ik een' zwarte' en ftommen zomernacht,
"Maar aan u denkende, me afvragend wáár,
"Een luchtig lied zacht neurend, dat ik eens
"U zingen hoorde, en één- of tweemaal noemde
"Ik overluid uw' naam. Daar flikkerlichtte
"Een bliksemflits en naast mij, blauw en groen
"In rookend fulfer, ftond een helfche geest —
"Mark's wijs, bij donkerheid u in den rug
"Te fluipen — want Mark was 't. 'Hij is,' zoo fprak,
"Neen fiste hij, 'met haar gehuwd.' En toen
"Werd deze kroon van torens door zoo zwaar
"Een bulderen gefchokt van 't ganfche zwerk,
"Dat in volkomen duisternis ik hier
"Wegzwijmde, en in volkomen duisternis
"Ontwaakte en riep: 'Ik vlied van hier en geef
"Mij Gode' — en gij, laagt in uw nieuw liefs arm."

En Tristan, altijd fpelend met heur hand:
"U moge God nabij zijn, lief, wanneer
"Gij oud en grijs zult zijn, niet meer begeerd!"
Een woord dat haar vertoornde. "'U moge God
"'Nabij zijn, lief, wanneer gij oud zult zijn

"'En mij niet langer lief!' Dit oogenblik
"Behoef ik Hem. Wanneer zoû Lancelot
"Toch ooit zoo grove taal ontvallen zijn,
"Zelfs tot een zwijnenhoeders-deerne in 't bosch?
"Hoe grooter man, te grooter hoflijkheid.
"Gansch anders was de Tristan, Arthur's held!
"Maar gij, doordien ge ſteeds uw wild gediert'
"Hebt achtervolgd — al tokkelt gij de harp,
"Al drilt gij ook de lans met zwier en kunst —
"Zijt zelf geworden tot wild dier. Hoe durft ge,
"Indien gij mint, in uw verbeelding zelfs
"Mij ſtooten van uw zijde en mij in 't verr',
"Het grauw verſchiet, een halven leeftijd weg,
"Plaats geven als wie gij niet meer bemint?
"Maak 't ongezegd, zweer 't af! Vlei mij veeleer,
"Zoo zwak mij ziende en zoo door Mark en haat
"En eenzaamheid, uw huwlijk en het mijn'
"Gebroken, dat ik leugens ſlurpen moet
"Als zoete wijnen; lieg mij voor: 'k geloof.
"Wilt gij niet liegen, niet mij zweren, daar
"Gij dus geknield ligt en zoo plechtiglijk
"Als toen gij zwoert aan hem, der mannen man,
"Aan onzen Vorst — Mijn God, wat hadden eens
"Hun eeden macht, toen zij den Koning nog

"Geloofden! Neen, toen loog niet, die daar zwoer,
"En door hun eed verwinnend, schiep de Vorst
"Zijn koninkrijk . . . Nog eenmaal, zweer mij dan,
"Dat gij mij minnen zult, ook als ik oud,
"Grijs en niet meer begeerd, in wanhoop ben."

En geemlijk heên en weder schrijdend sprak
Nu Tristan: "Eeden! Hieldt gij meer den eed,
"Door u aan Mark gedaan, dan ik den mijn'?
"Gelogen, zegt ge? Neen, maar 'k heb geleerd,
"Dat de al te nauwe band vanzelven springt;
"Dit leerde mij mijn ridderschap — ja zelfs,
"Nu hij gebroken is, nu schenden wij
"De ziel er van nog meer, dan zoo er nooit
"Een eed gezworen waar'. Ik zweer niet meer.
"'k Zwoer aan den grooten Koning en ben thans
"Meineedig. Want eenmaal — ja, tot het hoogst,
"Bracht ik hem eere toe. 'Mensch: *is* hij mensch?'
"Zoo docht me, toen van ons ruw Lyonesse
"Ik uittoog en dien heidendwinger 't eerst
"Zag tronen in zijn zaal — het haar een zon,
"Die van een voorhoofd straalde als heuvelsneeuw
"Hoog in de lucht, het staalbauw oog, den gouden baard,
"Die hem den mond met licht omkleedde — dan,

"Het wondere verhaal van zijn geboort',
"En 't mystifche gerevel van Merlijn
"Omtrent zijn levenseind, bedwelmde mij;
"En ook, zijn voet rustte op een bank, gevormd
"Gelijk een draak; hij fcheen geen mensch mij toe,
"Maar Michaël, die Satanas vertrad;
"Zoo zwoer ik dan, bedwelmd; maar 't ging voorbij —
"Onze eeden! ô, Nu ja — een oogenblik
"Wèldoende uitzinnigheid — zij hebben thans
"Hun nut, hun tijd gehad; want ieder man
"Geloofde zich een grootren dan hij was,
"Elk volgling zag hem aan gelijk een God;
"Tot boven zich verheven hij in 't eind
"Geduchter daden deed dan anders hij
"Verricht hadd' en het rijk gegrondvest werd;
"Maar toen begonnen hun geloften — eerst
"En grootlijks door die fmet der Koningin —
"De ridderfchap te prikk'len tot de vraag
"Naar Arthur's recht, hen te eifchen tot zijn dienst.
"Gevallen uit den hemel? Uit het diep
"Omhoog gefpoeld? Zijn oorfprong wees geen fpoor
"Door 't vleesch en bloed der vroeg're vorften aan;
"Maar dan, van waar? Een twijfelachtig Vorst,
"Om door onfchendbare geloften hen

"Te binden, die vanzelf hun vleesch en bloed
"Toch fchenden zoû... Want voel deze' arm van mij —
"Den ftroom daarbinnen, rood van vrije jacht
"En heidegeurge lucht, en tintelend
"Van volle mannekracht; kan Arthur mij
"Rein maken als het maagdelijke wicht?
"De tong mij boeien, dat ik vrijuit niet
"Moog' fpreken wat ik vrijlijk hoor? Aan één
"Mij binden? Heel de wereld lacht er meê.
"En wereldling der wereld ben 'k en weet,
"Hoe 't fneeuwhoen, dat daar wit wordt vóór zijn tijd,
"Zijn eigen einde zoekt; wij zijn geen englen hier
"En zullen 't ook niet zijn. Geloften? 'k Ben
"Een boschman uit de bosfchen en ik hoor
"Hoe de granaatkop-fpecht er mede fpot.
"Mijn ziel, de minne is vrij, en daarom is
"Mijn min voor u zoo groot, daar zij geen grens
"Dan die der minne kent."

Zoo fprekend trad
Hij nader en zij zeide: "Goed; indien
"Ik, mijne min afkeerende van u,
"Haar iemand fchonk, driewerf zoo heusch als gij —
"Want heuschheid wint een vrouw gansch evenzeer

"Als dapperheid, maar die ze beî vereent,
"Hij is volmaakt, is Lancelot, — al is 't,
"Dat gij ook rijziger en blozender
"En ſchooner zijt — maar nu, indien ik eens
"Dien ridderlijkſten aller ridd'ren minde,
"Uw eigen kleine ſpreuk terug u wierp:
"'De minne is vrij' — wat ware uw antwoord dan?"

Terwijl zij ſprak had hij, — aan het ſieraad
Gedenkend dat hij bracht, het halsjuweel, —
Den warmen blanken appel van heur keel
Met éénen vingertop licht aangeraakt
En gaf ten antwoord: "Druk, mijn liefſte, dit
"Een weinig dichter aan, totdat — maar kom,
"Mij hongert en ik ben half toornig — vleesch,
"Wijn, wijn — en 'k wil u minnen tot den dood
"En verder, tot in 't droomland dat ons wacht."

Dies, toen de twee volkomen één van zin
Weêr waren, rees zij op en zett'e hem
Al dat hij wilde voor; en nadat zoo
Met ſpijzen zij en wijnen 't bloed verkwikt,
Het hart verzadigd hadden — onder kout,
Nu van hun paradijs in 't bosch, van hert

En dauw en varenkruid en bron en gras;
Dan fpottende met Mark's onhandzaamheid,
Zijn flinkfche treken en zijn beenenpaar,
Zoo lang gelijk de pooten van een kraan, —
Greep Tristan lachende de harp en zong:

"Ja, ja, ô ja, den doornftruik buigt de wind!
"Een fterre omhoog, een fterre binnen 't meir!
"Ja, ja, ô ja, — een fter was 'k mingezind,
"Eén was nabij en ééne blonk van veer:
"Ja, ja, ô ja, — de winden krommen 't riet!
"En één was water, ééne een vlammenkind,
"En ééne ftraalt altijd en één verfchiet.
"Ja, ja, ô ja, — de winden rimplen 't meir."

En dan, in 't laatfte fchemerfchijnfel, toonde
En zwaaide Tristan den robijnkarkant.
"De keten van een orde," riep zij uit,
"Door onzen Vorst alleen voor u, mijn ziel,
"Voor u juist ingefteld, opdat hij u
"Meer dan uw evenkniën zijn gunst betoon'."

"Neen, niet alzoo, mijn Koningin," fprak hij,
"De roode vrucht eens wond'ren eikebooms,

"Half hemelhoog gegroeid, op een tornooi
"Door Tristan als zijn prijs behaald en hier
"Door Tristan meêgevoerd, u tot zijn laatst
"Zoenoffer en tot hulde zijner min."

Hij ſprak, hij keerde en wierp haar 't ſieraad om,
Maar daar hij boog, den gejuweelden hals
Te kusſen en zijn lippen even ſlechts
Dien hadden aangeroerd, rees achter hem
Van uit de duisternis een ſchim, een ſchreeuw —
"Mark's wijs," zeî Mark, en kliefde hem door 't brein.

Dien avondſtond keerde Arthur, en terwijl,
In 't drupplend najaarsdonker doodsch en ſtom,
Hij opklom naar de zaal en zag, en zie,
't Was donker in 't vertrek der Koningin,
Klemde iets om zijne voeten en een ſtem
Bleef ſnikken tot hij vraagde: "Wat zijt gij?"
En aan zijn voeten ſnikkend zond de ſtem
Een antwoord op: "Uw nar ben 'k, en ik lok
"Geen glimlach om uw lippen immermeer."

GENOVRA.

De Koningin Genovra was van 't Hof
Gevloden en zat daar in 't heilig huis
Van Amesburg al weenende en alleen
Met een jong meisjen, een novice: flauw
Scheen tusſchen beide' één licht, als door een floers,
Door de' ingekropen nevel, want alom,
In 't volle licht der ongeziene maan,
Kleefde, als een doek op 's dooden aangezicht,
De witte nevel op den dooden grond,
En 't land was ſtil.

Want herwaart was zij dan
Gevloden, en haar oorzaak tot de vlucht
Heer Modred; hij, die als een loerend dier
Gedoken lag, met de oogen op den troon,

Ten fprong gereed, flechts wachtende op een kans;
Dies deed hij, met zijn fmadelijk en ftil
Geglimlach, 's Konings lof van lieverleê
Verkillen bij het volk; en heulde faâm
Met grooten van het Witte Paard, een rot
Van heidenen, die Hengist achterliet;
Hij zocht de ontbinding van de Tafelronde,
En haar, ten dienst van zijn verradersch doel,
In veeten te verfplinteren; en al
Zijn toeleg werd verfcherpt, door vuurgen haat
Van Lancelot.

Want het geviel, toen eens
Een' morgen 't ganfche Hof, in groen gewaad
Met pluimen die befchaamden 't meidoorn-wit,
Naar hun gewoonte uit fpelemeien ging
En weder was gekeerd, dat, nog in 't groen,
Gansch oor en oog, Modred ten hoogen rand
Des tuinmuurs opklom, of een heimlijk kwaad
Hij foms verfpieden kon, en de Vorftin
Er naast de beste, Enide, zitten zag
En lenige Viviane, van heur Hof
De listigfte en de booste; en meer dan dit
Vernam hij niet, want in 't voorbijgaan zag

Heer Lancelot hem loeren en gelijk
De hand des gaardeniers een groene rups
Van 't koolblad plukt, zoo rukte Lancelot
Hem bij den hiel de hooge rollaag af
En 't bloeiend gras-bosfchage, en flingerde als
Een worm hem op den weg; maar dan, den prins,
Hoezeer van ftof befmeurd, herkennende,
En eerend 's Konings bloed in flechten man,
Ontfchuldigde hij zich zoo goed hij kon,
Met ridderlijke heuschheid, zonder fmaad;
Want nooit verledigde in die dagen één
Van Arthur's eêlften zich tot fmaad; maar was
Daar iemand kreupel of mismaakt, in hem
Gedoogden zij, die recht van lijf en leên
God had gemaakt, het fmaadwoord als een deel
Van zijn gebrek, en zulk een' gaf de Vorst
En heel zijn Tafel een zacht antwoord weêr.
Dies bood Heer Lancelot den prins de hand,
Die opftaand twee- of driewerf zich de kniên
Gansch onzacht affloeg en glimlachend ging;
Maar federt bleef 't klein aangedaan geweld
Hem prikkelen daarbinnen, heel zijn hart
Beroerende, gelijk de fcherpe wind
Den ganfchen dag een kleenen zilten plas

Rondom een ſteen beroert, op 't barre ſtrand.

Maar toen Heer Lancelot der Koningin
't Geval verhaalde, lachte zij in 't eerst
Bij de gedachte aan Modred's val in 't ſtof;
Dan, huivrend als de dorpersvrouw, die roept:
"Ik huiver, wis, daar ſtapt een op mijn graf,"
En dan weêr lachende, maar flauwer, want
Half reeds voorzag ze, dat hij, 't ſluwe dier,
Haar ſchuld opſporen zoû tot hij die vond,
En immermeer heur naam te ſchand' zoû zijn.
Sinds dien tijd kon zij zelden in de zaal
Of elders 't ſmal en vosſig aangezicht
Van Modred, met het hartverbergend lachje
En zijn onafgewend grijs oog doorſtaan;
Sinds dien tijd ook begonnen haar de Machten
Te ontrusten, te vervolgen, die de ziel
Nabij zijn, tot het vlieden van den dood
Die niet kan ſterven, en in 't uiterst' zelfs
Haar redding brengen. In den doodſchen nacht,
Bij 't vredig ademhalen van den Vorst,
Verſchenen en verdwenen menigmaal
Haar grimmige gezichten uren lang
Voor de oogen, of een vage geestes-vrees

Hield — als het flauw geluid van deurgekraak
Den wakende in een fpookhuis, waar de roest
Van moorden immer op de muren kleeft —
Haar wakker; of, indien zij fliep, zij droomde
Een fchrikb'ren droom; want dan was 't, of zij ftond
Op 't wijde veld, bij 't ondergaan der zon,
En van de zon haar fnellijk naderkwam
Een gruwbaar iets en zijne fchaduw vloog
Vooruit tot die haar raakte en zij zich keerde —
En zie, de hare, van heur voeten uit
Al breeder en al donkerder, verzwolg
Het ganfche land, en fteden brandden daar
Van verr'; en met een gil ontwaakte zij.
En al deze onrust week niet, maar nam toe;
Totdat des grooten Konings klaar gelaat
En de argelooze hoflijkheden zelfs
Van 't huislijk famenzijn als tot een vloek
Haar werden; en ten laatfte zeide zij:
"ô Lancelot, ga van hier, naar uw land,
"Want zoo ge draalt, wij komen weder faâm,
"En komen wij weêr faâm, een boos geval
"Zal 't fmeulend vuur der fchande uitvlammen doen
"Voor 't volk en voor den Koning onzen Heer."
En Lancelot beloofde fteeds, maar bleef:

Zij kwamen weder ſaâm en telkens weêr;
En nogmaals zeide zij: “ô Lancelot,
“Zoo waarlijk gij mij liefhebt, ga van hier!”
En dies beſtemden zij een’ avond, dat
De goede Koning daar niet wezen zoû,
Ter ſamenkomst en ſcheiding voor altijd.
Viviane loerde en zeî ’t Heer Modred aan.
Van hartstocht bleek bejegenden ze elkaâr;
Gezeten hand in hand en oog in oog,
Laag op den rand der ſponde, ſtamerden
En ſtaarden zij. Het was hun uiterst uur,
Een blinde ſmart van ſteeds herhaald vaarwel.
En Modred bracht zijn ſlaven aan den voet
Des torens tot getuigen en riep luid:
“Kom uit, verrader, in de val ten laatst!”
En opgeſprongen ſtormde Lancelot
Een leeuw gelijk naar buiten en op hem
En ſlingerde hem ’t hoofd voorover af
En hij viel neêr, bedwelmd, en ’t ſlaafsch gevolg
Droeg hem van daar en alles werd weêr ſtil.
En daarop zij: “Gekomen is het eind
“En ik ben voor altijd te ſchande.” En hij:
“Mijn zij de ſchand’; mijn was de zonde: gij
“Sta op en vlied naar mijn ſterk ſlot daarginds

"Aan de overzij der zee; daar berg ik u
"Tot aan mijn levenseind, daar houde ik u
"En ſtel voor u mijn leven tegen heel
"Een wereldmacht." Zij antwoordde: "Zult gij
"Aldus mij houden, Lancelot? Neen, vriend,
"Wij hebben ons vaarwel geſproken. Gave God,
"Dat voor mijzelv' gij mij verbergen kondt!
"Mijne is de ſchand', want ik was gade en gij
"Waart ongehuwd; maar echter, maak u op,
"En vluchten wij — 'k wil in een heiligdom,
"En beiden daar mijn lot." De ridder dan
Bracht haar een ros en zett'e haar daarop,
Beſteeg het zijne en aldus reden zij
Tot waar de weg zich deelde, om met een kus
En weenende te ſcheiden; want hij ging,
In minnetrouw aan heur geringſten wensch,
Weêr naar zijn land; maar zij vlood heel den nacht
Door ſcheemrend woud en wildernisſen voort,
En hoorde hoe van woud en wildernis
De geesten klaagden daar zij vlood, of dacht
Te hooren hoe zij klaagden en zijzelv'
Klaagde in haar binnenſte: "Te laat, te laat!"
Tot in den killen wind die aan den dag
Voorafgaat, als een vlek daar op de lucht

Hoog vliegende, de raaf heur ſtemgekras
Deed hooren en zij dacht: "Ze ſpeurt alreede
"Een veld des doods; want weder aangelokt
"Door de euveldaàn en zwakheên van het Hof,
"Beginnen thans de heidnen der Noordzee
"Het volk te ſlaan, en te verderven 't land."

En te Amesburg gekomen ſprak zij daar
De nonnen toe en zeî: "Mijn vijanden,
"ô Zusteren des vredes! jagen mij,
"Maar neemt mij op en gunt me een toevluchtsoord
"En vraagt niet naar den naam van wie ge 't gunt,
"Totdat zij op haar tijd dien zeggen kunn'."
Heur ſchoonheid en bevalligheid en macht
Werkte als betoovrend, en zij vraagden niet.

Zoo toefde dan de ſtaatlijke Vorſtin
Te midden van de nonnen, onbekend,
Veel weken lang; verkeerde met haar niet,
Noch ſprak heur naam, noch zocht, in hare ſmart
Verzonken, ooit om hoogtijd aan of biecht;
Maar had gemeenſchap met de kleine maagd
Alleen, wier achteloos geſnap haar vaak
Aflokte van zichzelv'. Deze' avondſtond

Kwam echter van daarbuiten een gerucht,
In 't wilde rondgeſtrooid, dat zich van 't rijk
Heer Modred meester had gemaakt en zich
Verbonden met de heidenen, terwijl
De vorst met Lancelot in oorlog was;
"Met welk een haat," zoo dacht zij, "moet het volk
"En moet de Vorst mij haten;" en zij boog
Stilzwijgend op de handen 't hoofd, totdat
De kleine maagd, wie zwijgen duld'loos viel,
Dit ſtoorde met de woorden: "Laat, zoo laat!
"Hoe laat wel zoude 't zijn?" En toen hierop
Geen antwoord kwam, begon ze na een wijl
Een lied te neuriën, haar door een non
Geleerd, van: "Laat, zoo laat!" En de Vorſtin,
Dit hoorende, zag op en ſprak: "ô Kind,
"Indien het u dan lust te zingen, zing,
"Ontbindt mijn hart, opdat ik weenen moog'."
Waarop recht gaarne zong de kleine maagd.

"Laat, laat, zoo laat! En zwart de nacht en koud!
"Laat, laat, zoo laat! Wie die ons buiten houdt?
"Te laat, te laat! Voor u geen toegang meer.

"Geen licht ter hand: wij dragen leed daarom;

"'t Verteedert, zoo hij 't hoort, den bruidegom.
„Te laat, te laat! Voor u geen toegang meer.

"Geen licht: zoo laat! En zwart en koud de nacht!
"ô Laat ons in, dáár waar het licht ons wacht!
"Te laat, te laat! Voor u geen toegang meer.

"Zeî men ons niet, de bruidegom is goed?
"Gunt ons, hoe laat, te kusſen hem den voet!
"Neen, neen, te laat! Voor u geen toegang meer."

Zoo zong dan de novice, daar, het hoofd
Gebogen op de handen en van nieuws
Gedenkend wat zij dacht bij hare komst,
De droeve Koningin hartstochtlijk weende.
En ſnappend zeî de kleine nu tot haar:

"ô Eedle vrouwe, ik bidde u, ween niet meer!
"Maar laat mijn woord, het woord van één, zoo klein,
"Die niets nog weet en daarom enkel weet
"Gehoorzaam zich te toonen — en zoo niet,
"Straks wordt mij boetedoening opgelegd —
"Uw ſmarten lenigen. Uit booze daân
"Zijn zij niet voortgevloeid, dit weet ik vast,

“Die zie hoe teederlijk bevallig gij
“En ftaatlijk zijt. Maar weeg uw fmarten op
“Bij die van onzen Heer den Koning, en
“Zij vallen minder zwaar; want heêngegaan
“Is deze, om met Heer Lancelot daarginds
“Een fellen krijg rondom den fterken burcht
“Te voeren, daar de Koningin hij houdt;
“En Modred, die verrader, aan wiens zorg
“Hij alles overliet... ô Eedle Vrouwe,
“Des Konings fmart om zijns zelfs wil en om
“Zijn eigen Koningin en rijk, gewis
“Wel driewerf grooter moet die zijn, dan één
“Van onzen droefheên. Mij aangaande, ik dank
“De heilgen, dat ik niet een groote ben.
“Want zoo daar ooit een fmart mij overkomt,
“Ik fchrei het uit in ftilte en ze is voorbij.
“Niet één die ’t weet, mijn tranen doen mij goed:
“Maar zelfs al waar’ der kleinen leed zoo groot
“Als dat der grooten, zoo wordt toch aan ’t leed
“Hetwelk de grooten moeten dragen, fteeds
“Dit leed nog toegevoegd, dat hoezeer ook
“Zij haken naar de ftilte, nimmermeer
“Hun ’t weenen in ’t verborgen wordt vergund.
“Zelfs hier in Amesburg toch wordt geklapt

"Van de' eedlen Vorst, de booze Koningin.
"Ware ik nu Vorst, met zulk een Koningin,
"Een fluier voor haar boosheid hing ik gaarn',
"Maar ware ik zulk een Vorst, het kon niet zijn."

Toen prevelde in haar eigen treurend hart
De Koningin: "Wil dan het kind den dood
"Mij aandoen met heur' argeloozen kout?"
Maar overluid gaf ze antwoord: "Moet niet ik,
"Heeft valschlijk die verrader dan de plaats
"Vermeesterd van zijn' Heer, 't gemeene leed
"Meêlijden van geheel het koninkrijk?"

"Ja," fprak de maagd, "dat is àl vrouwefmart,
"Omdat *zij* vrouw is, wier ontrouw beftaan
"Verwarring aanrichtte in de Tafelronde,
"Door goeden Koning Arthur jaren her
"Met teeknen, wonderen te Camelot
"Gegrondvest vóór de komst der Koningin."

Toen dacht de Koningin weêr bij zichzelf:
"Wil 't kind mij dooden, met heur dwaas gefnap?"
Maar overluide fprak ze en zeî tot haar:
"Och meisje, wat weet gij, hier ingemuurd

"In 't nonnenklooster, toch van Koningen
"En Tafelronden, wat van teekenen
"En wonderen, tenzij de teekenen
"En simpele miraaklen van dit huis?"

En snappend weêr de kleine: "Ja, toch wel:
"'t Land was van teekenen en wond'ren vol,
"Aleer de Koninginne kwam. Zoo zeî
"Mijn vader mij, en zelve was hij één
"Der ridd'ren van de Groote Tafel — reeds
"Toen zij gegrondvest werd; van Lyonesse
"Toog hij daarheên, en als hij voorwaart reed,
"Zoo zeide hij, een uur, of wellicht twee,
"Na 't ondergaan der zon, de zeekust langs,
"Vernam hij wondere muziek, hield stil
"En keerend — daar, de eenzame zeekust langs
"Van Lyonesse, elk met een baken-ster
"Op 't hoofd, een grillig lichten van de zee
"Rondom hun voet, — daar zag hij voorgebergt'
"Na voorgebergte vlammen, verreweg
"Tot in het gloeiend hart der Westerkim.
"En in het licht de blanke meermin zwom,
"En wezens, forsch, als mannen breed van borst,
"Er opstaand van het zeevlak, deden luid

"Hun zeeſtem klinken door al 't land, waarop
"Een ſchaar van elfen antwoord gaf uit kloof
"En ſpleet, als hoorngeſchal van verr'. Zoo zeî
"Mijn vader — ja, en meer nog, de' andren dag
"In de uchtendſcheemring rijdende door 't bosch,
"Zag hij daar zelf drie geesten, dol van vreugd,
"Neêrſchieten op een hooge bloem bij 't pad,
"Die ſchuddede onder hen, gelijk de kop
"Des distels ſchudt, wanneer een grauwe trits
"Van kneutjes ſchetterkijft om 't zaad; en ook
"Des avonds wielde ſteeds voor 't ſtrijdros uit
"De wapperende feeënring en vloog
"En brak en ſchakelde zich weêr aaneen
"En wielde en vloog en brak, want overal
"Vervulde leven 't land. En toen ten lest'
"Hij kwam te Camelot, omzwierde een krans
"Luchtgeesten hand in hand in flingerdans
"'t Verlichte koepeldak der groote zaal;
"En in de zaal was zulk een feestbanket
"Als niemand ooit gedroomd had, want een' elk
"Der ridd'ren werd de ſpijs naar zijn begeert'
"Door ongeziene handen opgediend;
"Beneden in de kelders zelfs, ſprak hij,
"Daar zett'en bol en lustig wezentjes,

"Den deuvik op den fchouder, fchrijlings zich
"Op 't vat, bij 't gutfen van den wijn; zoo blijd
"Was geest en mensch te zamen in dien tijd,
"En vóór de komst der zondige Vorftin."

Toen fprak, en met iets bitters, de Vorftin:
"Zoo blijde, zegt ge? En beider profecij,
"Van geest èn mensch, bedrog! Kon geen van hen,
"Uw wijze vader met zijn teekenen
"En wonderen zelfs niet, wat finds het rijk
"Getroffen heeft voorzien?"

En daarop weêr
Al fnappende de kleine: "Ja, dat kon
"Eén enk'le, een bard; van wien mijn vader zei,
"Dat hij veelmaals een vurig oorlogslied,
"In 't aanzicht zelfs van eenes vijands vloot
"En tusfchen fteile rots en vloedgolf in,
"Gezongen had; en menig mystisch lied
"Van 't leven en den dood had aangeftemd
"Op nevelige kruinen van 't gebergt',
"Wanneer der heuvlen geesten in het rond
"Zich overbogen, al 't bedauwde haar
"Als vlammen rugwaart waaiende; zoo zei

“Mijn vader — en dien avond zong de bard
“Van Arthur’s roemrijke oorlogen, bezong
“Den Koning, of hij meer dan menschlijk waar’,
“Befpottend hen, die hem den valfchen zoon
“Van Gorlois noemden: want niet eenig mensch,
“Die wist van waar hij kwam; maar na een ftorm,
“Waarbij geheel de dond’rende oevers langs
“Van Bude en Bos de lange golfflag brak,
“Kwam hemelsch kalm een dag en vond me’ op ’t zand
“Bij ’t donkere Tintagil, aan de zee
“Van Cornwall, een naakt kind; en nu dat kind
“Was Arthur, dien zij kweekten, tot in ’t eind
“Zijn koningfchap door wond’ren werd geftaafd;
“En dat voor alle man, als zijn geboort’,
“Zijn graf verborgen wezen zoû; en kon
“Een vrouw hij vinden, in haar vrouwlijkheid
“Zoo groot als hij in zijne mannekracht,
“Dan konden, zong hij, deze twee te zaâm
“De wereld zelf veranderen. Maar zie,
“Te midden van het lied begon zijn ftem
“Te haapren en ontviel der harp zijn hand
“En hij verbleekte en wankelde en hij zoû,
“Waar’ hem geen fteun geboôn, gevallen zijn;
“Ook wilde hij niet zeggen zijn gezicht;

"Maar wie die twijflen kan, of hij voorzag
"Dat kwaad van Lancelot en der Vorſtin?"

Toen dacht de Koningin: "Zie, onze abdis
"Heeſt met haar nonnen, hoe zij argloos ſchijn',
"Haar aangezet om dus met mij heur ſpel
"Te drijven," en zij boog het hoofd en zweeg;
Waarop nu handenwringend de novice
Al ſnappende heur ſnapzucht zich verweet,
En zeide dat de goede nonnen vaak
Heur losſe tong beſtraften, "en zoo 'k ſchijn
"Een oor, te droef dan dat het luistren zoû,
"Onheuschlijk met gebabbel en verhaal
"Van wat mijn goede vader overbracht,
"Te plagen, eedle vrouw, beſtraf me ook gij
"En laat mij niet mijn vaders heugenis
"Te ſchande maken — hij, een man zoo eêl
"Van zeden, ſchoon hijzelf te zeggen plag
"Dat de edelſte Heer Lancelot bezat;
"En hij kwam om, gedood in een tornooi,
"Vijf zomers her eerlang, en liet me alleen:
"Maar wie van de and'ren die daar over zijn,
"En van de twee om heuschheid meest vermaard —
"Beſtraf me, ik bidde 't u, zoo 'k kwalijk vraag —

"Maar 'k bidde u, wie had de edelfte, toen gij
"Nog onder hen vertoefdet, Lancelot
"Of onze Heer de Koning?"

Opziend gaf
De bleeke Koningin haar thans befcheid:
"Heer Lancelot, als voegde aan eedlen held,
"Was jegens alle vrouwen hoflijk, en
"Onthield in open krijg of fteekfpelveld
"Van eigen voordeel zich; en ook de Vorst
"Onthield in open krijg of fteekfpelveld
"Van eigen voordeel zich; en deze twee,
"Zij waren onder alle' in zeden 't eêlst;
"Want zeden zijn niet ijdel, maar de vrucht
"Van eedlen geest en een oprechten aard."

"Zijn zeden," zei de maagd, "zoo fchoon een vrucht?
"Voorwaar, dan moeten die van Lancelot
"Wel duizendwerf min edel zijn, naardien
"Hem overal 't gerucht de' ontrouwften vriend
"Ter ganfche wereld noemt."

En treurig fprak
De Koningin daarop: "ô Van rondom

"Door nauwe nonnenkloostermuren hier
"Befloten, wat weet van de wereld gij,
"Van al heur lichten en heur fchaduwen,
"Al 't wel en al het wee? Zoo Lancelot,
"Die edelfte der ridd'ren, ooit een uur
"Min edel zich betoonde dan hijzelf,
"Zoo bid voor hem, dat hij het oordeel eens
"Des eeuwgen vuurs ontkoom', en ween om haar
"Die hem ten oordeel bracht."
"Ja," zei de kleine,
"Ik bid voor beiden; maar 'k zoû even licht
"Gelooven, dat die van Heer Lancelot
"Gelijk des Konings edel waren, als,
"Mijn eedle Vrouwe! ik denken kon dat de uwe
"Dus wezen zouden als ze zijn, waart gij
"De zondige Vorftin."

Zoo griefde zij,
Als menig ander fnapper, wie zij troost
Te brengen dacht, en kwetfte, waar heur hand
Zoû heelen; want een blos van toornegloed
Vlamde op het bleek gelaat der Koningin
En zij riep uit: "Moog' nimmermeer een maagd
"Daar zijn als gij! Hun werktuig, aangezet

"Om mij te ſarren en uw ſpel met mij
"Te drijven, mij te tergen, nietige
"Verſpiedſter en verraadſter!" Toen alzoo
Genovra in een ſtorm van toorn uitborst,
Rees, als heur ſluier wit, het meisjen op
En ſtond vóór haar, zoo ſidd'rend als het ſchuim
Aan 't ſtrand ſtaat in den wind, een oogenblik
Eer dat het breekt en vliegt. En als daartoe
De Koningin gezegd had: "Maak u weg!"
Vlood zij verſchrikt van daar. En de and're, alleen,
Verzuchtte en vatt'e moed en ſprak voor zich:
"'t Onnoozel, ſchuchter kind bedoelde niets,
"Mijn eigen al te bange ſchuld verraadt,
"Onnoozeler dan eenig kind, zichzelf.
"God help' mij, want gewis, ik heb berouw.
"Want wat 's oprecht berouw, dan in gedachte —
"In de innigſte gedachte zelfs, niet weêr
"De zonden te gedenken die 't verleên
"Zoo lieflijk voor ons maakten: en ik heb
"Den eed gedaan, hem nimmer weêr te zien,
"Hem nimmer weêr te zien."

En daar zij 't ſprak,
Uit vroegere gewente van den geest,

Gleed als vanzelf haar heugenis terug,
Weêr naar de gouden dagen, toen zij 't eerst
Hem zag, toen Lancelot, vermaard alreede
Als de eêlfte ridder en de fchoonfte man,
Als afgezant verfcheen, om naar heur Heer,
Naar Arthur haar te leiden en haar voerde
En, verre zijn en haar gevolg vooruit,
Bij lieflijken of levendigen kout
Van liefde en jacht en fteekfpel en vermaak,
(Het was de Meifche tijd en van geen zond'
Werd nog gedroomd) zij reden onder groen,
Een Paradijs van bloefems, velden door
Van hyacint, die als de heemlen fcheen,
Opberftend door den grond; van heuveltop
Tot heuveltop fteeds voort, en elken dag
Vorst Arthur's tenten zagen, op den noen
In een verrukk'lijk dal tot kort onthaal
Of achtermiddagrust gereed gemaakt
Door fnelle boden, hun vooruitgegaan;
Dan voorwaarts weêr, totdat nog eens, opnieuw,
Vóór 't ondergaan der zon, hun oogen trof
Het vlammen van den Draak der Heerfchappij,
De ftaatfietent bekronend van den Vorst,
Bij 't bruifen eener beek, aan ftille wel.

Maar toen de Koningin, in zulk een droom
Verzonken, en 't verleên, des onbewust,
Doorlevend kwam aan 't punt, daar zij voor 't eerst
Den Koning uit de ſtad haar in 't gemoet
Zag rijden en verzuchtte, daar de tocht
Volbracht was, en hem aanziend koud hem vond,
Hooghartig, zelfgenoegzaam, hartstochtloos,
Niet hem gelijk, "Niet als mijn Lancelot" —
Daar zij dus mijmerde en ten halve weêr
Ging zondigen in heur gedachten, reed
Een krijgsman in zijn rusting voor de deur.
Een murm'lend fluistren liep in 't klooster rond,
Dan plotſeling een kreet: "De Koning!" Zij
Zat roerloos ſtrak te luisteren; maar toen
De lange galerij door van de poort
Het klinken dreunde van een ijzren voet,
Aannaadrende, viel ze ijlings van heur zeet
En kromde zich, het aanzicht op den vloer;
Zoo, met heur melkblanke' arm en ſlui'rend haar,
Hield zij 't gelaat in donkerheid voor hem;
En hoorde in 't donker hoe zijn ijzren voet
Bleef ſtaan bij haar; toen volgde een ſtilte; en dan,
Eentonig, hol, gelijk een geestenſtem
Het oordeel ſprekend, maar, hoe ànders ook,

Des Konings ſtem.

"Ligt gij zoo diep ter neêr,
"Gij kind van één' dien 'k eerde, vóór uw ſchand'
"Gelukkig, in den dood? Wèl is het goed,
"Dat nooit een kind uit u geboren werd;
"De kinderen uit u geboren, 't zijn
"Het zwaard en 't vuur, 't rood warende verderf,
"Ontkrachte wetten en verwantenlist
"En goddelooze horden heidenen,
"Aanzwermende over de Noordzee; die ik,
"Toen nog Heer Lancelot, mijn rechterhand,
"De grootſte mijner ridd'ren, met mij was,
"Hier in dit land van Christus heinde en verr'
"In twaalf geduchte ſlagen heb verdaan.
"En weet gij nu van waar ik kom? Van hem,
"Van bitt'ren krijg, gevoerd met hem; en hij,
"Die niet ontzag me een zwaarder wond' te ſlaan,
"Had echter zooveel heuschheid nog in 't hart,
"Dat hij zijn hand terughield van den Vorst,
"Die hem tot ridder ſloeg; maar menig held
"Is daar gevallen, en nog velen zijn
"Met allen van zijn ſtam hem nagevolgd
"En ginds gebleven in zijn land. En veel,

"Daar Modred kwam in opſtand, volgen thans,
"Hun eed en trouw vergeten, Modred na,
"En ſlechts een overblijfſel is met mij;
"En van dit overblijfſel zal 'k een deel,
"Getrouwen, mij verknocht, voor wie ik leef,
"U laten, op den dag des kwaads ten wacht,
"Dat niet één haar gekrenkt zij van dit hoofd.
"Vrees niet, gij wordt beveiligd tot mijn dood.
"Hoe 't zij, zoo profecijen van oudsher
"Niet ijdel zijn geweest, 'k weet, dat ik thans
"Mijn einde tegenga. Mijn leven hebt
"Gij niet zoo lieflijk mij gemaakt, dat ik,
"De Koning, zeer te leven wenſchen zoû;
"Het doel mijns levens toch hebt gij verwoest.
"Duld, dat ik thans voor 't laatst, om uws zelfs wil,
"U toon' wat zonde gij gezondigd hebt.
"Want toen de Romer ons verliet, hun wet
"Heur macht op ons verloor en overal
"De roofzucht langs de wegen zwierf, mocht ſoms
"Een dapp're krijgsmansdaad nu hier dan ginds
"Een onrecht boeten doen, maar ik het eerst
"Van al de vorſten heb de ridderſchap,
"Omdolende in dit rijk en ieder rijk,
"Als aller hoofd vereenigd onder mij,

"In die fchoone Orde van de Tafelronde,
"Een glorierijke fchaar, der mannen bloem,
"Die al de wereld tot een toonbeeld eens
"En fchoon begin eens tijdperks zouden zijn.
"Hun handen deed 'k hen leggen in de mijne
"En zweren, alsof hij 't gewisfe waar'
"Den Koning te eeren en 't gewisfe als Koning;
"Te flaan de heidenen in Christus' naam,
"Te trekken uit, alom tot rechtherftel,
"Te fpreken noch te dulden lastertaal,
"Te ontzien hun woord, als ware 't hunnes Gods,
"Te leven rein, in kuischte zuiverheid,
"Te minnen ééne maagd en, haar getrouw,
"Door eedle daàn haar te eeren jaren lang,
"Tot zij ten prijs hun wierd; want zie, ik wist
"Van beter meester niet in 's Hemels licht,
"Dan voor een maagd die maagdelijke gloed,
"Niet enkel om het lage in 's menfchen hart
"Te tuchtigen, maar om den geest omhoog
"Te heffen en te leeren minlijk woord
"En hoflijkheid en de begeert' naar faam
"En waarheidsliefde en al wat mannen vormt.
"'t Gedijde wèl, vóór mijn verbond met u,
"Als ik geloofde: 'zie mijn hulpe en die

"'Mijn wit befeft en in mijn vreugde zich
"'Verheugen zal.' Toen kwam uw gruwelzonde
"Met Lancelot; en daarna kwam de zonde
"Van Tristan en Ifolde; en and'ren ftraks,
"Die grootften mijner ridders volgende,
"Snood voorbeeld puttende uit hun fchoonen naam,
"Bezondigden zich ook, totdat in 't eind'
"Van alle de begeerte van mijn hart
"Het tegendeel gefchiedde, en àl door u!
"Zoodat ik dit mijn leven wel voor fchade
"En letfel fteeds, als hooge gave Gods,
"Behoeden zal, maar het verlies daarvan
"Mij luttel deren zoû; bedenk veeleer
"Hoe treurig, bleef hij leven, 't wezen zoû
"Voor Arthur, wederom in eenzaamheid
"Te zitten in zijn zaal, het vol getal
"Te misfen mijner ridd'ren, de eedle taal
"Te misfen over treffelijke daân,
"Als in dien gouden tijd vóór uwe zonde.
"Wie onzer toch, indien er overbleef,
"Kon fpreken van rein harte, zonder fchijn,
"Te zinfpelen op u? En aan uw plaats,
"Te Camelot of aan den Usk, zoû fteeds
"Van kameren in kameren uw fchim

“Rondglijden en mij zoû er immermeer
“Een hangend kleed of ongebruikte tooi,
“Of een gerucht van voeten op de trap
“Als van een geest, de wonde fchrijnen doen.
“Want wildet gij niet minnen uwen Heer,
“Meen niet, dat dies uw Heer ten eenemaal’
“Zijn min verloor voor u. ’k Ben van zoo wuft
“Een ftoffe niet gemaakt. Nochtans, ik moet
“U overlaten, vrouwe, in uwe fchand’.
“Ik houd dien man den ergften vijand ’s lands,
“Die om zijns zelfs of zijner kindren wil,
“En om zijn bloed voor nafpraak te behoên,
“De vrouw, die hij als valsch erkende, laat
“Beftierfter van zijn huis; want dus haar plaats
“Door zijn lafhartigheid bezittende,
“Alom voor rein gehouden, fluipt zij rond,
“Een nieuwe, nooit gekende kwaal gelijk,
“Te midden van het argelooze volk,
“Schiet booze flitfen van hare oogen uit,
“En ondermijnt de trouw van onzen vriend,
“En jaagt den pols tot duivelsfprongen aan
“En fmet de helft der jonkheid met heur gif, —
“Der ergften ergfte, waar’ ’t de man die heerscht!
“Ja beter ’s Konings haard verwoest, zijn hart

"Vol wee, dan gij in uwe plaats des lichts
"Herfteld, mijn volk ten fpot en ten verderf."

Hier zweeg hij; en terwijl hij zweeg, kroop zij
Een duimbreed nader en zij leide hem
Heur handen om de voeten. In de vert'
Weêrklonk een enkele trompet. Het paard,
Er wachtend bij de deuren, brieschte luid,
Als op de ftem eens vriends, en hij hernam:

"Doch meen niet, dat ik kome tot verwijt,
"Genovra; niet om u te vloeken kwam 'k,
"Ik, dien een grensloos medelijden fchier
"Doet fterven, daar ik u het gouden hoofd,
"Mijn trots in fchooner zomers, aan mijn voet
"Dus nederbuigen zie. De toorn, die eerst,
"Toen ik uw fchuilplaats hier vernam, mijn geest
"Te zinnen dwong op de al te fcherpe wet,
"Op oordeel des verraads en vlammendood,
"Is thans voorbij. De pijn — die, als 'k uw hart
"Bij één geleek, in zijn volkomen trouw
"Niet droomende van trouwloosheid in u,
"Mijn tranen branden deed — is ook voorbij —
"Ten deele althans. En alles is voorbij,

"Gezondigd is de zonde en ik, ik fchenk
"Vergifnis u, als de Eeuwge God vergeeft;
"Doe voor uw eigen ziel gij 't oovrige.
"Maar hoe van al dat ik heb liefgehad
"Gefcheiden voor altijd? ô Gouden haar,
"Waarmede ik zonder erg te fpelen plag!
"ô Koninklijke vormen, van een fchoon,
"Als nooit een vrouw bezat, aleer 't in u
"Ten vloek eens koninkrijks verfcheen — Ik kan
"Uw lippen niet beroeren, want zij zijn
"Niet mijne, maar van Lancelot; zij zijn
"Des Konings nooit geweest. Ik kan uw hand
"Niet nemen in de mijne: ook dat is vleesch,
"In 't vleesch hebt gij gezondigd, en mijn vleesch,
"Neèrziende op 't uwe, alzoo bezoedeld, roept:
"'Ik walg van u.' Toch, ô Genovra, heeft,
"Want maagdlijk was ik fteeds, tenzij voor u,
"Toch heeft door 't vleesch mijn liefde zich zoozeer
"Geweven in mijn leven, dat mijn doem
"Het is, u lief te hebben tot nu toe.
"Bij niemand kome 't op, dat ik niet fteeds
"U liefheb; en wie weet, mits gij uw ziel
"Wilt reinigen en op den Christus bouwt,
"Zoo kunnen wij hiernamaals, in dat land

"Waar allen rein zijn, voor den hoogen God
"Elkander eens hervinden, fnelt gij toe
"Mij eifchend als den uwen, wetende,
"Dat — niet een kleiner ziel, noch Lancelot,
"Noch wie dan ook — dat ik uw gade ben.
"Laat me, ik bezweer het u, deez' laatfte hoop.
"Nu moet ik van hier. Door den duistren nacht
"Hoor ik trompetgefchal: zij roepen mij,
"Hun Koning, om mijn heirfchaar verreweg
"Te voeren tot dien grooten flag in 't West,
"Waar ik het zwaard moet trekken tegen hem,
"Mijn zusters zoon genoemd — niet mij verwant,
"Met grooten heulende van 't Witte Paard,
"En heidnen en verraders — hem moet flaan,
"Ten doode toe — en zelven ook de dood,
"Of 'k weet niet wat verborgenheid mij wacht.
"Gij, hier vertoevende, verneemt het eind;
"Ik keer hier nimmermeer, zal nimmermeer
"Rust nemen aan uw zijde, u wederzien —
"Vaarwel!"

En daar, zich krommende aan zijn voet,
Gevoelde ze op den hals zijn adem gaan,
In 't donker, boven haar gebogen hoofd,

Hoe zijne hand zich zegenend bewoog.

Dan, luistrend, tot dier ijzren voeten tred
Wegftierf, verrees de bleeke Koningin
En zocht in haren weedom 't raamkozijn.
"Indien," zoo dacht ze, "ik ongezien 't gelaat
"Nog konde zien." En zie, hij zat te ros
En bij hem, aan de deuren, ftonden daar,
Elk met heur licht, de droeve nonnen faâm
En hij gaf last aan haar, de Koningin
Te hoeden en te koestren immermeer;
En daar hij fprak tot dezen, boog de helm
Ter neêr, waarop voor pluim de gouden draak
Zich klemde van Britannië en zij zag
't Gelaat dus niet, dat als eens engels was;
Maar nat van mist en aangeftraald van licht,
Den Draak der Heerfchappij, zoo vlammend hel,
Dat van rondom de nacht een vuurdamp fcheen.
Dit eigen oogenblik nu, keerde hij;
En meer en meer omgolfde een maanlichtwaas
Den Koning, die daarin de fchimgeftalt'
Eens reuzen fcheen, omwond hem plooi bij plooi,
Dat hij al grauw en grauwer werd en zelf
Een nevel voor hare oogen, als een geest

Voortzwevende, zijn einde te gemoet.

Toen ſtrekte zij heur armen uit en riep:
"ô Arthur!" Maar de ſtem brak eensklaps af;
Dan, als een ſtroom, die, van een rots geſtort,
Ter helft verſtuift, maar aan den voet herzaâmd
Opnieuw zich vormt en afſchiet ter vallei,
Hervatt'e zij hartstochtlijk:

"Hij is heên,
"Mijn Heer is heên! En heên door mijne zonde,
"Opdat hij doode en zelf den dood ontvang'!
"En hij vergaf me en ſpreken kon ik niet!
"Vaarwel? Er had een antwoord moeten zijn
"Op dat vaarwel. Zijn goedertierenheid
"Verſtikte mij. Mijn Heer de Koning heên,
"Mijn eigen trouwe Heer! Hem noem ik mijn?
"De ſchaduw van een ander kleeft mij aan
"En maakt mij één bezoedling: hij, de Vorst,
"Ook noemde mij bezoedeld: dood ik mij?
"Wat baatte dat? Ik kan mijn zonde niet
"Meê dooden, is de ziele ziel; noch kan
"Mijn ſchande ik dooden, neen, noch levende
"Die overleven ooit. De dag wordt week,

"De week wordt maand, de maanden zullen zich
"Vermenigvuldigen tot jaren, dan
"De jaren weêr tot eeuwen en mijn naam
"Zal immermeer verblijven tot een fmaad.
"Maar 'k mag niet denken aan vernietigde eer.
"Laat rusten deze wereld: dat is àl
"Slechts van de wereld. Dan — wat hoop? Mij dunkt
"Daar was nog hoop, tenzij uit fpot hij fprak
"Van hoop; hij noemde 't zijne hoop; maar neen,
"Hij kent geen fpot, want fpot is flechts de damp
"Van kleine harten. En gezegend zij
"De Koning, die mijn fnoodheid jegens hem
"Vergeven heeft en mij de hope liet
"De zonde te overleven in mijn hart,
"Hiernamaals in den Hemel weder zijn'
"Te wezen voor den Hoogen God. ô Groote
"En zachte Heer, die wat een' heiligen
"'t Geweten is in zijner zinnen ftrijd,
"Uw ridd'ren waart — tot wien mijn valfche trots,
"In zijnen lust elke' indruk van omlaag
"Zoo licht ontvangende, niet opzien woû,
"Verachtend half de hoogte waartoe ik
"Niet klimmen wilde of klimmen konde — ik meende,
"Ik kon niet aadmen in die fijne lucht,

"In die geſtrengheid van volmaakt rein licht —
"Ik hunkerde naar warmte en kleur en vond
"Ze in Lancelot — nu zie 'k u die gij zijt,
"Gij zijt de hoogſte en menschlijkſte daartoe,
"Niet Lancelot, noch wie dan ook. Is daar
"Dan niemand, die den Koning 't zeggen wil,
"Hoe ik hem liefheb, ſchoon zoo laat? Ja, nu,
"Aleer hij optrekt tot den grooten ſlag?
"Niet één; ikzelve, ik moet hem 't zeggen, ééns
"In 't reine leven dáár; het ware thans
"Vermetelheid. Wat hadde ik, ô mijn God!
"Wellicht uw ſchoone wereld niet gemaakt,
"Hadde ik uw hoogſte ſchepſel hier beneên
"Slechts lief gehad! Het waar' mijn plicht geweest
"Het hoogſte lief te hebben, en voorwaar,
"Het was mijn heil, had ik geweten ſlechts;
"Het waar' mijn vreugd geweest, had ik gezien;
"Wij moeten 't hoogſte minnen als we 't zien,
"Niet Lancelot, noch wie dan ook."

Heur hand
Gegrepen voelend, ſloeg zij de oogen neêr:
Zij zag en zie, daar weende de novice
Als ſmeekling en zij ſprak tot haar: "Gewis,

“Mijn kleine, of werd vergiffenis niet mij
“Geschonken?” Dan, opziende, zag ze in ’t rond
De heilge nonnen staan al weenende;
En in heur binnenst’ werd heur hart ontboeid,
Zij weende met die allen en zij sprak:

“Gij kent mij dan, de snoode die het grootsch
“Ontwerp en doel des Konings falen deed;
“ô Sluit met nauwen nonnenkloostermuur,
“Gij vrome zusteren, mij rondom in
“Voor alle stem die mij van schande roept.
“Ik mag mijzelve niet verachten: hij
“Heeft nog mij lief. Bij niemand kome ’t op,
“Dat hij niet steeds mij liefheeft. Duld mij dan,
“Zoo gij niet voor mij huivert en niet schuwt
“Van zuster mij te noemen, hier bij u,
“In zwart en wit gekleed, een non als gij,
“Uw vasten vastende, maar bij geen feest
“Uw feestgenoot; in uwe droefheid droef,
“Niet droevig bij uw vreugd, maar niet verheugd;
“Deelnemende in uw eerdienst en gebed,
“Gelijk voor mij gebeden word’; geknield
“Voor uw altaar; doende in uw heilig huis
“Al ’t needrig werk, door duistre kruisgang gaand

"Om gaven uit te deelen aan den arme
"En kranke, rijker in het oog van Hem,
"Die ons heeft vrijgekocht, gezonder ook
"Dan ik; hun gruwbre wonden lenigend
"En heelende de mijne, opdat alzoo
"In aalmoes en gebed ik 't fomber eind
"Vertreure van dien weelderigen dag,
"Die mijnen Heer den Koning bracht ten val."

Zij zweeg; zij namen haar dan op en zij,
Steeds tusfchen hoop en vrees: "en toch te laat?"
Verbleef met haar, tot er de abdisfe ftierf.
Toen werd zij om het goede dat zij deed
En haar rein leven en de gave in haar
Van dienstbetoon, ook om den hoogen rang
Dien zij bekleed had, tot abdisfe daar
Gekozen en zoo leefde ze als abdis
Drie korte jaren nog daarna, en fcheidde
En vond, van deze ftemmen verre, rust.

ARTHUR VERSCHEIDEN.

Wat kloeke Bediveer, hij die het eerst
Tot ridder werd geſlagen en het laatst
Van allen overbleef, toen enkel nog
Een ſtem meer in zijn witten wintertijd,
Verhaalde aan hen bij wie hij woning had,
Nieuwe aangezichten, anderen van geest.

Want op hun tocht naar 't West klonk Bediveer,
Langzaam het ſluimrend heir doorſchrijdende,
Van uit zijn tent des Konings klacht in 't oor:

"Ik vond hem in de ſchitt'ring van 't geſtarnt',
"Ik tastte Hem in 't bloeien van zijn veld,
"Maar in Zijn weg met menſchen vind 'k Hem niet.
"Ik ſtreed Zijn oorlogen en ga en ſterf.
"Ai mij, waarom is alles om ons heên.

"Alsof een minder God de wereld schiep,
"Maar krachtloos, haar te vormen naar zijn wil,
"Totdat de Hooge God haar zie van verr'
"En binnentrede en heerlijk maak'? Dan wel,
"Alsof volkomen schoon de wereld waar',
"Maar 't oog der menschen duister is en dof,
"En machtloos, haar te zien gelijk zij is:
"Wie weet, daar wij niet zien ten einde toe; —
"Want ik, onnoozle, dacht Zijn werk te doen,
"En heb het zwaard slechts vruchteloos gevoerd;
"En alles waar 'k op leunde in vrouw en vriend,
"Verraadt mijn vrede, en heel mijn koninkrijk
"Zinkt in het dier terug en is niet meer.
"Mijn God, in mijnen dood vergeet Gij mij —
"Neen — God mijn Christus — 'k ga, maar sterve niet."

Dan, vóór dien laatste', onaardschen slag in 't West,
Verscheen in zijne sluimring Walewein,
Gevallen in den slag met Lancelot,
Aan Arthur daar, de geest van Walewein,
Gedreven in een teugelloozen wind,
En streek hem 't oor voorbij met schellen kreet:
"Hol, hol is iedere geneugt'! Gegroet,
"ô Koning! Morgen gaat gij heên. Vaarwel!

"U wacht een plaats der ruste, en ik word om-
"Gedreven in een teugelloozen wind,
"En hol, hol, hol is iedere geneugt'."
En flauwer verder gaand, gelijk een vlucht
Van wilde vogelen, die in den nacht
Naar zachter lucht afklagen hunnen weg,
Van wolk tot wolk, klonk in den langen wind
De fchelle droomftem voort; maar fmolt bij 't gaan
Met duistre kreten faâm in 't maanlichtwaas
Op verre heuvelkling, als wen te nacht
Eenzaam een ftad geplunderd wordt, en 't al
Voorgoed verloren is, en vrouw en kind
In and'rer macht weêklagend overgaan.
En Arthur riep ontwakende: "Wie fprak?
"Een droom. ô Gij, licht zwevend op den wind,
"Uw ftem was 't, Walewein — en zijn daarginds
"Die duistre kreten de uwe? Of treurt het al,
"Dat woeste vlakte en wildernis bewoont,
"Wel wetend, dat het heên zal gaan met mij?"

Dit hoorde kloeke Bediveer en fprak:
"Ai mij, mijn Koning, ga voorbij wat wil
"Van elfen en onfchaadlijk geestenvolk
"In 't veld; doch hechte, in fteê van hen, uw naam

“Aan alle hooge plaatſen immermeer.
“Een gouden wolk gelijk; maar nog is niet
“Uw tijd tot heêngaan daar; in ’t leven wuft
“Was Walewein, en wuft ook in den dood
“Is Walewein, want evenals de mensch,
“Is ook de geest; gij, kreun u aan geen droom
“Van hem gekomen, maar ſta op — ik hoor
“Den voetſtap reeds van Modred in het West,
“En met hem velen van uw volk en hen,
“Uw ridd’ren eens, die gij hebt liefgehad,
“Maar ruwer dan de heidnen zelven thans,
“Op hun geloften ſpuwend en op u,
“Schoon u hun hart recht wel als Koning kent.
“Op dan, trek uit, verwinnaar als van ouds!”

Toen ſprak Vorst Arthur tot Heer Bediveer:
“Gansch anders is dees veldſlag in het West
“Tot welken we uitgaan, dan in onze jeugd
“De ſtrijd waarin de kleine koningen
“Wij ſnuikten en de kamp met Rome, of toen
“Van den Romeinſchen muur wij ’t heidenvolk
“Verdreven, en verjaagden ’t Noordwaarts in;
“Een bitter lot is ’t mijn, daar ik mijn volk,
“Mijn ridderen bekrijgen moet. De Vorst

"Die oorloogt met zijn volk, bekampt zichzelf;
"De houw die hen, mijn ridderen, weleer
"Mijn vrienden, nederhouwt, is als mijn dood
"Voor mij. Toch, laat ons van hier gaan, een weg
"Uitzien of tasten, door dien blinden mist,
"Die, finds ik te Amesburg éène in het ftof
"Gebogen zag, de wegen hier beneên
"Verfluierd houdt."

Dan rees de Vorst en deed
Zijn heir optrekken en dreef mijl op mijl
Heer Modred immer voort, tot de avondgrens
Terug van Lyonesfe — een land, voorheen
Uit de' afgrond opgeheven door het vuur
Om weêr in de' afgrond te verzinken; waar
Van lang vergeten volken 't overfchot
Verblijf hield en der bergen lange reeks
Endde in een kust van immer driftig zand;
En in het verr' verfchiet de fchijnkringlijn
Der klagelijke zee. Daar kon ten lest'
Hij die vervolgde niet vervolgen meer,
En hij die vlood den Vorst niet verder vliên;
En daar, dien dag waarop in 't wentlend jaar
Het laagst het groote licht des hemels gloeit,

Op 't woeste zand nabij de woeste zee,
Geraakten zij dan ſlaags. En nooit nog had
Arthur een ſtrijd geſtreên als deze laatſte,
Dees ſcheemrige en onaardſche ſlag van 't West.
Een doodſche witte mist op zand en zee,
Welks kilte met den adem binnenſloop
In 't bloed, totdat het hart van vage vrees
Verſtijfde; en over Arthur zelven kwam
Verbijstring, als niet ziend met wien hij ſtreed,
Want vriend en vijand waren ſchimmen ſlechts
Te midden van den mist, en vriend ſloeg vriend,
Niet wetend wien hij ſloeg; en ſommigen
Verſchenen viſioenen uit hun jeugd,
En ſommigen aanſchouwden 't aangezicht
Van vroegre geesten neêrziend op den ſlag;
En in den mist was menige eedle daad
En menig lage, en toeval, list en kracht,
Bij tweegevecht en 't horten telkens weêr
Van heir op heir, en ſplinterende ſpeer,
Gehouw op harde maliën, gekraak
Van brekend ſchild en klinggeklir, geklink
Van oorlogsbijl op ſchervelenden helm
En kreten om den Christus, van wie viel
En, opziend naar den hemel, nevel zag;

Gefchreeuw van heidnen en de afvalligen
Der ridderfchap, met vloek en fchimp en vuil
En gruwlijke godslast'ringen en zweet
En krimpende angst en zwoegen van de borst
In mist beklemd, geroep om 't licht, gekreun
Van ftervenden en ftemmen van de doôn.

Ten laatfte, als bij een doodsbed na geklaag
Van lijdenspijn een ftilte volgt des doods,
Of eener doodfche flauwte, daalde alom
Den oever langs bij 't fluisterend gebruis
Van 't ziedend fchuim der zee, een doodfche rust;
Maar toen de dag der fmart al droever werd
Bij naadrende' avondfchemer, kwam van 't Noord
Een fcherpe wind en blies den mist ter zij,
En met dien wind verhief zich ook de vloed,
En over 't flagveld liet de bleeke Vorst
Zijn oogen gaan, maar niemand roerde zich;
Geen kreet van Christen noch van heiden klonk
Daar langer, flechts de vale vloedgolf liep
Te midden van doode aangezichten door,
De machtelooze handen her en der
Bewegen doende, en fling'rende op en neêr
De holle helmen der gevallenen

En afgebroken klingen, die eenmaal
Met Rome kampten, en de ganſche lengt'
Dier ſombere oeverboorden langs, de ſtem
Voortrollende der dagen van weleer,
Der dagen in 't verſchiet.

Toen wendde zich
De Koning Arthur tot Heer Bediveer,
En witter dan de mist, die heel den dag
Op 't ſlagveld had gehangen was de Vorst:

"Hoort gij die groote ſtem, die de aarde ſchokt,
"Het enge rijk verteert waarop wij ſtaan,
"En ſlaat op de aangezichten dezer doôn,
"Mijn doôn, als ſneefden ze daar niet voor mij?
"ô Bediveer, verbijsterd is mijn hart,
"En 'k weet niet wat ik ben, van waar ik ben,
"Noch of ik Koning zij. Een koning, zie,
"Te midden van de dooden ſchijn ik hier."

Toen ſprak de kloeke Bediveer: "Mijn Vorst,
"De Koning overal! Ja, hebben ook
"De doôn hun koningen, ik zal ook daar
"U eeren als mijn Koning. Evenwel,

"Nog is uw leven ongerept en nog
"Leef ik, die u bemin; maar die u haat,
"Die 't heidenvolk terugbracht onder ons,
"Modred, verrader van uw huis, hij ſtaat
"Daarginder, ongedeerd."

Toen ſprak de Vorst:
"Mijn Huis is mijn verderf geweest. Maar noem
"Gij dezen niet verrader van mijn Huis,
"Mijn Huis zijn zij veeleer, die mijnen eed
"Bezworen, ja, daar zij dien braken zelfs,
"Me erkenden als den Koning. Wèl u, gij,
"Daar ge in deze uur der donkerheid, nu àl
"Het oogmerk van mijn troon verijdeld werd,
"In leven en in dood mij Koning houdt.
"Ja, Koning ben 'k, wat ook hun wachtwoord zij;
"En ééne laatſte daad van Koningſchap
"Zult ge alsnog zien, aleer ik henenga."
Dus ſprekend ſtormde hij zijn' vijand aan:
En Modred trof met forſchen houw zijn' Heer
Op de' eigen helm, dien menig heidenzwaard
Geplet had, terwijl Arthur met één zwaai,
Den laatſten zwaai van 't zwaard Excalibur,
Hem ſloeg, en, bijna zelf verſlagen, viel.

Zoo dreunde heel dien dag hol ſlagrumoer
De bergen door, daar aan de winterzee,
Tot Koning Arthur's Tafel, man voor man,
In 't land van Lyoneſſe om haren Heer,
Den Koning Arthur, was gevallen. Dan,
Dewijl zijn wonde diep was, beurde hem
De kloeke Bediveer en droeg hem voort
Naar een kapel, niet verre van het veld,
Bouwvallig koor met afgebrokkeld kruis,
Die op een donk're en dorre landtong ſtond:
Ter linker zij lag de Oceaan, en rechts
Lag een groot water en de maan was vol.

Toen ſprak Vorst Arthur tot Heer Bediveer:
"Door dezen dag valt heel de ſchoonſte kring
"Van wijdvermaarde ridderen uiteen,
"Van wie de wereld heugnis houdt. Zoo diep
"Een ſluimer ſluimren zij — die 'k heb bemind.
"Wij zullen nu voortaan wel nimmermeer
"De ziel met kout van ridderlijke daàn
"Verkwikken in de gaarden en de zaal
"Te Camelot, als in den tijd van ouds.
"Ik valle door dit volk, hetwelk ik ſchiep —
"Toch zwoer Merlijn dat ik eens keeren zoû

"En heerſchen weêr; maar laat wat zijn zal, zijn;
"Ik ben zoo zwaar getroffen dóór den helm,
"Dat zonder hulp 'k niet tot den morgen leef.
"Gij, neem daarom mijn kling Excalibur,
"Mijn trots eenmaal; want gij herinnert u,
"Hoe in dien ouden tijd, een' zomernoen,
"Een arm rees uit den boezem van het meir,
"In wit ſameetkleed, mystisch, wonderbaar,
"Het zwaard ophoudend, en hoe 'k overvoer
"En 't aannam en 't gedragen heb als Vorst;
"En waar men immer van mij ſpreke of zing'
"In later tijd, daar wordt ook dit gemeld;
"Maar nu, vertoef niet, neem Excalibur
"En werp hem verr' in 't midden van het meir,
"Merk wat gij ziet en doe 't gezwind mij kond."

Toen antwoordde de kloeke Bediveer:
"Betaamlijk is het niet, Heer Koning, u
"Aldus alleen te laten zonder hulp,
"Getroffen door den helm — een nietig iets
"Kan lichtlijk den gewonde ſchade doen;
"Nochtans, 'k volbreng ten vollen uwen last,
"Merk wat ik zie en doe 't gezwind u kond."

Hij fprak, en van 't vervallen heiligdom,
Dwars door de plaats der graven, fchreed hij voort
In 't maanfchijnlicht, waar over 't zwaar gebeent'
Van oude ridders, mannen van weleer,
Kil, fchril, de zeewind zong, met vlokken fchuim.
Hij daalde op zigzag-paân en fpitfen rots,
En ftond beneên aan 't vlak en blinkend meir.

Hier trok hij dan het zwaard Excalibur;
En daar hij trok, fchoot boven hem, den zoom
Verlichtend van een lang geftrekte wolk,
De wintermaan hel door de vorstlucht uit
En fparkelde op de greep; want gansch het heft
Weêrfchitterde van flonk'rend diamant,
Tienduizendvoud geglinfter van topaas
En hyacint, op 't kunftigfte gewrocht.
Zoolang bezag hij 't, dat zijn oogen beî
Hem fchemerden, terwijl hij, op het punt
Het weg te werpen, ftond, den fnellen geest
Verdeelend her en der. Maar eindlijk fcheen 't
Verkieslijker hem toe, Excalibur
Daar weg te fteken in 't veelknoopig lisch,
Dat fchuifelde aan den oever, ftijf en droog;
En langzaam zocht hij den gewonde weêr.

Toen ſprak Vorst Arthur tot Heer Bediveer:
"Hebt gij volbracht den last dien ik u gaf?
"Wat hebt gij dan gezien? Of wat gehoord?"

En antwoord gaf de kloeke Bediveer:
"De deining hoorde ik ruiſchen in het riet,
"En 't woelig water kabb'len aan de rots."

En daarop Koning Arthur, flauw en bleek:
"Verraden hebt ge uw' aard en uwen naam,
"Niet antwoordend waarachtig, als betaamde
"Uw onderdanentrouw en ridderſchap;
"Want een gewisſer teeken waar' gevolgd,
"Een hand, of ſtem, of roering in het meir.
"De logen is den menſchen ſchande. En nu,
"'k Beveel het u, ga haastiglijk terug,
"Zoo waarlijk gij mij lief en dierbaar zijt;
"Volvoer wat ik gebood, aanmerk, en doe
"Gezwind mij kond daarvan."

Ten tweeden maal
Den rotsrug over ging Heer Bediveer,
En ſchreed weêr langs den oeverkant van 't meir,
De vochte ſteenen tellende in gepeins;

Maar toen 't gevest hij zag, zoo wonderſchoon,
Zoo kunſtig en zoo zeldzaam ingevat,
Sloeg hij de handen ſaâm en riep luide uit:

"En zoo ik 't zwaard dan werklijk van mij wierp,
"Voorwaar: een kostlijk iets, bewondrenswaard,
"Zoû voor altijd deze aard verloren gaan,
"Dat de oogen nog van velen hadd' behaagd.
"Wat goeds kwaam' daaruit voort, geſchiedde dat?
"Wat kwaads, geſchiedt het niet? Dit groote kwaad
"Der ongehoorzaamheid, daar toch 't gezag
"Steunt op gehoorzaamheid. Maar ware 't wèl,
"Gehoorzaam ook te zijn, wanneer een vorst
"Een nuttelooze daad verlangen mocht,
"Tot eigen ſchâ? De Koning nu is krank,
"En weet niet wat hij doet. Wat oorkonde, of
"Wat overblijfſel zoû voor later tijd
"Van mijnen Heer daar zijn, dan ijl gerucht
"Of twijfelbaar verhaal? Maar zoo nu dit
"Bewaard werd, eens in 't ſchathuis weggelegd
"Van groote koningen, men kon ſomwijl
"'t Vertoonen op een ſteekſpel, zeggende:
"'Vorst Arthur's zwaard Excalibur, gewrocht
"'In 't eenzaam door de Jonkvrouw van het Meir

"'Zij wrocht het negen jaar, in 't diep beneèn,
"'Gezeten op der heuvlen voet.' Zoo konde
"In later tijd, eerbiedig aangehoord,
"Een oud man fpreken tot het volk rondom.
"Nu ging' veel eer en groote roem te loor."

Zoo fprak hij, zich misleidend door zijn waan,
Verborg Excalibur ten tweeden maal,
En zocht dan langzaam den gewonde weêr.

Waarop zwaar ademend Vorst Arthur fprak:
"Wat hebt gij nu gezien? Of wat gehoord?"

En antwoord gaf de kloeke Bediveer:
"Ik hoorde 't water kabb'len aan de rots,
"De lange deining ruifchen er door 't riet."

En daarop Koning Arthur, fel in toorn:
"ô Gij ellendig en onheusch, ontrouw,
"Onridderlijk verradershart! Wee mij!
"'t Gezag vergeet een koning als hij fterft,
"Ligt uitgeftrekt, verweduwd van de macht
"In zijnen blik, waarvoor de wil zich boog.
"Ik zie u, die gij zijt; want gij, alleen

"Gebleven van mijn ridderen, in wien
"Het dienstbetoon van allen leven moest,
"Gij wildet mij verraân om 't kostlijk heft;
"Hetzij uit dorst naar goud, of als een kind
"Wufte oogenlust bejagende. Evenwel,
"Men kan tweewerf wel falen in zijn plicht.
"En flagen toch ten derden maal. Van hier!
"Maar zuimt ge in 't werpen van Excalibur,
"'k Zal opftaan, met mijn handen u verflaan."

En haastig rees Heer Bediveer en liep,
En ijlings rennende de rotfen af,
Sprong hij het bed van waterbiezen in,
Greep 't zwaard en zwaaide 't om met macht, en wierp.
De breede kling zond blikfems in den glans
Van 't maanlicht uit en flikkerde om en om
En zwirr'lende in een booglijn fchoot zij voort,
Gelijk een tong van 't Noorder-morgenlicht,
Waar in den nacht zijn vlottende eilanden
De winter faâm doet fchokken, bij 't geluid
Der Noorder Zee. Zoo flikkerende, viel
De kling Excalibur. Maar eer hij 't vlak
Des waters had geraakt, verrees een arm,
In wit fameetkleed, mystisch, wonderbaar,

En greep hem bij 't gevest en zwenkte hem
Driewerf en trok hem onder in het meir.
En ijlings keerde de ander tot den Vorst.

En moeilijk aadmend ſprak Vorst Arthur thans:
"Nu zie ik aan uw oogen, 't is volbracht.
"Spreek uit, wat gij gehoord hebt, of gezien."

En antwoord gaf de kloeke Bediveer:
"'k Sloot de oogen, mijn Heer Koning, dat mijn doel
"Door 't eêlgeſteente niet verduisterd wierd;
"Want nooit heb ik gezien, noch zal ik zien
"'t Zij hier of elders, tot ik ſterve, al waar' 't
"Dat ik drie ſtervlinglevens leven mocht,
"Zoo groot een wonder als die greep. Dan wierp,
"Met beide handen zwaaiende in het rond,
"'k Hem van mij; maar toen 'k opzag, zie, een arm,
"In wit ſameetkleed, mystisch, wonderbaar,
"Die bij 't gevest hem grijpende, driewerf
"Hem ommezwenkte en onder trok in 't meir."

Zwaar aadmend gaf Vorst Arthur antwoord weêr:
"Mijn einde komt, 't is tijd voor mij, te gaan.
"Verbreed uw ſchoudren en ontvang mijn zwaarte

"En draag mij naar den oever; toch, ik vrees,
"Dat mijne wond verkild zij en ik ſterf."

Zoo ſprekend hief hij van 't plaveiſel zich
Langzaam, met ſmart, en leunende op den arm
Half op, met zijn blauwe oogen uitziend, wijd
Als in een beeltenis, en vol verlangst;
Met wroeging zag, door zijne tranen heen,
Heer Bediveer hem aan en zocht vergeefs
Naar woorden; dan, op ééne knie geknield,
Nam hij met zorg de matte handen op
En trok die over beî zijn ſchouders ſaâm,
En torste hem de plaats der graven door.

Maar Koning Arthur hijgde daar hij ging,
Als dien een nachtmeer op zijn ſponde drukt,
Daar alles in de woning rondom zwijgt;
Zoo zuchtede de Koning hem aan 't oor
En kreunde en prevelde: "Maak haast! Maak haast!
"Te laat, zoo 'k vreeze: ik ſterf." Maar de ander ſchreed
Snel voort van rots tot rots, van zijnen aâm
Omhuld en grooter ſchijnend dan een mensch,
Daar op de witbevrozen heuvelkling.
De zee vernam hij achter, voor zich uit

Een kreet. Zijn eigene gedachte dreef
Hem als een prikkel aan. Scherp knerfte in 't ijs
Van holte en ruwe kluft zijn rusting, links
En rechts klonk 't zwart, zoor klif in 't rond, daar hij
Den voet op fpitfen flibberige rots
Neêrplantte, dat ze klonk op de' ijzerflag
Dier hielen — en op eens, zie, 't vlakke meir,
De wijde heerlijkheid der wintermaan.

Toen zagen zij, hoe daar beneden hen
Een donk're bark opdoemde, als 't doodenkleed
Van boeg tot fpiegel zwart; en afgedaald
Ontwaarden ze op het dek een dichte fchaar
Van ftaatlijke gedaanten, zwart geftoold
En zwart gehuifd, gelijk een droomgezicht;
Drie koninklijke vrouwen onder haar,
Met gouden kronen; en daar rilde een kreet
Naar 't tintelend geftarnt' van haar omhoog,
En of het ééne ftem waar', een geklaag
Van bitter wee, gelijk een fchrille wind,
Die heel den nacht een woestenij doorgiert,
Waar niemand komt of ooit gekomen is,
Alfinds de wereld eerst gefchapen werd.

Toen murmelde Arthur: "Plaats mij in de boot."
Zij naderden de boot. Daar reikten die
Drie koninklijke vrouwen hare hand,
En namen weenende den Koning aan.
Maar zij, de rijzigfte onder allen daar
En fchoonfte, legde 't hoofd op haren fchoot,
Ontfnoerde den verhouwen helm en wreef
Zijn handen warm en riep hem bij den naam,
Heur tranen ftortende met luide klacht
Op 't voorhoofd, van zijn donker bloed geftreept;
Want wit en kleurloos was het gansch gelaat,
Als, door den verfchen ftraal van 't rijzend Oost
Geraakt, de welke maan; en dijharnas
En fcheenplaat met de dropplen uit den ftrijd
Gansch overfpat; de lokken van het blond
En glanzend haar, dat als de opgaande zon
Zijn voorhoofd van den hoog verheven troon
Eens ftralen deed, zij waren droog van ftof;
Of hingen neêr, tot punten ftijf geftald,
Zich mengend met den ridderlijken tooi
Om zijnen mond. Als een gebroken zuil
Lag daar de Vorst — dien Arthur niet gelijk,
Die met gevelde lans, van fpoor tot pluim
Een ster van 't fteekfpel, door de kampplaats fchoot

Te Camelot, voor de oogen van den kring
Der vrouwen en der koningen, ten ſtrijd.

Luid klaagde nu de kloeke Bediveer:
“Ach, mijn Heer Arthur, werwaart zal ik gaan?”
“Waar ſchuil ik thans mijn oogen, mijn gelaat?
“Voorbij zijn de echte tijden van weleer,
“Ik zie het thans, toen elke morgenſtond
“Kans bracht van eedle daân, en elke kans
“Een edel ridder opſtaan deed. Een tijd
“Als deze is niet geweest, na ’t licht dat eens
“De heilige Ouden met hun eergeſchenk
“Van myrrhe voorging. Maar ontbonden thans
“Is gansch de Ronde Tafel, ’t beeld eenmaal
“Van ’t groote wereld-al, en onverzeld,
“De laatſte, ga ’k mijns weegs; der dagen reeks
“Verdonkert en der jaren om mij heên,
“Te midden van der menſchen nieuw geſlacht,
“Vreemde aangezichten, anderen van geest.”

En langzaam antwoordde Arthur uit de bark:
“Het oude wisſelt en maakt plaats voor ’t nieuw’;
“Op menigerlei wijs vervult zich God,
“Dat niet de wereld door één goed gebruik

"Verdorven word'. Vind in uzelven troost:
"Wat troost is daar in mij? Mijn leven toch
"Heb ik geleefd, en wat ik heb gedaan,
"Make in zichzelv' Hij rein! Maar mocht gij nooit
"Mijn aangezicht meer zien, bid voor mijn ziel.
"Meer dan de wereld droomt vermag 't gebed;
"Dies laat uw ſtem, aan een fontein gelijk,
"Voor mij omhoog gaan dag en nacht. Want wat
"Zijn menſchen beter dan de bok of 't ſchaap,
"Die binnen 't brein een blindlingsch leven voên,
"Indien, God kennend, zij de handen niet
"Opheffen ten gebed, zoo voor zichzelf
"Als voor wie vriend hen noemt? Alzoo toch wordt
"Geheel deze aard met gouden ketenen
"Alom verbonden aan de voeten Gods.
"Maar nu, vaarwel! Ik ga een langen weg
"Met dezen die gij ziet — indien 'k dan ga,
"(Want twijfel overwolkt mijn ganſchen geest) —
"Heên ter vallei van 't eiland Avalon,
"Waar hagel valt noch regen ooit of ſneeuw,
"Noch luide wind ooit waait; maar 't ligt daar, blijd',
"Met malſche weiden, ſchoon door grasrijk land
"En vrucht-boomgaard en groene holte, omkroond
"Van eene zomerzee; en daar ook wacht

"Van mijne zware wonde mij herftel."

Zoo fprak hij, en van de' oever gleed de bark
Met riem en zeil, gelijk een zwaan de borst
Doet zwellen, die, aleer zij fterven gaat,
Een wild lied fluitende haar rein en koud
Gepluimte rept, en 't water van den ftroom
Met donkre vliezen klauwt. Heer Bediveer,
Veel heugenisfen nagaand in den geest,
Bleef lang daar ftaan, totdat één zwarte ftip
De romp fcheen op de kim des dageraads,
En verr' de weeklacht wegftierf over 't meir.

Maar toen die toon voor immer was vergaan,
En door de ftilt' des dageraads ontzet
Dier doodfche winterwereld, kreunde hij:
"De Vorst is heên;" en hij gedacht aan 't rijm:
"Van 't groote diep naar 't groote diep gaat hij."

Waarop hij traaglijk keerde en moeizaam klom
Den laatften ftap den barren rotswand op;
Daar zag hij nog den zwarten romp van verr'
En riep: "Hij gaat en zal daar bij de doôn
"Weêr Koning zijn en van zijn zware wond

"Herſteld, komt hij terug; maar komt hij niet —
"Ai mij, — die donk're Koninginnen ginds,
"Die jammerden in gindſche zwarte boot,
"Zijn zij de drie, die op den grooten dag
"We aanſchouwden, daar, met levend licht bekleed,
"Zij ſtonden zwijgende bij Arthur's troon,
"Als die in nood zijn hulpe zouden zijn?"

Toen was 't, alsof daar uit den Oosten kwam,
Maar flauw, of 't waar' van buiten 's werelds grens,
Gelijk de nagalm van een groot gejuich;
Als jubelde één van ſtem een ſchoone ſtad
Rondom een vorst, weêrkeerend uit den krijg.

Toen wendde hij zich nogmaals af en klom
Naar 't allerhoogst dat hij beklimmen kon,
En zag, van onder de omgeboogde hand
Inſpannende zijn oog, of dacht te zien,
Hoe daar de ſtip, die zijnen Koning droeg,
Op de uitgeſtrekte waatren, ergens verr'
Uitloopende in het diep, al voorwaart zweefde,
Al kleiner werd, in enkel licht verdween.
En met de nieuwe zon, rees 't nieuwe jaar.

AANTEEKENINGEN.

AANTEEKENINGEN OP HET EERSTE DEEL.

ARTHUR GEKOMEN.

Blz. 13. .... Heer, want gij weet
Dat in Vorst Uther's tijd.......

De aldus begonnen zin wordt opzettelijk onvoltooid gelaten, als tallooze malen.

Blz. 17. In 't venfter boven Arthur vlammenkleur,
Sinopel en azuur.

Met deze (heraldieke) kleuren fchijnen *Liefde*, *Hoop* en *Geloof* bedoeld te worden, verperfoonlijkt in de "drie Koninklijke Vrouwen" ftaande om Arthur's troon en zijne "hulpe in nood." Vergelijk ook in *Gareeth en Lynette*, blz. 44.

Blz. 18. En bij hem ftond de Jonkvrouw van het Meir.

Blijkbaar het zinnebeeld der Godsdienst. Zie hare attributen in *Gareeth en Lynette* blz. 43.

Blz. 18. Maar onder 't heilig lied
Klonk als de ftem van vele waatren.

Kennelijke toefpeling op Openbaring XIV : 2. (Verg. I : 15).

Blz. 18. Daar ook heb ik Excalibur aanfchouwd.

De naam Excalibur beteekent volgens Malory: "ftaal fnijdend."

Blz. 18. ...... 't heft
Vol eêlgefteente, Urim van diepen zin.

Verg. Exodus XXVIII : 30 en de overige plaatfen waar in den Bijbel van de *Urim* (Lichten) en *Thummim* (Volmaaktheden) gewaagd wordt.

Blz. 22. Een negende, of het waar' de halve zee
Meêfleepend.

Elke negende golf werd voor de hoogfte gehouden. Volgens SOUTHEY komt "de negende golf" dikwijls bij de Wallifer dichters voor. Naar de volksoverlevering zijn de golven de fchapen der meermin Gwenhidwy en heet de negende golf haar ram, als grooter dan de overige. [F. J. ROWE, HAROLD LITTLEDALE.]

Blz. 29. In twaalf geduchte flagen.

Zie eenige daarvan vermeld en befchreven in *Lancelot en Elene*, II 20 en v.

GAREETH EN LYNETTE.

Blz. 35. Al waar' 't flechts van de gans met gouden eiers.

Verg. over de gouden eieren leggende gans TENNYSON's gedicht: *The goose*, het laatfte van den bundel: *The Lady of Shalott and other poems.*

Blz. 43. Want barvoets op den fluitfteen enz.

De heer G. C. Macaulay, die deze "idylle" met toelichtingen uitgaf, ziet in al de bijzonderheden dezer befchrijving fymbolifche beteekenis; het druipend kleed verbeeldt de wisfelende vormen der Godsdienst; het van de handen druppelend water, den Doop; het hangend zwaard is Gods Woord (Hebr. IV : 12) of 't zwaard des Geestes (Eph. VI : 17). — Dat de "heilige visch" het fymbool der vervolgde Christenen te Rome herinnert, behoeft wel nauwlijks te worden aangeftipt.

Verg. voorts over de "Jonkvrouw van het Meir" blz. 18 en voorts II 75 en 76, 248 en 249.

Blz. 44. Het drietal Koninklijke Vrouwen.

Zie hiervoren, blz. 17 en het daarbij aangeteekende.

Blz. 46. ...... ik ken u, wie ge zijt.

Wellicht eene herinnering aan Lukas IV : 34.

Blz. 55. .... vleesch of pap.

Er ftaat eigenlijk: vleesch of *foep* (brewis). Hetzelfde geldt van de "keukenpap" op blz. 71.

Blz. 59. ... Van Satan's voet
Naar Petrus' knie.

D. i. van de Hel naar 't Paradijs.

Blz. 78. Als flonkers in den ſteen aventurijn.

Aventurien is eene ſoort van kwarts.

Blz. 92. Letterſchrift
Gelijk de Romer krijgsman achterliet
Op klippen boven 't ſtroombed van de Gelt.

De Gelt is een riviertje in Cumberland. Op een rots halverwegen een ſteilen heuvel, hangende over de rivier, aan de zijde van Brampton, vindt men twee, en verderop nog eenige Romeinſche opſchriften. Uit de rotswanden zijn ſteenen gehouwen ter herſtelling of verſterking van den wal van Hadrianus. — De vertaling van het woord *Vexillary* met "Romer krijgsman" ſchijnt (wàt TENNYSON zelf bedoeld moge hebben) juister dan met "ſtandaarddrager."

Het eerſte der bovenbedoelde opſchriften luidt als volgt: Vex[illatio] Leg[ionis] II Au[gustae] Of[ficina] Apr[ilis] ſub Agricola optione. (Corpus Inſcriptionum Latinarum VII 912.)

Blz. 97. Trok Arthur's harp de wolken in 't gemoet.

Het ſchijnt twijfelachtig, of hier de Groote Beer dan wel een ander geſternte bedoeld wordt.

HET HUWLIJK VAN GEREENT.

Deze en de volgende Idylle vormden in de vroegere uitgaven van het oorfpronkelijke één geheel.

Gereent (*Geraint*) heet de held bij TENNYSON, evenals in Lady GUEST's bekend *Mabinogion*, waaraan hij het verhaal grootendeels ontleende.

Daar deze naam in 't Hollandsch min behagelijk fcheen, is die niet dan na langen tweeftrijd hier behouden, en was hij aanvankelijk door dien van *Erik* vervangen, zooals de achterdochtige ridder bij CHRÉTIEN DE TROYES en HARTMANN V. D. AUE heet.

Blz. 106. ...... Naar de Savern.

Is het geoorloofd, in een tijd dat de Nederlandfche geografen Mexico voor "Mejico", "Texas" voor "Tejas" plegen uit te maken, en wat van dergelijk fraais meer zij, de Severn aldus te vernoemen? De etymologie fchijnt met de eifchen der welluidendheid juist niet in ftrijd.

Blz. 113. Niet waard, *van* hem te fpreken.

Bij Lady GUEST: *tot* hem. (Uitg. 1877, blz. 145.)

Blz. 115. Den hamer aan den hoef *en fcherp gekis van hittig ijzer....*

Wellicht te vrij en willekeurig voor de (niet overduidelijke) woorden: *the hot hifs* in 't origineel. Bij dat *hot hifs* teekent de bovenvermelde heer MACAULAY aan: "Because he is hotly at work."

Blz. 115. En onder 't fchuren door was 't wederwoord:
"De Sterrevalk!"

Sterrevalk heet de *Sperwer* in den omtrek van Nijmegen. (Zie SCHLEGEL, Vogels, I 16.) De naam is hier gekozen, als volkomen den klank weërgevende van het herhaalde: *Sparrowhawk* in 't oorfpronkelijke.

Blz. 127 en 128. Zoo was het hem
Als kon hij Idris' ftoel......
...... verwrikken uit zijn ftand.

In het oorfpronkelijke:

He felt......
Himfelf *beyond the rest pushing* could move
The chair of Idris.

De (onvertaald gelaten) woorden *beyond the rest pushing* zijn mij duister; tenzij de eerbied, aan den dichter verfchuldigd, mocht toelaten ze voor een alledaagfchen ftoplap te houden. *Cader* of *Caer Idris* is een bergrug in Wallis, drie en een half uur gaans lang, en aldus genoemd naar eenen in de Wallifer "Triads" voorkomenden reus en fterrekundige. (Verg. Lady GUEST blz. 436.)

Blz. 136. ....De maagd in 't oud verhaal
Die Gwydion's toovermacht uit bloemen fchiep.

Gwydion, als herder, fterrekundige en toovenaar vermaard, was ook ziener en dichter. Verg. Lady GUEST t.a.p. en blz. 437. Math, de zoon van Mathonwy, en Gwydion wilden eene vrouw maken voor den jongen Llew; daartoe namen zij eikebloefem, de bloefems van

den gaspeldoorn en van de ſpiraea en brachten de ſchoonſte en bevalligſte maagd daaruit te voorſchijn, die zij Blodeuwedd noemden.

Blz. 136. Bevalliger dan Flur,
Casſivelaunus' bruid.

Casſivelaunus (Caswallawn) is uit Caeſar bekend. (De Bello Gallico V.)

Flur, die den Romeinſchen veldheer heet bekoord te hebben, was de dochter van Mygnach Gova en door een bondgenoot van Caeſar, den Galliſchen prins Mwrchan, voor dezen ontvoerd. Caswallawn echter verſloeg de Romeinen en kreeg zijne ſchoone terug. (Lady Guest, blz. 392.)

GEREENT EN ENIDE.

Blz. 165. Niet één woord uitend ſtortte van zijn paard.

Wellicht wordt de regel:

The Prince, without a word, *from his horse fell.*

beter weêrgegeven als volgt:

En zonder eenig woord, *van zijn paard viel.*

Blz. 177. Hoog boven de vier ſtroomen bloemen droeg.

Verg. Geneſis II: 10 v.v.

Blz. 177. Een waas

Als 't hart van Eden groen te houden placht.
Zie Genefis II v. 6.

Blz. 178. ....hebt gij, mij in den ftrijd
Verneedrend, mij verhoogd.
Wellicht een reminiscentie aan Matth. XXIII : 12 enz.

Blz. 183. En rukt de taaie kweek volkomen uit.
Kweek, kweekgras, *Triticum repens*, bij liefhebbers van "fluweelige" grasperken gevreesd en gehaat.

Blz. 184. Als de Zuidwestenwind van 't Balameir
Den heilgen Deeftroom zwellen doet.
De Dee, "Deva's wizard ftream," zooals zij in Milton's "Lycidas" heet, voorheen Devon, was evenals het Balameir bekend door fagen uit den Druïdentijd. Verg. Borrow, Wild Wales, Ch. 17. De rivier ftroomt uit het meir aanvankelijk in Noordoostelijke richting; de Zuidwester waait van 't eene einde van het meir naar 't andere.

Blz. 184. Als thans men 't Witte Paard
Der Berkfche heuvlen wiedt.
Het Witte Paard van Wantage, aan lezers van "Tom Brown's Schooldays" welbekend, volgens de overlevering als zegeteeken en ter herinnering eener overwinning van Koning Alfred op de Denen in de krijtrots uitgehouwen, 113 meter lang en in welftand uren verr' zichtbaar. Het plag met allerlei feestelijkheden

jaarlijks gezuiverd te worden. Sedert tal van jaren was dit echter deerlijk verzuimd (KINGSLEY klaagde er reeds in 1869 over in zijn *Madam How and Lady Why*, uitg. 1889 blz. 258) zoodat het Paard ten flotte vrijwel geheel onkenbaar was geworden. In 1892 heeft, dank zij de goede zorgen van Lady CRAVEN, de "fcouring", offchoon op prozaïfcher wijs dan weleer, weder plaats gehad. (Zie het dagblad *The Globe* van 17 Jan. 1893 blz. 2). Verg. voorts "The fcouring of the white horse" van THOMAS HUGHES.

BALIN EN BALAN.

Het onderwerp dezer idylle is ook door SWINBURNE behandeld in een dit jaar (1896) uitgegeven gedicht, o. m. uitmuntende door den ongemeenen vorm en een zeldzamen rijkdom van rijmen.

Blz. 191. ....werd hij, die eerst
Verloren, maar gevonden was, begroet
Als in den Hemel.....

Toefpeling op Lukas XV : 6 en 7.

Blz. 204. De nederige kerk te Glastenberg.

Glastonbury in Somerfet. De naam was oorfpronkelijk Inis-Witrin of Yniswytrin, door de Sakfers overgebracht in Glafstingabyrig, — leest men de *National Gazetteer of Great Britain*

and Ireland. Doch *Glas* of *Clais* is Keltisch en beteekent "donker" of "groen." Dr. Jan te Winkel (Gesch. der Nederlandsche Letterkunde, Haarlem 1887, blz. 174) vertaalt Glastonbury met "de Glazen Stad."

Verg. over het kerkje ook "De Heilige Graal," II. 81.

De sage betreffende Joseph van Arimathea en zijn tenen kerkjen is duidelijk genoeg uit den tekst. Bisschop Devi, van St. David's, verving het laatste luidens de overlevering door een steviger gebouw.

Blz. 210. Mijn ridder trof een onheil.

Gerlon namelijk, door Balin geveld.

Blz. 216. ....maar 'k achtte 't niet.

Men leze: "maar 'k telde 't niet."

MERLIJN EN VIVIANE.

Blz. 218. En diep in 't woeste woud van Broceliande.

Het woud van Broceliande of Brécéliande in Bretagne is uit Chrétien de Troyes' "Chevalier au Lion" bekend.

Blz. 218. Hoezeer minachtlijk hij bejegend was.

Zie daarover "Gareeth en Lynette", blz. 51—54.

Blz. 219. (die) naar 's Heeren woord
Noch huwen noch verhuwlijken omhoog.

Zie Matth. XXII : 30 en Lukas XX : 35, 36.

Blz. 220. Want evenals de Liefde,
Is zij volmaakt, de vreeze buiten drijft.

Zie I Joh. IV : 18.

Blz. 220. ....den bodem van de wel
Waarin de waarheid fchuilt.

Naar de overbekende, reeds aan Democritus en Cleanthes toegefchreven fpreekwijs.

Blz. 224. Van "breeuwen" en van "fchoenen," "veters," "leur."

"Breeuwen" of "brauwen" noemde men het toenaaien van de oogleden der pas gevangen valken. Zie over dit woord het belangrijk opftel van Dr. J. W. Muller in het Tijdfchr. v. Ned. Taal- en Letterk. IXe jaargang.

"Schoenen" waren de lederen riemen om de pooten der jachtvogels, waaraan door den "draal" de "veters" of lange riemen werden bevestigd, bij welke de valkenier het dier vasthield.

De "leur" was een van leder, of een ftuk hout met een paar duivenwieken vervaardigd, op een vogel gelijkend voorwerp om den valk terug te lokken, ook *dooverik* geheeten. Verg. omtrent een en ander het artikel over de valkenjacht en de afbeeldingen in *Eigen Haard*, jaarg. 1884.

Blz. 239. De feeënbron
Die lacht om ijzer.

Dit is de vermaarde bron of fontein Parandon of Baranton in de vallei van Concoret bij Ploërmel. In tijden van droogte plachten de inwoners uit den omtrek met banieren en met hunne priesters pfalmen zingende daarheen te gaan; met veel plechtigheid werd een kruis er bij den voet ingedoopt, en eer een week ten einde was, regende het. Het water fchijnt van mineralen aard te zijn en inderdaad op te borrelen wanneer men er koper of ijzer in werpt. Kinderen werpen er fpelden in, zeggende: "Ris donc, fontaine de Berendon, et je te donnerai une épingle."

Deze en andere bijzonderheden, ontleend aan de *Revue de Paris* XLI p. 47 v.v. vindt men bij Lady GUEST aangehaald blz. 75 en 76.

Bij Heugel & C°. (Parijs 1893) verfcheen onder den titel *Brocéliande* eene "opéra féérique" van Lucien Lambert, tekst van André Alexandre, en dit jaar (1896) is door het Parijfche tooneelgezelfchap *l'Œuvre* onder denzelfden titel een aan TENNYSON's Idylle ontleend ftuk vertoond van JEAN LORRAIN.

Blz. 243. Een nevelige fter
Staat als de tweede in eene fterrenrij enz.

Het fterrebeeld Orion?

Blz. 260. Gelijk het bokje in 's eigen moeders melk.

Eene zinfpeling op Exodus XXIII: 19 en de andere gelijkluidende plaatfen ald. en in Deuteronomium. De verdorvene Viviane toont zich bij herhaling gansch niet onbekend met de Heilige Schrift.

AANTEEKENINGEN OP HET TWEEDE DEEL.

LANCELOT EN ELENE.

Blz. 8. Het ongebaand gebied van Lyonesſe.

Een fabelachtig land ten Westen en ten Zuiden van Cornwallis, thans door de zee overdekt. Zie blz. 239.

Blz. 21. Toen 't luid gebriesch van 't wilde Witte Paard.

Het Witte Paard was 't ſymbool der Sakſers, gelijk de Draak dat der Britten. Verg. over een en ander blz. 27, 94, 197, 216, 225, 226.

Blz. 21. De guldene kanteelen ſidd'ren deed.

Van Camelots vergulde kanteelen wordt ook gewaagd in "Pelleas en Ettare", blz. 132.

Blz. 24. Zoo haal ze mij: wat is 't? — Een roode mouw.

Mouwen als kenteeken komen meer voor. In den roman: "De ridder metter mouwen" ontvangt gezegde ridder, Miraudijs, van Walewein's nicht Clarette een mouw tot wapenteeken. —

Verg. Dr. JAN TE WINKEL, Geschiedenis der Nederl. Letterkunde, I 191.

Blz. 68. 't Half aangezicht tot vol gelaat.

Zoolang hij de boot stuurde, zag het Hofgezin den stemmelooze *en profil.*

DE HEILIGE GRAAL.

De Graal; het zij vergund, dit geslacht te behouden, in plaats van 't in de laatste jaren door sommigen weêr verkozene onzijdige: *het* Graal.

Blz. 79. Daar vlaag op vlaag de takken boven hen
Deed schudden *tot ze rookten.*

In de uitgaaf van G. C. MACAULAY (Londen 1893) wordt dit "rooken" opgevat van 't opgewaaide stuifmeel der bloesems. Verg. ook STOPFORD BROOKE, Tennyson: his Art and relation to modern life, p. 319.

Blz. 81. Den dag der duisternis, waarop de doôn
Rondwaarden op Moria.

Zie Matth. XXVII v. 45, 52, 53.

Blz. 81. Uit dat gezegend land van Aromat
Naar Glastenberg, alwaar de winterdoorn
Op Kersttijd bloeit.

Aromat ftaat natuurlijk voor het lang verdwenen Arimathea, eigenlijk niet een land, maar een ftad, waarvoor men vroeger Ramleh heeft gehouden.

De bloeiende winterdoorn was volgens de legende opgefchoten van Jofeph's reisftaf.

(Onder Cadenham, in 't Nieuwe Woud, Hampfhire, moet een eikeboom ftaan die op "old Christmasday" (5 Jan.) groene blaadjes vertoont)

Verg. voorts *Balin en Balan*, I 204 en 205.

Blz. 87. "Zoo ik mijzelv' verlies, behoud ik mij!"

Verg. Matth. X : 39.

Wat de dichter met den "Zetel des Gevaars" heeft willen verbeelden, is duister. "Blijkbaar de verzoekingen der zinnelijkheid," volgens LITTLEDALE. (Zie zijn "Efsays" over de Idyllen, Blz. 224).

Blz. 93. "Wat gaat gij uit te aanfchouwen ter woestijn?"

Zinfpeling op Matth. XI : 7.

Blz. 103. ....alsof 't het juichen waar'
Van alle zonen Gods.

Verg. Job XXXVIII : 7.

Blz. 104. De geestelijke ftad,
In hare heerlijkheid één paarl gelijk.

Verg. met deze en de volgende regelen de befchrijving van het Nieuwe Jeruzalem, Openb. XXI : 10 v.v.

Blz. 110. Een leeuw is op den weg.
Verg. Spreuken XXVI: 13.

Blz. 111. .....te midden van gesteent'
In kringen naar den Hemel opgericht.
Men denke aan de tempels en altaren der Druiden en 't bekende "Stonehenge" op de vlakte van Salisbury.

Blz. 116. Als die van Kana deed, naar 't Heilig Blad.
Niet geheel juist. Zie Joh. II. Parcival verwart de bewering des hofmeesters met hetgeen de bruidegom werkelijk gedaan had.

Blz. 120. Als die eens zevenwerf verhitten vuurs.
Verg. Daniël III: 19.

Blz. 120. .....ontzaglijke
Gedaanten, vleuglen, oogen.
Verg. Openb. IV: 8 en Ezechiel X: 12.

Blz. 121. 'k Wil doover zijn
Dan een blauwoogde kat.
Dat geheel witte katten met blauwe oogen meestal doof zijn, vooral, of uitsluitend, de katers, is door verschillende natuurkundigen, o. a. door DARWIN in zijn "Origin of Species," beweerd. Ook van menschelijke Albino's moet dit zijn opgemerkt. In Engeland zegt men gewoonlijk: "Doof als een witte kat."

PELLEAS EN ETTARE.

Blz. 133. Al waar' hij grauwer dan een beer.

Bij Tennyson:

Albeit *grizzlier* than a bear.

Grizzly beteekent "grijzend, grijsachtig." Het kan echter zeer wel zijn, dat de dichter met eene min gebruikelijke ſpelling *grisly* bedoelt, in welk geval men zoû kunnen lezen:

Al waar' 't, afſchuwb'rer dan een beer.

HET LAATST TORNOOI.

Blz. 161. Als hij van wien geſchreven werd: "'t geluid
Is in zijn ooren?"

Verg. Job XV : 21.

Blz. 175. Maar bij den voet of 't ſtrooiſel van een hert.

"Voet" is de jagersterm voor 't herteſpoor; "ſtrooiſel" is een door mij verzonnen equivalent voor "boneſel", hetwelk eigenlijk aan Tennyson's "fewmets" beantwoordt, maar dat ik niet heb aangedurfd.

Blz. 180. ....die....zijn trillend rooden gloed
Door Alioth omhoog ſchoot en Alcor.

"Een fraai effect maken de klinkende Arabifche fterrenamen *Alioth* en *Alcor* in de befchrijving der brandende fterkte, opvlammend als de trillende Aurora borealis." (LITTLEDALE). Beide fterren behooren tot den Grooten Beer.

Blz. 180. .....als 't water werd
Dat Moab komen zag van 't Oost.

Zie II Koningen III : 22.

Blz. 192. Hoe 't fneeuwhoen dat daar wit wordt vóór zijn tijd,
Zijn eigen einde zoekt.

Het fneeuwhoen (*Tetrao lagopus mutus*), in den zomer bruinachtig grijs, wordt in den winter bijna geheel wit. Gefchiedde deze kleurverandering te vroeg, het dier zoû fpoedig een prooi der roofvogels worden; zoo gaat ook de mensch, wil Tristan zeggen, die op aarde den fmetteloozen hemeling fpelen wil, te gronde — *qui fait l'ange, fait la bête.*

GENOVRA.

Blz. 196. ....in 't heilig huis
Van Amesburg.

Te Almesbury, Ambrosebury, Amhesbury of Amesbury in Wiltfhire, op eenige uren afftands van Salisbury, was eene abdij van Benedictijner nonnen.

Blz. 204. Laat, laat, zoo laat! En zwart de nacht en koud!

Bij dit lied heeft den dichter natuurlijk de gelijkenis der Wijze en Dwaze Maagden (Matth. XXV) voor den geest geſtaan.

Blz. 211. de dond'rende oevers langs
Van Bude en Bos.

Bude en Bos zijn districten van Cornwall.

ARTHUR VERSCHEIDEN.

Blz. 240. Gekraak
Van brekend ſchild en klinggeklir enz.

Treffende weêrſlag op 't refrein in het ridder-bruiloftslied I, 27.

Blz. 242. Hoort gij de groote ſtem die de aarde ſchokt,
Het enge rijk verteert.....

Eene niet ſlechts ſchokkende, ook "verterende" ſtem! Maar aldus in het oorſpronklijke:

Hearest thou this great voice that ſhakes the world,
And *wastes* the narrow realm etc.

Een dergelijke ſtoute uitdrukking is: het "luistrend oog", I 48.

Blz. 246. .....den ſnellen geest
Verdeelend her en der....

Eene Virgiliaanſche zegswijs:
Atque animum nunc huc celerem nunc dividit illuc.
Zie b. v. Aen. IV 285.

Blz. 248. Zoo kunſtig en zoo zeldzaam ingevat.
Men kan ook, en wellicht juister, voor dit *ingevat* ("chased") lezen: *gegraveerd*, in verband met het verhaal van Bellicent, I 18.

Blz. 255. ....'t licht dat eens
De heilige Ouden met hun eergeſchenk
Van myrrhe voorging.
Is het noodig aan te ſtippen, dat hier de ſter van Bethlehem en de Wijzen uit het Oosten bedoeld zijn?

EINDE VAN HET TWEEDE DEEL.

INHOUD VAN HET TWEEDE DEEL.

CORRIGENDA.

Op Blz. 184 Dl. I, reg. 10 v. o. staat:
"en ieglijk;" moet zijn: "een ieglijk."

Reg. 2 v. o., blz. 190 van Dl. II, leze men als volgt:
Omhoog, het staalblauw oog, den gouden baard.